

URADNI VESTNIK

OKRAJA CELJE

LETO IV

10. julij 1959

St. 20

VSEBINA

OBCINSKI LJUDSKI ODBOR CELJE

155. Odlok o družbenem planu občine Celje za leto 1959.

OBCINSKI LJUDSKI ODBOR MOZIRJE

156. Odlok o družbenem planu občine Mozirje za leto 1959.

OBCINSKI LJUDSKI ODBOR SLOVENSKE KONJICE

157. Družbeni plan gospodarskega razvoja občine Slovenske Konjice za razdobje od 1957. do 1961. leta.

OBCINSKI LJUDSKI ODBOR SENTJUR PRI CELJU

158. Odlok o družbenem planu občine Sentjur pri Celju za leto 1959.

OBCINSKI LJUDSKI ODBOR SOSTANJ

159. Družbeni plan gospodarskega razvoja občine Soštanj od 1957. do 1961. leta.

OBCINSKI LJUDSKI ODBOR ZALEC

160. Odlok o družbenem planu občine Zalec za leto 1959.

155.

Občinski ljudski odbor Celje je po 4. členu zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Uradni list FLRJ, št. 52-644/57) v zvezi s 50. členom zakona o občinskih ljudskih odborih (Uradni list LRS, št. 19-88/52) na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 23. marca 1959 sprejel

ODLOK

o družbenem planu občine Celje za leto 1959

Sprejme se družbeni plan občine Celje za leto 1959, ki se glasi:

DRUŽBENI PLAN OBČINE CELJE ZA LETO 1959

Prvi del

SMERNICE ZA GOSPODARSKI RAZVOJ
V LETU 1959

I. poglavje

OSNOVNE NALOGE IN SMERNICE
GOSPODARSKEGA RAZVOJA V LETU 1959

V smernicah in ukrepah za nadaljnji razvoj gospodarstva v občini so tudi za leto 1959 upoštevane značilnosti zveznega, republiškega in okrajnega plana ter nalog družbenega plana gospodarskega razvoja občine od leta 1957 do 1961. Te značilnosti se kažejo v nadaljevanju politike preteklega leta za stabilizacijo tržišča in dvig življenjskega standarda.

Plan predvideva povečanje proizvodnje v vseh panogah gospodarstva, nadalje povečanje gradnje objektov družbenega standarda, zlasti stanovanj in komunalnih naprav in vlaganje razpoložljivih sredstev predvsem v investicije za izboljšanje preskrbe prebivalstva.

Gospodarske organizacije morajo pravilno izkoristiti prednosti sedanjega sistema delitve ustvarjenega dohodka. Zato morajo predvsem urediti tarifne pravilnike, postaviti realne norme in vpeljati tak premijski sistem, ki se opira na konkretne uspehe premijskih upravičencev.

Delovni kolektivi morajo skrbeti, da se bodo ta razpoložljiva sredstva podjetij uporabljala predvsem za investicije, ki bodo neposredno vplivale na izboljšanje življenjskega standarda. V skladu s obstoječimi predpisi bodo gospodarske organizacije združevale sredstva v skupne sklade tako, da bo investicijska politika smotrnejša in predvsem učinkovitejša in bo tako dosegla, da bo njihovo skupno vlaganje ustrezalo strukturi investicij, kot z njo računa perspektivni plan.

Uspehi, pričakovani v planu za leto 1959, bodo lahko doseženi le z zavestno borbo za povečanje pro-

duktivnost, s smotrno uporabo razpoložljivih sredstev, z aktivnejšim sodelovanjem organov delavskega samoupravljanja, družbenega upravljanja, s krepitvijo družbene kontrole in z nadaljnjim utrjevanjem komunalnega sistema.

II. poglavje

DRUŽBENI BRUTO PROIZVOD IN NARODNI
DOHODEK

1. Upoštevajoč dosežene uspehe v letu 1958 in glede na pričakovani porast proizvodnje in povečanje dejavnosti v vseh gospodarskih panogah in v skladu z razvojem, ki z njim računa perspektivni razvoj gospodarstva občine Celje za razdobje 1957—1961 leta, računamo, do bomo v letu 1959 dosegli tole povečanje družbenega bruto proizvoda in narodnega dohodka:

v milijonih din

	1957	1958	1959	1958 1957	1959 1958
Družbeni					
bruto proizvod	33.340	37.333	39.569	112	106
Narodni dohodek	13.056	14.440	15.577	111	108
Po posameznih letih bi se vključno z letom 1959 gibal družbeni bruto proizvod in narodni dohodek tako:					
	1957	1958	1959	1959	1961
	1956	1957	1958	1956	1956
Družbeni bruto proizvod	118	112	106	140	157
Narodni dohodek	117	111	108	140	158

V letih 1957 do 1959 je družbeni bruto proizvod naraščal povprečno za 12 %, narodni dohodek prav tako za 12 % na leto, kar presega povprečno povečanje, določeno s perspektivnim planom (10 %).

2. Po posameznih gospodarskih področjih računamo z naslednjim povečanjem družbenega bruto proizvoda.

v milijonih

	1957	1958	1959	1958 1957	1959 1958
Gospodarstvo skupaj	33.340	37.333	39.569	112	106
Industrija	24.326	27.579	29.002	113	105
Kmetijstvo	1.001	1.090	1.200	109	110
Gozdarstvo	339	350	367	103	105
Gradbeništvo	1.964	2.125	2.261	108	106
Promet	850	880	920	104	105
Trgovina	1.482	1.282	1.331	87	104
Gostinstvo	515	544	600	106	110
Obrt	1.450	1.985	2.190	137	110
Komunala	1.413	1.498	1.698	106	113

Predvideno povečanje proizvodnje je mogoče doseči z boljšim izkoriščanjem obstoječih zmogljivosti, povečanjem delovne storilnosti, z racionalnejšim izkoriščanjem materiala, z razširitvijo kooperacije z zasebnim kmetijstvom, s povečanjem hektarskih donosov, s smotrnim vlaganjem investicijskih sredstev.

V primerjavi s perspektivnim planom gospodarskega razvoja občine Celje bo gibanje bruto proizvoda po gospodarskih področjih naslednje:

	1957	1958	1959	1959	1961
	1956	1957	1958	1956	1956
Gospodarstvo skupaj	118	112	106	140	157
Industrija	115	113	105	137	157
Kmetijstvo	111	109	110	133	155
Gozdarstvo	97	103	105	106	105
Gradbeništvo	151	108	106	173	168
Promet	114	104	105	123	128
Trgovina	148	87	104	133	154
Gostinstvo	141	106	110	164	193
Obrt	107	137	110	161	165
Komunalna	130	106	113	157	147

Takšno naraščanje zagotavlja materialno strukturo proizvodnje, ki je potrebna za uresničitev nalog in smotrov plana za leto 1959

III. poglavje

INVESTICIJE

Uporaba razpoložljivih sredstev bo morala biti tudi v letošnjem letu v skladu z osnovnimi nalogami in cilji, ki z njimi računa gospodarski razvoj občine.

Letos bodo gospodarske organizacije svobodneje razpolagale za lastnimi sredstvi in amortizacijskimi skladi ter bodo imele na razpolago več sredstev kot v preteklem letu. Poleg tega se bodo podjetja udeleževala natečajev za kredite iz splošnega investicijskega sklada ter republiškega sklada.

Zaradi sorazmerno večjih sredstev, ki ostanejo gospodarskim organizacijam na razpolago v letu 1959, in zaradi smotrnejšega trošenja teh sredstev je zbor proizvajalcev ObLO priporočal, da gospodarske organizacije združijo v tekočem letu del razpoložljivih sredstev, ki se bodo vlagala v investicijo za dvig življenjskega standarda. S tem bi se zagotovila skladna realizacija investicij, določenih po perspektivnem planu.

Tako računamo, da bodo v letu 1959 združena sredstva gospodarskih organizacij in ostala razpoložljiva sredstva gospodarskih organizacij, namenjena za objekte družbenega standarda, znašala okoli 245 milijonov din, medtem, ko bodo znašala razpoložljiva sredstva denarnih skladov in osnovnih sredstev gospodarskih organizacij, namenjena za gospodarske objekte okoli 558 milijonov din.

V letu 1959 so določene investicije v skupnem znesku 2,896 milijonov dinarjev ali za 28% več kot v letu 1958. Te investicije se lahko zvišajo (ker so pri industriji upoštevane samo investicije, ki se bodo financirale iz lastnih sredstev), v kolikor bi neke gospodarske organizacije uspele na zveznem natečaju.

Glede na osnovne cilje se bodo investicije v letu 1959 gibale takole:

	1959	Struktura %	Indeks 1959 / 1958
skupne investicije	2,896	100	128
od tega:			
gospodarske investicije	1,798	62	136
negospodarske investicije	1,098	38	116

V primerjavi s perspektivnim razvojem občine računamo, da bo od leta 1957 do konca leta 1959 izvr-

šenih 47% vseh investicij v gospodarstvu in 51% investicij v negospodarstvu.

V letu 1959 se računa s spremembo v strukturi investicijskih naložb tako, da bo hitreje potekala sprememba investicij v korist negospodarskih, ker bi sicer zaostajanje negospodarskih investicij lahko ogrozilo izpolnjevanje temeljnih postavk perspektivnega plana gospodarskega razvoja občine v letu 1957 do 1961.

1. Od skupnih gospodarskih investicij 1.798 milijonov v tem letu računamo z naslednjim investicijskim vlaganjem po posameznih gospodarskih panogah:

	1959	Struktura
gospodarstvo skupaj	1.798	100
od tega:		
industrija	902	50
kmetijstvo	204	12
gozdarstvo	17	1
gradbeništvo	168	9
promet	82	5
trgovina	139	7.6
gostinstvo in turizem	152	8
obrt	134	7.4

Investicije v gospodarstvu se povečajo za 36% napram letu 1958. Finansirati nameravamo gospodarske investicije iz naslednjih virov:

iz sredstev gospodarskih organizacij (amortizacija + lastna sredstva)	1.126
iz združenih sredstev gospodarskih organizacij	175
iz sredstev občinskega sklada	130
iz sredstev OLO	44
iz sredstev sklada LRS	35
iz sredstev sklada FLRJ	236
iz stanovanjskega sklada ObLO	30
ostala sredstva (posojila ObLO)	32

Sredstva občinskega investicijskega sklada bodo razdeljena takole:

za trgovino	42 milijonov
za gostinstvo	17 milijonov
za obrt	71 milijonov

Skupaj 130 milijonov

Pri gospodarskih investicijah v letu 1959 je določen predvsem močan porast tistih investicij v kmetijstvu, trgovini, gostinstvu in obrti, ki vplivajo na izboljšanje preskrbe prebivalstva v občini in znašajo 336 milijonov din. S temi investicijami bi se zagotovil razvoj, ki ga pričakujemo za izboljšanje preskrbe po perspektivnem planu.

Predvidena sredstva 336 milijonov bi se uporabila:

KG Lava (tope grede, melioracije)	23 milijonov
Vrtnarstvo Medlog (tope grede)	8 milijonov
Skladišča za živila	54 milijonov
Nadaljevanje gradnje Mlekarnе	50 milijonov
Gradnja nove pekarnе	58 milijonov
Za družbeno prehrano	60 milijonov
Za gradnjo preskrbovalnih centrov	24 milijonov
Za ureditev samopostrežne trgovine	9 milijonov
Nabava strojev za embalaranje	20 milijonov
Preskrbovalno podjetje »Agropromet«	9 milijonov
Ureditev mlečne restavracije	17 milijonov
Hladilne naprave za perutnino in divjač.	4 milijone

2. Za negospodarske investicije se bodo v letu 1959 po posameznih dejavnostih družbenega standarda vlagala naslednja sredstva:

	v milijonih	Struktura
šolstvo	141	13
prosveta in kultura	19	1.6
zdravstvo in socialno varstvo	48	5
šport in telesna vzgoja	17	1.4
komunalni objekti	174	15
stanovanjska izgradnja	699	64
Skupaj	1.098	100

Negospodarske investicije nameravamo financirati iz naslednjih virov:

iz lastnih sredstev	445 milijonov
iz združenih sredstev gosp. organizacij	70 milijonov
iz komunalnega prispevka	40 milijonov
iz cestnega sklada	11 milijonov
iz sklada za kadre	65 milijonov
iz komunalnega sklada LRS	25 milijonov
iz sredstev OLO	7 milijonov
iz občinskega stanovanjskega sklada	287 milijonov
iz republiškega stanovanjskega sklada	87 milijonov
iz ostalih virov (posojilo ObLO)	60 milijonov

Negospodarske investicije se v letu 1959 v primerjavi z letom 1958 povečajo za 16%.

Iz sredstev občinskega sklada za zidanje stanovanjskih hiš, ki jih bo možno trošiti v letu 1959, se določi za razvoj opekarn in gradbene obrti 10% sredstev in za gradnjo šol 17 milijonov dinarjev.

IV. poglavje

ZAPOSLENOST IN PRODUKTIVNOST

1. Perspektivni plan občine računa, da se bo število zaposlenih v socialističnem sektorju gospodarstva v tem razdobju dvignilo od 14.550 na 18.650, to je za 28%, oziroma povprečno 5% na leto.

Zaradi prekomernega zaposlovanja v preteklih letih, predvsem v letu 1958, ki je povprečni in pričakovani letni prirastek preseglo, bo moralo zaposlovanje nove delovne sile v naslednjih letih počasneje naraščati. Na podlagi pričakovanega povečanja proizvodnje in povečanja produktivnosti dela bi se smelo vključiti v letu 1959 v gospodarstvo največ do 400 novih zaposlenih ali 2,4% napram letu 1958.

Število zaposlenih naj se poveča v trgovini, zaradi povečanja števila prodajnih mest, v obrti zaradi povečanih kapacitet in v komunalni zaradi povečanja komunalnih investicij.

Da bi se prekomerno zaposlovanje v letu 1959 preprečilo in da bi se dosegle osnovne naloge občinskega perspektivnega plana v pogledu povečanja delovne storilnosti, je potrebno, da občinski zbor proizvajalcev in občinski sindikalni svet ukreneta vse potrebno za reševanje problemov pri zaposlovanju nove delovne sile skupno s posameznimi gospodarskimi organizacijami in da se omeji zaposlovanje v primerih, če ni zagotovljen ustrezní ekonomski efekt.

Po posameznih panogah gospodarstva se pričakuje naslednje povečanje delovne sile:

	Število zaposlenih			Indeks			
	1957	1958	1959	1958 1957	1959 1958	1961 1956	1959 1956
Gosp. skupaj	15.260	16.700	17.100	109.4	102.4	118	128
Industrija	8.420	9.323	9.410	110.7	101.0	117	127
Gozdarstvo	434	448	435	103	97	100	101
Gradben.	2.188	2.410	2.500	110	103.7	138	137
Promet	900	893	920	100	103	106	114
Trgovina	1.141	1.210	1.285	106	106	112	134
Gostinstvo	318	341	360	107	106	130	144
Obrt	1.053	1.216	1.308	115.2	107.7	116.5	135
Komunala	806	859	882	106.5	105	125.4	115

Le ob ekonomsko utemeljenem zaposlovanju delovne sile bo možno v letu 1959 doseči povečanje delovne storilnosti.

2. Nadaljnje povečanje produktivnosti dela je eden glavnih smotrov gospodarske politike v letu 1959. Merjenje z narodnim dohodkom na enega zaposlenega pričakujemo, da se bo v letu 1959 produktivnost dela v družbenem sektorju gospodarstva dvignila približno za 6%, v industriji pa za približno 6,4%. S tem bi bila povprečna produktivnost dela v letu 1959 za 20% večja kot v letu 1956 v primerjavi z 27,7%, v kolikor naj bi

se po družbenem planu gospodarskega razvoja občine dvignila do leta 1961.

Za tak razvoj storilnosti in zaposlenosti je treba zlasti:

— povečanje proizvodnje doseči predvsem z racionalnejšo uporabo že zaposlene delovne sile. V ta namen je treba izboljšati organizacijo dela, da se zagotovi racionalnejša izraba delovnih priprav in delovnega časa;

— za racionalno zaposlovanje delovne sile in povečanje delovne storilnosti je treba izkoristiti vse možnosti, ki jih nudi sistem delitve dohodka. Podjetja naj zato kar največ uvajajo stimulative načine notranje razdelitve čistega dohodka tako, da bodo osebni dohodki delavcev kar najbolj odvisni od njihovega dela.

V. poglavje

OSEBNA POTROŠNJA IN DRUŽBENI STANDARD

Osebna potrošnja

V skladu s cilji in nalogami, ki jih določajo zvezni, republiški in okrajni družbeni plan, se bo skupna osebna poraba v letu 1959 povečala za okoli 7%.

V mejah takega povečanja osebne potrošnje in v skladu s pričakovanim povečanjem produktivnosti dela v letu 1959 bo to povzročilo povečanje povprečnih realnih plač zaposlenih delavcev in uslužbencev. Za zboljšanje življenjskih razmer in realne osebne potrošnje vplivata ne le povečana proizvodnja, povečani narodni dohodek, naraščanje delovne storilnosti, razvoj obrtniške in gostinske mreže, ampak tudi urejenost tržišča. Za to je treba storiti vse ukrepe, ki so važni za boljše preskrbo mesta ter dosledno kontrolirati formiranje maloprodajnih cen in preprečevati njihovo neupravičeno naraščanje.

Družbeni standard

1. Glede na dosedanji razvoj in razvoj, ki je določen s perspektivnim planom, se bodo v letu 1959 še bolj smotrno nalagala investicijska sredstva za zgraditev objektov družbenega standarda.

Skupne investicijske naložbe za objekte družbenega standarda bodo znašale v letu 1959 okoli 1.601 milijonov din, kar je za okoli 480 milijonov ali za 43% več kot v letu 1958. S tem bi bilo v razdobju 1957 do 1959 investiranih za družbeni standard okoli 3,759 milijonov oziroma 58% predvidenih naložb za obdobje od 1957 do 1961 leta.

2. Investicijska sredstva namenjena v letu 1959 za objekte družbenega standarda, ki bodo znašala okoli 1.601 milijonov, se bodo uporabila:

v kmetijstvu za gradnjo mlekarne in za povečanje proizvodnje vrtnin	81 milijonov
za razvoj trgovine	139 milijonov
za razvoj gostinstva in turizma	152 milijonov
za razvoj obrti	134 milijonov
za negospodarske investicije	1.095 milijonov

Sredstva, namenjena za negospodarske investicije, naj bi se uporabila:

za šolstvo	141 milijonov
za kulturo in prosveto	19 milijonov
za socialno varstvo	5 milijonov
za zdravstvo	43 milijonov
za športne objekte	17 milijonov
za komunalno izgradnjo	174 milijonov
za stanovanjsko izgradnjo	699 milijonov

Da bi se dosegel skladen razvoj teh in drugih delavnosti družbenega standarda in da bi se nalagala razpoložljiva sredstva čim bolj smotrno, so pristojni sveti pri občinskem ljudskem odboru v sodelovanju z zbornicami izdelali okvirne programe za svoje področje ter določili prioriteten red.

Pri razporejanju razpoložljivih investicijskih sredstev se je zlasti upoštevalo potrebe trgovine, utrdi-

stev preskrbovalnih podjetij, gradnjo kapacitet za družbeno prehrano in razširitev storitvenih obrtnih obratov ter servise za gospodinjstve storitve.

3. V razvoj šolstva bo v letu 1959 naloženih okoli 141 milijonov din. Tako se računa za dograditev šole Sp. Hudinja 55 milijonov, za gradnjo šole na Svetini 13 milijonov in za šolo v Dobrni 5 milijonov. Iz sklada za kadre se računa za gradnjo internata metalurško-industrijske šole v Štorah 34 milijonov, za gradnjo vrtarske šole v Medlogu 22 milijonov in za dovršitev šolskih prostorov za gostinsko šolo 6 milijonov iz sredstev OLO za mladinski dom v Dobrni 2,8 milijonov din in za ekonomsko šolo 0,5 milijonov din.

4. Za razvoj kulture in prosvete je določenih 19 milijonov in sicer za adaptacijo muzeja 10 milijonov in za gradnjo prostorov Svoboda — Gaberje 9 milijonov.

5. Investicijske naložbe za razvoj zdravstvene službe bodo znašale v letu 1959 okoli 12 milijonov din. Potrebno je dograditi Zdravstveni dom v Celju in postopoma izboljšati opremo. Cinkarna predvideva za obratno ambulanto 11 milijonov, prav tako pa Tovarna organskih barvil za obratno ambulanto 12 milijonov in LIP Savinja 1 milijon za ureditev ambulante.

6. Za športne potrebe je določenih 17 milijonov din in sicer za čistilne naprave kopališča 12 milijonov, za športne naprave pa 5 milijonov din.

7. Za graditev komunalnih naprav se določa v letu 1959 poraba v višini 174 milijonov din in sicer predvsem za:

vodovod	40 milijonov
vodovod v naselju LIPA, Štore	1 „
ureditev novega naselja »Otok«	20 „
ureditev Savinjskega nabrežja	4 „
cesto Svetina—Celjska koča	22 „
cesto Dobrna	8 „
cesto Štore	6 „
razširitev Mariborske ceste	6 „
asfaltiranje Ulice 29. novembra	5 „
ureditev križišča Ljublj. cesta	2 „
kanalizacija Hudinje	6 „
kanalizacija Skalne kleti	4 „
most preko Voglajne	10 „
most Joštov mlin	3 „
tržnica Celje	10 „
tržnica Štore	1 „
priključek mostu Lisce	1 „
elektrifikacija	14 „
vodovod Dobrna—Klanc	3 „

Da bi se dosegel uspešnejši razvoj, je treba komunalno dograditev izvajati obenem z razvojem novih stanovanjskih skupnosti.

Izredno važna naloga je namenjena krajevnim odborom, da sami ali s pomočjo režijskih odborov, ki jih bodo ustanovili, izvedejo na svojem področju manjša komunalna dela. Ze dosedanja praksa je pokazala, da je tak način dela uspešen, saj zainteresirani pomagajo tako z delom, sredstvi in tudi z materialom. Krajevnim odborom je namenjenih v te namene skupno 18 milijonov din.

Izdelavo urbanističnega načrta je treba pospešiti v letošnjem letu tako, da bo idejni urbanistični načrt predložen vsaj v začetku drugega polletja v potrditev ljudskemu odboru. To naj bo ena glavnih nalog sveta za gradnje in komunalne zadeve.

8. V letu 1959 bomo pospešeno nadaljevali s stanovanjsko izgradnjo: tako bomo pričeli na novo graditi 450 stanovanj in 140 samskih ležišč. Od tega bo v letu 1959 vseljivih 250 stanovanj in 140 samskih ležišč, ostalo pa v letu 1960. V ta namen bo vloženi v stanovanjsko izgradnjo v letu 1959 okoli 700 milijonov din od katerega bo financirano iz občinskega kreditnega sklada v letu 1959 za 270 milijonov din, poleg tega pa še za dovršitev stanovanjskih objektov iz leta 1958 v višini 62 milijonov din. Iz republiškega kreditnega sklada pričakujemo 87 milijonov in lastna sredstva

investitorjev 346 milijonov. Da bi se za stanovanjsko izgradnjo pridobilo čimveč sredstev, je pri odobravanju posojil iz sklada za zidanje stanovanjskih hiš treba doseči, da bo soudeležba gospodarskih organizacij in posameznikov čim višja, zato se pričakuje, da bi znašala povprečna lastna udeležba 46 %, da bi se lahko realiziral predvidena program stanovanjske izgradnje.

Razpoložljiva sredstva občinskega stanovanjskega sklada, ki bodo znašala v letu 1959 okoli 386 milijonov, se bodo uporabila za nadaljevanje graditev stanovanj na podlagi že sprejetih obveznosti iz leta 1958 v višini 62 milijonov, za razvoj industrije, gradbenega materiala in gradbenega obrtništva 30 milijonov, za šolstvo 17 milijonov in za stanovanjsko izgradnjo v letu 1959 v višini 270 milijonov.

Sredstva v višini 270 milijonov bodo po programu stanovanjske izgradnje razdeljena takole: za gospodarske in negospodarske organizacije 181 milijonov, za stanovanjsko skupnost 36 milijonov, za združne gradnje 23 milijonov in za zasebne gradnje 30 milijonov din.

Program stanovanjske izgradnje obsega izgradnjo dela prehodnih in v ostalem racionalnih družinskih stanovanj. Celoten program bo izveden po tipskih projektih razen bloka ob Mariborski cesti zaradi lokacije stanovanjskega objekta. Pri stolpnici ob Mariborski cesti bo uporabljen nov sistem pri gretju prostorov.

V skladu s priporočili Okrajnega ljudskega odbora Celje bodo združena sredstva za stanovanjsko izgradnjo uporabljena izključno na teritoriju ožjih gradbenih rajonov, z izjemo v Vojniku, kjer se bo gradili šestorček za stanovanje šolskih in prosvetnih delavcev in za delavce Papirnice Višnja vas.

VI. poglavje

INDUSTRIJA

Računamo, da se bo fizični obseg industrijske proizvodnje v letu 1959 povečal za 106% v primerjavi z letom 1958. S tem povečanjem in s povečanjem v letih 1957 in 1958 bo doseženo 63,5% povečanja proizvodnje, ki ga pričakujemo po perspektivnem razvoju industrije do 1961.

Po posameznih strokah se bo obseg industrijske proizvodnje povečal takole:

	1959	1958
112 — proizvodnja premoga	100	
114 — črna metalurgija	102,9	
115 — barvasta metalurgija	105,8	
117 — kovinska industrija	106,4	
120 — kemična industrija	111,7	
121 — industrija gradbenega materiala	106,9	
122 — lesna industrija	121,3	
123 — papirna industrija	109,9	
124 — tekstilna industrija	105,5	
127 — živilska industrija	108,3	
128 — grafična industrija	115,2	

Industrija skupaj 106

Plan računa s povečanjem proizvodnje v vseh strokah industrije. Pomembnejše povečanje proizvodnje pa je določeno v kovinski, kemični, lesni, papirni in grafični industriji.

Na povečanje proizvodnje bo vplivala tudi kooperacija. Pričakuje se nadaljnja razširitev sodelovanja, zlasti med podjetji kovinske in kemične stroke.

V okviru takega naraščanja proizvodnje pričakujemo naslednjo proizvodnjo nekaterih najvažnejših proizvodov:

	Merska enota	Proizved. v l. 1956	Pričakovana proizvodnja 1959	Indeks 1959/1956
Reprodukcijski material				
belo in sivo surovo železo	t	9.727	22.000	226
valjani proizvod	t	23.977	32.000	133
rafinirani cink	t	5.150,4	6.300	126
cinkova pločevina	t	2.721	4.760	175
bentoniti	t	—	20.000	
furnir	m ³	—	1.200	
Proizvodi namenjeni kmetijstvu				
umetna gnojila	t	18.428	31.000	168
Proizvodi namenjeni gradbeništvu				
apno	t	15.772	18.000	115
zidaki	000 kosov	6.732	13.240	197
strešniki	000 kosov	1.300	1.600	122
Proizvodi namenjeni pretežno osebni potrošnji				
emajlirana in ostala posoda	t	4.928,8	6.550	133
tehtnice	t	632	783	124
bombažne tkanine	000 m ²	3.428	3.650	118
konfekcija perila	000 m ²	830	1.758	215
prešite odeje	000 m ²	162	260	161
trikotažna konfekcija	t	7,1	14	100

V črni metalurgiji je določeno povečanje za 2,9 odstotkov. Z večjo proizvodnjo surovega jekla bo ustvarjena podlaga za boljše izrabo zmogljivosti drugih obratov. Podjetje »Pesak« iz Štor se je priključilo k Železarni, ker je eksploatacijo livarskega peska in bentonitov prevzela Železarna Štor. V letu 1959 je določena rekonstrukcija valjarne, predvsem nabava opreme za valjarno.

V barvasti metalurgiji je določeno povečanje za 5,8 %. To povečanje gre na račun povečanja proizvodnje predelovalnih obratov, predvsem povečanja proizvodnje cinkove pločevine.

V kovinski industriji računamo z dvigom proizvodnje za 6,4 %. V Tovarni emajlirane posode računamo s povečanjem proizvodnje v emajlirani in ostali posodi ter v napravah za gretje. V letu 1959 se določa proizvodnja emajlirane in ostale posode na 6550 ton in naprav za gretje na 1830 ton. V letošnjem letu bo tovarna izvršila rekonstrukcije predvsem zaradi odprave ozkih grl in zamenjave energetskih virov. V ta namen je določenih 274 milijonov iz lastnih sredstev.

V kemični industriji je določeno povečanje proizvodnje za 11,7 %. To povečanje gre predvsem na račun povečanja proizvodnje v Tovarni organskih barvil. Povečanje proizvodnje bo doseženo z boljšim izkoriščanjem obstoječih naprav in osvojitvijo nekaterih novih proizvodov. TOB je letos osvojila že tri nove vrste barvil iz azo skupine in sicer rumeno, oranžno in vijoličasto. Nov proizvod je tudi pentaklorfenol, s katerim se uničuje hišna goba v lesu in plevel.

Tovarna Etol računa s povečanjem proizvodnje esenc.

V industriji gradbenega materiala računamo s povečanjem proizvodnje za 6,9 %. Pri opekarniški proizvodnji je treba doseči pravilno razmerje med zidaki in strešniki in izboljšati kakovost izdelkov.

V lesni industriji računamo, da se bo proizvodnja povečala za 21,3 %. V podjetju LIP »Savinja« pričakujemo, da se bo proizvodnja pohištva povečala za 20 %. Ta proizvodnja pa je v glavnem namenjena za izvoz. Poleg tega bo podjetje v tem letu proizvedlo več luščnega furnirja, potrebnega za izdelavo vezanih plošč in ostalih finalnih proizvodov. Da se preide na sodobnejše izdelovanje embalaže, bo podjetje opustilo dosedanji način izdelave sodov ter bo prešlo na proizvodnjo embalažnih sodov iz vezanih plošč.

Papirnica Višnja vas bo povečala proizvodnjo za 9,9 %. Proizvodnja se bo letos povečala, ker bo tovarna šla v kooperacijo s tobačno tovarno v Rovinju za izdelovanje lepenke filament. Papirnica je že lansko leto izvršila rekonstrukcijo, uredila je novo kotlaro in pralnico ter sušilnico, v letošnjem letu pa je določena nabava modernega parilca in lokomobile z generatorjem.

V tekstilni industriji je določeno povečanje proizvodnje za 5,5 %. Tovarna »Metka« ne računa s povečanjem bombažnih tkanin, pač pa bo razširila asortiment in to v popelinih, tkaninah za dežne plašče in v bombažnih tkaninah za moške in ženske obleke. Za okoli 20 % se bo povečala proizvodnja kvalitetne konfekcije v Tovarni TOPER, ki bo v tem letu tudi povečala izvoz svojih izdelkov.

V grafični industriji računamo s povečanjem proizvodnje za 15,2 %. To povečanje proizvodnje gre na račun povečanja proizvodnje v Tovarni AERO.

Celjska tiskarna se je združila s Celjskim tednikom v novo časopisno podjetje »Celjski tisk«.

V skladu s povečanjem industrijske proizvodnje v letu 1959 bo družbeni bruto produkt porastel za 5 % in narodni dohodek za 7 %.

Pri posameznih strokah se računa s temle povečanjem družbenega bruto proizvoda:

Stroka	1959	1958
112 — proizvodnja premoga	100	
114 — črna metalurgija	102	
115 — barvna metalurgija	101,5	
117 — kovinska industrija	106,7	
120 — kemična industrija	110,4	
121 — industrija gradbenega materiala	102	
122 — lesna industrija	105	
123 — papirna industrija	124	
124 — tekstilna industrija	106,6	
127 — živilska industrija	112,4	
128 — grafična industrija	115	

Industrija skupaj 105

Pri posameznih strokah se računa s temle povečanjem narodnega dohodka:

Stroka	1958	1959
112 — proizvodnja premoga	107	
114 — črna metalurgija	105,4	
115 — barvna metalurgija	102,7	
117 — kovinska industrija	110,4	
120 — kemična industrija	107,5	
129 — industrija gradbenega materiala	101	
122 — lesna industrija	105,4	
123 — papirna industrija	127	
124 — tekstilna industrija	104,7	
127 — živilska industrija	107,8	
128 — grafična industrija	111,9	

Industrija skupaj 107

Iz primerjave gibanja družbenega bruto proizvoda in narodnega dohodka napram letu 1958 je razvidno, da narodni dohodek v letu 1959 hitreje narašča kot družbeni bruto proizvod. Naraščanje narodnega dohodka je dosegljivo, ker družbeni plan določa smotrnejše izkoriščanje surovin in energije ter spremembo strukture proizvodnje v prid kvalitetnejših in več vrednih artiklov ter povečanega obsega proizvodnje.

V letu 1958 se je znatno povečala zaposlenost v industriji, in sicer po številu za 903, kar je za 10,7 % več kot v letu 1957, medtem ko računa perspektivni plan povprečno na leto s 454 na novo zaposlenimi ali 4,8 %.

Tako povečanje zaposlenih zavira povečanje delovne storilnosti, ki se je v letu 1958 v primerjavi z letom 1957 povečala le za 2,7 %.

Ob upoštevanju osnovnih smernic družbenega plana gospodarskega razvoja občine od 1957. do 1961. leta, ki določa v industriji povečanje delovne storilnosti

povprečno za okoli 4,9 % letno, ter manjšega razvoja delovne storilnosti v letu 1958, se postavlja za leto 1959 naloga povečati delovno storilnost za 6,4 %.

Da bi dosegli tako povečanje delovne storilnosti, se število zaposlenih v celotni industriji v letu 1959 ne bi smelo bistveno povečati.

Povečanje delovne storilnosti se bo doseglo zlasti s temi ukrepi:

— dosledno je treba uvajati in nadalje izpopolnjevati sistem nagrajevanja po delovnem učinku;

— izboljšati in izpopolniti je treba organizacijo dela ter v večji meri izkoristiti možnosti, ki jih nudi razširjena kooperacija med podjetji;

— odvečna delovna sila naj se zaposli v osnovni proizvodnji ali pa preusmeri v druge delavnosti;

— nadaljevati je treba z rekonstrukcijami, z odstranjevanjem ozkih grl ter mehaniziranjem proizvodnih procesov ter vlagati razpoložljiva sredstva predvsem v te namene.

VII. poglavje

KMETIJSTVO

V okviru perspektivnega plana razvoja kmetijstva občine Celje za obdobje 1957—1961 računamo s povečanjem kmetijske proizvodnje v letu 1959 za 10% napram letu 1958.

To povečanje kmetijske proizvodnje bo mogoče doseči na osnovi že izvršenih investicij v kmetijstvu, ter večjih vlaganj reprodukcijskih materialnih sredstev v kmetijsko proizvodnjo. Osnovna smer razvoja kmetijstva je v krepitvi vrtnarske proizvodnje v neposredni okolici mesta Celja in to predvsem v socialističnem sektorju kmetijstva. V ostalih ravninskih predelih je setev italijanskih sort pšenice in gojitev hmelja ter živine za proizvodnjo mleka. V nižjih hribovitih predelih gojitev živine in sadja, v višjih hribovitih predelih pa gojitev živine in izkoriščanje gozdov.

Fizični obseg povečane kmetijske proizvodnje po posameznih panogah v letu 1959 bo v primerjavi z letom 1958 z indeksom 100 naslednji:

Kmetijska panoga	Indeks
poljedelstvo	143
travnništvo	125
sadjarstvo	40
vinogradništvo	100
živinoreja	130
Povprečje	110

Poljedelstvo

Poljedelska proizvodnja se bo v letu 1959 povečala za 43 % nasproti letu 1958. Obseg ornih površin se mora povečati za 189 ha na račun preoravanja travnikov. V strukturi poljedelskih površin bodo nastale le delne spremembe. Na račun povečanja ornih površin se bo povečala gojitev krmskih rastlin, predvsem detelj, krmne pese in silažne koruze. S tem se bo povečala krmna baza za zboljšanje živinorejske proizvodnje. Obseg površin pšenice, ječmena in ovsu se ne bo bistveno spremenil, povečajo se le hektarski donosi. Površina, zasajena s koruso, se bo zmanjšala za 100 ha, za kar se povečajo hmeljišča in ostale poljedelske rastline. Obstoječa površina hmeljišč znaša 187 ha in se mora po planu povečati v letu 1959 za 119 ha in to v okviru kmetijskih zadrug za 103 ha ter kmetijskih gospodarstev za 16 ha. Površina za pridelovanje krompirja se ne bo spremenila in ostane ista kot minulo leto, t. j. 670 ha.

Spremembe strukture poljedelskih površin in povečanje ha donosov za leto 1959 bodo naslednje:

Vrsta posevka	1958		1959		Indeks proizv. 1958/59
	ha	mtc	ha	mtc	
I. Žita:					
pšenica	756	20	750	24	111
rž	129	19	105	21	87
ječmen	261	18	291	20	112
koruza	413	12	313	24	25
II. Industrijske rastline					
hmelj stari	80	12	187	13	258
hmelj novi	107	4	119	4	258
III. Vrtnine					
krompir	676	120	670	130	105
vrtnine	73	130	75	140	111
IV. Krmske rastline					
detelje	519	60	569	66	129
krmnska pesa	120	325	220	350	178
silažna koruza	45	400	60	600	233
korenje	380	165	380	175	103

Povečanje poljedelske proizvodnje bo posledica vključevanja individualnih kmetov v kooperacijsko proizvodnjo s kmetijsko zadrugo za doseganje visokih ha donosov na osnovi uporabe boljše agrotehnik.

Plan kooperacij v hektarjih:

Vrste kulture	1958		1959		Indeks povečanja kooperacij
	skupaj	kooper.	skupaj	kooper.	
pšenica	756	121	750	280	233
ječmen	129	53	105	96	190
koruza	413	40	313	60	150
krompir	667	—	670	120	1200
hmelj	187	—	306	306	3600
lan	15	—	50	50	500
travniki	6878	—	6753	175	1750

Povečanje ha pridelkov se bo dalo doseči z uvajanjem naslednjih agrotehničnih ukrepov:

1. Setev kvalitetnih semen visokorodnih sort pšenice, sortnega semena, ječmena, hibridne koruze in priznani semenski krompir ter ostala semena.

2. Boljša agrotehnika z globokim oranjem s podrahljanjem, večja uporaba kmetijske mehanizacije, traktorjev s priključki za obdelavo zemlje, kombajnov, motornih škropilnic in drugih.

3. Povečana uporaba umetnih gnojil, predvsem v kooperacijski proizvodnji. V letu 1959 bo porabljeno 2615 ton umetnih gnojil ali za 34 % več kot v letu 1958.

4. Pravočasno in učinkovito zatiranje boleznih in škodljivcev na žitih, krompirju, hmelju in drugih rastlinah. V celoti bo izvršeno zatiranje karantenskih škodljivcev in boleznih, predvsem koloradskega hrošča in plesni na krompirju. Zatiranje se bo vršilo na osnovi občinske odredbe v skupni akciji zatiranja škodljivcev in boleznih po področnih kmetijskih zadrugah.

Travnništvo

V travništvu se bo dvignila proizvodnja krme za 25 % v primerjavi z letom 1958. To je bilo zaradi suše neugodno za rast trav. Povečanje proizvodnje krme bo doseženo z boljšo nego travnikov, preoravanjem travnikov v deteljišča in predvsem zaradi uporabe večjih in pravih doz umetnih gnojil, nadalje pravočasne košnje in boljšega načina sušenja sena na raznih sušilih.

Izvršeno bo tudi izboljšanje travnikov na področju delovanja cinkarniškega plina, kjer bo dokončano meliorativno apnenje 530 ha travnikov.

Sadjarstvo

Število sadnega drevja se bo zmanjšalo zaradi dokončne izvedbe asanacije starih sadovnjakov. Računamo, da bo 20 % od vsega staleža sadnega drevja odstranjeno. Ostalih 80 % dreves se bo boljše oskrbovalo s čiščenjem in škropljenjem. Na novo bo zasajenih 28 ha sadnih nasadov in to: 12 ha na Prešniku, 10 ha v KZ Strmec, 6 ha v KZ Štore.

V letu 1959 bo 100% izvršena asanacija starih sadovnjakov na osnovi okrajnega odloka o asanaciji sadovnjakov. Prav tako bo 100% izvršena akcija zimskega čiščenja in škropljenja sadnega drevja, za kar bo porabljen 10.770 kg rumesana, s katero količino bo poškropljeno 76.000 kom. sadnih dreves.

Vinogradništvo

Površina vinogradov se bo zmanjšala od 152 ha za 15 ha na 137 hektarje. Opuščenih bo 2 ha starih doživih nasadov žlahtne trte in 13 ha starih nasadov direktno rodečih vinskih trt. Obnovljeno bo 0,5 ha vinograda. Ta panoga perspektivno nima pogojev za svoj razvoj v okolici Celja in je v fazi močnega zmanjševanja. Pričakujemo, da bo pridelek v letu 1959 na isti višini kot minulo leto, saj tako kaže rast in dozorelost trte.

Živinoreja

Računamo, da se bo živinorejska proizvodnja v letu 1959 povečala za 30 % in to zaradi izboljšanja in povečanja pridelka krmskih rastlin v poljedelstvu (za 60%) in v travništvu (za 25%). Pričakujemo povečanje molznosti krav, ki se bo dvignila od 1800 na 2100 litrov mleka letno po eni kravi kot posledica boljše krme in dosedanjega pretapljanja pomurske pasme v sivorjavo, ki ima kot dedno lastnost večjo molznost in hitrejšo rast. Ta proces pretapljanja se vrši razmeroma hitro v naši občini potom načrtnega umetnega osemenjanja s kvalitetnimi plemenjaki sivorjave pasme.

Na podlagi odloka o pavšalni skočnini bo v letu 1959 izvršen redni popis vseh krav in telic ter pobrana pavšalna skočina. Umetno osemenjanje se bo vršilo na občinski veterinarski postaji Celje skupaj z Veterinarskim zavodom Celje.

Po planu živinorejske proizvodnje morajo kmetijska gospodarstva in kmetijske zadruge v kooperaciji izvršiti planske naloge pitanja 245 kom. goved ali 83 ton ter mesnatih prašičev — bekonov 610 kom. ali 90,5 ton. Pravtako se bo nabavilo v letu 1959 v okviru KG in KZ 80 kom. krav in telic sivorjave pasme.

Živinozdravstvena služba

V pogledu živinozdravstvene službe se bo v letu 1959 združila Veterinarska postaja Strmec in Celje v eno občinsko veterinarsko postajo. Izvršen bo obvezen pregled goved za tuberkulozo, nadalje obvezno cepljenje psov proti pasji steklini, preventivno cepljenje proti svinjski rdečici, načrtno zatiranje kokoške kuge in metljavost goveda.

Umetno osemenjevanje ostane številčno na isti višini 85%, le osemenjevalno mrežo bo potrebno organizacijsko učvrstiti.

Melioracije

Za pridobivanje novih boljših površin kmetijskih zemljišč bodo izvršene naslednje melioracije:

1. Melioracija Žepine v okviru KG Lava	100 ha
2. Melioracija Iveško polje v okviru KZ Vojnik	16 ha
3. Melioracije v Dobrni	4 ha
Skupaj	120 ha

Za te melioracije so že izdelani in potrjeni načrti ter jih je treba v tem letu samo še izvršiti.

V letu 1959 je treba dokončno urediti naslednje melioracijske načrte:

1. Načrt regulacije Danjščice in melioracije 12 ha zemljišč v okviru KZ Škofja vas.

2. Načrt melioracije odnosno osuševanj 20 ha zemljišč v Šmartnem v Rožni dolini v okviru KZ Celje.

Razen tega se bodo izvajala redna čiščenja obstoječih travniških jarkov in potokov. To bo omogočilo večje in boljše pridelovanje krme.

Kmetijske investicije

V skladu s splošnimi smernicami ekonomske politike pri socializaciji kmetijske proizvodnje in po programu Sveta za kmetijstvo ter skladno s perspektivnim načrtom razvoja kmetijstva občine Celje se bo proces intenzivnega investiranja za razširitev kmetijske proizvodnje v letu 1959 nadaljeval.

Skupna vrednost investicij bo znašala 203.550.000 din. Viri finansiranja kmetijskih investicij bodo naslednji:

1. Lastna sredstva	13.720.000.—
2. Združena sredstva gosp. organizacij	81.000.000.—
3. Zvezni krediti	47.710.000.—
4. Republiški krediti	20.080.000.—
5. Krediti OLO Celje	11.360.000.—
6. Sredstva KPP Žalec	29.680.000.—

Skupaj 203.550.000.—

V okviru kmetijskih investicij bodo izvršene predvsem naslednje:

Iz združenih sredstev gospodarskih organizacij 81 milijonov se bo finansirala izgradnja mlekarne 50 milijonov, za povečanje vrtnarske proizvodnje na KG Lava in Medlog bo porabljen 31 milijonov din. Z zveznimi in republiški krediti se bo finansirala predvsem izgradnja 4 hmeljnih sušilnic in žičnic, nabava 4 traktorjev s priključki ter nabava 80 kom. plemenske živine. Sredstva KPP Žalec so namenjena predvsem kot dotacija za napravo hmeljnih žičnic in kot prispevki k izgradnji hmeljnih sušilnic. Lastna sredstva kmetijskih organizacij se bodo uporabila predvsem kot predpisani obvezni delež za najetje kredita. Sredstva OLO Celje se bodo uporabila za melioracije in nakup plemenske živine.

Znesek 203.550.000 din za kmetijske investicije za leto 1959 predstvaljajo 20% vrednosti kmetijskih investicij v okviru 5 letnega perspektivnega načrta razvoja kmetijstva občine Celje.

Družbena kmetijska posestva

Družbena kmetijska posestva je nadalje organizacijsko in ekonomsko utrjevati, da bodo čim bolj sposobna izpolnjevati svoje proizvodne naloge, predvsem v preskrbi celjskega tržišča z vrtninami, zaradi česar bodo v letu 1959 izvršene vrtnarske investicije po posebnem planu za KG Lava in Mestni vrtnariji Medlog, to je 40 arov toplih gred, melioracije Žepina, nabava namakalnih naprav, naprava rastlinjaka in ureditev dveh trgovskih lokalov za zelenjavo. Družbenim kmetijskim posestvom je treba dodeliti še razpoložljiva zemljišča iz občinskega fonda SLP zemljišč v izmeri 120 hektarjev. Nadaljevati je treba z arondacijo in komasacijo kmetijskih zemljišč z zamenjavo ali nakupom potrebnih zemljišč za KG Lava in Medlog. V okviru KG Lava je treba organizirati samostojni vinogradniški obrat. V okviru KG Vojnik je treba rešiti problematiko uporabe rastlinjaka, dosaditve in melioracije plantažnega sadovnjaka in dodelitve stanovanjske zgradbe Štolnarjevo. Kmetijska gospodarstva so dolžna uvesti optimalno agrotehniko za visoke ha donose v rastlinski proizvodnji. Prav tako pa morajo izboljšati živalsko proizvodnjo pri povečanju molznosti krav,

vzreje plemenske živine in pitancev — bekonov ter piščancev — pohancev. Biti morajo vzorni objekti sodobne rentabilne kmetijske proizvodnje v velikem obsegu.

Kmetijske zadružne organizacije

V skladu z nalogami perspektivnega načrta razvoja kmetijstva za leto 1959 je naloga KZ, da se kot osnovne kmetijske organizacije čimbolj usmerijo na čim širšo organizacijo kmetijske proizvodnje nedržavnega sektorja zaradi povečanja kmetijske proizvodnje preko raznih kooperacijskih oblik.

Kmetijske organizacije morajo skrbeti, da s svojimi družbenimi proizvajalnimi sredstvi čimveč sodelujejo direktno v proizvodnih procesih kmetijske proizvodnje potom kooperacij.

Glavna naloga kmetijskih zadrug je, da izpolnijo planske naloge kooperacij po občinskem planu za dvig kmetijske proizvodnje, v kateri same sodelujejo in se ekonomsko krepe.

Da bodo kmetijske zadruge lahko zadovoljivo opravile postavljene naloge, je nujno izpolniti in izboljšati zadružno in strokovno izpopolnjenost svojih kadrov in manjkajoče takoj namestiti.

Da bi se blagovna proizvodnja pravilno in pravočasno realizirala, je treba, da kmetijske zadruge s pomočjo poslovne zveze izpolnjujejo organizacijo odkupa in prodaje kmetijskih proizvodov. Zato so zadruge dolžne, da si organizirajo in uredijo potrebna odkupna središča kakor tudi skladišča.

V okviru sveta za kmetijstvo bomo skrbeli za čim tesnejšo povezavo in utrditev dela zadružnih svetov.

VIII. poglavje GRADBENIŠTVO

V letu 1959 se bo povečal skupen obseg gradbenih del za 6 % in obrtniških del za 16 % posebno glede na daljnji porast obsega gradenj za družbeni standard.

Začeto reorganizacijo gradbenih izvajalcev je treba v l. 1959 sistematično nadaljevati. Specializirano gradbeno podjetje mora predvsem učvrstiti svojo notranjo organizacijo in postopno preiti na nove metode organizacije gradbene proizvodnje.

Podjetja morajo posvetiti posebno skrb razvoju lastnih obratov gradbene obrti, posebno pa povečanju kapacitet soboslikarske, vodoinstalaterske in elektroinstalaterske delavnice.

Prav tako mora podjetje nujno prevzgojiti in izuriti specialiste betonerce in upravljajče gradbenih strojev.

Podjetje bo izvrševalo v občini vse gradnje stanovanj, pri čemer mora obvezno uvesti že v tem letu interne tipske elemente za opremo, vrata, stopnice, preklade, ograje, ter tipsko kuhinjsko opremo.

Prav tako mora podjetje na zaključenem gradbišču Otok obvezno uvesti in preizkusiti metodo organizacije gradbenih in obrtniških del s specializiranimi brigadami.

Za racionalizacijo gradbenih del je potrebno omogočiti specializiranemu podjetju nabavo sodobne opreme in koncentracijo najvažnejših obratov. Osnovni investicijski program podjetja bo moral biti izvršen v teku treh let in bo tako odpadlo na letošnje investicije:

a) izgradnja cementinarske delavnice I. faza 30 milijonov;

b) nakup opreme za stanovanjsko izgradnjo, predvsem stolpni žerjav, stroje za omete, vibratorji, kiperji, dvigala, skuperji, ročni tesarski stroji, oprema mehnične delavnice, stroji za izdelavo betonskih cevi — skupno 138 milijonov.

Podjetje mora zaradi zagotovitve potrebnih kapacitet stopiti v kooperacijo s pomembnejšimi samostojnimi obrtniški obrati, kar velja posebno za Klimo, Dom, Opreno ter drugimi industrijsko-mizarskimi obrati.

Istočasno se mora letos pojačati in organizacijsko utrditi podjetje »Remont« za vzdrževalna dela.

Podjetje mora v kooperaciji z opekarnami organizirati masovni transport opeke v posodah, kar bo pomnilo znatno zmanjšanje stroškov in kala opeke.

Biro za stanovanjsko izgradnjo mora letos prevzeti v celoti naloge investitorske službe za komunalno izgradnjo na območju občine. Biro je potrebno kadrovsko še znatno okrepiti.

Naloga biroja je, da pripravi pravočasno oddajo in nadzor vseh del, da se zagotovi racionalnejše trošenje družbenih sredstev v gradbene svrhe.

Predvsem mora biro izvršiti tudi vsa potrebna tehnična preddela za program stanovanjske izgradnje leta 1960.

Naloga projektantskih podjetij je, da se prav tako usposobijo za čim kvalitetnejše delo. Predvsem morajo vključiti samostojne projektante za instalacijska dela.

V projektih se morajo dosledno uporabljati interni tipizirani elementi.

Zaradi pomanjkanja zidakov se naj dosledno projektira gradnja manjših objektov iz opečnih votlakov odnosno blokov iz žlindre.

IX. poglavje

PROMET

Javni cestni promet je dosegel velik porast v letu 1958, ki se bo v letu 1959 še povečal. K temu bodo pripomogle predvsem povečane kapacitete v preteklem letu ter nabava novih vozil v letu 1959.

V letu 1959 se bo vrednost prometnih storitev povečala za 5 %, po fizičnem obsegu pa takole:

	Indeks	
	1958 1957	1959 1958
tovorni promet t/km	128	104
potniški promet p/km	139	107

V letu 1958 je podjetje Prevozištvu nabavilo 7 tovornih avtomobilov s skupno nosilnostjo 27 ton v vrednosti 28 milijonov in podjetje Avtobusni promet 9 novih avtobusov s 340 potniškimi mesti v vrednosti 130 milijonov.

Kljub enotnim investicijam na področju prometa je akuten problem izrabljeni vozni park predvsem v potniškem prometu in pomanjkanje garažnih prostorov.

Razpoložljiva sredstva prometnih podjetij je treba uporabiti predvsem kot delež na kreditih, ki jih je treba najeti zaradi zamenjave izrabljenih vozil. Tako namerava v letu 1959 podjetje Prevozištvu nabaviti 2—5 novih tovornih avtomobilov in podjetje Avtobusni promet pa 3 nove avtobuse. Nova vozila bodo nabavljena pretežno s posojili, deloma pa z lastnimi sredstvi.

V letu 1959 bo Avtobusni promet uvedel še eno sezonsko turistično progo Celje—Crikvenica. Splošno naraščanje cestnega prometa bo še nadalje močno obremenjevalo javno cestno omrežje. Zaradi tega računamo na večjih križiščih v mestu z ureditvijo prometnih vozlišč.

X. poglavje

TRGOVINA

Obseg blagovnega prometa se bo v letu 1959 v primerjavi z letom 1958 v občini povečal, in sicer v trgovini na drobno za 12 %, v trgovini na debelo pa za 10 %.

Povečanje blagovnega prometa je utemeljeno s povečanjem industrijske proizvodnje, zlasti blaga za široko porabo, s povečanjem kmetijske proizvodnje, uvozom predmetov za široko porabo, s povečanjem blagovne izmenjave in v povečanju osebne porabe, ki temelji na povečanju plač zaposlenih.

Sodobna ureditev in razširitev trgovske mreže se mora razvijati v skladu s perspektivnim planom razvoja trgovine v občini. Razširitev trgovske mreže, ki

je bila določena po družbenem planu za leto 1958, ni bila izvedena, to pa iz objektivnih težav, ker so se gradnje zakasnila. Gradnja trgovskega paviljona v novem naselju na Otoku se v lanskem letu ni pričela, ker se je gradnja stolpnice zakasnila, pač pa so izvršene vse priprave tako, da bo trgovski paviljon na otoku v letu 1959 zgrajen. Tudi v Gaberju oziroma na Mariborski cesti se bo v letošnjem letu pričel graditi preskrbovalni center v pritličju stanovanjske zgradbe, ki jo gradi Tovarna emajlirane posode.

Modernizacija trgovskih lokalov je bila izvedena v trgovini »Center« in »Soča«, kjer so poleg sodobne opreme namestili tudi hladilne vitrine. Prav tako je bila primerno preurejena prodajalna »Univerzal« v Stanetovi ulici. Z modernizacijo trgovin je treba v letošnjem letu nadaljevati.

Z gradnjo ribarnice se je pričelo že v lanskem letu, tako da bo ribarnica v začetku letošnjega leta dograjena in dana v uporabo.

Preskrbovalno podjetje »Agropromet« je v prostorih bivše tovarne Celeia-Sad primerno uredilo skladišče za kmetijske pridelke, v letošnjem letu pa je treba adaptirati skladišče za ozimnico v Sempetru.

Z gradnjo novega skladišča za živila se bo pričelo v letošnjem letu, tako da bo skladišče popolnoma dograjeno v letu 1960. V ta namen je investicijska banka že odobrila posojilo v višini 20 milijonov din, ostala sredstva pa bodo dana iz občinskega in okrajnega investicijskega sklada.

Veletrgovsko podjetje »Kovinotehna« je tudi pričelo v letu 1958 z gradnjo montažnega skladišča, ki bo dograjeno v prvi polovici leta 1959.

K izboljšanju blagovnega prometa lahko prispevajo tudi proizvodjalna podjetja, ki naj odpirajo lastne prodajalne na drobno. Tako bo odprlo svojo prodajalno v Stanetovi ulici proizvodjalno podjetje »Vesna« Zagreb s prodajo otroške in ženske konfekcije.

Nadaljnja stabilizacija tržišča in povečana proizvodnja bo povzročila, da bo trgovina na drobno še v večji meri nabavljala blago neposredno pri proizvodjalcih, saj se tudi po zveznem družbenem planu za leto 1959 določajo ukrepi, da se skrajša pot blaga od proizvodjalca do potrošnika in omeji nepotrebno posredovanje v trgovini.

Zaradi tega se je že v letu 1958 lotilo združitve v naši občini nekaj trgovskih podjetij, predvsem grosistov, in sicer: Podjetje »Žitar« in Mlinsko podjetje sta se združila v novo proizvodno in trgovsko podjetje »Veležitar«; podjetji »Jugotehnika« in Elektro-radio-center v podjetje »Elektro-Mercator« ter v letošnjem letu grosistični podjetji »Koloniale-Živila« in »Potrošnik« v novo trgovsko podjetje »Merx«.

Pri nadaljnji utrditvi odnosov na tržišču bodo tudi v letu 1959 imele pomembno vlogo splošne kmetijske zadruge. Kmetijske zadruge bodo morale skrbeti za izboljšanje v preskrbi mesta tudi z neposredno prodajo kmetijskih pridelkov. Poslovna zveza bo morala skrbeti predvsem za načrtno pospeševanje proizvodnje, v blagovni promet pa naj se vključuje le kot agentura oziroma komisionar.

V letu 1959 se morajo številčno in organizacijsko okrepiti potrošniški sveti, ki morajo odigrati aktivnejšo vlogo pri izboljšanju trgovskega poslovanja v korist potrošnikov. V letu 1958 je bilo na območju občine ustanovljenih 8 potrošniških svetov, namesto prejšnjih 6, ki so bili ustanovljeni za posamezne trgovine, je sedaj delovanje potrošniških svetov razdeljeno na območja bodočih stanovanjskih skupnosti. V letu 1959 bodo ustanovljeni nadaljnji potrošniški sveti še za ostala področja bodočih stanovanjskih skupnosti.

V letu 1959 bodo znašale skupne investicije v trgovini 139 milijonov, in sicer:

za gradnjo skladišča za živila	54 milijonov
za potrošniški center »Otok«	24 milijonov
za stroje za embaliranje	20 milijonov

za ureditev samopostrežne trgovine	9 milijonov
za preskrbovalno podjetje Agropromet	9 milijonov
za modernizacijo trgovin	23 milijonov

S planom preskrbe imamo namen zagotoviti redno preskrbo potrošnikov v naši občini tako po količini, kakor po kvaliteti in sortimentu. Za izvedbo tega načrta se morajo izvršiti naslednje naloge, ki so dane s planom preskrbe:

— vsa preskrbovalna podjetja (Agropromet, Planina, Mesnine, Mleko, KG Lava, Vrtnarstvo Medlog in pekarnice) morajo svoje poslovanje prilagoditi načelom plana preskrbe;

— vsa preskrbovalna podjetja vskladijo svoje proizvodne plane s planom preskrbe;

— vsa preskrbovalna podjetja, ki še nimajo izdelanih investicijskih programov, naj iste takoj izdelajo;

— trgovska preskrbovalna podjetja morajo zagotoviti dobavo potrebnih življenjskih artiklov s čvrstimi pogodbenimi obvezami;

— vsa preskrbovalna podjetja so dolžna dajati na pregled odseku za preskrbo svoje proizvodne plane, ukrepe, ki so za izvedbo planov potrebni, in pogodbene obveze.

— občinski ljudski odbor bo nudil vso pomoč tem podjetjem, da se bodo usposobila za redno preskrbo potrošnikov.

Da bi se zagotovilo povečanje blagovnega prometa je treba ostvariti še te-le glavne cilje:

a) da se uredi promet trgovine na debelo z blagom široke potrošnje, bo treba nadaljevati z reorganizacijo in specializacijo trgovskega omrežja. Z ustanavljanjem močnejših trgovskih podjetij na drobno se bodo povečale nabave neposredno iz proizvodnje;

b) kapacitete trgovine na drobno se bodo povečale najhitreje s prodajo vnaprej pakiranega blaga. Zato naj prične trgovina s prehranbenim blagom na debelo »Merx« v širšem obsegu s pakiranjem blaga v naprej, predvsem pri tistih proizvodih, kjer industrija za sedaj tega še ne more uvajati v količinah, ki jih zahtevajo potrošniki. V ta namen je treba nabaviti strojno opremo za embaliranje;

c) urediti trgovino s samopostrežbo;

d) s pravilnim določanjem nagrad vajencem, predvsem v kritičnih strokah, si bodo trgovska podjetja na drobno zagotovila potreben strokovni kader;

e) da se zagotovijo sredstva za razširitev in modernizacijo trgovine, je nujna združitev razpoložljivih investicijskih sredstev trgovskih organizacij;

f) za izboljšanje tržišča s kmetijskimi pridelki bo treba ukreniti še naslednje:

— usposobiti kmetijske zadruge za odkup tržnih presežkov. Prav tako je potrebno, da se kmetijske zadruge intenzivneje lotijo odkupa in prodaje po kvaliteti in sortah;

— razširiti in modernizirati je treba omrežje trgovin s kmetijskimi pridelki in v večji meri uvesti prodajo kmetijskih pridelkov še v ostalih sorodnih strokah trgovine;

— s povečanjem toplih gred pri KG Lava in Vrtnariji Medlog se bo povečala proizvodnja zgodnjih vrtnin.

XI. poglavje

GOSTINSTVO IN TURIZEM

Promet v gostinstvu se bo v letu 1959 povečal za 10 % in število nočitev za 5 %.

Na zvišanje prometa bo vplivalo povečanje dohodka prebivalstva, nadalje naraščanje turističnega prometa, izboljšanje storitev ter boljša ureditev in opremljenost gostinskih in turističnih objektov.

Da bi dosegli te rezultate in zagotovili nadaljnji napredek gostinstva in turizma, je treba izvršiti naslednje naloge:

— z načrtno modernizacijo gostinskih objektov je treba zagotoviti izpolnitev investicij, ki so določene v petletnem perspektivnem planu občine;

— posvetiti vso skrb povečanju turističnih kapacitet v Celju in Dobrni;

— z načinom pavšaliranja so bili doseženi v gostinstvu dobri rezultati, zato se bodo tudi v tem letu določile obveznosti po pavšalnih osnovah in zneskih. Pri tem je treba upoštevati specifičnost v poslovanju posameznega obrata s posebnim ozirom na njihovo družbeno nalogo in na fiksne stroške pri obratovanju, da se zagotove stabilne cene in čim bolj izkoristijo razpoložljive zmogljivosti;

— zaradi velikih potreb po prehrani zaposlenih delavcev se bo v tem letu pričela gradnja večjega sodobnega obrata za množično prehrano v Gaberju, obrata za množično prehrano v Stritarjevi ulici ter ureditev restavracije družbene prehrane v Štorah. V ta namen naj gospodarske organizacije zberejo potrebna sredstva z združevanjem skladov.

Vsa podjetja, ki zaposlujejo preko 200 delavcev, morajo organizirati razdeljevanje in pripravo toplih obrokov.

— V letošnjem letu se bo pričela tudi gradnja novega hotela v Celju, ki je zaradi vedno močnejšega prehodnega in inozemskega turizma ter poslovnega prometa nujno potreben;

— urediti se mora mlečna restavracija po principu ekspres bifeja, ki bo lahko v veliki meri razbremenil bližnje gostinske obrate, v katerih močan promet že ovira normalno poslovanje;

— predlaga se, da gospodarske organizacije še nadalje vlagajo sredstva v počitniške domove in tako omogočijo letovanje večjemu številu delavcev in uslužbencev;

— v gostinstvu se naj uvede nagrajevanje po učinku, saj se bo s tem doseglo, da bodo gostinski delavci bolj skrbeli za kvaliteto gostinskih storitev in izboljšanje odnosa do gostov;

— potrebno je, da gostinska zbornica še nadalje vlaga napore za strokovno usposabljanje gostinskega kadra, da se s tem zagotovijo pogoji za nadaljnje povečanje gostinskih storitev. Prav tako je treba vplivati na sama podjetja, da posvetijo več pozornosti strokovnemu izpopolnjevanju delavcev.

Računamo, da bodo znašale investicije v letošnjem letu v gostinstvu okoli 152 milijonov din, in sicer:

za gradnjo novega hotela (začetek)	50 milijonov
za množično prehrano	60 milijonov
za ureditev družbene prehrane —	
Železarna Store	12 milijonov
za mlečno restavracijo	17 milijonov
za modernizacijo gostinskih obratov	13 milijonov

Zaradi pozitivne turističnega prometa je določeno tudi povečanje števila in večja udobnost pri prevozih v turistične kraje.

XII. poglavje

OBRT

V razvoju gospodarstva obrt še vedno zaostaja za razvojem drugih gospodarskih panog. Nadaljnje preusmerjanje investicij v korist družbenega standarda, nadaljnja sprememba strukture prebivalstva v občini v korist industrijskega prebivalstva in povečanje sredstev za osebno porabo nujno zahtevajo pospešeni razvoj obrtništva.

Plan računa, da se bo obseg obrtne proizvodnje in njenih storitev v letu 1958 povečal za 10 %. Povprečno število zaposlenih se bo povečalo za 7,7 %.

Povpraševanje po obrtniških storitvah bo v letu 1959 še vedno večje od razpoložljivih kapacitet. Osnovna ovira za povečanje obrtnih kapacitet je še vedno pomanjkanje lokalov in bo treba v naslednjih letih stanje obrti reševati tudi z graditvijo novih delavnic.

Pri obstoječih in novih stanovanjskih stavbah je treba v sodelovanju s stanovanjskimi skupnostmi poskrbeti za posebne servisne delavnice za vzdrževanje stanovanjskih poslopj in za pomoč zaposlenim ženam.

Poleg razširitve obrtne mreže ostaja skrb za vzgojo obrtniškega kadra ena najvažnejših nalog tudi v letu 1959. Število kvalificiranih in visoko kvalificiranih delavcev je v obrti merilo za določanje kapacitet in kvaliteto opravljanje obrtnih storitev. Zato bo treba strokovnemu izpopolnjevanju kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev posvetiti posebno skrb. Enako skrb je treba posvetiti tudi vzgoji vodilnega kadra. Te naloge mora prevzeti okrajna obrtna zbornica v sodelovanju z občino.

Zagotoviti bo treba tudi večji dotok vajenskega kadra. Zato bi bilo potrebno, da se za vključevanje v tiste stroke obrti, kjer vajencev najbolj primanjkuje, razpišejo štipendije. Zbornice naj dajejo specializiranim trgovskim podjetjem s tehničnim blagom in industrijskim prodajalnam pobudo, da organizirajo bodisi v okviru lastnih prodajal bodisi v sodelovanju s sorodnimi strokami, delavnice za popravila.

Z združevanjem sredstev skladov obrtnih organizacij se bo dosegel večji učinek pri povečanju obrtnih kapacitet s tem, da se bodo ta združena sredstva uporabljala za ustanavljanje novih in za rekonstrukcijo obstoječih delavnic.

V letu 1959 se določajo naslednje investicijske naložbe v obrti:

za gradnjo nove pekarnice	58 milijonov
za gradnjo prostorov za »Klimo«	32 milijonov
za opremo delavnic	27 milijonov
za servise pri stan. skupnostih	10 milijonov
za hladilne naprave pri »Mesnini«	4 milijone
za delavnico »Ortopedije«	3 milijone

Za razvoj obrti se določa v letu 1959 skupno 134 milijonov din, kar je za 116 % več kot v letu 1958.

Drugi del

EKONOMSKI UKREPI ZA DOSEGO DRUŽBENEGA PLANA OBČINE CELJE

XIII. poglavje

AMORTIZACIJA

1.

Podjetja za izdelovanje zidne in strešne opeke, apnenice in kamnolomi bodo plačevali v letu 1959 polni znesek amortizacije, obračunane po stopnjah, ki jih določajo zvezni predpisi.

2.

Polni amortizacijski znesek, obračunan po stopnjah, ki jih določajo zvezni predpisi, se zmanjša za 70 % za gradbene objekte, za gostinska podjetja in gostišča, trgovska podjetja in za trgovine na drobno, ki pretežno trgujejo z živili, izvzemši alkoholnih pijač, ter obrtna podjetja in obrtne delavnice, ki pretežno opravljajo storitve.

XIV. poglavje

OBRESTI OD SKLADA OSNOVNIH IN OBRATNIH SREDSTEV

1.

Splošne kmetijske zadruge plačujejo obresti od sklada osnovnih sredstev po obrestni meri 2 %. Obresti gredo v sklad osnovnih sredstev KZ, ki jih plačuje.

2.

Obrtne gospodarske organizacije, ki se pretežno bavijo z izvrševanjem storitev: Mesnine Celje, Planina Celje in Aurea Celje, plačujejo obresti od sklada osnovnih sredstev po obrestni meri 2 %. Ostale obrtne gospodarske organizacije, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti do družbene skupnosti pavšalno, plačujejo obresti od sklada osnovnih sredstev po obrestni meri 6 %.

3.

Komunalno podjetje Elektro Celje plačuje v občinski investicijski sklad:

- obresti od sklada osnovnih sredstev po obrestni meri 1 %;
- obresti od sklada obratnih sredstev po obrestni meri 6 %.

4.

Gospodarske organizacije, ki izpolnjujejo svoje obveznosti do družbene skupnosti pavšalno, plačujejo tudi prispevek iz dohodka v pavšalnem znesku, ki obsega poleg tega prispevka tudi obresti od obratnih sredstev in zemljarino.

XV. poglavje

PRISPEVEK IZ DOHODKA

1.

Kmetijskim organizacijam in splošnim kmetijskim zadrugam se v celoti odstopa del dohodka, ki ustreza znesku prispevka iz dohodka, da ga vložijo v svoj sklad osnovnih sredstev.

2.

Komunalne gospodarske organizacije, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti do družbene skupnosti pavšalno, vplačujejo 50 % prispevka iz dohodka v občinski proračun, 50 % pa v občinski investicijski sklad.

XVI. poglavje

ZEMLJARINA

Kmetijskim organizacijam in splošnim kmetijskim zadrugam se odstopa tisti del zemljarine, ki pripada občini (občinskemu investicijskemu skladu in proračunu) v dobro njihovega sklada osnovnih sredstev.

Z okrajnim družbenim planom za leto 1959 (XVII. poglavje točka 2) se prav tako odstopa kmetijskim organizacijam in splošnim kmetijskim zadrugam tisti del zemljarine, ki pripada okraju v dobro njihovih skladov.

XVII. poglavje

DOLOČITEV PAVŠALA

Gospodarskim organizacijam, ki pavšalno izpolnjujejo svoje obveznosti do družbene skupnosti, se določi pavšal v enem samem pavšalnem znesku, ki zajema pavšalni prispevek iz dohodka, obresti od skladov osnovnih sredstev, obresti od skladov obratnih sredstev in zemljarino.

Višina pavšalnega prispevka iz dohodka se določi s pogodbo, ki jo skleneta oddelek za finance občine in gospodarska organizacija.

Prometni davek, ki ga morajo plačevati gospodarske organizacije, ki pavšalno izpolnjujejo svoje obveznosti, se plačuje po pavšalnih osnovah, ki jih določi z odločbo občinski oddelek za finance.

Na področju občine Celje se lahko pavšalirajo:

- a) gostišča in gostinska podjetja;
- b) obrtna podjetja in delavnice, ki so plačevale obveznosti do družbene skupnosti v pavšalnih zneskih za leto 1958 ter ostala obrtna podjetja, ki izpolnjujejo pogoje za pavšaliranje;
- c) trgovaške organizacije s specerijskim blagom izven ožjega mestnega območja in trgovine s sadjem in zelenjavo;

č) komunalne gospodarske organizacije, ki izpolnjujejo pogoje za pavšaliranje;

d) od privatnih obrtnikov vsi tisti kot v letu 1958.

XVIII. poglavje

OBČINSKA DOKLADA NA DOHODKE OD KMETIJSTVA

Stopnje občinske doklade na dohodke od kmetijstva so progresivne, pri čemer bo razpon v stopnjah znašal 1:2, in se določijo po rajonih s posebnim odlokom občinskega ljudskega odbora.

XIX. poglavje

OBČINSKA DOKLADA NA DOHODKE OD OSTALIH POKLICEV IN PREMOŽENJA

Stopnje občinske doklade na dohodek od ostalih poklicev in premoženja se določijo s posebnim odlokom občinskega ljudskega odbora.

XX. poglavje

OBČINSKI PROMETNI DAVEK

Občinski prometni davek od proizvodov in storitev ter od prometa na drobno se plačuje po posebnem odloku občine Celje.

XXI. poglavje

DELITEV CELOTNEGA DOHODKA PAVŠALIRANIH KOMUNALNIH PODJETIJ

1.

Celotni dohodek komunalnih podjetij se deli:

- a) na materialne in režijske stroške,
 - b) amortizacijo,
 - c) na obveznosti v pavšalnem znesku,
 - č) na prispevek v rezervni sklad,
 - d) na anuitete za investicijska posojila.
- Ostanek dohodka je dohodek podjetja.

2.

Doseženi dohodek se razdeli med osebne dohodke delavcev in med sklade komunalnega podjetja.

3.

Med osebne dohodke delavcev spadajo:

- a) osebni dohodek v višini tarifne postavke po tarifnem pravilniku po času ali učinku (kot to določa tarifni pravilnik);
- b) osebni dohodek na TP do višine 16 % osebnega dohodka delavca obračunanega po tč. a), za premije, nagrade in za plače nad tarifnim pravilnikom.

4.

Po izločitvi osebnega dohodka obračunanega po tč. 3) od doseženega dohodka se ostanek dohodka razdeli na sklade, in sicer:

- a) 80 % v sklad osnovnih sredstev;
- b) 20 % v ostale sklade (sklad obratnih sredstev in sklad skupne porabe).

XXII. poglavje

SREDSTVA ZA PRORAČUN OBČINE

1. Razdelitev proračunskega prispevka iz osebnega dohodka:

- 20 % za proračun FLRJ
- 33 % za proračun LRS
- 25 % za proračun OLO
- 22 % za proračun ObLO

2. Razdelitev proračunskega prispevka sklada skupne uporabe;

- 20 % za proračun FLRJ
33 % za proračun LRS
47 % za proračun ObLO

3. Razdelitev kmečke dohodnine:

- 7 % v kmetijski sklad LRS
12 % v investicijski sklad OLO
33 % za proračun LRS
27 % za proračun OLO
21 % za proračun ObLO

4. Razdelitev dohodnine od ostalih poklicev:

- 33 % za proračun LRS
30 % za proračun OLO
37 % za proračun ObLO

5. Razdelitev prometnega davka od zasebnikov:

- 33 % za proračun LRS
30 % za proračun OLO
37 % za proračun ObLO

6. Razdelitev prometnega davka od vina in žganja:

- 33 % za proračun LRS
67 % za proračun ObLO

7. Razdelitev občinske doklade iz kmetijstva:

- 13 % v občinski investicijski sklad
87 % v proračun ObLO

8. Razdelitev zemljarine:

Zemljarina gospodarskih organizacij, izvzemši splošne kmetijske zadruge in kmetijskih organizacij, je dohodek proračuna občine.

Kmetijskim organizacijam in splošnim kmetijskim zadrugam se odstopa zemljarina v dobro njihovih skladov osnovnih oz. obratnih sredstev, ki jo obračunavajo in plačujejo po predpisih o sredstvih gospodarskih organizacij.

9. Ostali dohodki:

Na vseh ostalih dohodkih, ki se stekajo v občinski proračun, je občina udeležena v celoti.

XXIII. poglavje**SREDSTVA OBČINSKEGA PRORAČUNA**

V letu 1959 bo razpolagala občina Celje s skupnimi sredstvi za finansiranje proračunskih izdatkov v višini 628 milijonov 200 tisoč dinarjev.

Ta sredstva bodo zagotovljena iz naslednjih virov:

A. Lastni dohodki občine:

1. občinska doklada:	
a) od kmetijstva	65.250
b) od ostalih poklicev in premoženja	8.400
2. občinska doklada od lesa	3.800
3. občinski prometni davek	266.900
4. občinske takse	3.000
5. dohodek pavšalistov	13.000
6. dopolnilni proračunski prispevek	26.000
7. zemljarina	3.100
8. dohodki uradov	1.675
9. ostali dohodki	3.000

Skupaj dohodki A 394.125

B. Delež na participiranih dohodkih:

1. Proračunski prispevek iz osebnega dohodka	170.346
2. Proračunski prispevek sklada skupne uporabe	4.700
3. Kmečka dohodnina	6.720
4. Dohodnina od ostalih poklicev	27.491
5. Prometni davek od zasebnikov	20.128
6. Dpp od vina in žganja	4.690

Skupaj dohodki B 234.075

Skupaj proračunska sredstva (A + B) 628.200

XXIV. poglavje**RAZDELITEV PRORAČUNSKIH SREDSTEV**

Sredstva občinskega proračuna v višini 628,200.000 din bodo razporejena takole:

1. Prosveta in kultura	212,868.300
2. Socialno varstvo	80,042.700
3. Zdravstvena zaščita	55,896.000
4. Državna uprava	90,213.000
5. Komunalna dejavnost	55,000.000
6. Dotacije	54,780.000
Finančno samostojnim zavodom	6,400.000
Družbenim organizacijam	7,380.000
Cestnemu skladu	35,000.000
Skladu za štipendije	6,000.000
7. Obveze in garancije	37,000.000
8. Obveze iz preteklih let	3,800.000
9. Proračunska rezerva — redna	1,000.000
10. Obvezna proračunska rezerva 6 %	37,600.000

XXV. poglavje**SREDSTVA OBČINSKIH SKLADOV**

1.

Občinski investicijski sklad

Sredstva občinskega investicijskega sklada, ki so po predpisih uporabljiva v letu 1959, bodo znašala 170 milijonov in sicer:

za obratna sredstva	40 milijonov
za osnovna sredstva	130 milijonov

2.

Občinski cestni sklad

Sredstva občinskega cestnega sklada, ki se bodo po predpisih za leto 1959 lahko uporabila, znašajo 11,400.000 din.

Iz občinskega proračuna je za to leto dana dotacija v višini 35 milijonov tako, da bodo znašala skupna sredstva cestnega sklada z dotacijo 46,400.000 din.

3.

Občinski sklad za kreditiranje stanovanjske izgradnje

Formiranje sredstev stanovanjskega sklada:

	v 000 din
a) prispevek od gospodarskih organizacij	295.000
b) ostali prispevek (od negospodarskih)	125.000
c) ostali dohodki	10.000
Skupaj dohodki	430.000
15 % prispevek LRS	64.500
30 % blokada	109.600
provizija banki	740
režija sklada	60

Ostanek dohodka 255.100

Deblokacija 25 % omejitve leta 1958	86.860
Anuitete	44.766

Razpoložljiva sredstva sklada v letu 1959 386.726

Razpoložljiva sredstva sklada v letu 1959 v višini 386,726.000 din se bodo uporabila:

za angažirane kredite iz leta 1958	62.826
za industrijo gradbenega materiala in gradbeno obrt	30.000
za šolstvo	17.000
za stanovanjsko izgradnjo	270.000
rezerva sklada	6.900

XXVI. poglavje

UKREPI ZA ZAGOTOVITEV SKLADNEGA RAZVOJA GOSPODARSTVA PO PREDVIDEVANJH DRUŽBENEGA PLANA OBČINE CELJE ZA RAZDOBJE OD 1957. DO 1961. LETA

1. Pristojni občinski upravni organi morajo skrbeti, da bodo plani podjetij glede osnovnih proporcov na posameznih gospodarskih področjih v skladu z določbami občinskega družbenega plana. Občinskemu ljudskemu odboru morajo predlagati ukrepe, ki so potrebni za izpolnitev občinskega družbenega plana.

2. Da se zagotove z družbenim planom gospodarskega razvoja občine za razdobje 1957—1961. leta določena razmerja med novo zaposlitvijo delavcev in povečanjem delovne storilnosti v gospodarstvu, mora za delo pristojni upravni organ stalno spremljati izvajanje teh določb in sproti poročati za delo pristojnemu svetu občinskega ljudskega odbora oziroma zboru proizvajalcev ObLO v vseh primerih pretiranega zaposlovanja delavcev. O takih primerih mora razpravljati občinski zbor proizvajalcev in dati gospodarskim organizacijam ustrezna priporočila.

3. Pristojni sveti in upravni organi naj v sodelovanju z zbornicami izdelajo investicijske plane za trgovino, gostinstvo, turizem, obrt in kmetijstvo, da se zagotovi tak razvoj, kot ga določa perspektivni plan občine Celje.

4. Za racionalno poslovanje delovne sile in povečanje delovne storilnosti je treba izkoristiti vse možnosti, ki jih nudi sistem delitve dohodka. Gospodarske organizacije naj zato kar največ uvajajo stimulative načine notranje razdelitve čistega dohodka, da bodo osebni dohodki delavcev kar najbolj odvisni od njihovega dela oziroma učinka.

5. Občinski ljudski odbor, njegovi organi, gospodarske organizacije in zavodi morajo v vsem svojem delu vložiti vse napore za dvig produktivnosti, rentabilnosti in ekonomičnosti proizvodnje.

6. Občinski ljudski odbor mora posvetiti tudi vso pozornost racionalizaciji administracije. V tem cilju je potrebno še izboljšati kvaliteto kadrov ter napraviti ustrezne organizacijske ukrepe.

XXVII. poglavje

KONČNA DOLOČBA

Ta družbeni plan velja od 1. januarja 1959. Objavi se v Uradnem vestniku okrajja Celje.

Št. 01/2-01-29/1-59.

Celje, dne 23. marca 1959.

Predsednik
Občinskega ljudskega odbora
Celje
Franc Rupret l. r.

156.

Po 15. in 50. členu zakona o občinskih ljudskih odborih (Uradni list LRS, št. 19-88/52) v zvezi s 4. členom zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Uradni list FLRJ, št. 52-644/57) je Občinski ljudski odbor Mozirje na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 26. marca 1959 sprejel

ODLOK

o družbenem planu občine Mozirje za leto 1959.

PRVI DEL

I. poglavje

Osnovne naloge in smernice gospodarskega razvoja v letu 1959

Osnovne naloge in smernice gospodarskega razvoja v letu 1959 izvirajo iz dosežkov gospodarstva v preteklem

letu ter iz nalog perspektivnega plana gospodarskega razvoja občine za razdobje 1957—1961.

Iz tega sledi, da so osnovne naloge gospodarstva in smernice za njegov razvoj v letu 1959 naslednje:

1. Obseg proizvodnje in storitev je treba v vseh panogah povečati, tako da bo narodni dohodek porasel za 11 % in družbeni bruto proizvod za 9,9 %.

2. Fizični obseg proizvodnje se bo povečal v vseh panogah in to v industriji za 9 %, v kmetijstvu pa za 14,7 %.

Povečanje proizvodnje bo doseženo z boljšim izkoriščanjem proizvodnih sredstev, z načrtno uporabo investicijskih sredstev in z izboljšanjem organizacije dela. Na ta način bodo dani pogoji za povečano storilnost pri delu, kar bo vplivalo na nadaljnji gospodarski razvoj in izboljšanje življenjskih razmer prebivalstva.

Na povečano storilnost bodo stimulative vplivali novi predpisi o delitvi dohodka in bodo morale gospodarske organizacije pravilno izkoristiti te prednosti. Povečani osebni dohodki delavca bodo morali biti rezultat večjega delovnega učinka in uspešnega gospodarjenja v podjetju.

3. Za nemoten razvoj osebne potrošnje bo potrebno izpopolniti trgovine na drobno s sodobno opremo, nadalje ojačati uslužnostne obrtne delavnice in pripraviti vse za delo stanovanjske skupnosti.

Cene bo treba s pomočjo že uvedenih administrativnih ukrepov in intervencijo socialističnega sektorja obdržati na višini leta 1958. To bo vplivalo na povečanje osebne potrošnje v zvezi s povečanim dohodkom zaposlenih kot posledica zvišane proizvodnje.

4. Povečanje proizvodnje v kmetijstvu bo s pomočjo uvajanja čim širše kooperacije, ki je najhitrejša pot k temu povečanju in obenem jamči večji dotok kmetijskih pridelkov na trg.

5. Investicijska sredstva, s katerimi razpolaga občina v tem letu, bodo usmerjena v nadaljnji razvoj kmetijstva, trgovine, obrti, gostinstva, velik del pa bo šlo za objekte splošnega družbenega standarda. K hitrejši zadovoljitvi potreb za dvig standarda bodo prispevale tudi gospodarske organizacije z združevanjem sredstev v skupni sklad, ki se bo uporabljal v namene določene z občinskim perspektivnim planom.

II. poglavje

Družbeni bruto proizvod in narodni dohodek

1. Glede na dosežene uspehe v letu 1958 in v skladu s porastom proizvodnje, določene v planu razvoja občine Mozirje za razdobje 1957. do 1961. leta, pričakujemo v letu 1959 naslednji porast družbenega proizvoda in narodnega dohodka.

	V 000 din		
	1958	1959	1958
Bruto proizvod	2.146.547	2.359.799	109,9
Narodni dohodek	978.966	1.086.748	111

2. Gibanje družbenega bruto proizvoda bo po posameznih panogah glede na porast in obseg proizvodnje na slednje:

	1958	1959	1958
Gosp. skupaj	2.146.547	2.359.799	109,9
Industrija	1.186.117	1.325.000	111,7
Kmetijstvo	277.420	308.980	114,7
Gozdarstvo	344.565	364.426	105,7
Trgovina	32.381	33.710	104,1
Obrt	179.958	197.951	109
Gostinstvo	103.620	104.998	101,3
Komunala	22.486	24.734	109,9

3. Narodni dohodek bo po posameznih panogah naslednji:

	1958	1959	1959 1958
Gosp. skupaj	978.966	1.086.648	111
Industrija	462.824	530.991	114,7
Kmetijstvo	164.320	181.190	110,2
Gozdarstvo	253.289	265.899	106,2
Trgovina	24.800	25.720	103,6
Gostinstvo	20.177	20.648	102,3
Obrt	50.640	55.702	109,9
Komunala	5.908	6.498	109,8

Ce primerjamo porast bruto proizvoda in narodnega dohodka, vidimo, da v letu 1959 narodni dohodek hitreje narašča kot družbeni bruto proizvod. To pa bo dosegljivo, ker družbeni plan določa smotnejše izkoriščanje surovin, spremembo strukture proizvodnje v prid večvrednih izdelkov in večje storilnosti. V kmetijstvu računa plan s povečanjem bruto proizvoda kot rezultatom širše kooperacije zadrug s kmetovalci, medtem ko narodni dohodek ne kaže istega porasta, ker bo realizacija vloženih investicij vidna šele v prihodnjem letu.

Spremenjena struktura in povečana proizvodnja bo v letu 1959 možna pri lesni industriji, ker bo lesno industrijsko podjetje svojo proizvodnjo usmerilo čimbolj na izdelavo končnih izdelkov in bo uvedlo serijsko proizvodnjo stavbnega pohištva.

III. poglavje

Investicije

V letu 1959 bodo sredstva, ki bodo na razpolago za investicije, namenjena za rekonstrukcijo lesne industrije Nazarje, za gradnjo stanovanj in za izboljšanje opreme v trgovini in obrtnih delavnic uslužnostne obrti. Preceišnja sredstva, ki so jih zbrale KZ v občinskem investicijskem skladu in v svojih skladih, pa se bodo uporabila za investicije v kmetijstvu.

V letu 1959 računamo z naslednjimi investicijami:

(v 000 din)		%
Gosp. investicije	239.804	69,2
Negosp. investicije	106.300	30,8
Skupaj	346.104	100

Po gospodarskih panogah se bodo gibale gospodarske investicije takole:

(v 000 din)		%
Industrija	35.500	16,8
Kmetijstvo	126.588	54,8
Gozdarstvo	64.916	28
Trgovina	4.000	00,1
Gostinstvo	2.800	00,1
Obrt	6.000	00,2
Skupaj	239.804	100

Gospodarske investicije bo treba angažirati iz naslednjih virov:

(v 000 din)		%
Iz sredstev gosp. organizacij	186.264	80,1
iz lokalnih virov (inv. sklad)	11.800	0,4
iz sredstev izven občine	41.740	19,5
Skupaj	239.804	100

Za negospodarske investicije se bodo po posameznih dejavnostih družbenega standarda vlagala naslednja sredstva:

(v 000 din)		%
Elektrifikacija	23.500	24,1
Stanovanjska izgr.	35.300	35,2
Komunalne naprave	24.500	25,5
Solstvo	13.000	14,3
Zdravstvo	10.000	0,9
Skupaj	106.300	100

Sredstva za negospodarske investicije se bodo črpala iz naslednjih virov:

(v 000 din)		%
Iz sredstev občine (stan. sklad)	56.500	59
Iz sred. podjetij	9.300	0,8
Iz sredstev državljanov (prispevki, delo)	25.500	24,1
Iz kreditov izven občine	15.000	16,1
Skupaj	106.300	100

Iz sredstev, ki so namenjena za izgradnjo stanovanj bo letos dograjen 8-stanovanjski blok LIN v Nazarju, pričelo pa se bo z gradnjami 12-stanovanjskega in 4-stanovanjskega bloka v Mozirju, 6-stanovanjskega bloka v Ljubnem ter 4-stanovanjskega bloka v Rečici. S sredstvi, ki so namenjena za elektrifikacijo se bo dokončala elektrifikacija Florjana pri Gornjem gradu, pričela pa elektrifikacija Dobrovelj in Solčave (213.000.000).

Iz sredstev, ki so namenjena za komunalne zadeve se bo zgradila bencinska črpalka v Nazarjih, penitrala cesta skozi naselja Luče in Solčava ter zgradil vodovod v Mozirju in v Okonini (24.000.000).

Iz sredstev, ki so namenjena za zdravstvo, se bo dogradila zdravstvena postaja v Ljubnem, nadaljevalo pa se bo z gradnjo zdravstvene postaje v Gornjem gradu.

Ker bo gospodarskim organizacijam v letu 1959 ostalo na razpolago več sredstev, zato priporočamo, da združijo svoja razpoložljiva sredstva in jih vložijo prvenstveno za negospodarske investicije določene v občinskem družbenem planu.

Družbeni investicijski sklad občine se bo v letu 1959 uporabil za naslednje namene:

sredstva sklada (v 000 din)	20.400	100 %
od tega:		
za obratna sredstva	5.100	17,2
za osnovna sredstva	15.300	52
od tega:		
za kmetijstvo	5.000	17
za trgovino	2.500	0,8
za gostinstvo	2.000	0,6
za obrt	4.000	12
za družbeni standard	1.800	0,4

Iz sredstev sklada za zidanje stanovanjskih hiš, ki bodo znašala v tem letu 42.000.000 din bodo finansirane naslednje gradnje:

		100 %
šola Nazarje	13.000.000	30,9
12-stanovanjski blok Mozirje		
I. etapa	10.000.000	23,8
6-stanovanjski blok Ljubno		
I. etapa	7.000.000	16,6
4-stanovanjski blok v Rečici		
I. etapa	4.000.000	9,5
4-stanovanjski blok v Mozirju		
I. etapa	3.000.000	7,6
8-stanovanjski blok LIN Nazarje	3.000.000	7,6
privatni investitorji	2.000.000	4

Za konstrukcijo lesne industrije bo LIN v Nazarju investiral 32.000.000 din in sicer iz naslednjih virov:

		%
iz denarnih sredstev sklada osnovnih sredstev	20.000.000	62,5
iz amortizacijskega sklada	12.000.000	37,5

Tovarna barv v Ljubiji pa bo investirala v sušilne naprave od tega:	3,500.000	100 %
iz sredstev sklada osnovnih sredstev	2,000.000	57,1
iz amortizacijskega sklada	1,500.000	42,9

Kmetijske investicije bodo usmerjene predvsem v izgradnjo mlekarne v Bočni, kmetijskih sušilnic, hmeljskih nasadov, v izpopolnitev mehanizacije in za nabavo plemenske živine.

Računamo, da bo v te namene vloženi skupno 126.000.000 din.

V gozdarstvo bo investirano v sektorju SLP 29.000.000 dinarjev iz sredstev gozdnega investicijskega sklada, poleg tega pa bo iz sredstev gozdnega sklada, ki se zbira pri GKPZ Mozirje, porabljeno za investicije še 13.500.000 dinarjev.

IV. poglavje

Zaposlenost in delovna storilnost

Verjetno se v letu 1959 na območju občine Mozirje nove delovne sile ne bo zaposlovalo, kolikor pa bi se vendarle kje pokazala potreba, se bo le-ta krila iz že zaposlenih sil. Zaradi tega bo zvišanje proizvodnje odvisno zgolj od delovne storilnosti in prihrankov na materialu, pri čemer pa bodo morale gospodarske organizacije posvečati večjo skrb zmanjšanju nesreč pri delu, in neupravičenim izostankom od dela ter uvesti še strožjo kontrolo nad bolniškimi izostanki. Da bo porast delovne storilnosti za 9 % uresničen, bodo morale gospodarske organizacije poleg zgoraj naštetih ukrepov uvesti nagrajevanje po delovnem učinku in določiti norme za vsa dela v serijski proizvodnji.

V. poglavje

Osebná potrošnja in družbeni standard

Osebná potrošnja

Povečanje osebne potrošnje prebivalstva občine Mozirje je odvisno od porasta gospodarskega razvoja, temelječega na smernicah in nalogah tega družbenega plana in perspektivnega plana gospodarskega razvoja za razdobje 1957—1961, ki bo edini omogočil povečanje realne osebne potrošnje vsega prebivalstva za okoli 7 %.

Ker pa je v preteklih letih zaradi naraščanja cen kmetijskim pridelkom osebna potrošnja kmečkega prebivalstva hitreje naraščala kot osebna potrošnja delavcev in uslužbencev, zato bo treba v letu 1959 doseči, da bo tudi osebna potrošnja kmečkega prebivalstva odvisna prvenstveno le od obsega kmetijske proizvodnje in količine tržnih viškov, s čimer bo možno izenačiti osebno potrošnjo v mestih in industrijskih središčih z osebno potrošnjo na podeželju. Pri tem pa mora odločilno vlogo odigrati tudi ustrezna davčna in odkupna politika in ne nazadnje tudi strožja kontrola nad formiranjem cen kmetijskih pridelkov, da tako ostanejo cene le-teh vsaj na nivoju iz leta 1958.

Ker pa je na območju občine Mozirje precej tržnih viškov kmetijskih pridelkov, zlasti krompirja, živine, mleka in jajc, bodo morale kmetijske zadruge čimbolj poglobiti in razširiti svojo odkupno mrežo, da bodo tako zajele prav vse tržne viške kmetijskih pridelkov na območju občine Mozirje. Za vse te viške pa so zadruge dolžne zaradi pomanjkanja skladišč zagotoviti direktno tržišče predvsem v bližnjih industrijskih centrih, kot je Saleška dolina in Celjska kotlina, s čimer bi se močno zmanjšal tudi dosežani občutni kaló pri vseh prehranbenih artiklih.

Družbeni standard

Kot je že v III. poglavju navedeno, bomo v tem letu za negospodarske investicije vložili skupno 106.300.000 dinarjev.

Ta sredstva bodo vložena predvsem v izgradnjo stanovanjskih, šolskih, zdravstvenih in drugih družbenih objektov, 2.000.000 din pa je namenjenih privatnim investi-

torjem, da lahko v Mozirju in Gornjem gradu izgojove svoje stanovanjske hišice za vselitev še v tem letu.

Solstvo in prosveta

Na območju občine Mozirje deluje 15 osnovnih šol in štiri podružnične šole, med njimi tri popolne osnovne šole in to v Mozirju, v Gornjem gradu in v Ljubnem ob Savinji. Vse šole obiskuje 2219 učencev s 75 prosvetnim; delavci. Število učencev se v letu 1959 sicer ne bo povečalo, primanjkuje pa 6 učiteljev in 4 predmetni učitelji. To leto bo dokončal študij le en učitelj in en predmetni učitelj — oba štipendista, ostalih 5 odnosno 3 pa bo potrebno pritegniti v občino z razpisom, pri čemer pa pridejo zaradi pomanjkanja stanovanj v poštev prvenstveno neporočeni učitelji.

V letu 1959 bo dograjena do tretje faze osnovna šola v Nazarju, za šoli v Konjskem vrhu in Rastkah pa bodo preskrbljeni potrebni načrti (13.000.000).

Ker je večina šolskih poslopij v zelo slabem stanju, jih bo treba popraviti, upoštevajoč razpoložljiva finančna sredstva.

Tako bosta v tem letu temeljito popravljena osnovni šoli v Gorici ob Dreti in v Novi Stifci, okna osnovne šole v Gornjem gradu pa na novo prepleškana.

V zvezi z reformo šolstva pa bo treba za prosvetne delavce prirediti tudi več tečajev za strokovno izpopolnjevanje, posebno v tehničnih predmetih.

Oživetji pa bo tudi treba kmetijsko-gospodarske šole s poukom v zimskih mesecih z zajetjem čim večjega števila kmečke mladine.

Zdravstvo

Ker je sodobno zdravstvo življenjskega interesa za celotno družbo, je treba, da se razvija enakomerno in v skladu z ostalim gospodarskim razvojem.

Na območju občine Mozirje delujeta dve zdravstveni ustanovi in sicer Zdravstveni dom v Nazarju in Zdravstvena postaja v Ljubnem.

Zdravstvena služba je iz leta v leto uspešnejša, posebno zaradi naraščanja števila storitev v ambulantah. Tako je bilo v letu 1958 opravljenih 44.926 pregledov, za kar je bilo uporabljenih 6965 delovnih ur. To pa ne predstavlja porasta obolenj, ampak večjo storilnost zdravstvenega osebja, ki se je v primerjavi z letom 1957 ob istem staležu povečala v letu 1958 za 6 %.

Kljub doseženim uspehom pa bo morala zdravstvena služba svoje delo še poglobiti z natančnejšimi pregledi, seveda ob pomoči družbene kontrole, da se tako čimbolj zmanjša število tistih bolnikov, ki zdravstvene usluge izrabljajo za svoje osebne koristi.

Za izboljšanje in uspešnejše delovanje zdravstvene službe na sicer obsežnem teritoriju občine Mozirje je v letu 1959 potrebno še:

- dograditi zdravstveno postajo v Ljubnem (5.000.000);
- nadaljevati z gradnjo zdravstvene postaje v Gornjem gradu (5.000.000);
- pojačati zdravstveno prosvetno delo med prebivalstvom ter kurativno zdravstveno službo;
- okrepiti zobozdravstveno službo v Ljubnem in Gornjem gradu s po enim dentistom, nadaljevati s cepljenjem otrok proti nalezljivim boleznim;
- vršiti sistematične preglede zobovja šolskih in predšolskih otrok ter izvesti fluorizacijo zobovja;
- organizirati tečaje za uslužbence in delavce v živilski stroki.

Terenske obiskovalke naj sistematično skrbijo za zdravstveno ogrožene osebe, posebno za mladino.

Socialno skrbstvo

S socialnim skrbstvom bo občina posvečala največjo skrb družini kot osnovni celici družbe in zaposlovanju ženske delovne sile.

Na območju občine Mozirje še niso zaceljene rane, ki jih je občanom povzročila okupacija. Zato bo posebna skrb posvečena otrokom padlih borcev, partizanskim vdovam, vojaškim vojnim invalidom ter starim in onemoglim, potrebnim družbene zaščite.

Število evidentirane mladine pod družbenim varstvom na območju občine znaša 571. Od tega je otrok brez staršev 27, otrok padlih borcev 165, vzgojno zanemarjenih otrok 93, telesno defektnih 26, duševno defektnih 14, moralno in vzgojno ogroženih 52, zdravstveno ogroženih 47 in socialno ogroženih 148.

Za delo na tem polju se čuti močna potreba po socialnem kadru.

V letu 1958 je bilo potrošenih za potrebe socialnega skrbstva 9.625.000 din, v letu 1959 pa je določenih 11.218.000 din.

Za zdravljenje samoplačnikov in oseb oproščenih po zakonitih predpisih je bilo potrošeno v letu 1958 11.163.000 din, za leto 1959 pa je določenih 12.200.000 din.

DRUGI DEL

Razvoj po gospodarskih panogah

VI. poglavje

Industrija

V letu 1959 se bo fizični obseg proizvodnje v industriji povečal za 9 % od doseženega v letu 1958 in bo naslednji:

	1958	1959	$\frac{1959}{1958}$
120 Kemična industrija			
Mozirje	148.553	175.705	118,2
122 Lesna industrija			
Nazarje	1.075.170	1.109.000	103,1
125 KONUS — obrat Rečica	198.155	266.523	134,5
Skupaj	1.421.878	1.551.228	109

Proizvodnja nekaterih najvažnejših proizvodov bo verjetno naslednja:

Kemična industrija:	Mineralne barve	ton	645
	Koksne barve	"	211,5
	Organski premazi	"	733,5
	Belilna zemlja	"	600
	Embalažni sodi	Kom.	20.000
Lesna industrija:	Žagan les iglavcev	m ³	26.000
	Žagan les bukov	"	1.200
	Žagan les ost. list.	"	150
	Sredice za panelke	"	150
	Zaboji neto	"	6.500
	Ladijski pod	"	3.000
	Finalni proizvodi		
	Obratov. Nazarje	v 000 din	75.000
	Obratov. Ljubno	"	35.000
Usnjarska industr.:	Spodnje usnje	ton	17
	Spodnje usnje spec.	"	27
	Spodnje usnje ago	"	28
	Okvirno usnje	"	58
	Goveji in jagnječji. boxm ²		15.000
	Goveje tehn. usnje	"	4.000
	Goveje podloge	"	6.200
	Dulbox	"	2.000
	Konjski boks in tehn.	"	4.000
	Ovčja mapa	"	10.000
	Ovčja krom podloga	"	8.000
	Ovčja veget. podloga	"	2.000

Kemična industrija bo, po opustitvi lesnega obrata, ki je z 1. 1. 1959 priključen LIN Nazarje, posvetila vso skrb povečanju proizvodnje kemičnih izdelkov. V tem letu mora pripraviti elaborat za rekonstrukcijo sušilnih naprav, ki so ozko grlo v proizvodnji.

Lesna industrija Nazarje bo preusmerila proizvodnjo v izdelovanju tipiziranega stavbnega pohištva (okna) za potrebe stanovanjske izgradnje.

VII. poglavje

Kmetijstvo

V skladu s perspektivnim planom razvoja kmetijstva v naši občini naj bi se vrednost kmetijske proizvodnje v letu 1959 povečala za 14,7 % napram letu 1958 ob upoštevanju normalnih vremenskih razmer. Po poedinah panogah kmetijske proizvodnje pričakujemo porast:

	Indeks
	$\frac{1959}{1958}$
Poljedelstvo	117
Travništvo	119
Sadjarstvo	98
Živinoreja	114,8
Struktura kmetijskih površin bo v letu 1959 naslednja (v ha):	
Njive in vrtovi	3603.
Sadovnjaki	138
Vinogradi	1
Travniki	2860
Senožeti	1408
Pašniki	5650
Skupaj	13660

Fizični obseg nekaterih najvažnejših kmetijskih pridelkov bo: v letu 1959 naslednji v primerjavi z letom 1958 (v q in hl)

	1958	1959	$\frac{1959}{1958}$
Zita	53.302	51.724	97
Vrtnine	86.575	96.981	112
Industrijske rastline	362	697	192,8
Krmne rastl. (njive)	65.227	81.740	125,3
Travniki (krma)	121.124	141.902	117,1
Sadjarstvo	18.561	18.447	98
Zivina	13.185	14.796	112,2
Mleko	40.088	44.161	110,1
Jajca (kom.)	925.640	1.065.740	115,1

a) Poljedelstvo

Proizvodnja v poljedelstvu se bo leta 1959 povečala za 17 %.

Njivske površine se v letu 1959 sicer ne bodo bistveno povečale, pač pa se bo spremenila struktura njivskih posevkov in sicer takole:

	1958	1959	%
Zita	1472	1370	93
Industrijske rastline	57	120	210
Vrtnine	427	427	100
Krmne rastline	439	798	109

Zmanjšale se bodo torej znatno površine pod žito (predvsem koruza in krušna žita). Tako sproščene površine pa bodo zasedle industrijske in krmne rastline. Predvsem s povečanjem površin pod krmnimi rastlinami usmerjamo poljedelstvo proizvodnjo v pridobivanje krme za živino, kar je spričo važnosti živinoreje za naše področje nujno. Prav tako se močno pospešuje povečanje površin pod industrijskimi rastlinami (hmelj), ki bodo poleg živine naš najmočnejši tržni proizvod.

Površine pod vrtninami se sicer verjetno ne bodo povečale, pač pa se bo povečalo pridelovanje semenskega krompirja, ki ga bomo zajeli s kooperacijskimi pogodbami na površinah 130 ha, nadaljnjih 70 ha krompirišč pa bo zajeto prav tako s kooperacijskimi pogodbami za pridelovanje merkantilnega krompirja.

Tako bo krompir poleg živine in hmelja naš najvažnejši blagovni proizvod.

Predvideno povečanje proizvodnje bomo dosegli predvsem s povečanjem hektarskih donosov. V letu 1959 pričakujemo pri posameznih poljščinah naslednje donose:

	1957	1958	1959	1959 1958
Pšenica	12,7	17	18	105,9
Rž	11,5	16	17	106,3
Ječmen	14	15	16,2	108
Oves	12	15	17	113,3
Koruza	18,9	19	20	105,3
Hmelj	12	12	13	108,3
Krompir	175	184,4	225	122
Krumska pesa	289,5	352,3	370	105,1
Crna detelja	44,2	50	55	110
Lucerna	43,6	52,5	58	110,5

K povečanju pridelkov bo bistveno prispevala organizirana akcija proizvodnje v kooperaciji med kmetom in zadrugo.

Tako so po okrajnem družbenem planu dolžne kmetijske zadruge na področju naše občine organizirati pogodbeno kooperacijsko proizvodnjo na naslednjih površinah:

Krompir	200	ha
Travniki	700	ha
Hmelj — novi	63,50	ha
Hmelj — stari	46,50	ha

Pri kooperacijski proizvodnji pričakujemo spricho uporabe vseh sodobnih agrotehničnih mer naslednje hektarske pridelke:

Krompir	300	q
Travniki	60	q
Hmelj — stari	13	q

Vse te rezultate v poljedelstvu bo moč doseči le pod pogojem:

1. če bomo dosledno uvajali preko KZ v življenje vse izsledke sodobne kmetijske znanosti;

2. če bomo pravilno porazdelili in uporabili 1200 ton umetnih gnojil, ki so naročena, deloma pa že dobavljena našim kmetijskim zadrugam; razumljivo je, da so ta gnojila prvenstveno namenjena za kooperacijsko proizvodnjo;

3. če bomo porabili za saditev krompirja na 200 ha re-kvalitetno seme kot to predvidevajo akcijski programi naših zadrug;

4. kmetijske zadruge bodo morale močnejše kot doslej organizirati svojo zaščitno službo in zjeti vse površine, posevke in nasade tako, kot predvideva zadevni odlok Občinskega ljudskega odbora Mozirje;

5. odločno bo treba pojačati akcijo za povečanje hmeljišč;

6. kmetijske zadruge bodo morale postati aktiven organizator sodobne kmetijske proizvodnje; v ta namen morajo izpopolniti svoj strojni park z vsemi ustreznimi priključki, da bodo kos vsem nalogam, ki so jih že in jih še bodo prevzele s kooperacijskimi pogodbami;

7. da bodo kmetijske zadruge zmogle vse te številne naloge, morajo že sedaj pospešeno reševati vprašanje strokovnih kadrov.

Kooperacijska proizvodnja semenskega in merkantilnega krompirja na površini 200 ha bo nujno sprožila potrebo po gradnji primerne skladišča. GKPZ Mozirje je dolžna, da v letu 1959 pripravi potrebne načrte in lokacijo za to gradnjo.

b) Hmeljarstvo

V letu 1959 je v planu določena proizvodnja hmelja na 46 starih nasadov. Na tej površini bi verjetno pridelali 60 ton hmelja v kooperaciji med kmetom in zadrugo. Za to proizvodnjo bomo porabili 84 ton umetnih gnojil.

Hmeljarji bodo v letu 1959 zgradili 10 ha žičnic in sicer v kooperacijskih odnosih s kmetijsko zadrugo. Hmeljišča bi se naj v tem letu povečala za 63,5 ha. Za normalno realizacijo plana in pravilno manipulacijo s pridelkom je nujno zgraditi v letu 1959 nove sušilnice v Mozirju, Kokarju in Bočni, v Radmirju pa obstoječi dve (starejšega tipa) zaenkrat primerno urediti in popraviti.

Za zagotovitev obdelave in zaščite hmeljišč je potrebno v KZ Radmirje nabaviti 1 traktor z ustreznimi priključki.

Pridelovanje hmelja bo v celoti potekalo v proizvodnem sodelovanju med hmeljarji in kmetijsko zadrugo. Zato je dolžnost kmetijskih zadrug na hmeljarskem področju, da posvetijo vso skrb za pravočasno in zadostno oskrbo z vso mehanizacijo in reprodukcijskim materialom (umetni gnoj, zaščitna sredstva).

c) Travnništvo

Travništvu je s tem planom odkazano posebno važno mesto. Ključ za povečanje proizvodnje v živinoreji, ki je za našo področje prioritarna kmetijska panoga, je v povečanju krmske osnove. Glede na to, da bodo v letu 1959 krmske rastline zajemale le 29 % vseh njivskih površin v občini, bomo uspeli znatno povečati krmsko osnovo le z intenzivnejšim izkoriščanjem travniških površin. Uresničenje visoko planiranega porasta proizvodnje v živinoreji je torej najtesneje povezano z izpolnitvijo planskih nalog v travništvu. Za leto 1959 pričakujemo organiz. kooperacijsko proizvodnjo na 700 ha travnikov. To predstavlja 25 % vseh travnikov na področju občine. Tako računamo, da se bo hektarski pridelek, preračunan na vse travniške površine, povečal v letu 1959 na 36 mtc, s tem da se bo dvignil na travnikih v kooperaciji na 60 mtc/ha. Poleg količinskega povečanja pridelka bo tudi povečana kakovost krme močno vplivala na rezultate v živinoreji.

Glavni principi, ki jih bodo forsirale kmetijske zadruge za doseg gornjih ciljev, so naslednji:

1. pravočasna košnja, ki jo bo omogočila povečana uporaba traktorskih in drugih kosilnic;

2. čim širša uporaba vseh sušil (kozolci), ostrvi, lasti in žični kozolec itd.;

3. splošna in širša uporaba umetnih gnojil, všteti tudi kalcifikacija;

4. osuševanje in melioracija zamočvirjenih travišč.

č) Melioracije

Na področju občine je ca. 400 ha zamočvirjenih površin, ki bi se morale meliorirati. Največ teh površin je na področju KZ Rečica in KZ Bočna. Pričakujemo, da bi bili v letu 1959 izdelani načrti vsaj za polovico teh površin. GKPZ Mozirje bo poskušala to akcijo izvesti preko Vodne skupnosti za porečje Savinje v Celju, ki je odgovorna za izdelavo teh načrtov. KZ nameravajo v letu 1959 osušiti 70 ha travnikov in urediti 105 ha planinskih pašnikov. Za ta dela bi skupno rabili 134.000 din.

V tem letu bo treba tudi zaključiti melioracijska dela na vseh začetnih objektih pri vseh zadrugnih organizacijah, pri občinskih ljudskih odborih pa rezervirati sredstva za široko nadaljevanje melioracijskih del v letu 1960.

d) Sadjarstvo

Glede na to, da na našem področju ni pogojev za široko saditev sadnih plantaž, se bo zaradi nadaljevanja asanacije starih sadovnjakov skupno število sadnega drevja znatno zmanjšalo v letu 1959. Ob asanaciji v letu 1958 je bilo po strokovnih komisijah naloženo sadjarjem, da posekajo 1471 dreves, krone pa znižajo pri 1696 drevesih. Ta akcija se bo nadaljevala ob polni vegetaciji sadnega drevja v letu 1959 in bo verjetno zajela v tem letu še ca. 7000 dreves; od tega polovico za posek, polovico pa za znižanje kron. Tako bo ta akcija zajela skupno ca. 10.000 sadnih dreves, v glavnem jablane, od skupnega števila 42.140 jablan, ali skoraj ena četrtina.

To bo v letu 1959 najvažnejša sadjarska akcija, ki ji bodo morale vse zadrugne organizacije posvetiti vso skrb. Enako skrb bodo morale kmetijske zadruge posvetiti zaščitnim akcijam v sadjarstvu spricho vse močnejšega prodiranja ameriškega kaparja na naše področje. Kmetijske zadruge bodo v jeseni 1959 posadile v sodelovanju s proizvajalci 9,5 ha črnega ribeza.

e) Živinoreja

Področje občine Mozirje je po odloku o rajonizaciji kmetijske proizvodnje za okraj Celje določeno za vzrejno področje plemenske živine sivorjave pasme.

Vrednost živinorejske proizvodnje naj bi se v letu 1959 povečala za 14,8 %. To povečanje vrednosti proizvodnje naj bi ne šlo toliko na račun povečanja števila živine, kot na raven povečanja molznosti in prirasta kvalitete živine. Izredne važnosti za tak napredek v živinoreji je, kot smo že omenili, osnovni pogoj, tudi čim hitrejši prehod od degenerirane marijadvorske pasme k sivorjavi. Trenutno je na področju občine ca. 550 glav sivorjave živine, kar predstavlja komaj 9,6 % vse goveje živine. V letu 1959 bomo povečali število sivorjave živine na 20 %, kar bomo dosegli z odkupom 200 glav izven občine in s priplodom iz osnovne črede.

Osemenjevalno mrežo bo treba razširiti do Luč in Solčave, da bi tako s tem sodobnim zootehničnim ukrepom zajeli tisto področje naše občine, ki bo v perspektivi razvoja živinoreje za nas najvažnejše. Tu bo namreč vzraščala na planinskih pašnikih najkvalitetnejša in najbolj zdrava plemenska živina. S tem v zvezi bo treba v letu 1959 tudi organizacijsko utrditi in razširiti molzno kontrolo na vse plemenice sivorjave pasme.

Povečana proizvodnja mleka ob organiziranem odkupu zahteva hitrih ukrepov. Zato bo GKPZ v Mozirju v letu 1959 uredila v bivši zadrugi stavbi v Bočni mlekarno, ki bo lahko dnevno predelala 2000 litrov mleka v maslo in sir. Predračunska vrednost te investicije znaša za gradnjo 1.500.000 din (lastna sredstva), za opremo pa 3.500.000 din (posojilo iz občinskega investicijskega sklada).

Preko vseh kmetijskih zadrug je treba razširiti pogodbeno pitanje mlade govedi, posebno križancev.

Na celotnem našem področju je treba letos izvesti tuberkulinizacijo.

Vzporedno z dvigom molznosti v govedoreji se bo širila tudi pogodbeno reja mesnatih prašičkov. Po planu moramo v letu 1959 prodati 1400 takih prašičev. Kmetijske zadruge naj bi v tem letu iskale novih oblik kooperacijskega sodelovanja pri vzreji prašičev. V letu 1959 bo treba organizirati vsaj 5 rejskih središč, kjer bi se izvajala sistematična kontrola proizvodnosti in selekcija. Ta središča bodo po 1 v naslednjih KZ: Bočna, Smartno ob Dreti, Kokarje, Rečica in Ljubija.

Pri ovčereji bomo nadaljevali s prizadevanjem, da se izboljša kvaliteta ter poveča količina volne in teža ovac. Za osvežitev krvi jezersko-solčavske ovce bodo KZ Solčava in Luče uvozile 4 plemenske ovne in ovce iz Avstrije.

f) Kokošereja

Na našem področju je v glavnem razširjena kmečka reja jerebič, štajerke, v nekoliko manjšem obsegu pa rjave štajerke. Ind. naselja in manjši rejci pa redijo tudi težje kokoši (Rode Island, New Hampshire) ali pa izrazite nesnice (leghorn). V tej smeri, kot jo nakazuje že sedanje stanje pasme, bo delala tudi živinorejska služba. Le-ta bo lahko uspešno usmerjala kokošerejo v pogledu pasme in kvalitete z valilnico v Mozirju, ki je pod upravo GKPZ Mozirje. V letu 1959 bo valilnica izvalila ca. 15.000 piščancev in ca. 500 Chacci in Cambel rac. Za to proizvodnjo so naročila že zbrana.

Ker je osnova za uspešno delo v perutninarstvu strokovna, pravilno izvedena selekcija, bo morala uprava valilnice prilagajati svoje delo po načelih republiškega osnutka Predpisa o ureditvi prometa z živim reprodukcijskim materialom v perutninarstvu.

Nadaljevati je treba preglede čebelnih družin posebno na področju Gornjega grada in Nove Stifte proti čebelni pršičavosti. Pričakujemo 100 novih čebelnih družin, od tega pa bi naj bilo 40 novih družin na področju KZ Mozirje in Ljubija, kjer je največ sadnega drevja, a sorazmerno premalo čebel.

g) Kmetijske investicije

Kmetijske zadruge planirajo za leto 1959 investicije, katerih skupna predračunska vrednost bi znašala 126 mi-

lijonov dinarjev. Tabela pregled vrste in virov investicij bi bil naslednji:

Vrsta invest.	Viri investicij					
	Skupno sred.	last. sred.	posojila	kmet. sklad	sred. članov	%
Gradnje	56.913	11.703	15.900	—	29.310	44,9
Oprema	4.715	3.715	—	—	1.000	3,7
Mehanizacija	28.650	14.500	14.150	—	—	22,6
Zivina	12.390	350	4.650	1.000	6.390	9,8
Nasadi	10.520	—	2.140	3.000	5.380	8,4
Melioracije	13.400	3.250	4.600	1.600	3.950	10,6
Skupaj	126.588	33.518	41.440	5.600	46.030	

Določene faze pri gradnjah in melioracijah se raztezajo tudi v leto 1960, zato v letu 1959 vložena sredstva ne pokrivajo v celoti skupne vrednosti planiranih investicij.

Podrobnejši pregled gornjih investicij pa bi bil takle:

1. Gradnje

Zadruge so del gradbenih investicij namenile za dograjevanje oz. adaptacije združnih domov, gradnjo strojnih lop in skladišč, za gradnjo dveh hlevov na planinskih pašnikih in ureditev 20 privatnih hlevov. Za vse to je določenih 20.850.000 din.

Nadalje bodo kmetijske zadruge investirale 27.700.000 din v tri hmeljske sušilnice (Mozirje, Kokarje, Bočna) s skupno sušilno ploskvijo 64 m². Kmetijske zadruge prav tako planirajo v tem letu zgraditev 29 silosov, za kar bi potrošili 4 in pol milijona dinarjev in 49 gnojišč 5.700.000 din. Sredstva za silose in gnojišča bodo verjetno vlagali sami člani kmetijskih zadrug.

2. Oprema

Planiran je nakup 2 tehtnic za živino, ostala sredstva iz te postavke pa so namenjena razni opremi za pisarne, skladišča in živinorejsko službo.

3. Mehanizacija

Od 28 milijonov skupnih sredstev za mehanizacijo bodo zadruge uporabile okrog 15 milijonov din za nabavo 5 traktorjev s priključki, od tega 1 za obdelavo hmeljišča, nadaljnjih 10 milijonov za nakup treh kamionov, ostanek pa za nabavo mlatilnic, poljedelskih strojev itd.

4. Živina

Zadruge bodo za 11.920.000 din nakupile 199 krav in telic ter 4 plemenske bike. Za nadaljnjih 340.000 din pa nameravajo kupiti 4 plemenske ovne in ovce iz uvoza ter 22 plemenskih merjaškov in svinj.

5. Nasadi

Od skupnih 10.520.000 din nameravajo zadruge uporabiti 9.800.000 din za zgraditev žičnic na ca. 10 ha hmeljišča, a nadaljnjih 455.000 din za nasaditev 9,50 ha črnega ribeza.

6. Melioracije

Znesek 10.800.000 din planirajo kmetijske zadruge za melioracije 70 ha travnikov, a znesek 2.600.000 din nameravajo zadruge uporabiti za ureditev 105 ha planinskih pašnikov. Tako bi torej skupne investicije za melioracijo v letu 1959 znesle 13.400.000 din.

Kmetijsko gospodarstvo Mozirje

Kmetijsko gospodarstvo »Savinja« Mozirje, v kategoriji so se združila vsa kmetijska posestva na področju občine in zajema skupno 240 ha površin, od tega 152 ha kmetijskih in 88 ha gozdov, bo v letu 1959 povečalo bruto proizvodnjo napram letu 1958 za 25 %, narodni dohodek pa za 28 %.

Fizični obseg proizvodnje najvažnejših proizvodov bo, kot kaže, naslednji:

	1958	1959	1959 1958
Zita	1000 q	1.600 q	160
Krompir	1.400 q	1.500 q	107,2
Hmelj	4 q	66 q	1.650
Krma	3.580 q	3.750 q	104,7
Sadje	185 q	200 q	108,1
Mleko	2.680 hl	3.000 hl	112
Meso			
— klavna živina	78 q	115 q	144,4
Plem. živina	116 kom.	150 kom.	129

Tak porast proizvodnje bo posestvo doseglo z izboljšanjem organizacije dela in z naslednjimi agrotehničnimi ukrepi:

Zasajenih bo 11 ha hmelja, urejenih 18 ha pregonskih pašnikov, osušeno 20 ha zamočvirjenih zemljišč, raztrošenega 800 q umetnih gnojil.

Posestvo bo v tem letu za zagotovitev proizvodnje izvedlo investicije, katerih predračunska vrednost znaša 31,300 milijonov din. Investicije bi bile naslednje (v 000 din):

izgraditev 1 hmeljske sušilnice 32 m ³	11.000
11 ha hmeljskih nasadov — žičnice	11.000
ureditev 18 ha pregonskih pašnikov	2.000
osušitev 20 ha zemljišč	3.000
traktor »Ferguson« s priključki	2.500
silokombajn	900
elevator	300
trosilec za umetni gnoj	100
Ta investicijska sredstva bodo iz naslednjih virov:	
amortizacija	4.000
denarni sklad osnovnih sredstev	2.000
vodna skupnost	3.000
kredit	22.300

Z navedenimi ukrepi bo posestvo postalo aktiven in uspešen činitelj za doseg čim večje proizvodnje na zemljiščih SLP, ki jih upravlja, in zglede naprednega kmetovanja za ostale zasebne kmetovalce v občini.

VIII. poglavje

Gozdarstvo

Po družbenem planu OLO Celje se bodo na področju občine Mozirje v letu 1959 posekale v nedržavnem sektorju naslednje količine lesa:

Za prodajo:

55.085 m ³ iglavcev bruto;
1.540 m ³ listavcev bruto;
za lastno porabo:
10.915 m ³ iglavcev bruto;
4.070 m ³ listavcev bruto.

Od lesa, namenjenega za prodajo, se bo v nedržavnem sektorju zbralo 127,965.000 din. Ta sredstva se razdelijo takole:

1. Občinski ljudski odbor Mozirje prejme 26,940.000 kot občinsko doklado;
 2. javna gozdarska služba pri ObLO kot dotacijo 2,800.000;
 3. prispevek za okrajno gozdarsko službo 2,093.000;
 4. delež v okrajni gozdni sklad 50,512.000;
 5. manjša vzdrževanja gozdnih komunikacij na področju občine 7,534.000;
 6. večja vzdrževanja gozdnih komunikacij 14,300.000;
 7. gozdno gojitvena dela 39,430.000.
- Skupaj torej 143,609.000.

Pri tem nastane primanjkljaj 15,644.000 din, ki ga krije Okrajna uprava za gozdarstvo iz ustvarjenih rezerv v naslednjih letih.

Kot je zgoraj razvidno, je Poslovni zvezi Mozirje za gojitev gozdov v letu 1959 na razpolago 39,430.000 din. Ta sredstva bodo porabljena takole:

		din	din
1. pogozdovanje	14,5 ha po	108.594	skupaj 1,574.000
2. spolnitev	10 ha po	110.374	skupaj 1,104.000
3. priprava tal za pogozdovanje	6 ha po	21.009	skupaj 126.000
4. žetev kultur	236 ha po	12.237	skupaj 2,888.000
5. čiščenje	106 ha po	19.354	skupaj 2,051.000
6. rahljanje in drobno redčenje	6 ha po	14.515	skupaj 87.000
7. varstvo gozdov			100.000
8. urejevanje gozdov	10.000 ha po	2.000	skupaj 20,000.000
9. odkazovanje			11,500.000

Za vzdrževanje gozdnih komunikacij bo na razpolago 21,834.000 din. Ta sredstva bodo porabljena takole: stroški cestarjev in stroški pomožnih cestnih delavcev za pripravo gramoza po kmetijskih zadrugah:

	din	din	din
KZ Ljubija 1 cestar	210.000 +	56.000	skupaj 266.000
KZ Smihel 1 cestar	210.000 +	84.000	skupaj 294.000
KZ Mozirje 2 cestarja	420.000 +	140.000	skupaj 560.000
KZ Kokarje 1 cestar	210.000 +	56.000	skupaj 266.000
KZ Rečica 2 cestarja	420.000 +	126.000	skupaj 546.000
KZ Smartno 2 cestarja	420.000 +	126.000	skupaj 546.000
KZ Božna 1 cestar	210.000 +	210.000	skupaj 266.000
KZ Gornji g. 2 cestarja	420.000 +	140.000	skupaj 560.000
KZ Nova St. 1 cestar	210.000 +	70.000	skupaj 280.000
KZ Radmirje 1 cestar	210.000 +	56.000	skupaj 266.000
KZ Ljubno 2 cestarja	420.000 +	168.000	skupaj 588.000
KZ Luče 3 cestarji	630.000 +	196.000	skupaj 826.000
KZ Solčava 2 cestarja	420.000 +	126.000	skupaj 546.000

Skupaj 5,810.000 + upravno-prodajna režija GKPZ 920.000, kar zneso 6,730.000 din.

Poleg tega so določena za gramoziranje novograjenih cest naslednja sredstva po objektih:

1. gozdna cesta Podvolovljek	114.400 din
2. gozdna cesta Skat	171.600 din
3. gozdna cesta Krumpah	85.800 din
4. gozdna cesta Ljubija	145.200 din
5. gozdna cesta Mozirje—Smihel	286.000 din

Za popravila večjih objektov so določena naslednja sredstva in naslednji objekti:

1. Ljubija	3,015.384 din + 484.616 din režija GKPZ skupaj 3,500.000
2. Zaloka	2,584.000 din + 415.385 din režija GKPZ skupaj 3,000.000
3. Rogački graben Krnica	6,030.769 din + 969.231 din režija GKPZ skupaj 7,000.000
4. mostovi na gozdni cesti Podvolovljek	689.232 din + 110.768 din režija GKPZ skupaj 800.000

Skupaj 14,300.000

Stroški cestarjev, pomožnih cestnih delavcev, gramoziranje novih objektov in popravilo večjih objektov znašajo 21,834.000 din.

Poleg tega okrajni ljudski odbor prispeva iz okrajnega gozdnega sklada naslednja sredstva:

	din
1. za izdelavo idejnega projekta v Ljubiji glavnega projekta	250.000
2. za izdelavo idejnega projekta Kanolščica	200.000
3. za izdelavo idejnega projekta Logarska dolina—Matkov kot	150.000
za izdelavo glavnega projekta	800.000
4. za izgradnjo kamionske ceste Mozirje—Smihel	1,000.000
5. gradnja gozdarske hiše v Mozirju	20,016.000
	11,000.000

Državni sektor

V SLP gozdovih na področju občine, ki ga opravlja Gozdno gospodarstvo Nazarje, bo od poseka lesa Gozdno gospodarstvo vplačalo 70,700.000 gozdne takse ali cene

lesa na panju. Od tega gre v okrajni gozdni sklad 21,280 milijonov din, presežek cene lesa na panju v proračunu OLO Celje 14,792.000, za reprodukcijo gozdov ostane GG 33,921.000 din.

Od tega bo Gozdno gospodarstvo Nazarje napravilo naslednje:

	din	
1. za urejevanje gozdov		5,000.000
2. za reambulacijo zemljišč		2,000.000
3. odkazovanje		700.000
4. zemljarina		1,500.000
5. vzdrževanje taksacijskih znakov		300.000
6. za gojitev gozdov:		
a) pogozdovanje	22,73 ha	2,625.300
b) spolnjenje	24,53 ha	2,968.100
c) ograje	20,20 km	2,150.900
č) priprava tal	7,37 ha	107.000
d) obogatitev sestojev z iglavci in list.		
e) žetev	25,80 ha	1,254.000
f) čiščenje	419 ha	9,645.900
g) požarno varstvo steze	156,50 ha	5,369.800
h) varstvo gozdov	3,25 km	200.000
i) varstvo gozdov		100.000

kar zneso skupaj 33,921.000 din.

Poleg tega OLO Celje iz okrajnega gozdnega sklada prispeva:

	din	
1. za gradnjo gozdne steze Rastke—Grunte		5,000.000
2. za gradnjo gozdne ceste Raduha—Sedelce		8,000.000
3. plačevanje anuitet za cesto Marčiše—Kosmačevo—Rastke		4,500.000
4. naprave projekta Rastke—Grunti		200.000
5. naprava projekta Bočna—Menina		300.000

Kot je iz zgoraj navedenega razvidno, se bo v letu 1959 v obeh sektorjih lastništva porabilo za čisto reprodukcijo gozdov na območju občine 124,167.000 din, medtem ko ljudski odbor prejme kot občinsko doklado in prispevek za javno gozdarsko službo 29,740.000 din. Skupaj 153,907.000 din.

IX. poglavje

Trgovina

Povečanje osebnega dohodka in večja blagovna proizvodnja bosta omogočila, da se bo v letu 1959 povečal promet v trgovini za 10 %. Da bo trgovina mogla opraviti naloge v zvezi z dviganjem življenjskega standarda prebivalstva, bo v tem letu treba izvršiti naslednje:

Ker so se v letu 1958 združile KZ in nekatere manjše trgovine v 8 močnejših trgovskih podjetjih, bo možno, da bodo nabavljale blago v večji meri neposredno od proizvajalcev. S povečanjem obratnih sredstev bo omogočeno trgovini na drobno povečanje in izboljšanje asortimenta v zalogah.

Za izboljšanje opreme in lokalov bo iz investicijskega sklada občine na razpolago 2,500.000 din poleg lastnih sredstev podjetij, ki bodo znašala 1,500.000 din. Ta sredstva bodo morala služiti v prvi vrsti za kritje lastne udeležbe pri uporabi sredstev iz natečajev.

V tem letu bo treba poleg izboljšanja opreme v trgovinah vseh podjetij preurediti lokale podjetja »Podter« v Radmirju in nabaviti prevozno sredstvo podjetju »Jelka« Gornji grad.

Za izboljšanje odkupa kmetijskih pridelkov bodo morale KZ preskrbeti odkup raznih drobnih proizvodov — zelenjave, jajc, perutnine — in se za plasiranje teh povezati s potrošnimi središči. Pri vseh kmetijskih pridelkih bo treba izboljšati odkup po kvaliteti in sortah. Trgovina na drobno bo morala izboljšati oskrbo potrošnikov z onimi kmetijskimi pridelki, ki jih na tukajšnjem področju ni, zlasti z zgodnjo zelenjavo in sadjem.

Za zagotovitev nemotene preskrbe bo potrebno uvesti sistem sklepanja pogodb med proizvajalnimi in prodajnimi organizacijami z določitvijo cen in kvalitete.

Poživiti je treba delo potrošniških svetov, ki naj postanejo važen činitelj družbenega upravljanja v trgovini in iniciator poslovanja trgovske mreže.

X. poglavje

Gostinstvo in turizem

Glede na naraščanje turističnega prometa računamo na porast prometa v gostinstvu za 1,3 % napram letu 1958, čeprav bo promet s pijačami zavoljo dobre sadne letine manjši. Tako bo povečanje predvsem v povečanem prometu s hrano in prenočitvi.

Izboljšanju turističnega prometa bodo v letu 1959 služili predvsem naslednji ukrepi:

Izvedena bo priključitev Solčave in Logarske doline na splošno električno omrežje z zgraditvijo daljnovoda Luče—Logarska dolina s potrebnimi trafopostajami.

Skozi naselja Luče in Solčava bo urejeno brezprašno cestišče. Turistični društvi Gornji grad in Mozirje bosta razširili kapaciteto weekend naselij za 10 postelj. Povečane bodo tudi prenočitvene kapacitete privatnih sob za 28 ležišč.

S sredstvi gostinskih podjetij v višini ca. 800.000 din in prispevki občine ter OLO bo izvršena izboljšava planinskih postojank na Okrešlju in Korošici ter ostalih ležišč, zlasti »Rogovilec« v Solčavi.

Cene penzijskih storitev bodo ostale na nivoju iz leta 1958 in bodo temu prilagojene družbene dajatve gostinskih organizacij.

Turistična društva bodo skrbela za primerno ureditev naselij in za vzdrževanje turističnih objektov, za kar jim ljudski odbor odstopa vso turistično takso.

Za zagotovitev potrebnih gostinskih kadrov bo občina s sodelovanjem gostinske zbornice štipendirala 5 dijakov v gostinski šoli v Ljubljani.

XI. poglavje

Obrt

Obrtna dejavnost se bo v letu 1959 povečala za 9 % napram letu 1958, čeprav se je Mizarstvo Ljubno pripojilo Lesnoindustrijskemu podjetju Nazarje. Pri ostalih obrtnih delavnicah bo porastla proizvodnja in sicer predvsem pri Lesni obrti »Smreka« Gornji grad.

Temu povečanju bodo pripomogle investicije za izboljšanje opremljenosti obrtnih delavnic, za katere bo iz sredstev občinskega investicijskega sklada na razpolago 4 milijone din, medtem ko bodo del sredstev v višini 2 milijona prispevale obrtne delavnice iz lastnih skladov.

S temi sredstvi bo izvedena elektrifikacija »Smreke« Gornji grad, izpopolnjen strojni park Krojaške delavnice Mozirje in hladilnica Klavnice Ljubno. Poleg tega računamo z ustanovitvijo mehanične delavnice v Mozirju, ki je nujno potrebna ne samo za tujski, ampak tudi za lokalni promet.

S primerno odmero družbenih dajatev uslužnostni obrti bo le-tej omogočen primeren razvoj, s katerim bodo krite potrebe prebivalcev.

Stanovanjska skupnost bo v Mozirju ustanovila gostopodinsko servisno delavnico.

TRETJI DEL

Predpisi o ekonomskih ukrepih in skladih

XII. poglavje

Amortizacija

Vse gospodarske organizacije morajo plačevati polni znesek amortizacije z izjemami:

a) gostišča in gostinska podjetja plačujejo za gradbene objekte amortizacijo v višini 30 % od polne amortizacije;

b) Elektrarna Solčava, kino »Jelka« Nazarje, kino »Raduha« Ljubno in kino »Dom« Gornji grad plačujejo amortizacijo v višini 20 % od predpisane polne amortizacije.

XIII. poglavje

Obrestna mera od sklada osnovnih in obratnih sredstev

Obrtna, gostinska in turistična podjetja in delavnice ter gostišča bodo v letu 1959 plačevala od sklada osnovnih in obratnih sredstev naslednje obresti:

a) obrtna podjetja in delavnice	4 %
b) gostinska podjetja in gostišča	2 %
c) kmetijske zadruge	1 %
d) kmetijska posestva	2,5 %
e) pekarnice	1 %

Komunalna podjetja so plačevanja obresti oproščena. Obresti za pavšalirana podjetja se določijo v skupnem pavšalnem znesku.

Obresti od sklada osnovnih in obratnih sredstev so dohodek občinskega investicijskega sklada razen obresti, ki jih plačajo kmetijske zadruge. Te obresti grede v sklad osnovnih sredstev kmetijske zadruge.

XIV. poglavje

Proračunski prispevek iz osebnega dohodka

Proračunski prispevek iz osebnega dohodka gre po odbitku republiškega in okrajnega deleža v celoti v občinski proračun.

Proračunskega prispevka iz osebnega dohodka so oproščeni:

1. Kino »Jelka«, Nazarje;
2. Kino »Raduha«, Ljubno;
3. Kino »Dom«, Gornji grad;
4. Elektrarna Solčava.

XV. poglavje

Zemljarina

Zemljarina je dohodek občinskega proračuna.

Kmetijskim organizacijam in kmetijskim zadrugam se odstopi v dobro njih skladov osnovnih sredstev 65 % od skupne zemljarine, ki jo plačujejo po predpisih o sredstvih gospodarskih organizacij.

Od skupnega zneska zemljarine, ki jo plačujejo organizacije po prednjem odstavku, gre v občinski investicijski sklad 35 %. Ta se sme uporabiti izključno za financiranje investicij za pospeševanje kmetijske proizvodnje.

Prispevek kmetijskih zadrug za splošne družbene potrebe, ki ga zveza odstopi v njihov ali v občinski investicijski sklad, gre 50 % v občinski investicijski sklad, ki pa se sme uporabiti le za kmetijske investicije.

XVI. poglavje

1

Občinski družbeni investicijski sklad

Od prispevkov dohodka gospodarskih organizacij, ki pripada investicijskemu skladu občine, okraja in ljudske republike, se steka v občinski investicijski sklad 40 %, izvzemši prispevek, ki je določen v pavšalnem znesku. Ta ostane v celoti občinskemu investicijskemu skladu.

Dohodki tega sklada so:	din
1. prispevek podjetij v sklad za splošne družbene potrebe	3,072.000
2. del pavšala, ki pripada investicijskemu skladu	1,268.000
3. del zemljarine	107.000
4. 13 % občinske doklade na kmečko dohodnino	2,990.000
5. taksa na proizvodna sredstva po odbitku za OLO	1,100.000
6. taksa za hibridno trto	8.000
Skupaj	8,545.000

2

Občinski cestni sklad

Za popravilo in vzdrževanje občinskih cest in mostov bo v letu 1959 na razpolago sklad v višini 1,151.000, ki bo zagotovljen iz:

	din
1. 30 % takse na vprežna vozila	751.000
2. dotacije iz občinskega proračuna	1,000.000
3. 60 % blokada dotacije	600.000
	1,151.000

3

Občinski kreditni sklad za zidanje stanovanjskih hiš

V občinski kreditni sklad za zidanje stanovanjskih hiš se bodo stekala sredstva po zveznih predpisih v znesku 44,358.000 din.

	din
Od teh sredstev znaša 30 % omejitev	11,311.000
15 % odvod stanovanjskemu skladu LRS	6,654.000
Prosta sredstva v letu 1959	26,393.000
Pričakovano dotekanje prostih sredstev iz leta 1958	15,607.000
V letu 1959 razpoložljiva sredstva	42,000.000

XV. poglavje

Občinske doklade

1

Občinska doklada od kmetijstva, ki bo predpisana s posebnim odlokom Občinskega ljudskega odbora Mozirje, pripada občinskemu proračunu v znesku 87 %.

2

Občinska doklada od obrti se bo predpisala s posebnim odlokom.

Doklade pod 2 so v celoti dohodki občinskega proračuna.

XVI. poglavje

Gospodarske organizacije, ki izpolnjujejo svoje obveznosti v pavšalnem znesku

V pavšalnem znesku bodo plačevale prispevke do družbene skupnosti, ki grede v investicijski sklad in proračun v letu 1959 vse obrtne, gostinske in komunalne gospodarske organizacije razen lesne obrti »Smreka« v Gornjem gradu.

Plačevanje vseh obveznosti družbene skupnosti se oprostijo:

1. Kino »Jelka«, Nazarje, Kino »Raduha«, Ljubno, Kino »Dom«, Gornji grad in Elektrarna Solčava.

Znesek pavšala, ki pripada investicijskemu skladu in proračunu, se bo določil za vsak posamezen primer ob sklenitvi pogodbe.

XVII. poglavje

Dopolnilni proračunski prispevek iz osebnega dohodka

Dopolnilni proračunski prispevek iz osebnega dohodka v gospodarstvu, kolikor bo predpisan s posebnim odlokom pripada v celoti občinskemu proračunu

XVIII. poglavje

Prometni davek od prodaje na drobno se plačuje v višini iz leta 1958.

CETRTI DEL

Denarna sredstva občine in njihova temeljna razdelitev

XIX. poglavje

Proračunska sredstva

1

V letu 1959 bodo znašala proračunska sredstva občine Mozirje 148,291.000 din. Sredstva se zagotovijo iz tehle virov:

	din
1. Proračunski prispevek iz gospodarstva in izven gospodarstva	20,500.000
2. 67 % proračunskega prispevka iz sklada skupne porabe	670.000
3. Kmečka dohodnina	8,136.000
4. Ostala dohodnina	5,883.000
5. Prometni davek od vina in žganja	201.000
6. Prometni davek zasebnikov	17,600.000
7. Zemljarina	1,000.000
8. Dohodki uradov	500.000
9. Ostali dohodki	5,570.000
10. Kmečka doklada	20,010.000
11. Ostale doklade	800.000
12. Doklade na les	27,000.000
13. Občinski prometni davek	30,000.000
14. Občinske takse	1,300.000
15. Dohodki pavšalistov	600.000
16. Prispevek OUG Celje za javno gozdarsko službo	2,800.000
17. Višek dohodkov za izdatki iz leta 1958	747.000
18. 8 % rezerva iz leta 1958	4,974.000

2

Proračunska sredstva iz prejšnjega razdelka se razdelijo takole:

	din
1. Administrativni proračun	113,946.000
2. Dotacija družbenim organizacijam in društvom	3,720.000
3. Dotacija finančno samostojnim zavodom	8,850.000
4. Dotacija skladom	3,200.000
5. Dotacija gospodarstvu	1,500.000
6. Redna rezerva	8,177.540
7. 6 % rezerva	8,897.460

XX. poglavje

Ta odlok velja od 1. januarja 1959. Objavi se v Uradnem vestniku okraja Celje.

St. 04/1-30-8/1-59.

Mozirje, dne 26. marca 1959.

Namestnik predsednika
Občinskega ljudskega odbora
Mozirje
Hinko Cop l. r.

157.

Po 3. točki 26. člena statuta občine Slovenske Konjice ter v skladu s smernicami okrajnega, republiškega in zveznega družbenega plana gospodarskega razvoja za obdobje 1957—1961 je Občinski ljudski odbor Slovenske Konjice na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 14. novembra 1958 sprejel

DRUŽBENI PLAN

gospodarskega razvoja občine Slovenske Konjice za razdobje od 1957. do 1961. leta

PRVI DEL

I. poglavje

Osnovni cilji in smernice gospodarskega razvoja občine

Po dosedanjih rezultatih in možnostih je potrebno zagotoviti nadaljnji pospešeni razvoj in vzpon gospodarstva skladno z okrajnim ter republiškim perspektivnim planom za obdobje 1956—1961. Odstraniti nesorazmerja v razdobju med posameznimi gospodarskimi panogami in dejavnostjo družbenega standarda. Začeti z intenzivnejšim razvijanjem zaostalih panog — zlasti kmetijstva, obrti in trgovine.

Osnova pričakovane gospodarske aktivnosti je doslednejše izrabljanje obstoječih kapacitet in povečanje delovne produktivnosti. Predvsem tudi ekonomska in racionalnejša investicijska nalaganja v tiste panoge, ki bodo dale v čim krajšem času večji učinek proizvodnje ter vplivale na dvig družbenega standarda.

Temeljne naloge na področju proizvodnje

a) Celoten obseg industrijske proizvodnje se bo do leta 1961 povečal za 55,6 % napram letu 1956. To bo rezultat povečane produktivnosti in investicijskih vlaganj za rekonstrukcije.

b) Zaradi boljših in povečanih agrotehničnih in ostalih ukrepov, melioracij in regulacij močvirnih zemljišč, novih nasadov hmelja in jagodičevja se pričakuje povečanje proizvodnje v kmetijstvu za 49,7 % do leta 1961.

c) V tem obdobju je treba zaradi zaostajanja gradbeništva povečati to dejavnost za 53 %.

d) Istočasno moramo posvetiti vso pozornost razvoju vsem ostalim gospodarskim panogam: obrti, trgovini in gostinstvu.

e) Zaradi povečane gospodarske aktivnosti računa ta družbeni plan, da bo znašal porast skupnega družbenega proizvoda 55,3 % — od 4.181 milijonov na 6.496 milijonov. Narodni dohodek se bo povečal za 57,7 % — od 1.688 na 2.663 milijonov v letu 1961.

f) S tem planom se računa, da se bo dvignila produktivnost dela povprečno za 6 % letno, kar je razvidno v povečanju narodnega dohodka na enega zaposlenega v gospodarstvu, ki se bo povečal od 544.000 na 723.000 v letu 1961 oziroma za 33 %.

g) Povečana gospodarska aktivnost bo zahtevala, da se do leta 1961 poveča zaposlena delovna sila za 19 % ali od 3104 na 3682.

h) Povprečna letna poraba proračunskih sredstev v obdobju 1957—1961 bo znašala 144 milijonov ali 183,7 % napram letu 1956.

Pretežni del investicijskih sredstev se bo uporabil za rekonstrukcijo industrije ter za pospeševanje in dvig kmetijske proizvodnje.

Sredstva občinskega investicijskega sklada se morajo razdeljevati ter uporabljati po splošnih smernicah investicijske politike, da se doseže maksimalna rentabilnost teh vlaganj.

i) Gospodarske organizacije morajo sestaviti lastne perspektivne programe o uporabi skladov podjetja in amortizacije. S tem se bo dosegla smotrnejša razporeditev razpoložljivih sredstev.

j) Poleg sredstev iz skladov je potrebno vlagati v stanovanjsko in komunalno dejavnost ter v zdravstvo, prosveto in socialno službo tudi sredstva iz proračuna. Gospodarske organizacije pa morajo za reševanje teh problemov v večji meri prispevati z lastnimi sredstvi k skupnim naporom za reševanje teh problemov.

V tem obdobju se mora pri vlaganju gospodarskih investicij bolj poudarjati vlaganje znatnejših sredstev za razvoj kmetijstva, obrti, trgovine in gostinstva.

DRUGI DEL

II. poglavje

Družbeni bruto proizvod in narodni dohodek

Gospodarski razvoj občine v preteklem obdobju, ustvarjen na osnovi materialnih in družbenih pogojev, bodoča investicijska vlaganja kakor tudi boljša izraba razpoložljivih proizvodnih sil ter pospešen gospodarski razvoj v obdobju 1956—1961, vse to bo omogočilo izvršitev ekonomsko političnih ciljev, nakazanih s tem planom.

V zvezi s tem se računa z naslednjim porastom družbenega bruto proizvoda in narodnega dohodka.

	(v 000 din)		
Družbeni bruto	1956	1961	Indeks
proizvod	4,181.646	6,496.132	155,3
Narodni dohodek	1,688.753	2,663.529	157,7

Da se bo dosegel ta obseg proizvodnje, izražen v družbenem bruto proizvodu in narodnem dohodku, bo potrebno predvsem:

- racionalno izkoriščanje proizvodnih kapacitet;
- doseči večjo storilnost dela in vzpodbudnejše nagrajevanje;
- ekonomsko izkoriščanje surovin.

Povečanje obsega proizvodnje v vseh gospodarskih panogah, zlasti v industriji, bo odvisno predvsem od vlaganja investicijskih sredstev za rekonstrukcije in v manjšem merilu novogradnje.

Dvig družbenega bruto proizvoda ter narodnega dohodka temelji na nakazani materialni proizvodnji in uslugah po posameznih občinskih gospodarskih panogah.

a) Družbeni bruto proizvod se bo v obdobju 1957 do 1961 povečal po gospodarskih panogah:

	(v 000 din)		
	1956	1961	Indeks
Gospodarstvo skupaj	4,181.646	6,496.132	155,3
Industrija	3,741.826	5,825.020	155,6
Kmetijstvo in KZ	212.248	252.211	119
Gradbeništvo	69.606	107.191	153
Trgovina	23.547	47.210	200
Gostinstvo	34.486	62.500	181
Obrt	73.734	155.000	210
Komunalna dej.	26.119	47.000	180

b) Vzporedno s porastom družbenega bruto proizvoda bo rasel narodni dohodek:

	(v 000 din)		
	1956	1961	Indeks
Industrija	1,503.324	2,384.982	
Kmetijstvo in KZ	105.971	133.829	
Gradbeništvo	30.166	45.878	
Trgovina	17.894	34.860	
Gostinstvo	8.688	15.980	
Obrt	18.825	38.700	
Komunalna dejavnost	3.885	9.300	
Narodni doh. skupaj	1,688.753	2,663.529	157,7

Na posameznega prebivalca občine bo v letih do 1961 narasel družbeni bruto proizvod in narodni dohodek:

	1956	1961	Indeks
Družbeni bruto proizvod	230.550	348.300	151
Narodni dohodek	93.100	142.800	153

III. poglavje

Investicije

Investicijska vlaganja v planiranem obdobju se morajo prilagoditi splošni investicijski politiki ter morajo temeljiti na hitrem in skladnem razvoju gospodarstva, tako da bodo ta vlaganja omogočila večji gospodarski učinek v čim krajšem času.

Intenzivneje se mora razvijati investicijska dejavnost za povečanje osnovnih fondov družbenega standarda, da se izboljšajo življenjski pogoji prebivalstva. Povečati je treba pozornost predvsem ekonomičnosti denarnih vlaganj, da se doseže večji učinek vloženih sredstev.

Gospodarske investicije se bodo zlasti povečale v kmetijstvu, v katerega v preteklem obdobju niso bila vložena večja sredstva in je proizvodnja zavoljo tega zaostajala za ostalimi gospodarskimi panogami.

Investicijske naložbe v industriji se bodo v glavnem nanašale na rekonstrukcije, za nadomestitev iztrošene in zastarele opreme ter modernizacije industrijskih obratov. Da se doseže cilj gospodarskega razvoja in dejavnost družbenega standarda v občini, je potrebno vložiti v razdobju 1956—1961 naslednja investicijska sredstva (v milijonih):

Bruto investicije	2.728
Gospodarske investicije	2.177
Negospodarske investicije	551

Navedena investicijska sredstva bo treba angažirati iz naslednjih virov:

	Lastna sredstva	Skupna sredstva	Sredstva izven občine
Bruto investicije	2.728	680	2.048
Gospodar. invest.	2.177	380	1.797
Negosp. invest.	551	300	251

Gospodarske investicije bodo vložene v naslednjem razmerju po gospodarskih panogah (v milijonih):

Industrija	1.433
Kmetijstvo	544
Gozdarstvo	70
Trgovina	48
Gostinstvo	30
Obrt	52

Sredstva gospodarskih investicij, ki se bodo vložila v obdobju do leta 1961, bodo zagotovljena iz lastnih sredstev v višini 380 milijonov. Ostala sredstva se morajo zagotoviti iz virov izven občine.

Za posamezne panoge industrije je določena naslednja kvota investicijskih sredstev (v milijonih):

Kovinska industrija	304,8
Industrija gradbenega materiala	42,6
Lesna industrija	65,1
Industrija usnja	1.020,5

Pretežni del teh sredstev bo porabljen za rekonstrukcije industrije, s čimer se bo moderniziral in povečal obseg proizvodnje.

Kovinska industrija

1. Tovarna kovinskih izdelkov v Vitanju bo vložila 10,1 milijonov od tega iz lastnih sredstev 5 milijonov za nabavo opreme. Znesek 5,1 milijonov kot posojilo bo uporabila za gradnjo 2,5 km daljnovoda in transformatorske postaje.

2. Podjetje »Kostroj« Slovenske Konjice namerava graditi lastne obratne prostore. To bo omogočilo podjetju nemoteno ter povečano proizvodnjo. Za ta objekt bo najelo posojilo v višini 56,4 milijonov. Nadalje bo podjetje nabavilo opremo iz lastnih amortizacijskih sredstev v znesku 29,2 milijonov.

3. Skupne investicije za Tovarno kovanega orodja Zreče znašajo 209,1 milijonov, v tem 99,1 milijonov iz lastnih sredstev amortizacije. Pretežni del teh investicij je namenjen za nabavo opreme, preostali del sredstev pa za ostale rekonstrukcije.

Industrija gradbenega materiala

Opekarna v Ločah bo vložila do leta 1961 42,6 milijonov investicijskih sredstev in sicer 23,7 milijonov iz lastnih sredstev ter 18,9 milijonov iz posojila. Ta sredstva so določena predvsem za nabavo opreme, nadalje za ureditev umetne sušilnice, transportna sredstva, za nabavo revolverske stiskalnice in polžne stiskalnice in drugo.

Lesna industrija

Investicijska sredstva za rekonstrukcije se bodo uporabljala za zamenjavo dotrajanih strojev in ostale opreme. Investicije za novogradnje so namenjene za novo žagalnico, temperirnico ter strojnico za stavbno pohištvo. Skupne investicije za rekonstrukcije in novogradnje znašajo 65,1 milijonov. Od te vsote bo podjetje vložilo 13,2 milijonov lastnih sredstev iz amortizacije in drugih virov podjetja. Preostali del se bo najel kot posojilo.

Industrija usnja

Za rekonstrukcijo Tovarne usnja bo treba zagotoviti sredstva v višini 1.020 milijonov. Od te kvote bo podjetje vložilo okrog 30 milijonov iz amortizacijskih sredstev. Z realizacijo teh investicijskih naložb bi se doseglo povečanje vrednosti proizvodnje do leta 1961 za 61 %.

S temi vloženi sredstvi bi se zagotovilo povečanje kapacitet obrata za proizvodnjo umetnega usnja. Z nadomestitvijo dotrajane opreme se bo povečal tudi obseg proizvodnje usnjarne. Od skupne vsote investicij, namenjenih za rekonstrukcijo, bi odpadlo za nabavo opreme okrog 71 %, ostalih 29 % pa na gradbena dela in ostalo.

Kmetijstvo

Kmetijske investicije se bodo nanašale predvsem na nove nasade hmelja, obnovo sadovnjakov in vinogradov, nabavo plemenske živine, povečanje kmetijske mehanizacije, gradnjo hmeljskih sušilnic ter postopne regulacije in melioracije. Skupno bo vloženo v kmetijstvo 554 milijonov investicij do leta 1961.

Gozdarstvo

Investicije v gozdarstvu so namenjene predvsem za gozdne komunikacije, vzdrževanje in vzgojo gozdov.

Investicije za ostale gospodarske panoge so namenjene prvenstveno za manjše rekonstrukcije, modernizacijo in nabavo opreme. V obrtništvu računamo z gradnjo pekarnice v Slovenskih Konjicah in novega poslopja za obrtne delavnice. V letu 1961 nameravamo začeti z gradnjo novega trgoveškega lokala.

Negospodarske investicije

Za negospodarske investicije bomo v obdobju 1956 do 1961 vložili naslednja sredstva (v milijon din):

Stanovanjska izgradnja	200
Administrativne zgradbe	40
Šolstvo	210
Zdravstvo	17
Ceste, trgi, mostovi	35
Vodovodi	20
Kanalizacija in čistilne naprave	10
Elektrifikacija	15
Ostalo	4

Skupno bo vloženo v te namene 551 milijonov. Večji del in sicer 300 milijonov bo zagotovljenih iz lokalnih občinskih virov v glavnem s skladom za zidanje stanovanjskih hiš, občinskim investicijskim skladom ter ostalih virov občine. Ostala sredstva se morajo zagotoviti s posojili.

IV. poglavje

Družbeni standard in osebna potrošnja

Družbeni standard se bo v obdobju do leta 1961 gibal skladno s splošnim gospodarskim razvojem in s proizvodnjo v občini.

Glavni pogoj za dvig življenjskega standarda je pospešena izgradnja stanovanj ter komunalnih objektov in naprav, izboljšanje pogojev splošne in strokovne izobrazbe ter zdravstvene zaščite delavcev in uslužbencev.

Po perspektivnem planu se računa z naslednjimi proračunskimi sredstvi za rast družbenega standarda v merilu občine (v 000 din):

	1956	1958	Letno povprečje 1957—1961	Indeks
Kultura in prosveta	29.062	41.286	44.143	151,6
Socialno varstvo	14.304	17.009	17.963	125,6
Zdravstvena zaščita	9.050	12.989	13.330	148,1
Državna uprava	17.550	35.759	36.223	205
Komunalna dejavnost	3.298	6.837	7.667	232
Ostalo	5.152	19.560	19.205	369
Skupaj tekoči izdatki	78.416	132.440	138.531	176,6
Negospodarske investicije	—	1.000	5.555	100
Skupaj	78.416	134.440	144.086	183,7

Sredstva se morajo uporabljati smotrno za vse tiste dejavnosti, ki so najbolj pereče, kot šolstvo, zdravstvena zaščita in predvsem tudi komunalna dejavnost. Zagotoviti se mora racionalno trošenje razpoložljivih sredstev za te namene

Osebna potrošnja

Dvig osebne potrošnje prebivalcev temelji na porastu materialne proizvodnje, številu zaposlenih in produktivnosti dela. Da se bo dosegel porast osebne potrošnje delovnih ljudi, morajo organi družbenega upravljanja ter občinski ljudski odbor posvetiti vso skrb za pravilno uporabo razpoložljivih sredstev za osebno potrošnjo in družbeni standard.

Posebno skrb posvečati tistim gospodarskim panogam, ki neposredno vplivajo na izboljšanje življenjskih pogojev prebivalstva. Dohodki kmečkega prebivalstva se bodo povečali skladno z intenzivnejšo kmetijsko proizvodnjo in to predvsem na račun blagovne proizvodnje.

Zaradi večje zaposlenosti se bo dvignil plačni sklad delavcev, povečal se bo tudi z večjimi povprečnimi plačami ter tako vplival na večjo osebno potrošnjo delavcev.

Na podlagi tega se pričakuje, da se bo dvignila osebna potrošnja prebivalcev do 6 % letno.

Šolstvo

Pomanjkanje učilnic ter povečanje števila šoloobveznih otrok narekuje potrebo po novih šolskih prostorih, to zlasti na področju Slovenskih Konjic in Zreč. Istočasno se bodo večale potrebe po učnem kadru. Glede na to v obdobju do leta 1961 računamo z gradnjo nove šole v Slovenskih Konjicah in Zrečah in sicer vsaka z 11 učilnicami. Za gradbena dela ter opremo obeh šol bi bilo potrebno vložiti ca. 130 milijonov investicijskih sredstev.

Vzporedno z gradnjo teh šol je določena gradnja stanovanjskega bloka za prosvetne delavce v Slovenskih Konjicah in v Zrečah. Vsak blok bi imel po 3 družinska stanovanja ter nekaj samskih sob. Za oba bloka bo potrebnih 30 milijonov finančnih sredstev.

Po končani gradnji šole v Slovenskih Konjicah bo preurejena ena dosedanjih šol za potrebe otroškega vrtca. Za manjšo preureditev bi bilo potrebno vložiti 0,5 milijonov. Dosedanji prostori otroškega vrtca ne ustrezajo več svojemu namenu, ti prostori bi se kasneje preuredili za potrebe muzeja, ki bi se ustanovil v doglednem času. V Rakovcu, kjer šola nima lastnega poslopja, je določena adaptacija primerne stavbe, kjer bi se uredili 2 učilnici.

V Ločah je določena dozidava 2 učilnic, telovadnice ter prostorov za gospodinjstvo. V doglednem času bi začeli tudi z gradnjo bloka za učiteljska stanovanja. Za izvedbo teh del v Ločah bi bilo potrebnih 30 milijonov investicijskih sredstev.

Stanovanjskih problemov za učno osebje se je treba lotiti tudi v Jerneju, Gorenju, Vitanju in Zbelovem. Pri ostalih šolah se bodo vršile manjše rekonstrukcije.

Z navedenimi novogradnjami ter rekonstrukcijami obstoječih šol, se bodo zagotovili boljši in kulturnejši pogoji

šolstva za daljše obdobje. Pri tem bodo šole pridobile 14 novih učilnic, tako se bo dvignilo število učilnic na 67 napram 53 učilnicam v letu 1956. Indeks povečanja skupno 126.

Za izvedbo vseh del bo potrebno zagotoviti investicijska sredstva v višini 210 milijonov.

Zdravstvo

Zdravstvena služba na območju občine še ni zadostno razvita ter tudi ni pravilno razporejena glede na teritorialne potrebe občine. Za izboljšanje pogojev zdravstvene službe bo potrebna gradnja zdravstvenega doma v Zrečah, nadalje zdravstvene postaje v Ločah in istočasno primerna stanovanja za zdravstveno osebje. Prav tako je potreba po ureditvi zdravstvene postaje s stanovanjem za zdravstveni kader v Vitanju.

Za zdravstveni dom v Slovenskih Konjicah je treba nabaviti rentgenski aparat. To je nujno glede na število prebivalstva.

V obdobju do leta 1961 se mora posvetiti večjo pozornost preventivni zdravstveni zaščiti prebivalstva. Uvesti predvsem moderne metode v kurativni kakor tudi v preventivni zdravstveni službi.

Povečanje socialno zavarovanih prebivalcev v tem obdobju bo nujno zahtevalo večanje zdravstvenih kapacitet. Istočasno pa se bo moralo povečati tudi število zdravstvenega kadra.

Stanovanjska izgradnja

Kljub intenzivni stanovanjski izgradnji obstoji še vedno občutno pomanjkanje stanovanj, zlasti v krajih z industrijo, kjer se z vključevanjem nove delovne sile večja število prebivalstva. Precej stanovanj v starih stavbah pa je sploh neprimernih.

V obdobju do leta 1961 bi bilo potrebno zgraditi okrog 150 stanovanj samo v Slovenskih Konjicah in Zrečah. Glede na predvidena razpoložljiva sredstva v višini 200 milijonov v petletnem obdobju se predvideva gradnja 100 stanovanj ali povprečno po 20 na leto s ceno 1.900.000 na stanovanje. To število stanovanj pa se bo še povečalo z zasebnimi gradnjami.

Komunala

Stanje komunalnih naprav in objektov v večjih naseljenih krajih kot Slovenske Konjice in Zreče s svojo zastarelostjo ne ustrezajo več glede na stalno širjenje teh naselij. V bodoče je potrebno zagotoviti sredstva za ureditev kanalizacije, cest in ulic. V prihodnje se mora to urejati istočasno s stanovanjsko in ostalo gradnjo na območjih, ki so izven obsega obstoječih komunalnih naprav. Nujno bo potrebno pristopiti k ureditvi potoka ter čistišča v Slovenskih Konjicah. Mestni vodovod, ki je že maksimalno izkoriščen ne more zadovoljivo kriti vseh potreb industrije in široke potrošnje. Glede na širjenje mesta pa obstoji potreba po razširitvi vodovodnega omrežja in bo treba vložiti znatna sredstva za ureditev ter povečanje vodovoda. V tem obdobju se bomo lotili tudi ureditve vodovodov v Ločah, Vitanju in Zrečah.

Nadalje je določena tudi ureditev tržnice v Slovenskih Konjicah.

Elektrifikacija.

Področje občine se je v preteklih zadnjih letih naglo ter v večini elektrificiralo, delno je tudi še v teku. Zavoljo tega se je potrošnja električne energije, zlasti v kmetijstvu povečala tako, da je omrežje preobremenjeno in obstoji potreba po novih transformatorskih, oziroma trafopostajah. Posvečati bo treba večjo pozornost vzdrževanju omrežja ter njegovi izpopolnitvi.

Glede na kritično stanje komunalnih naprav bo nujno, da se vložijo za izboljšanje le-teh naslednja finančna sredstva (v 000 din):

Vodovod	20.000
Kanalizacija	10.000
Ceste in trgi	30.000
Mostovi	5.000

Elektrifikacija	15.000
Javna razsvetljava	500
Bazen	2.000
Ostalo	1.500

Skupno bi bilo treba vložiti v merilu občine 84 milijonov investicijskih sredstev za izboljšanje stanja komunalnih naprav.

V. poglavje

Prebivalstvo, delovna sila in produktivnost

Glede na naravni prirastek prebivalstva ter ostalih vplivov računamo, da se bo število prebivalstva v občini povečalo od 18.137 v letu 1956 na 19.000 v letu 1961, to je za 4,7 %.

	Število prebivalstva			
	1956	%	1961	%
Prebivalstvo skupaj	18.137	—	19.000	—
od tega:				
kmečko	8.550	47,2	8.300	43,7
nekmečko	9.587	52,8	10.700	56,3
Aktivno prebivalstvo	8.200		8.650	
Osebe z lastnimi dohodki	1.200		1.300	
Vzdrževanci	8.737		9.050	

V planiranem obdobju se računa s povečanjem aktivnega prebivalstva za nad 450. To bo delovna sila, ki bo na razpolago v občini v tem obdobju. Istočasno se bo v letih do 1961 povečala zaposlena delovna sila za 580. Iz tega sledi, da bo imigracija delovne sile le manjšega obsega.

Glede na to gibanje prebivalstva bodo nastale nadaljnje spremembe socialnega sestava prebivalstva od razmerja 47,2 : 52,8 v letu 1956 na razmerje 43,7 : 56,3 v korist nekmečkega prebivalstva v občini v letu 1961.

Celotno število zaposlene delovne sile, razen v zasebnem kmetijstvu, se bo povečalo od 3.104 v letu 1956 na 3.682 v letu 1961, kar predstavlja porast za 19 %.

	1956	1961
Industrija	1.696	2.111
Kmetijska posestva in KZ	352	301
Gozdarstvo	132	140
Gradbeništvo	130	200
Trgovina in gostinstvo	116	155
Obrt	318	375
Ostale dejavnosti	360	400
Skupno zaposleno	3.104	3.682

Predvsem se bo zaposlila nova delovna sila v industriji in gradbeništvu.

Zaposlena delovna sila v zasebnem kmetijstvu, ki znaša po oceni 4900, bo v tem planiranem obdobju znatno sproščena zaradi večje mehanizacije. Tako bo možno to rezervno delovno silo zaposliti v drugih gospodarskih panogah.

Ena od temeljnih nalog tega plana je dvig produktivnosti, od te pa je v veliki meri odvisen celoten gospodarski napredek občine ter osebni dohodek zaposlenih.

Povečano produktivnost dela bo omogočila večja materialna zainteresiranost neposrednih proizvajalcev in delovnih kolektivov na podlagi novega sistema delitve dohodka gospodarskih organizacij.

Nadalje se bo treba konkretnije lotiti v tem petletnem obdobju gospodarskih problemov, zlasti v kmetijstvu. Gospodarske organizacije pa morajo v večji meri vezati nagrajevanje na učinke dela ter diferencirati osebne dohodke glede kvalitete dela in produktivnosti.

Glede na to se pričakuje, da se bo produktivnost dela, izražena v narodnem dohodku, na enega zaposlenega dvignila v obdobju do 1961. leta za najmanj 6 % letno.

Produktivnost se mora povečati predvsem v kmetijstvu, nadalje v industriji, obrti in gradbeništvu. Za potrebe sodobnega razvoja gospodarstva ter večje produktivnosti se bo treba lotiti sistematičnega izboljševanja kvalifikacijskega sestava zaposlenih.

TRETJI DEL

VI. poglavje

Industrija

V razdobju 1956—1961 se pričakuje povečanje industrijske proizvodnje v merilu občine za 55 %.

Gibanje proizvodnje po strokah bo naslednje:

	Realizacija 1956	Plan 1961
117 Kovinska industrija	814.010	1.327.832
121 Ind. gradb. materiala	24.686	59.125
122 Lesna industrija	482.379	530.617
125 Usnjarska industrija	2.420.751	3.907.446
Industrija skupaj	3.741.826	5.825.020

Večanje vrednosti industrijske proizvodnje v naslednjih letih se bo vršilo postopoma — skladno z izvršenimi rekonstrukcijami.

Pri proizvodnji se mora upoštevati ter bolje izrabljati razpoložljiva domača surovinska baza. To prihaja v poštev predvsem v usnjarski industriji pri proizvodnji umetnega usnja, katerega proizvodnja se določuje od 166 ton v letu 1956 na 1.130 ton v letu 1961.

Kovinska industrija bo povečala proizvodnjo od 1.471 ton v letu 1956 na 1.832 ton izdelkov v letu 1961. V tem se bodo povečali izdelki odkovkov (prosto kovani in v modelu) od 90 ton na 207 ton, kmetijsko orodje ter pluzni deli od 642 ton na 961 ton, razni stroji in naprave ter rezervni deli od 128 na 168 ton.

V proizvodnji gradbenega materiala se pričakuje znatno povečanje proizvodnje opečnih izdelkov in sicer zidakov od 1,52 milijonov na 2,2 milijona kosov, strešnikov od 0,5 milijona na 0,8 milijonov kosov.

V lesni industriji računamo s povečano proizvodnjo finalnih izdelkov in to predvsem za izvoz in tudi za domačo potrošnjo. Dvignila se bo proizvodnja stavbnega in ostalega pohištva in to od 638 m³ v letu 1956 na 1955 m³ v letu 1961. Nadalje se bo znatno dvignila proizvodnja lesne embalaže (zabojev) od 3.137 m³ na 4.000 m³. Določa se tudi ustanovitev obrata za proizvodnjo aktivnega bukovega oglja s kapaciteto 1.200 ton letno.

Industrija usnja bo povečala proizvodnjo zgornjega usnja od 258.420 m² na 315.000 m², usnja za podlogo od 18.732 m² na 25.000 m², cepljenega zgornjega usnja od 15.545 m² na 20.000 m². Delno se bo povečala tudi proizvodnja tehničnega usnja ter tehnične konfekcije.

Planirana višina proizvodnje se bo dosegla razen s povečanim obsegom proizvodnje tudi z ekonomskim izkoriščanjem surovin. Posvetiti se bo treba izkoriščanju domačih surovin. Za to bo potrebno raziskati ležišča premoga v okolici Zreč ter ugotoviti ekonomičnost izkoriščanja. Poiskati možnost predelave lesnih odpadkov pri večjih lesno industrijskih podjetjih.

Pogoji, pod katerimi se bo dosegel planirani nivo industrijske proizvodnje v obdobju 1956—1961, so naslednji:

1. Vzdržati število zaposlenih od 1.690 na 2.150 v letu 1961;
2. vložiti 1.433 milijonov sredstev za rekonstrukcije ter novogradnje;
3. doseči racionalno izkoriščanje kapacitet;
4. dvigniti obratna sredstva za 32 %.

Investicije

V petletnem razdobju se bodo vložila v industrijo naslednja investicijska sredstva (v 000 din):

za novogradnjo	115.325
za rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje	1.317.785
Skupne investicije	1.433.110

Od skupno vloženi sredstev odpade na kovinsko industrijo 21 %, industrijo gradbenega materiala 3 %, lesno industrijo 5 % in usnjarsko industrijo 71 %.

Pretežni del investicijskih sredstev se bo uporabil za nabavo opreme okoli 67,2 %, za gradbena dela bo odpadlo 23,7 %.

S temi sredstvi za rekonstrukcije bodo obnovljene in povečane proizvodne kapacitete ter odpravljena ozka grla v proizvodnem procesu tako, da bo skladno z družbenim planom doseženo preko 90 % izkoriščanje kapacitet.

Ob izvajanju načel in smernic, nakazanih s planom se bo vrednost skupne industrijske proizvodnje na enega zaposlenega v planiranem obdobju 1956—1961 dvignila za 22 %. Vzoredno z dvosedežnimi proizvodnimi uspehi se pričakuje, da se bodo v letu 1961 znižali proizvodni stroški za okrog 6 %.

Za ustvaritev planiranega obsega proizvodnje je potrebno:

— doseči čim boljše izkoriščanje kapacitet z interno urejenim proizvodnim procesom ob ustreznih sodobnih tehnoloških procesih;

— obnoviti strojno opremo, pri tem upoštevati, da se rekonstrukcija ter obnova vršita po nujnosti in prioriteti, tako, da bo dosežen najboljši uspeh;

— uvesti sodobne delovne metode, mehanizacijo in avtomatizacijo za doseganje večje učinkovitosti dela, sodelovati s strokovnimi organizacijami ter uporabljati izsledke strokovnih inštitutov;

— smotrno izkoriščanje energije ter osnovnih surovin, uporabljati surovine iz lokalnih virov, kjer je to možno;

— predvsem v lesni industriji se je treba usmerjati v proizvodnjo finalnih proizvodov za izvoz, v celotni industriji povečati proizvodnjo artiklov za široko potrošnjo;

— izboljšati kvalifikacijski sestav zaposlenih ter urediti vprašanje osebnih dohodkov delavcev;

— ugotavljanje potreb notranjega kakor tudi zunanega tržišča tako, da se bo lahko pravilno in pravočasno usmerjala proizvodnja;

— širjenje kooperacijskega sodelovanja med podjetji, da se doseže čim boljši gospodarski efekt.

VII. poglavje

Kmetijstvo

Po smernicah resolucije o perspektivnem razvoju kmetijstva in zadružništva ter okrajnega perspektivnega plana o gospodarskem razvoju, bo treba izvršiti naslednje naloge:

a) povečati proizvodnjo po enoti površine in na enega zaposlenega;

b) večino kmetijske proizvodnje usmeriti v blagovno proizvodnjo;

c) spremeniti družbene odnose na vasi z večjim udeleževanjem zadružnih organizacij v kmetijski proizvodnji;

d) preobraziti družbena kmetijska gospodarstva v moderne proizvodne obrate;

e) pričeti z urejanjem specializirane proizvodnje v privatnem sektorju.

To se bo doseglo z rajonizacijo kmetijske proizvodnje, ki glede na klimatske in talne pogoje določa čim bolj smotrno izkoriščanje kmetijskih zemljišč;

f) z načrtnim investicijskim vlaganjem v kmetijstvu ter za večjim obsegom kooperacije z zadružniki.

Na podlagi navedenih ukrepov in z realizacijo nakazanih investicijskih naložb se računa, da se bo vrednost bruto proizvodnje kmetijstva za celotno občino povečala od 996,7 milijonov na 1.492,6 milijonov v letu 1961 — ali za 49,7 % napram letu 1957.

Narodni dohodek v kmetijstvu pa bi narasel do leta 1961 za 51,1%.

1. Povečanje poljedelske proizvodnje bo omogočeno s povečanjem njivskih površin za 6,2 %, pridobljenih z melioracijami, z novimi nasadi hmelja, lanom ter povečanimi površinami pod krmskimi rastlinami. Nadalje z višji hektarskimi donosi, to se bo doseglo z uvajanjem sodobnih agrotehničnih ukrepov in s kooperacijo med kmetijskimi zadrugami in zasebnimi proizvajalci.

Računamo na naslednje povečanje hektarskih donosov pri najvažnejših poljedelskih kulturah (v q):

Kultura	1956	1961	Indeks povečanja
Pšenica	14,2	33	232
Ječmen	13	27	207
Koruza	17	33	194
Lan	13	30	230
Krompir	103	180	174
Hmelj	—	12	—

2. Pri obnovi sadovnjakov je treba predvsem upoštevati naravne pogoje ter rajonizacijo proizvodnje. Sodobno obnovo sadovnjakov osredotočiti v okviru zadrugh in sadjarskih skupnosti na čim bolj strnjenih zemljiških površinah. Vzgajati tiste sadne sorte, ki dajo glede na prirodne in tržne pogoje največ uspehov.

Računamo, da bo znašal leta 1961 povprečni pridelek na rodno drevo pri jablanah 45 kg, pri ostalih vrstah sadja se pričakuje precejšnje povečanje donosa.

Povečanje proizvodnje v sadjarstvu bazira v glavnem na:

— obnovi 165 ha sadovnjakov in novih nasadov jagodičevja;

— asanaciji starih sadovnjakov z izločanjem izčrpanih dreves ter pomlajevanjem nasadov;

— načrtnim zatiranjem boleznih in škodljivcev.

Površine vinogradov se bodo postopoma zmanjševale na račun hibridov ter izčrpanosti in neprikladnih leg ostalih vinogradov. V obdobju 1956—1961 se bo obnovilo 15 ha vinogradov.

3. V planiranem obdobju računamo z naslednjim prirastkom živine in živinorejskih proizvodov.

	Prirastek v planiranem obdobju	1961 : 1956 povečanja Indeks
Govedo — ton	478	120
Prašiči — ton	242	144
Mleko — 000 litrov	3.050	166
Jajca — 000 komadov	420	130

— To se bo doseglo z manjšim povečanjem števila živine, z izboljšanjem krmske baze in specializirane vzreje živine. Nadalje s povečanim umetnim osemenjevanjem in boljšim zatiranjem živalskih boleznih;

— s pogodbenim pitanjem mlade govede in mesnatih prašičev v zvezi z organiziranjem rejjskih središč.

4. Po planu se računa, da bodo na področju občine obsegala melioracijska dela na površini 300 ha zemljišč.

S tem bodo izboljšane ter pridobljene nove kmetijske površine. Ta dela se bodo izvajala v sodelovanju vodnih skupnosti.

5. Socialistična kmetijska posestva in kmetijske zadruge bodo morale odigrati glavno vlogo v razširjanju socialističnih družbenih odnosov ter razvijanju socialističnega sodelovanja. Družbena kmetijska gospodarstva mo-

rajo izvesti polno mehanizacijo vseh del in sodobno organizacijo dela. Izvesti morajo predvsem arondacijo kmetijskih površin in izdelati dolgoročne ureditvene načrte.

Kmetijske zadruge bodo postale glavni usmerjevalci pri uvajanju moderne kmetijske proizvodnje na vasi. Zato se morajo organizacijsko in materialno okrepiti, predvsem v pogledu mehanizacije. Z raznimi oblikami kooperacije z zasebnimi proizvajalci bodo pospešile hitrejši razvoj kmetijske proizvodnje. S pogodbeno proizvodnjo in kooperacijo si morajo kmetijske zadruge prizadevati za tem, da bodo zajele ves tržni višek. V zvezi s tem morajo voditi pravilno in organizirano odkupno politiko. Vzgoji kadrov za kmetijstvo morajo posvečati več pozornosti. Z načrtnim štipendiranjem si morajo zagotoviti višji in srednji strokovni kader. Vzgojiti kvalificirane sadjarje za potrebe sadjarskih skupnosti pri kmetijskih zadrugah.

Investicije

V petletnem obdobju so za razvoj kmetijstva določena investicijska sredstva v višini 554 milijonov. Od realizacije teh investicijskih sredstev bo odvisen splošni razvoj kmetijstva in vzpon njene proizvodnje.

Od celokupnih planiranih investicijskih sredstev je namenjeno za:

gradbene objekte	127,5 milijonov
opremo	130,1 milijonov
živinorejo	17 milijonov
nasade	193,4 milijonov
melioracije	86 milijonov

Znesek investicij za gradnjo je namenjen v glavnem za nove hmeljske sušilnice. Kvota določena za opremo, je namenjena večji del za nabavo zadostnega števila traktorjev.

Investicije za nasade se bodo uporabile v pretežni večini za nove nasade hmelja in za obnovo sadovnjakov in vinogradov.

Planirana kvota investicij za kmetijstvo se bo zagotovila, kot se določa s planom iz naslednjih virov:

a) zadrughna sredstva in sredstva individualnih proizvajalcev	146,6 milijonov
b) kmetijski skladi	50 milijonov
c) posojila	357,4 milijonov

VIII. poglavje

Gozdarstvo

Površine, obrasle z gozdovi obsegajo 11.679 ha, kar je 56,6 % celotne površine. Pod SLP spada 32,6 %, ostalih 67,4 % površin gozdov pa je zasebnih.

Gozdni fond na celotni površini gozdov znaša po oceni 2.372.148 m lesne mase. Razmerje med listavci in iglavci je 22:78.

Povprečni prirastek na skupni površini gozdov znaša letno:

	Iglavci	Listavci	Skupaj
SLP gozdovi	12.061 m ³	2.44 m ³	14.505 m ³
zasebni gozdovi	35.756 m ³	6.988 m ³	42.744 m ³
Skupaj	47.817 m ³	9.432 m ³	57.249 m ³

Na 1 ha gozda znaša povprečni letni prirastek 4,91 m³ iglavcev in listavcev skupaj.

Izkoriščanje zasebnih gozdov bo verjetno ostalo za daljše razdobje nespremenjeno. Na podlagi tega se računa z naslednjim povprečnim letnim izkoriščanjem gozdov v obdobju 1957—1961 izraženo v bruto iznosu (m³).

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Industrijska poraba (blag. proizv.)	18.740 m ³	2.220 m ³	20.960 m ³
Podeželska potrošnja (neblag. proizv.)	3.220 m ³	3.320 m ³	6.540 m ³
Skupaj	21.960 m ³	5.540 m ³	27.500 m ³

V perspektivnem planu oz. razvoju gozdarstva do leta 1961 bo potrebno predvsem vskladiti sečnjo gozdov in potrošnja lesa s proizvodno zmogljivostjo zasebnih gozdov. Prizadevati si je treba predvsem za znižanje potrošnje lesa pri podeželski potrošnji. Potrošnja lesa za blagovno proizvodnjo naj bi ostala na isti ravni kot do sedaj.

V tem obdobju je treba začeti s čimbolj ekonomskim in racionalnim izkoriščanjem gozdov.

Uvajati sodobne načine gojitve gozdov, kakor intenzivno redčenje, pospeševanje prebiralnih sečenj, uvajanje postopne skupinske oplodne sečnje itd.

Povečati primerno gozdno proizvodnjo s sodobnimi metodami gojitve — sejanja iglavcev v listnate gozdove, z uvajanjem hitro rastočih drevesnih vrst itd.

Okrepiti in usposobiti operativno gozdarsko službo pri kmetijskih zadrukah. Istočasno okrepiti javno gozdarsko službo pri občinskem ljudskem odboru. Dvigniti predvsem strokovno raven gozdarskega kadra, da bo sposoben za izvrševanje bodočih bližnjih nalog v gozdarstvu.

Investicije

Investicijska vlaganja v petletnem obdobju do 1961. leta so za gozdarstvo naslednja:

Cesta Zreče—Skomarje 5,3 km	51.550.000
Logarnica Vitanje	6.000.000
Logarnica Slov. Konjice	6.000.000

IX. poglavje

Gradbeništvo

Obseg investicijske dejavnosti, povečana stanovanjska izgradnja ter komunalne gradnje bodo zahtevale, da se povečajo gradbeniške kapacitete. Kot je nakazano, se bo skupni obseg gradbene dejavnosti v obdobju do leta 1961 povečal za 53 %.

To povečanje gradbene dejavnosti nujno narekuje, da se gradbeno podjetje vsestransko usposobi ter si z investicijskimi sredstvi izboljša svojo mehanizacijo.

S pravilnim razporejanjem dela po deloviščih se bo doseglo zmanjšanje proizvodjalnih stroškov.

Glede na povečan obseg investicijskih vlaganj za gradnje se bo moralo istočasno dvigniti zaposleno število delovne sile od 130 v letu 1957 na 200 v letu 1961.

Za doseg racionalnejše gradbene dejavnosti — predvsem pa pri stanovanjski izgradnji si bo potrebno prizadevati, da se doseže:

— boljša stopnja mehanizacije med projektanti, izvajalci gradbenih del ter med industrijo gradbenega materiala;

— specializacija gradbene obrti in instalacijskih delavnic;

— obvezna tipizacija osnovnih gradbenih elementov in polmontažna gradnja;

— stabilizacija delovne sile, kar bo pogoj za povečano produktivnost dela, a se mora dvigniti za najmanj 6 % na leto.

X. poglavje

Trgovina

1. Razvoj trgovine v naslednjih letih se bo moral prilagoditi naglemu razvoju ostalih gospod. panog. Povečano število prebivalstva, večji sklad za osebno potrošnjo ter povečana proizvodnja bo zahtevala, da se trgovska mreža vsestransko primerno tehnično opremi ter modernizira in razširi. Cene se naj v bodoče oblikujejo po zakonu tržišča in to pod družbeno kontrolo.

2. Sedanje stanje trgovske mreže v glavnem ustreza krajevnim potrebam občine. Ne ustreza pa po svoji opremi, zastarelosti in ureditvi lokalov. Glede na nameravano povečanje blagovnega prometa v naslednjih letih bo potrebno popraviti stanje trgovin. Vložiti znatna sredstva za rekonstrukcije in modernizacijo trgovskih lokalov. V planu je tudi novogradnja enega trgovskega lokala. Glavni vzroki zaostajanja blagovnega prometa so prav v teh pomanjkljivostih.

3. Po izločitvi nekmetijskih dejavnosti so postale kmetijske zadruge izključni nosilec odkupa, zavoljo tega se njihova odgovornost za pospeševanje ter zajemanje vseh tržnih viškov močno poveča. Preiti morajo na organiziran način odkupa tako, da s sklepanjem pogodb s proizvajalci zagotovijo zadostne količine pridelkov za trg, proizvajalcem pa sigurne plasma.

Kmetijske zadruge morajo svoje trgovine s reprodukcijskim materialom za kmetijstvo urediti ter izpopolniti v vseh večjih centrih proizvodnih področij občine.

Blagovni promet

Blagovni promet celokupne trgovinske dejavnosti v merilu občine se bo gibal:

promet (v 000 din)	1955	1956	1957	1961
	643.128	625.868	721.824	926.000

Število prebivalcev	18.130	19.000
Število prodajal	39	46
Zaposleno osebje	99	120
Letni promet:		
na enega prebivalca	34.520	48.736
na eno prodajalno (v 000 din)	16.050	20.130

V perspektivnem planu računamo, da se bo celoten blagovni promet v trgovini na drobno povečal za 48 % napram letu 1956. Vzporedno z večjim prometom se bodo morale istočasno povečati tudi zaloge.

Večja proizvodnja industrijskih izdelkov in večji dohodki prebivalstva bodo vplivali, da se bo spremenila struktura prometa tako, da se bo povečal nakup industrijskega blaga, zmanjšal pa nakup živilskih proizvodov.

Promet s kmetijskimi proizvodi

V naslednjih letih bo treba posvetiti vso pozornost preskrbi trga s kmetijskimi proizvodi in to v pogledu odkupa kakor tudi prodaje.

Kmetijske zadruge kot nosilec odkupa, bo treba usposobiti predvsem v pogledu kadra in primernih skladišč, da bodo mogle izvrševati bližnje naloge, ki so pred njimi. Truditi se morajo, da se odkupi ves tržni višek, pritegniti proizvajalce z raznimi ukrepi, da bodo nudili res kvalitetno blago. Uveljavljati sistem garantiranih cen ter s tem stabilnost na tržišču.

Investicije

Za nadaljnji razvoj trgovine nakazan s tem planom, bo treba zagotoviti sredstva v višini 48.300.000 din. Od skupne vsote je namenjeno za gradnje 18,6 milijonov, za opremo 27,2 in prevozna sredstva 2,5 milijonov. V teh investicijah je zajeta gradnja novega trgovskega lokala — gradnja v Slovenskih Konjicah je v načrtu za leto 1961. Površina tega lokala bi znašala 160 m². Skupna vrednost investicij za trgovske lokale bi znašala 38,8 milijonov, za skladišče 1 milijon, pisarniške prostore 60 m² površine 6 milijonov, ostalih 2,5 milijona za nabavo transportnih sredstev.

Dinamika investicij po letih računa s porabo 36 % investicijskih sredstev v letih 1957 do 1960. Pretežni del, t. j. 64 % pa v letu 1961.

Največji poudarek bodočih investicijskih vlaganj naj bo na modernizaciji ter tehnični opremi. S tem se bo povečala zmogljivost trgovine. Pri reševanju vseh teh nalog v trgovini bodo imeli važno vlogo sveti potrošnikov, ki morajo vplivati na izboljšanje trgovskega poslovanja.

Delovna sila

Povečan promet, novi pogoji v bodočem razvoju trgovine bodo zahtevali, da se bo povečalo število zaposlenega kadra za 21 % v obdobju do leta 1961. Nadalje bo treba posvetiti vso skrb izobraževanju starejših kadrov z raznimi tečajji ali seminariji.

XI. poglavje

Gostinstvo

Splošne smernice

Skladno z nadaljnjim gospodarskim razvojem bodo morale gostinske gospodarske organizacije same ter s pomočjo upravnega organa in okrajne gostinske zbornice v večji meri upoštevati povečane potrebe delovnih ljudi in turističnega prometa, za katerega so pogoji v občini. Predvsem bo treba večjo pozornost posvetiti tistim gostinskim obratom, ki nudijo prenočišča ter hrano.

Sedanjo raven gostinskih uslug je treba na splošno izboljšati in doseči kulturnejšo postrežbo ter ostalih uslug gostom. Predvsem je treba skrbeti in dati možnost gostinskemu kadru, da se nadalje strokovno usposobi. Pri izbiri vodilnega kadra posvetiti več pozornosti njegovi kvaliteti in strokovni usposobljenosti.

Nadaljnji razvoj gostinstva zahteva, da se povečajo nastanitvene kapacitete in družbena prehrana.

a) Sedanje stanje nočitvenih kapacitet na področju občine ne ustreza potrebam. Pomanjkanje nočitvenih kapacitet bo treba povečati z usposobitvijo obstoječih objektov in obratov, ki so že služili temu namenu. Potrebe po tujskih sobah obstojijo predvsem v Slovenskih Konjicah Vitanju kakor tudi v Ločah in Zrečah. To vprašanje bi se lahko delno rešilo z adaptacijami in rekonstrukcijami.

b) Družbena prehrana — v krajih, kjer so podjetja z večjim številom delavstva in obstajajo pogoji, bi se vprašanje družbene prehrane rešilo z ustanovitvijo obratne menze pri industrijskem podjetju z možnostjo, da so nanjo vezani delavci raznih podjetij.

Glede na razpoložljiva investicijska sredstva je treba omogočiti gostinskim podjetjem, da izpopolnijo svoje kuhinje s sodobno opremo, delovne kolektive pa ekonomsko zainteresirati za sprejemanje abonentov.

Sedanje stanje gostinskih obratov na področju občine je glede na potrebe tržišča zadostno. Obrat je treba postopoma sodobno urediti ter opremiti.

Ob upoštevanju kupne moči prebivalstva in pričakovanim povečanjem turističnega prometa se bo skupni promet v gostinstvu do leta 1961 povečal za okrog 54 % napram letu 1957 ali povprečno 13 % letno.

Struktura gostinskega prometa po vrstah storitev se bo na račun investicij za nočitvene kapacitete in prehrano menjala. Pričakuje se, da se bo delež prometa od alkoholnih pijač, ki je znašal 55,8 % v letu 1956 in 59,1 % v letu 1957 zmanjšal, a povečal promet za ostale storitve, ki so družbeno koristnejši (jedila, nočnine, brezalkoholne pijače).

Investicije

Investicijska sredstva za obdobje 1957 in 1961 naj bi znašala 30 milijonov din. Ta sredstva bi se v glavnem uporabila za rekonstrukcije ter adaptacije obstoječih obratov. Gostinske gospodarske organizacije bodo vložile tudi znaten del lastnih sredstev, ostala sredstva bi se črpala iz investicijskega sklada in drugih virov. S tem bi bili izpolnjeni pogoji, da se doseže planiran obseg prometa. V znesku navedenih investicij je zajeta tudi gradnja novega gostinskega lokala v Slovenskih Konjicah.

Kadri

Povečanje prometa gostinskih uslug v naslednjih letih bo zahtevalo manjše povečanje delovne sile in to predvsem kvalificirane. Delovni sili, ki je že zaposlena, pa je treba omogočiti, da se strokovno izpopolnjuje in usposobi. S pravilno vzgojo je treba gostinskim delavcem vcepiti občutek za pravičen odnos do gosta. Način nagrajevanja mora biti tak, da bo vzpodbujal posameznika k doseganju čim večjega prometa.

XII. poglavje

Obrt

Glede na sedanjo neskladnost razvoja obrtne dejavnosti z ostalimi gospodarskimi panogami določajo osnovni principi občinskega perspektivnega razvoja obrti v letih

1957 do 1961 predvsem povečanje uslužnostne obrti in ustanavljanje tiste proizvodne obrti, ki dopolnjuje industrijsko proizvodnjo.

Z načrtnimi investicijami izboljšati, okrepiti ter povečati obrtniško mrežo socialističnega sektorja. S pravilno davčno politiko usmerjati zasebno obrt predvsem v uslužnostno dejavnost, kjer ni pogojev za socialistično obrt.

Perspektivni plan razvoja obrti računa glede na krajevne potrebe z večjo kupno močjo prebivalstva in ostale pogoje, znatno povečanje kapacitet v obrti. Na podlagi tega bi se število zaposlenih povečalo za 16 %, število obrtnih obratov pa za 12 % do leta 1961.

	Stanje 1957	Plan 1961	Indeks 1961 : 1957
Obrtni obrati	111	125	112
Delovna sila	321	370	116

Predvsem bo treba posvečati skrb za povečanje že obstoječih obratov in jih tehnično bolj opremiti, ker so pogoji glede investicij za te ugodnejši. Pri ustanavljanju uslužnostnih obrtnih obratov se je treba opirati predvsem na krajevne potrebe.

Manjše socialistične obrtne obrate do 3 delovne sile, ki so enake ali sorodne stroke, po možnosti združevati. To je nujno zaradi rentabilnosti in nadaljnjega izpopolnjevanja delavskega samoupravljanja.

Glede na krajevne potrebe se določa naslednja izpopolnitev obrtniške mreže po strokah.

Predelava kovin

- Kovaški obrat v Zrečah in Žičah.
- Ključavničarstvo v Slovenskih Konjicah in Ločah.
- V kleparski, vodoinstalaterski in radiomehanični stroki bi se zaposlila nova delovna sila.

Kemična obrt

- Za potrebe stanovanjske skupnosti bi se ustanovila pralnica.

Predelava zemlje in kamna

- Pečarski obrat v Slovenskih Konjicah.
- V ostalih strokah kot v cementninarstvu, steklarstvu in dr. pa bi se povečala delovna sila.

Stavbna obrt

- Soboslikarstvo za okoliš Zreč in Vitanja.
- V zidarski stroki in ostalem se poveča delovna sila.

Obdelava lesa

- Sodarstvo v Slovenskih Konjicah.
- Kolarstvo v Ločah.
- V mizarski stroki se bo zaposlilo več delovne sile.

Predelava tekstila

- Krojaški obrat za moške obleke v Ločah.
- Čevljarstvo v Žičah.
- Žagarstvo kot uslužnostna obrt v Slovenskih Konjicah.
- V vseh ostalih strokah se delno poveča delovna sila.

Delovna sila

Plan delovne sile bi se ustvaril z večjim vključevanjem vajencev, delno pa tudi s ponovno vključitvijo tistih obrtnih delavcev, ki so se zaradi ekonomskih pogojev zaposlili v drugih gospodarskih panogah, a tam ne opravljajo svojega poklica. Nadalje s smotrnim reševanjem nezakonitega izvrševanja obrtnih uslug. Dalje z ustvaritvijo boljših pogojev za poklicno izobraževanje vajencev v vajenski šoli, predvsem v pogledu učnih pripomočkov. Za to se morajo zagotoviti zadostna sredstva iz sklada za kadre. Za opremo vajenske šole bi bilo potrebno za obdobje 1957 do 1961 1,5 milijona.

Investicije

Sredstva iz obrti, ki se stekajo v občinski investicijski sklad, se morajo v celoti uporabiti za napredek obrti. V tem obdobju računamo v družbenem obrtnem sektorju z naslednjimi sredstvi (v 000 din):

1. Amortizacija	5.400
2. Lastna sredstva	1.800
3. Sredstva investicij. sklada	6.500
Skupaj	13.700

Ta ustvarjena sredstva se bodo večinoma uporabila za rekonstrukcijo in tehnično izpopolnitev obstoječih obrtnih obratov. Glede na sedanjo stanje je to nujno. S tem bi se povečala kapaciteta, rentabilnost proizvodnje in večji učinek dela. Investicijska sredstva v višini 39 milijonov, ki bi se najela v obliki posojila, se bodo uporabila za gradnjo in opremo nove pekarnice v Slovenskih Konjicah v znesku 24 milijonov. Sedanja pekarna s svojo kapaciteto in zastarelostjo ne more kriti vedno večjih potreb prebivalstva.

Do leta 1961 nameravamo pričeti z gradnjo poslopja z večjim številom obrtniških lokalov v Slovenskih Konjicah. Tu bi bilo združenih več obrtnih strok. Za ta objekt je določenih 15 milijonov. Obrtni obrati socialističnega sektorja se namreč nahajajo sedaj v raznih neprimernih delovnih prostorih, ki ovirajo proces dela.

Sumarni pregled o potrebah delovne sile po strokovnih skupinah za obdobje 1957—1961

Strokovna skupina	Delovna sila	Obrtnih obratov
Predelava kovin	8	4
Elektrotehnična stroka	1	—
Kemična obrt	3	1
Predelava zemlje in kamna	5	1
Stavbena obrt	6	1
Obdelava lesa	6	2
Predelava tekstila	9	2
Predelava usnja	3	1
Prehranbena obrt	3	—
Osebnostne storitve	1	1
Ostala obrt	3	—
Podobna obrt	1	1
Skupno povečanje	49	14

	Stanje		
	1957	1961	Povečanje
Število obrtnih obratov	111	125	112 %
Število delovne sile	321	370	116 %

Pregled povečanja delovnesile v obdobju 1957—1961

Stroka	Stanje delovne sile 1957	Povečanje delovne sile	
		V obstoječih obratih	V novih obratih
Predelava kovin	53	3	5
Elektrotehnična stroka	22	1	—
Kemična obrt	—	—	3
Predelava zemlje in kamna	2	3	2
Stavbena obrt	9	4	2
Obdelava lesa	77	2	4
Predelava tekstila	56	4	5
Predelava usnja	30	2	1
Prehranbena obrt	33	3	—
Osebnostne storitve	13	—	1
Ostala obrt	22	3	—
Podobna obrt	4	—	1
Skupno	321	25	24

Stanje delovne sile na dan 31. XII. 1957 in potrebe za obdobje 1957—1961 po strokah

	Delovna sila	
	1957	1961
a) Predelava kovin:		
kovaštvo	26	2
ključavničarstvo	—	3
mehanika	11	—
finomehanika	2	—
avtomehanika	5	—
kleparstvo	8	2
vodnoinstalaterstvo	—	1
urarstvo	1	—
Skupaj	53	8
b) Elektrotehnična obrt:		
elektroinstalacija	18	—
radiomehanika	3	1
elektromehanika	1	—
Skupaj	22	1
c) Kemična obrt:		
pralnice	—	3
č) Predelava zemlje in kamna:		
pečarstvo	—	2
lončarstvo	2	2
steklarstvo	—	1
Umetni brusi	—	—
Skupaj	2	5
d) Stavbna obrt:		
zidarstvo	—	2
soboslikarstvo	9	4
Skupaj	9	6
e) Obdelava lesa:		
mizarstvo	66	2
sodarstvo	1	2
Kolarstvo	10	2
Skupaj	77	6
f) Predelava tekstila:		
krojaštvo moških oblek	50	3
krojaštvo ženskih oblek	2	6
klobučarstvo	1	—
Strojno pletilstvo	3	—
Skupaj	56	9
g) Predelava usnja:		
čevljarstvo	27	3
sedlarstvo	3	—
Skupaj	30	3
h) Prehranbena stroka:		
pekarstvo	22	2
slaščičarstvo	4	—
mesarstvo	6	1
sodavičarstvo	1	—
Skupaj	33	3
i) Osebnostne usluge:		
brivstvo-frizerstvo	13	1
j) Ostale obrti:		
žage	4	—
tapetništvo	6	—
fotografi	2	1
dimnikarstvo	1	2
mlinarstvo	8	—
med. svečarstvo	1	—
Skupaj	22	3
k) Podobne obrti:		
kamnolom-peskolom	4	1

XIII. poglavje

Tekoči plani za izvajanje tega plana

1. Občinski ljudski odbor bo za izvršitev nalog ter smernic, nakazanih s perspektivnim planom občine za obdobje 1956—1961, izdal poleg ostalih ukrepov tekoče letne družbene plane.

Pri sestavljanju teh planov je treba upoštevati smernice planov gospodarskega razvoja okraja, republike in zveze.

2. Gospodarske organizacije na področju občine morajo pri sestavljanju svojih perspektivnih planov, letnih planov in investicijskih programov upoštevati osnovne smernice, nakazane v planih politično-teritorialne enote.

3. Izvajanje družbenega plana bodo spremljali pristojni sveti občine preko organov državne uprave, nakar bodo predlagali potrebne ukrepe za pravilno upoštevanje smernic tega plana.

XIV. poglavje

1. Ta družbeni plan velja od dneva objave v Uradnem vestniku okraja Celje.

2. Gospodarski odnosi ter realizacija, ki je bila dosežena na podlagi družbenega plana občine za leto 1957, se upošteva pri izpolnitvi tega plana.

3. Priloga k družbenemu planu je sestavni del tega plana.

St. 03/4-5041/1-58.

Slov. Konjice, dne 14. novembra 1958

Predsednik
Občinskega ljudskega odbora
Slov. Konjice
Adolf Šuc l. r.

158.

Občinski ljudski odbor Sentjur pri Celju je po 4. členu zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Uradni list FLRJ, št. 52-644/57) ter 12. in 26. členu statuta občine na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 15. aprila 1959 sprejel

ODLOK

o družbenem planu občine Sentjur pri Celju za leto 1959.

Sprejme se družbeni plan občine Sentjur pri Celju za leto 1959, ki se glasi:

DRUŽBENI PLAN OBČINE SENTJUR PRI CELJU
ZA LETO 1959

PRVI DEL

Smernice gospodarskega razvoja za leto 1959

I. poglavje

Osnovne naloge in smernice

Osnovni smotri in naloge gospodarskega razvoja v letu 1959 izhajajo iz dosežene ravni gospodarstva v dosežanem obdobju, posebno v preteklem letu ter iz ekonomsko-političnih nalog družbenega plana občine Sentjur za obdobje 1957—1961.

Neposredne naloge in smernice za gospodarski in družbeni razvoj so naslednje:

1. Povečati obseg proizvodnje in storitev v vseh gospodarskih panogah v taki meri, da se bo bruto proizvod povečal za 20,9 %, narodni dohodek pa za 18,9 %.

2. Vrednostni obseg proizvodnje v industriji se bo povečal za 37,5 %, v kmetijstvu pa za 14,9 %.

Tako povečanje proizvodnje bo doseženo s polnim izkoriščanjem sedaj obstoječih in deloma že novih proizvodnih zmogljivosti, čim bolj ekonomičnim trošenjem investi-

cijskih in drugih sredstev, z izboljšano notranjo organizacijo dela, z uvajanjem novih in popolnejših tehnoloških postopkov, racionalnim zaposlovanjem delovne sile in povečanjem proizvodnosti dela. Pri tem pa morajo gospodarske organizacije v svoji dejavnosti vedno bolj upoštevati prednosti sedanje delitve dohodka in jih uporabljati pri politiki nagrajevanja tako, da bodo osebni dohodki dosledno plod večjega delovnega učinka. To bo poleg drugega pozitivno vplivalo na ustalitev delovne sile.

3. Postopoma je treba vsklajevati razvoj obrtne dejavnosti, blagovnega prometa in komunalne dejavnosti z rastočimi potrebami glede na povečani obseg proizvodnje in s tem vzporedno družbene ter osebne potrošnje. V tej smeri je treba okrepiti uslužnostno in proizvodno obrt družbenega sektorja v okviru ustanovljenega obrtno-komunalnega podjetja ter organizirati nove proizvodne in uslužnostne obrate.

Obrati blagovnega prometa, posebno pa trgovine, usposabljeni za čim popolnejše oskrbovanje potrošnikov, izboljševati opremo trgovskih poslovalnic in povečati njihovo zmogljivost. Kmetijske zadruge se morajo usposabljeti za neposredne proizvodne naloge in za učinkovitejši in popolnejši odkup kmetijskih pridelkov. Že uvedeni administrativni ukrepi po istočasni ekonomski intervenciji socialističnega sektorja morajo omogočiti gibanje cen na nivoju leta 1958.

4. V kmetijski proizvodnji je treba neprenehoma povečevati delež blagovne proizvodnje, hitreje uvajati kooperacijske oblike v proizvodnji in s tem krepiti socialistične odnose na vasi.

5. Investicijska sredstva se bodo v tem letu uporabila predvsem za investicije v obrti, trgovini, kmetijstvu in za družbeni standard. Sredstva stanovanjskega sklada se bodo uporabila za nadaljevanje izgradnje že pričelih objektov, za gradnjo novih stanovanjskih blokov in za rekonstrukcijo osemletnih osnovnih šol, s čimer se bodo pridobili novi učni prostori.

6. Združena sredstva gospodarskih organizacij se bodo namenila pretežno za dvig družbenega standarda.

II. poglavje

Družbeni bruto proizvod in narodni dohodek

1. Glede na doseženo raven gospodarstva v letu 1958 in upoštevajoč povečanje gospodarske dejavnosti teh panog v skladu s smernicami družbenega plana občine Sentjur za obdobje 1957—1961 pričakujemo naslednji porast družbenega bruto proizvoda in narodnega dohodka:

	v 000 din				
	1957	1958	1959	1957	1958
Družbeni bruto proizvod	1.458.550	1.828.207	2.211.033	125,4	120,9
Narodni dohodek	685.819	844.464	1.002.714	123,2	118,9

2. Računamo, da bo družbeni bruto proizvod v gospodarskih panogah dosegel naslednji porast:

	1958				
	1957	1958	1959	1957	1958
Gospodarstvo skupaj	1.458.550	1.828.207	2.211.033	125,4	120,9
Industrija	313.654	537.000	735.000	171,2	137,5
Kmetijstvo	1.004.896	1.165.680	1.331.208	116,0	113,4
Trgovina	20.800	22.200	24.400	106,7	109,9
Gostinstvo	28.974	29.600	32.000	102,3	108,1
Obrt	60.522	72.627	87.200	119,9	121,7
Komunalna dejavnost	904	1.100	1.225	121,6	111,2

Porast, ki z njim računa ta družbeni plan za leto 1959, temelji na nadaljnjem povečanju industrijske proizvodnje kakor tudi v ostalih gospodarskih dejavnostih v skladu s postavljenimi smernicami tega plana.

Iz gornjega pregleda je razvidno, da je hitrejši porast narodnega dohodka v industriji, trgovini, kmetijstvu in komunalni dejavnosti od predvidenega bruto proizvoda. To je posledica smotrnejšega izkoriščanja surovin, spremembe strukture v prid kvalitetnejših proizvodov in racionalnega zaposlovanja delovne sile.

Na povečan vrednostni obseg proizvodnje bodo v letošnjem letu še vplivale vložene investicije v preteklem letu, posebno v industriji in kmetijstvu, kjer poleg tega računamo s povečanjem proizvodnje in narodnega dohodka na osnovi širšega obsega proizvodne kooperacije kmetijskih zadrug z zasebnimi proizvajalci.

III. poglavje

Investicije

Politiko investicijskega vlaganja moramo v letu 1959 čim bolj prilagoditi smernicam družbenega plana občine za obdobje 1957—1961 in usmerjati sredstva v tiste gospodarske in druge panoge, ki najbolj zaostajajo in ki obnem v največji meri vplivajo na dvig življenjskega standarda.

Zato moramo:

— usmeriti sredstva skladov občine v izgradnjo stanovanjskih, trgovskih in komunalnih objektov, hkrati pa nameniti del sredstev za kmetijstvo in za rekonstrukcijo v zgradbah osemletnih osnovnih šol;

— proučevati in uporabljati oblike smotrne in cenene gradnje;

— združena sredstva gospodarskih organizacij usmerjati v izboljšanje komunalnih naprav, sanitarnih naprav in objektov za kulturno dejavnost, v okviru stanovanjske skupnosti za ureditev in vzdrževanje otroških igrišč in servisnih delavnic, za družbeno prehrano in za ostale objekte družbenega standarda.

Računamo, da bodo v letu 1959 znašala skupna razpoložljiva sredstva za gospodarske in negospodarske investicije v višini 285.103.000 dinarjev. Od tega odpade na negospodarske investicije 74.907.000 dinarjev ali 26,3 %, le-te se bodo napram l. 1958 verjetno povečale za 62,5 %, medtem ko se bodo sredstva za gospodarske investicije v primerjavi z letom 1958 znižala za 27,2 %.

Pričakujemo, da bo struktura občinskega investicijskega sklada, uporabljivega v letu 1959, naslednja:

Skupna razpoložljiva sredstva v letu 1959 znašajo	6.700.000
od tega odpade del za obratna sredstva	2.600.000
za osnovna sredstva pa	4.100.000
v tem za kmetijstvo	1.000.000
za trgovino	1.000.000
za obrt	1.100.000
za negospod. invest.	1.000.000

Sredstva občinskega sklada za zidanje stanovanjskih hiš, ki jih bo možno uporabiti 1959 znašajo 26.289.000 din. Od teh sredstev se računa za gradnjo stanovanj 24.289.000 dinarjev, za rekonstrukcije osemletnih šol pa 2.000.000 din. Računamo, da bodo znašala sredstva občinskega cestnega sklada za leto 1959 1.794.000 dinarjev in se bodo uporabila za investicijsko vzdrževanje občinskih cest.

Po gospodarskih panogah je treba vlagati sredstva predvsem za naslednje namene:

— v industriji se bodo razpoložljiva investicijska sredstva uporabila za nadaljevanje pričetih gradbenih del in za nabavo opreme v podjetju ALPOS, pri LIP Sentjur pa za dovršitev gradbenih in montažnih del nove furnirnice in furnirske sušilnice;

— v kmetijstvu so se že v letu 1958 izvršila delna vlaganja v mehanizacijo. V tem letu pa je treba povečati vlaganje v izgradnjo objektov, skladiščenje kmetijskih pridelkov in nadaljevanje izgradnje že pričetih hmeljskih sušilnic;

— v gozdarstvu je treba vlagati večja sredstva za nadaljevanje izgradnje gozdne ceste Žepina—Jarmovec in ceste Ravenski log na Planini ter za ostala investicijska vzdrževalna dela;

— v trgovini so investicijska sredstva namenjena za izpopolnitev trgovske mreže. Družbeni plan računa, da se bodo naložbe napram letu 1958 povečale za 204,5 %;

— v obrti pa je znatni del razpoložljivih sredstev namenjen za ustanavljanje novih obrtnih obratov v okviru obrtnega podjetja, za nabavo opreme in za rekonstrukcijo ostalih obratov, računamo, da se bo povečal obseg vlaganj napram letu 1958 za 429,4 %, oziroma v absolutnem znesku 7.300.000.

V ostalih dejavnostih družbenega standarda računamo, da se bo obseg investicijskih vlaganj povečal napram letu 1958 za 62,5 %.

Za izboljšanje življenjskih pogojev je treba razpoložljiva sredstva vlagati predvsem za ustanovitev servisov v okviru stanovanjske skupnosti, gospodarske organizacije pa naj pospešeno razvijajo obrate za družbeno prehrano. Preostala razpoložljiva sredstva pa je treba vlagati v ostale dejavnosti, ki vplivajo na dvig življenjskega standarda.

IV. poglavje

Zaposlenost in delovna storilnost

Družbeni plan za leto 1959 ne določa bistvenega povečanja nove delovne sile. Število zaposlenih naj bi se povečalo le v družbenem sektorju kmetijstva zaradi povečane mehanizacije in obsežnih nasadov hmelja in sadja, v trgovini zaradi novih prodajaln in v obrtništvu zaradi ustanavljanja novih proizvodnih in uslužnostnih družbenih obratov. Računamo, da se bo število zaposlenih zvišalo do 78 oseb. To v okviru okraja ne bo vplivalo na skupni porast delovne sile.

Povečan obseg proizvodnje in uslug ob nakazanem porastu delovne sile terja povečanje delovne storilnosti za 8,2 %. To je izvedljivo, če upoštevamo investicijske naložbe v preteklem razdobju in v letošnjem letu. Te naložbe morajo v povečanem obsegu vplivati na delovni učinek.

Za zagotovitev takega povečanja storilnosti pa morajo gospodarske organizacije poleg izboljšanja delovnih metod in tehnoloških postopkov, izboljšanja organizacije dela ukreniti potrebno za zmanjšanje števila bolezenskih in posebno neopravičenih izostankov, s čimer bo bolj izrabljen obstoječi delovni čas. Vzporedno s tem morajo gospodarske organizacije stalno izboljševati higiensko tehnično zaščito, skrbeti za nabavo tehničnih pripomočkov in na druge načine izboljševati varnost pri delu. Podjetja naj bodo zato v čim tesnejših stikih z organi zdravstvene službe, ti pa naj občasno kontrolirajo zdravstveno stanje delovne sile in usmerjajo reševanje zdravstvene in druge problematike.

Občinski zbor proizvajalcev in občinski sindikalni svet morata pri obravnavanju politike zaposlovanja, delovne storilnosti in tarifne politike analizirati stanje zaposlenosti v posameznih gospodarskih organizacijah in svoje ukrepe vsklajevati s smernicami tega družbenega plana.

V. poglavje

Osebná potrošnja in družbeni standard

Osebná potrošnja

Izvrševanje smernic tega družbenega in perspektivnega plana razvoja gospodarstva omogoča povečanje osebne potrošnje prebivalstva občine za 6 %. Tak porast bo posledica povečanih osebnih dohodkov zaradi večje storilnosti dela, večjega obsega plačevanja po učinku na eni in povečanje blagovne proizvodnje v kmetijstvu na drugi strani. Prav ta povečana blagovna proizvodnja v kmetijstvu ob pogojih kooperacije omogoča, da bo tudi osebni dohodek zasebnih proizvajalcev dosledneje rezultat neposrednega dela v proizvodnji. S tem pa se bo vsklajeval proces naraščanja osebnega dohodka in potrošnje v vseh panogah in sektorjih dejavnosti, kar bo omogočalo porast potrošnje nekmečkega prebivalstva. Pozitivno bo vplivala na osebno potrošnjo razširitev in izboljšanje trgovine, ustanavljanje manjkajočih obrtnih zmogljivosti, založenost tržišča in ukrepi za stabilizacijo cen na ravni 1958 na osnovi povečane ponudbe zlasti kmetijskih proiz-

vodov. Kmetijske zadruge in trgovsko podjetje »Resevna« kot preskrbovalno podjetje morajo zagotoviti zadostno zalozenost tržišča. To bo izvedljivo toliko laže, kolikor se bodo nekatere kmetijske zadruge hitreje lotevale gradnje večjih sodobnejših skladišč, iz katerih bo mogoče tudi izven sezone bolje preskrbovati nekmečko prebivalstvo s potrošnimi artikli kmetijskega izvora.

Družbeni standard

Negospodarske investicije bodo v letu 1959 skupaj znašale 74,907.000 dinarjev, se pravi, da bo obseg naložb v dejavnosti, ki posredno vplivajo na kvaliteto in značaj družbenega standarda neprimerno večja od naložb v preteklih letih.

Računamo, da bomo s sredstvi stanovanjskega sklada in lastno udeležbo investorjev dogradili oziroma usposobili 22 stanovanj. Zaradi tega bomo prvenstveno upoštevali blokovno gradnjo stanovanj ob sodelovanju gospodarskih organizacij, da na ta način v čim večji meri zagotovimo trošenje prostih sredstev podjetij v stanovanjske namene.

V okviru gradnje stanovanj bomo v letošnjem letu usposobili stanovanjsko skupnost in istočasno dogradili in opremili obrat javne pralnice in krpalnice. V ta namen računamo na razpoložljiva sredstva v višini 37,289.000 din.

Imamo v načrtu, da bomo uredili štiri otroška igrišča in sicer dva za potrebe samega naselja Sentjur, enega na Kmetijskem posestvu Slom in eno na Ponikvi. Obrata družbene prehrane bosta uredila in opremila oba industrijska podjetja za kar bo verjetno na razpolago 2,000.000 dinarjev. Obrata družbene prehrane bodo urejeni tako, da se jih bodo lahko posluževali tudi delavci in uslužbenci ostalih podjetij in ustanov. Obrat družbene prehrane Kmetijskega gospodarstva na Slomu bo bistveno povečan.

Šolstvo in prosveta

Neposredna naloga v osnovnem šolstvu v letu 1959 je zlasti v povečanju zmogljivosti osnovnih šol. Predvsem v Loku pri Zusmu, kjer je treba pridobiti 1 učilnico. To je izvedljivo z določenimi rekonstrukcijami sedaj obstoječe šolske zgradbe. V ta namen bo občinski ljudski odbor uporabil del sredstev sklada za zidanje stanovanjskih hiš v znesku 2 milijona dinarjev. Razen tega bomo začeli v investicijskem obsegu obnavljati osnovno šolo v Sentvidu in v Dramljah, za kar je določeno 500.000 dinarjev. Hkrati s tem pa bomo za zagotovitev pravočasnih priprav za gradnjo popolne osemletne šole v Slivnici pri Celju začeli pripravljati potrebno tehnično dokumentacijo z načrti in podobno. V večjem obsegu se bomo lotili strokovnega izobraževanja kmečke mladine v kmetijskih nadaljevalnih šolah — kjer le mogoče internatskega tipa — v okviru ljudske univerze pa skrbeli za povečano število predavanj z različnih področij dejavnosti, posebno s področja zdravstva, osebne higijene, prve pomoči, veterine in drugih vej znanosti. V tem letu je treba v okviru ljudsko-prosvetne dejavnosti pripraviti šolo za odrasle.

V tem letu bomo iz sklada splošnega ljudskega premoženja pričeli dodeljevati osnovnim šolam določena zemljišča, kjer bo možno praktično poučevati poljedelstvo in sadjarstvo in na ta način vzbujati zanimanje za kmetijsko dejavnost že pri šolskih otrocih. Ta zemljišča bodo med drugim tudi služila za postopno ustanavljanje šolskih zadrug.

Pri večjih in višje organiziranih osnovnih šolah bomo poskrbeli za primerna zemljišča za urejanje otroških športnih igrišč.

Za uspešnejše družbeno upravljanje je polagati pozornost šolskim odborom in preko njih obravnavati celotno šolsko problematiko.

Zdravstvo

V preteklem letu je zdravstvena služba pridobila v Sentjurju sodobne in dovolj velike prostore za uspešno izvrševanje svojih nalog. V letošnjem letu je glede na številnejši razpoložljivi zdravstveni kader treba pripraviti potrebne prostore v Slivnici in v Ponikvi in jih usposobiti,

da bo možno v najkrajšem času izvrševati tedenske preglede prebivalcev in uspešneje izvrševati preventivno in lažjo kurativno službo. Sredstva, potrebna za delno opremo teh prostorov, — kolikor ta oprema še manjka — bomo črpali deloma iz proračuna deloma pa iz združenih sredstev za družbeni standard.

V tem letu je treba nadaljevati z vsemi preventivnimi ukrepi, posebno s cepljenjem predšolskih in šolskih otrok po obstoječih predpisih, prav tako pa nadaljevati akcijo cepljenja proti poliomielitisu in fluorografiranje zobovja.

Za uspešno in enotno zdravstveno varstvo na področju občine je treba čimprej centralni zdravstveni postaji pripojiti zdravstveni dom v Planini, da bo možno enotno reševati celotno zdravstveno problematiko. Za zdravstvene potrebe določujemo 300.000 dinarjev.

Ceste in komunalna dejavnost

V letu 1959 računamo s precejšnjim porastom tovarnega prometa v splošnem merilu, posebno pa v okviru gospodarskih organizacij. Glede na vse večjo obremenjenost na eni in relativno dotrajanost lokalnega cestnega omrežja na drugi strani bomo v letošnjem letu v še večji meri kot doslej usmerjali sredstva občinskega cestnega sklada v področja, kjer bo zagotovljena čimvečja udeležba koristnikov občinskih cest pri takih vzdrževalnih delih.

V letošnjem letu bomo začeli urejati cestno vozlišče v Sentjurju in pri tem uporabili del združenih sredstev gospodarskih organizacij, namenjenih za komunalne namene, istočasno pa dopolnili kanalizacijsko mrežo v Sentjurju in izboljšali javno cestno razsvetlavo v naselju Sentjur, na novo pa jo uredili v naselju Ponikva pri Grobelnem in s tem omogočili zadostno prometno varnost. Za gornje namene se določajo sredstva v višini 5,794.000 dinarjev.

DRUGI DEL

Razvoj posameznih gospodarskih panog

VI. poglavje

Industrija

V letu 1959 pričakujemo precejšnje povečanje fizičnega in vrednostnega obsega industrijske proizvodnje in sicer za 37,5% več kot v letu 1958.

Glede na to računamo na naslednji porast po industrijskih strokah:

	1958	1959
	1957	1958
117 — ALPOS Sentjur	285	145
122 — LIP Sentjur	116,6	127,2
Skupaj	171	137,5

Računamo, da bo porast nekaterih najvažnejših industrijskih proizvodov naslednji:

	Proizvedeno	Plan	1959
	1958	1959	1958
Varilni prašek — ton	3	5,4	180
Kovinsko pohištvo — ton	215	360	167
Rezan les bukov — m ³	2423	2600	107
Rezan les ost. list. — m ³	2680	2600	97
Furnir — m ³	447	900	205

Največji porast proizvodnje predvideva podjetje ALPOS v Sentjurju, ki je v celoti prenehalo izdelovati kmetijske stroje in je svoje zmogljivosti povsem usmerilo v proizvodnjo čedalje kvalitetnejše in zahtevnejše poslove in druge opreme, deloma tudi za potrebe gradbeništva.

V letošnjem letu bo podjetje usmerilo svoja investicijska vlaganja predvsem v nabavo modernejše strojne opreme, hkrati pa bo nadaljevalo gradbena dela pri razširitvi obratnih prostorov; del svojih lastnih sredstev bo uporabilo za izboljšanje življenjskih pogojev kolektiva s preskrbo tople prehrane, urejevanjem sanitarnih naprav

in oplešanjem okolice svojih obratov. Skupne investicije za proizvodnjo bodo v tem letu znašale 39 milijonov.

Cedalje pomembnejša postaja proizvodnja varilnih praškov za barvne kovine; proizvodnja bo tolikšna, da bodo pokrite potrebe jugoslovanskega trga.

S precejšnjim porastom računamo tudi v podjetju LIP Sentjur, zlasti v pogledu proizvodnje plemenitih furnirjev, katerih pretežne količine grede v izvoz. Nova strojna oprema montirana v preteklem letu, zagotavlja v vsakem pogledu zadostno kvaliteto.

Investicijska vlaganja se bodo v letu 1959 nanašala na dovršitev v lanskem letu pričtetih del rekonstrukcije in mehanizacije, s čimer bo izboljšana tehnološki postopek, povečala se bo ekonomičnost poslovanja in storilnosti. To v toliko večji meri, ker bo porast proizvodnje izvršen ob absolutnem zmanjšanju delovne sile.

Skupne naložbe v proizvodnjo bodo znašale okoli 8 milijonov dinarjev. Od tega odpade na lastna sredstva 3,665.000 dinarjev, na sredstva iz lokalnih skladov pa okoli 4,335.000 dinarjev.

Računamo, da bo delovna storilnost v industriji porastla v povprečju za 9%. To med drugim zahteva od industrijskih podjetij smotrno tarifno politiko in v kar največji meri nagrajevanje po delovnem učinku. Zaradi tega je treba nadaljevati ocenjevanje delovnih mest in normiranje večine delovnih faz, posebno v serijski proizvodnji.

VII. poglavje

Kmetijstvo

S širšo kooperacijsko proizvodnjo v kmetijstvu so precej porasli hektarski donosi v letu 1958. Nadaljnji napredek ob uporabi sodobne agrotehnike zagotavlja povečanje vrednostnega obsega proizvodnje v letu 1959 za 14,9%.

V letu 1958 je na dvig kmetijske proizvodnje znatno vplivala večja potrošnja umetnih gnojil, zaščitnih sredstev, predvsem pa načrtna proizvodnja visokodonosnih žit in industrijskih rastlin v kooperaciji. V sadjarstvu in vinogradništvu je bil dosežen prav tako večji donos zaradi pravočasne in strojne obdelave, predvsem pa zaradi organiziranega zatiranja vseh škodljivcev in boleznih tar z načrtnim gnojenjem. Potrošnja umetnih gnojil je znašala leta 1957 724 ton, v letu 1958 pa 765 ton.

Na območju naše občine je skupno 3256 kmečkih gospodarstev, ki obdelujejo 10571 ha obdelovalne površine. Več kot polovica obdelovalne površine odpade na travnike.

V pretečenem letu se je nekoliko spremenila površina kultur predvsem travnikov in pašnikov, le-ti so se zmanjšali v korist sadovnjakov in nasadov hmelja. Hmeljski nasadi se širijo na področju naše občine in to na območju KZ Kalobje-Sentjur, KZ Ponikva in KZ Dramlje. Kot eno najbolj intenzivnih kultur je zahteval visoke materialne stroške in visoke investicijske stroške.

Zaradi večje hmeljske proizvodnje so se zgradile sušilnice, ena na Proseniškem, ena v Dramljah, dve v Sentjurju in tri na Ponikvi; skupno torej 8 sušilnic vključno s tistimi na družbenih posevstvih. Te bodo v letošnjem letu že usposobljene za sušenje hmelja. Od teh 8 obstoječih sušilnic so bile 4 usposobljene za sušenje že v letu 1958.

Precej viden porast proizvodnje zaznamujemo predvsem v panogi živinoreje v letu 1958. Na to je vplivala nabava boljše intenzivne sivorjave pasme predvsem pa pitanje mlade živine. Zaradi nabave proizvodnejše pasme goveje živine in povečane proizvodnje mleka je bila urejena mlekarina na Planini, da se zagotovi odkup in predelava večjih količin mleka od kmetijskih proizvajalcev.

V preteklem letu smo dali precejšen poudarek načrtnemu pitanju prašičev, na kar so vplivali ugodni tržni pogoji; to dejavnost je v letošnjem letu treba še povečati.

Umetno osemenjevanje je povsem izključilo pojave spolnih boleznih in zmanjšalo procent jalovosti. To predvsem zaradi tega, ker je pri vsaki osemenitvi kontrola zdravstvenega stanja plemenic. Veterinarska postaja v Sentjurju zaposluje 3 veterinarje, ki opravljajo preventivno in kurativno dejavnost in umetno osemenjevanje.

Sadjarstvo je po dveletni stagnaciji v lanskem letu zabeležilo pomembnejše uspehe. Po izračunih in ocenitvah je v preteklem letu znašal pridelek sadja ca. 500 vagonov, od tega pa je bilo namiznih kvalitet le 30%. Zaradi tega se je nad polovico pridelka predelalo v sadjevec in žganje.

V lanskem letu smo prvič dali na trg 3 tone jagodicevja. Pridelek bi bil večji, da ni nastopila zgodnja spomladanska pozeba ribeza.

Zaradi ugodnih vremenskih razmer je bila vinogradniška proizvodnja v preteklem letu nadpovprečna. Delno pripisujemo visoko rodnost pravočasni obdelavi, zatiranju raznih škodljivcev in boleznih, prav tako pa tudi večji uporabi umetnih gnojil.

Po petletnem planu in v skladu s rajonizacijo kmetijstva v občini pričakujemo, da bo skupna proizvodnja v letu 1959 dosegla naslednji porast:

	1957	1958	1959	<u>1958</u> <u>1959</u>
Družb. bruto proizv.	1.004.896	1.165.680	1.331.208	113,4
Materialni stroški	402.000	466.272	532.483	
Amortizacija	50.245	58.284	66.560	
Narodni dohodek	552.692	641.124	732.164	114,2

Računamo s povečanim vrednostnim obsegom kmetijske proizvodnje v letu 1959 predvsem v živinoreji in v poljedelstvu, kjer bo največji porast pri industrijskih in krmskih rastlinah. Zaradi izboljšanja krmne baze pričakujemo porast produktivnosti živine, pri čemer se stalež živine ne bo bistveno povečal. Glavna smer reje naj bi bilo pitanje svinj in govedi mesnatega tipa in to na območju južnega dela občine, v severnem delu pa naj prevladuje kombinirani tip. Računamo, da se bo vrednost živinorejske proizvodnje povečala za 23,5% napram l. 1958.

Petletni plan daje glavni poudarek postopni zamenjavi pomurskega goveda z ranozrejšim sivorjavim odnosno lisastim govedom. Rajonizacija določa predvsem kombinirani mesno-mlečni tip goveda, ki naj bi se vzrejalo na območju kmetijskih zadrug Kalobje, Dramlje, Ponikve in delno Slivnice, na območju ostalih kmetijskih zadrug pa mesnati tip goveda. Kmetijske zadruge bodo zaradi tega v letošnjem letu nabavile preko 200 glav plemenskih živali, od dosedanjega staleža sivorjave in lisaste pasme pa se bodo privezala vsa sposobna teleta. Od teh bodo moška teleta prišla v poštev za kooperacijsko pitanje. Kmetijske zadruge bodo sklenile kooperacijske pogodbe za goveda z živinorejci za 278 ton, odnosno za 682 komadov mlade živine.

Proizvodnja mleka se bo povečala ustrezno z nakupom plemenske živine in z izboljšanjem krmne baze. Količina mleka bo porasla od 4.450.000 litrov v letu 1958 na 5.544.000 litrov v letu 1959. Povprečna molznost bo porasla od 1400 litrov na 1500 litrov na molznico. Močno se bo povečalo pitanje živine, tako da bo skupna proizvodnja mesa narasla od 752.890 kg v letu 1958 na 1.089.700 kg v letu 1959.

V prašičereji računamo z vzrejo plemenskih pujskov in pitanjem pršutarjev. Za to proizvodnjo so nam potrebne večje količine posnetega mleka, sirotke in pinjevca, ki bodo zagotovljene z normalno proizvodnjo in predelavo mleka. To bo s povečanjem krmskih rastlin zagotovljeno.

Proizvodnjo plemenskih pujskov bodo zagotovila kmetijska posestva in rejska središča. Kmetijske zadruge bodo v letošnjem letu sklenile kooperacijske pogodbe s privatnimi kmetijskimi proizvajalci za 1550 mesnatih prašičev, tako bo skupno proizvedeno 852.700 kg mesnatih in pitanih prašičev za trg in domačo potrošnjo. To je za 33% več kot v letu 1958.

V perutninarstvu prehajamo na mesno-nosni tip kokoši štajerk. V letošnjem letu bodo kmetovalci nabavili preko 5000 enodnevnih piščancev pasme štajerk in večje število račk kaki-cambel iz rejskih središč. Nesnost se bo povečala od 80 na 85 komadov jajc na nesnico letno. Skupna proizvodnja jajc bo v letu 1959 znašala 3.177.500 komadov, medtem ko jih je bilo v letu 1958 3.040.000 komadov.

Poljedelska proizvodnja se bo v letu 1959 povečala za 16,3% napram letu 1958.

Struktura njivskih posevkov se bo spremenila, kakor sledi:

	1958 %	1959 %
žita	54,4	49,6
industrijske rastline	7,0	9,8
vrtnine	20,2	19,1
krmske rastline	16,9	18,8
nasadi	1,5	2,7

Zaradi večje uporabe umetnih gnojil, boljšega semena in primernejše zaščitne službe pričakujemo naslednje hektarske donose:

	1957	1958	1959
koruza	17	19	22
pšenica	15	17,5	20
krompir	115	122	135
hmelj — stari nasadi	11	12	13
lan	40	25	50
detelja	50	48	58
travniki	26	28	34

Hektarski donosi se bodo povečali zaradi boljše agrotehnike posebno pa zaradi visokih donosov v kooperacijskem pridelovanju in sicer:

	hektarjev	donos q
pšenica	100	40
krompir	24	250
koruza	69	50
travniki	275	60

Povečanje površin, zasajenih z industrijskimi rastlinami in s krmnimi rastlinami, zmanjšuje površino žit in okopavin, kar pa zaradi višjih hektarskih donosov ne bo v celoti zmanjševalo pridelka. Zvišanje hektarskih donosov bo posledica primernejše agrotehnike, se pravi boljše obdelave zemlje, večje porabe organskih in umetnih gnojil in smotrne uporabe zaščitnih sredstev. Uporaba umetnih gnojil v letu 1959 bo znašala 2181 ton.

V letu 1959 računamo s povečanjem površin pod hmeljem za 21 ha, od tega z žičnim naslonom na 8 ha. Skupne površine hmeljišč bodo ob koncu tega leta znašale 64 ha, od tega na 36 ha z žičnim naslonom.

Površine, posejane z lanom, bodo prišle verjetno na 100 ha. S primernejšo agrotehniko pričakujemo, da se bo povečal pridelek na 50 q po ha.

Površine pod krmnimi rastlinami se bodo povečale v tem letu za 12,8%, istočasno se bodo povečali hektarski donosi tako, da bo vrednost krmnih rastlin porasla za 26% v primerjavi z letom 1958.

Pri povrtnini je indeks povečanja komaj 104. To pa zaradi tega, ker se bodo delno zmanjšale površine pod krompirjem. Ostale vrtnine bodo ostale nespremenjene. Povečanje proizvodnje vrtnin bo posledica povečanja hektarskih pridelkov.

Pomemben delež v proizvodnji dajejo travniki in pašniki. Skladno s povečanjem številčnega stanja goveje živine in večjo proizvodnjo računamo s povečanjem hektarskih pridelkov za 20%. Dejstvo je, da večina travnikov, ki so v ravnini, ne daje kvantitetne niti kvalitetne krme. To vprašanje, ki je najbolj važno za živinorejsko proizvodnjo, bomo morali rešiti kompleksno. V prihodnjih letih bomo morali meliorirati področje Voglajne in njenih pritokov. Tu bomo pridobili več sto ha najboljših površin za intenzivno pridelovanje krme. Dosedanje travniške površine, ki so v glavnem v slabših legah, pa bomo s primernejšo agrotehniko usposobili za večje donose.

V letošnjem letu bomo pretežno zaključili asanacijo starih sadovnjakov.

Na področju celotne občine deluje več komisij, ki bodo določile, katera drevesa se morajo odstraniti odnosno pomladiti ali precepiti.

Računamo, da bo z asanacijo odstranjenih ca. 20% dotrajanih sadnih dreves. To pa ne bo vplivalo bistveno na količino pridelka. Računamo, da bo letošnji pridelek sadja nekoliko manjši kot v preteklem letu. To je posledica izmenične rodnosti in dokaj obilne letine 1958. Dohodek te panoge pa ne bo manjši, ker bo izboljšana kvaliteta sadja.

V zvezi z asanacijo starih sadovnjakov imamo v načrtu večja investicijska vlaganja v nove nasade. Novih nasadov ribeza bo 60 ha, malin 11 ha, jablan 55 ha in ostalih vrst sadja 6 ha. Sadilni material bodo nabavili sadjarji iz priznanih drevesnic, predvsem iz področja tega okraja.

Cuvanje pridelka in kvaliteta bo letos precej izboljšana. Plan porabe zaščitnih sredstev določa zimska in poletna škropljenja proti najvažnejšim škodljivcem in boleznim. Sodobne škropilnice, ki so se nabavile zaradi povečanja hmeljskih površin, se bodo uporabljale tudi v sadjarstvu.

Celotna obnova sadovnjakov bo vezana s kooperacijskimi pogodbami kmetijskih združug s proizvajalci.

Povečanje števila sadnih dreves zahteva tudi povečanje števila čebelnih panjev. V ta namen naj kmetijske zadruge po svojih pospeševalnih odsekih razširjajo to dejavnost.

V vinogradništvu v letošnjem letu ne pričakujemo bistvenih sprememb. Ta panoga dosedaj ni bila močneje obravnavana v občinskem merilu, vendar bo potrebno v prihodnjih letih izdelati plan obnove vinogradov na območjih, kjer je vinogradniška proizvodnja pomembnejša.

V kmetijstvu bomo v letu 1959 investirali ca. 140 milijonov dinarjev. V tem so zajete dograditve pričetih hmeljskih sušilnic, zadržna skladišča in drugi objekti v znesku ca. 66.000.000 dinarjev, nabava opreme v znesku 13.165.000 din, za nasade hmelja, jagodičevja in sadja pa din 46.120.000, za melioracijska dela ob Voglajni bo vloženih 10 milijonov din, za nabavo živine pa 4.610.000 din.

Vsa družbena posestva so se v preteklem letu lotila arondacije posestva. Ta naj bi bila v letošnjem letu pretežno končana.

Družbeni sektor zavzema v naši občini komaj 4% celotne površine, vendar prednjači v celotni proizvodnji. V lanskem letu so začela družbena posestva postopoma prehajati v specializirano proizvodnjo in so s tem postala močan tržni proizvajalec. Glavni panogi družbenih posestev v kmetijstvu sta živinoreja in dolgoletni nasadi, bodisi sadnih vrst ali industrijskih kultur. Vsa ostala proizvodnja služi živinoreji kot krma ali stelja. Posestva bodo v letošnjem letu porabila 1/3 vseh umetnih gnojil predvidene porabe v vsej občini. Izvajajo vse sodobne agrotehnične ukrepe kot globoko oranje, namakanje itd. Uporaba umetnih gnojil na ha obdelovalne zemlje bo znašala v letu 1959 preko 800 kg. Temu primerni so že hektarski donosi in bodo v letošnjem letu verjetno naslednji: pšenica 40 q, krompir 300 q, detelja 100 q in travniki 60 q.

Kmetijsko gospodarstvo Šlom pri Ponikvi je v poljedelski proizvodnji že zaključilo proces specializacije predvsem v proizvodnji hmelja. Isto je izvedeno tudi v sadjarstvu z odstranitvijo vseh neproduktivnih sadnih dreves, razen tega bo napravljenega 7 ha plantažnega nasada v letu 1959. V letošnjem letu bo posestvo zredilo 200 komadov bekonov in 50 komadov mlade goveje živine.

Posestvo Loka pri Zusmu se specializira v živinoreji kot glavni panogi kmetijske proizvodnje. V letu 1959 bo spitalo 200 komadov mesnatih svinj. Poljedelstvo se je na posestvu preusmerilo v gojitev črnega ribeza, tako da se površine, ugodne za zasaditev izkoristijo v ta namen, ostale zemljiške površine pa v kvalitetno krmsko bazo.

Posestvo ZPZ Planina pri Sevnici je bilo ustanovljeno v lanskem letu in se usmerja predvsem v živinorejo, pitanje mlade živine, v sadjarstvo in gojitev črnega ribeza. V letu 1959 bodo spitali 100 komadov goveje živine. Arondacija posestva je v teku. Načrtna usmeritev tega posestva v pretežno živinorejsko proizvodnjo vpliva pozitivno na širši krog zasebnih proizvajalcev tega področja in omogoča hitrejši razvoj tega že po tradiciji živinorejskega področja.

Posestvo Kmetijske šole Sentjur pri Celju je v dosežanju razvoju kot učni objekt precej prispevalo k izobraževanju mladih kmečkih proizvajalcev. Proizvodnja je usmerjena zlasti v kvalitetno živinorejo in sadjarstvo, kaže pa se potreba uvajanja nekaterih novih kultur, med drugim hmelja in jagodičevja, da bo moč dati gojencem čim obsežnejše kmetijsko znanje.

Na področju naše občine imamo 8 kmetijskih zadrug. Od teh imajo tri zaradi specifičnih razmer težje gospodarske in ekonomske pogoje. Zaradi tega prilagajajo svojo dejavnost panogi, ki ustreza njihovim talnim razmeram in pri tem uveljavljajo kooperacijske odnose, obenem pa pospešujejo kmetijsko proizvodnjo.

Kmetijske zadruge na področju naše občine so v preteklem letu zabeležile velik uspeh. Večina od njih je odstranila nekmetijsko dejavnost iz svojega delovnega področja in se posvetila predvsem podružabljanju kmetijske proizvodnje v kooperacijski obliki, ki zagotavlja sigurnejše in večje rezultate v kmetijski proizvodnji predvsem pa preobrazbi naše vasi. Kmetijske zadruge naj skrbe, da organizirajo sodobno tehniko in da priskrbijo kmetijskim proizvajalcem zadostno količino kvalitetnega reprodukcijskega materiala. Posvetijo naj vso pozornost pravilnemu odkupu kmetijskih pridelkov.

V letu 1959 bodo kmetijske zadruge v svojih dveh pitaliških spitalih 200 komadov svinj in sicer KZ Planina 100 komadov in KZ Kalobje 100 komadov. Kmetijske zadruge bodo organizirale pri posameznih proizvajalcih pitanje mesnatih prašičev na enem mestu v večjem obsegu. Posamezni živinorejci naj bi spitali vsaj po 30 komadov pršutarjev v določenem roku.

Vse kmetijske zadruge morajo v letu 1959 posvetiti vso skrb izobrazbi kadra. Te morajo najti sredstva za štipendiranje kmetijskih strokovnjakov, ki bodo sposobni organizirati in realizirati proizvodnjo, specifično za posamezna področja.

Povečanje proizvodnje naj bo osnovno vodilo zadrug, podružabljanje proizvodnje v skupnosti zadruga—proizvajalec, utemeljevanje, da ima prednost proizvodnja na večjih površinah, strnjениh nasadih in sadovnjakih mora biti osnovno načelo. To bo omogočilo v tem letu in v prihodnjih letih večjo kmetijsko proizvodnjo in z njo boljši življenjski standard.

VIII. poglavje

Gozdarstvo

Sečnja lesa se je v tem letu gibala v okviru dovoljenih količin po družbenem planu občine za leto 1958. Sečnja v zasebnih gozdovih bo v letu 1959 ostala na ravni preteklega leta, menjala pa se bo notranja struktura v korist blagovne proizvodnje približno za 21%. S tem bomo dosegli racionalnejšo izrabo lesnih mas in omogočili boljše preskrbo z lesom predelovalnim obratom, posebno pa rudnikom.

Dokaj obsežna bodo v letošnjem letu gozdnogojitvena dela, čiščenje gozdov, gozdne melioracije in pogozdovanje. Nekoliko manjša pa bodo dela pri vzdrževanju gozdnih komunikacij in sicer za 61% napram preteklemu letu.

V tem letu se bodo nadaljevala dela pri gradnji važnejših gozdnih cest in sicer cesta Žepina—Jarmovec in cesta Ravenski log na Planini pri Sevnici. Za ta dela in za investicijsko vzdrževanje ostalih gozdnih cest se bodo uporabila sredstva v višini 6,730.000 dinarjev.

IX. poglavje

Trgovina

V skladu s porastom proizvodnje in kupne moči računamo na zvišanje blagovnega prometa na drobno za 9%.

Povečanje prometa v trgovini zahteva izvršitev pomembnih nalog v preskrbi prebivalstva, predvsem delno razširitev trgovskega omrežja in specializacijo posameznih trgovskih obratov, hkrati pa nabavo sodobnejše opreme.

Precejšnje odtekanje delovne sile s področja naše občine v sosednja industrijska centra Celje in Štore terja, da okrepiamo trgovsko mrežo na področju občine v toliki meri, da bo sposobna zajemati drugod ustvarjene kupne fonde. To pa je izvedljivo le, če bodo prodajalne boljše založene in če bo kvaliteta boljša.

V letu 1959 bomo na novo odprli tri trgovske prodajalne in sicer na Hotunju pri Ponikvi, v Dobjem pri Planini in na Planini pri Sevnici. Zato potrebna sredstva v višini 1,500.000 din bo dalo trgovsko podjetje »Resevna« v Sentjurju iz lastnih virov.

Za učinkovitejšo družbeno upravljanje v trgovini bomo v letu 1959 ustanovili še potrošniške svete na Ponikvi, Slivnici in na Planini.

Gradnja večjih skladišč za kmetijske pridelke v Slivnici, Dobju in na Prevorju bo poleg drugega zagotovila stalnejše oskrbovanje trgovske mreže s kmetijskimi proizvodi, hkrati pa bo s tem omogočena zadostna preskrba proizvajalcev z reprodukcijskim materialom in zaščitnimi sredstvom.

Skupna investicijska vlaganja v trgovino bodo v letošnjem letu znašala 6,700.000 dinarjev in se bodo porabila deloma za nabavo trgovske opreme, za ureditev navedenih novih prodajalnic in za manjša vzdrževalna dela.

X. poglavje

Gostinstvo

Storitve v gostinstvu so v preteklem letu porasle le za 2,3%. Razlog za podpovprečno naraščanje prometa je predvsem v trošenju denarnih sredstev prebivalstva za predmete trajnejše uporabe pri delavcih in uslužbencih in povečano vlaganje denarnih sredstev kmečkih proizvajalcev v razširjeno kmetijsko proizvodnjo samo. Dokaj ugodna sadna in vinska letina v preteklem letu je vplivala na spremembo strukture gostinskih storitev v korist prehrane na račun prometa z alkoholnimi pijačami.

Računamo, da bo naraščanje kupne moči prebivalstva omogočilo v letu 1959 zmeren porast gostinske dejavnosti in sicer za 8,1%. To pomeni, da bo promet v gostinstvu nekoliko manjši kot v blagovnem prometu preko trgovine. Na promet v gostinstvu bodo tudi v tem letu vplivali enaki činitelji kot v letu 1958.

Za povečanje gostinske dejavnosti in zagotovitev nakazanega porasta storitev moramo v letu 1959 izvršiti naslednje:

- usmerjati sredstva, ki izhajajo iz gostinske dejavnosti nazaj v to panogo za lastno investiranje, nabavo gostinske opreme in urejevanje sanitarno-higienskih naprav;

- pri obeh industrijskih podjetjih v Sentjurju urediti obrate družbene prehrane, za kar bodo investirala podjetja iz lastnih sredstev 2 milijona dinarjev;

- potrebno pozornost posvečati urejevanju gostinskih obratov v krajih, kjer je pred leti uspevala turistična dejavnost in usposabljanje te gostinske obrate za izvrševanje turističnih storitev. To velja posebno za gostinske obrate na Planini;

- postopoma sproščati tiste prostore pri gostinskih obratih, ki so pred leti služili za prenočišča, se pa sedaj uporabljajo za stanovanja;

- s predavanji vzbujati pri mladini interes za to panogo dejavnosti in na ta način postopoma povečevati število mlajšega gostinskega kadra.

XI. poglavje

Obrt

V letu 1959 računamo z dokaj velikim porastom obrtne dejavnosti napram preteklemu letu in sicer za 21,7%. Na ta porast bo predvsem vplivala razširitev obrtno-družbenega sektorja, posebno še z ustanovitvijo obrtno-komunalnega podjetja v Sentjurju in razširitvijo ostalih obrtnih strok, ki dopolnjujejo gradbeno komunalno dejavnost. Naloga, ki jih je treba v tem letu najhitreje reševati so predvsem naslednje:

— razširiti obrtno dejavnost gradbenega in pohištvenega mizarstva in s tem omogočiti hitrejše izvajanje gradbenih del v stanovanjski in drugi komunalni izgradnji;

— ustanoviti servisno mehanično delavnico v Sentjurju za izvrševanje remonta kmetijske in druge mehanizacije, kar je potrebno spriči čedalje večje uporabe strojev v kmetijstvu in drugih gospodarskih panogah;

— pričeti gradnjo centralne pekarnice s tako zmogljivostjo, da bo možno oskrbovati s pekovskimi izdelki celotno področje občine, sredstva za ta dela v višini 1,300.000 dinarjev je treba črpati deloma iz sredstev gospodarskih organizacij, deloma pa iz bančnih kreditov;

— v okviru ustanovljenega obrtno-komunalnega podjetja usposobiti obrat za inštalacije elektrike in vodovoda, da bo lažje vzdrževati in dopolnjevati obstoječe tovrstne naprave, v ta namen uporabiti sredstva družbenega investicijskega sklada v znesku 800.000 dinarjev za opremo, 1,500.000 dinarjev za povečanje obratnih sredstev;

— krojaškemu podjetju »Moda« zagotoviti ustrezne prostore, podjetje samo pa bo iz lastnih sredstev v višini 2,200.000 din nabavilo novejšo strojno opremo;

— dovršiti adaptacijo valjčnega mlina v Vrbnem in ga usposobiti za polno obratovanje, za kar bo podjetje vložilo 3 milijone dinarjev lastnih sredstev, ostala sredstva v višini 3 milijone pa je treba zagotoviti iz družbenega investicijskega sklada.

XII. poglavje

Vodno gospodarstvo

Razvoj kmetijske proizvodnje narekuje v tem letu nadaljevanje pričetih del pri zniževanju in odstranjevanju nepotrebnih zaježitvenih naprav, ki negativno vplivajo na kvaliteto in plodnost zemljišč ob Voglajni in njenih pritokih. V tem letu bomo s sredstvi Vodne skupnosti Savinja v Celju v višini 10 milijonov dinarjev izvršili osnovna melioracijska dela ob Voglajni na področju Slivnice in s tem v nekaj letih kultivirali 300 ha sedaj manj vredne zemlje za visokodonosno kmetijsko proizvodnjo. Hkrati bomo v tem letu pričeli osnovna melioracijska dela ob potoku Pešnica, s čimer bomo postopoma izboljšali 50 ha zemljiških površin ter pridobili primerna zemljišča za razvoj naselja Sentjur v naslednjem obdobju.

TRETJI DEL

Predpisi o ekonomskih ukrepih in skladih

XIII. poglavje

Zemljarina

Kmetijske organizacije in splošne kmetijske zadruge vplačajo tisti del zemljarine, ki ostane po odbitku deleža za okrajni in občinski družbeni investicijski sklad in deleža za sklad lastnih osnovnih sredstev po zveznih predpisih v proračun Občinskega ljudskega odbora Sentjur. Zemljarina nekmetijskih gospodarskih organizacij pripada proračunu občine Sentjur.

XIV. poglavje

Prispevek iz dohodka kmetijskih organizacij

Kmetijske organizacije splošne kmetijske zadruge vlagajo tisti del dohodka, ki ustreza prispevku iz dohodka po zveznih predpisih, v celoti v svoj sklad osnovnih sredstev. Ta sredstva lahko uporabljajo za gospodarske investicije v kmetijske namene ali za lastno udeležbo pri najemanju posojil iz splošnega investicijskega sklada.

XV. poglavje

Občinski skladi

Občinski družbeni investicijski sklad

a) Od prispevka iz dohodka, ki ga gospodarske organizacije vplačajo v letu 1959 in ki pripada investicijskim

skladom občin, okrajem in ljudskim republikam, se v občinski družbeni investicijski sklad steka del, ki ostane po odbitku deleža LRS in OLO Celje.

b) Sredstva družbenega investicijskega sklada občine Sentjur, ki so po predpisih uporabljiva v letu 1959, bodo znašala 6,700.000 dinarjev.

c) Ta sredstva se bodo uporabljala za kreditiranje investicij:

v kmetijstvu	1,000.000
v trgovini	1,000.000
v obrti	1,100.000
za negospodarske investicije	1,000.000
in za obratna sredstva	2,600.000

d) Sredstva namenjena za kmetijstvo in trgovino se bodo uporabljala za zagotovitev lastne udeležbe pri najemanju posojil iz republiškega in splošnega investicijskega sklada.

Občinski cestni sklad

Skupna sredstva občinskega cestnega sklada, ki se bodo po določilih zveznega družbenega plana za leto 1959 lahko uporabila v tem letu, vključno s prenesenimi sredstvi iz preteklega leta, bodo znašala 1,794.000 dinarjev. Ta sredstva se bodo uporabljala za investicijsko vzdrževanje občinskih cest.

XVI. poglavje

Občinske doklade

Občinska doklada od dohodkov iz kmetijstva

Občinsko doklado od dohodkov iz kmetijstva bo s posebnim odlokom predpisal Občinski ljudski odbor Sentjur pri Celju po progresivnih stopnjah enotno za področje občine. Najvišji dopustni razpon v stopnjah lahko znaša 1:2.

Občinska doklada na ostalo dohodnino

Občinsko doklado na dohodnino iz nekmetijskih panog dejavnosti bo predpisal občinski ljudski odbor Sentjur s posebnim odlokom. Najnižja stopnja doklade lahko znaša 5 %.

XVII. poglavje

Prispevek iz dohodka komunalnih podjetij

Od prispevka iz dohodka komunalnih podjetij s pavšalnim obračunom pripada občinskemu proračunu 80 %, družbenemu investicijskemu skladu občine pa 20 %.

Pavšalne prispevke določi Svet za finance in družbeni plan občine Sentjur pri Celju.

XVIII. poglavje

Sredstva za občinski proračun

Sredstva občinskega ljudskega odbora za kritje proračunskih potreb bodo znašala 122,756.000 dinarjev, formirala pa se bodo iz naslednjih virov:

1. Del proračunskega prisp. iz oseb. doh.	5,700.000
2. Dopolnilni pror. prisp. iz oseb. doh.	1,000.000
3. Del prisp. iz doh. kom. in obrt. podjetij	640.000
4. Del prispevka od sklada skupne upor.	335.000
5. Del zemljarine	1,700.000
6. Del prom. davka od zasebnikov	12,500.000
7. Del prom. davka na vino in žganje	2,820.000
8. Občinski prometni davek	15,140.000
9. Del dohodnine iz kmetijstva	7,650.000
10. Del ostale dohodnine	3,950.000
11. Del dohodnine od lesa	3,200.000
12. Del občinske doklade na doh. iz kmet.	59,160.000
13. Del občinske doklade na ost. dohod.	1,305.000
14. Občinske takse	1,400.000

15. Dohodki drž. organov in ustanov	500.000
16. Ostali dohodki	1.800.000
17. Presežek dohodkov iz leta 1958	2.100.000
18. Dotacija za vzdrževanje gozd. službe	1.754.000
19. Presežek obvezne rezerve iz leta 1958	102.000

XIX. poglavje

Končne določbe

1. Svet za družbeni plan in finance Občinskega ljudskega odbora Sentjur pri Celju je pooblaščen tolmačiti ta družbeni plan.

2. Ta družbeni plan velja od 1. januarja 1959, objavi pa se v Uradnem vestniku okraja Celje.

St. 01/1-30-3/1-59.

Sentjur pri Celju, dne 15. aprila 1959.

Predsednik
Občinskega ljudskega odbora
Sentjur pri Celju
Peter Hlastec l. r.

Občinski ljudski odbor Soštanj je po 50. členu zakona o občinskih ljudskih odborih (Uradni list LRS, številka 19-88/52) v zvezi s 4. členom zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Uradni list FLRJ, št. 52-644/57) na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 31. julija 1958 sprejel

DRUŽBENI PLAN

gospodarskega razvoja občine Soštanj od 1957. do 1961 leta.

PRVI DEL

I. poglavje

Značilnosti občine Soštanj v začetku leta 1957

Občina Soštanj spada tako po gospodarski moči kot po številu prebivalstva in površini med večje občine celjskega okraja, saj zajema površino 182,33 km², kjer prebiva 19.817 prebivalcev. Gostota prebivalcev znaša 109 na km².

Jedro občine tvori Saleška dolina z industrijskima središčema Soštanj in Velenje. Pomemben večji kraj je še Smartno ob Paki, kjer je izhodišče za Zgornjo Savinjsko dolino.

Osnovni ekonomski poudarek in perspektiva občine sloni na izkoriščanju velenjskega lignitnega bazena. Zaloge lignita v Saleški dolini znašajo po sedanjih ocenitvah nad 600 milijonov ton.

Razvoj industrializacije v občini je tako napredoval, da izkazuje le še 22,2 % kmetijskega prebivalstva. Industrijska podjetja so koncentrirana v Saleški dolini razen Industrijskega eksploatacijskega podjetja »Gorenje« v Smartnem ob Paki. Zato je tudi industrijsko prebivalstvo v glavnem skoncentrirano na enem mestu, t. j. v industrijskih središčih Soštanj in Velenje, le manjši del delavstva hodi in se vozi na delo iz drugih krajev. Struktura zaposlenega prebivalstva v občini je istovetna z gospodarskim karakterjem občine. Vse prebivalstvo občine Soštanj je po gospodarskih panogah porazdeljeno tako:

Skupaj prebivalstvo	19.817	100 %
od tega		
industrija	12.497	63,1
kmetijstvo	4.400	22,2
gozdarstvo	66	0,3

gradbeništvo	670	3,4
promet	330	1,7
trgovina	214	1,1
gostinstvo	150	0,7
obrt	720	3,7
neproizvodnja	770	3,8

Struktura zemljišč je v občini naslednja:

Skupno v hektarjih	18.233	100 %
od tega:		
kmetijske površine	7.908	43,4
gozdovi	9.683	53,1
nerodovitno	642	3,5

Struktura celotne površine občine se v razdobju zadnjih let ni bistveno spremenila. Na prebivalca v občini odpade le 11 arov orne zemlje. To je pod povprečjem našega okraja (17 arov) in LRS (20 arov). Zato je jasno, da občina ne more proizvajati bistvenih tržnih viškov. Ta struktura tudi kaže, da odpade na njive in vrtove 12,2 %, na travnike 13,5 %, na sadovnjake 2,6 %, na vinograde 0,6 % skupne površine.

Izraba ornih površin po posameznih kulturah je naslednja:

Njive in vrtovi v ha	2.230	100 %
v tem kulture:		
žita	1.105	49,5
industrijske rastline	155	6,9
vrtnine	522	23,4
krmske rastline	442	19,9
nasadi	6	0,3

Važna panoga je hmeljarstvo, ki je najbolj razširjeno v Smartnem ob Paki. Zdaj zavzema 115 ha starih in 15 ha novih nasadov.

Leta 1956 se je na 100 ha kmetijske površine redilo v primerjavi z LRS in okrajem naslednje število živine:

	LRS	OLO Celje	Ob. LO Soštanj
konj	6,5	6,5	6,9
goved	54,4	64,6	54,0
prašičev	43,0	47,0	56,3

Na gozdove odpade po površini 53,1 %, tako da znaša površina gozdov 9683 ha s skupno lesno maso 1.424.100 bruto kubičnimi metri.

V odnosu na ustvarjeni narodni dohodek ima gospodarstvo občine naslednjo strukturo:

Gospodarstvo skupaj	100 %
od tega:	
industrija	85,8
kmetijstvo s KZ	9,5
gozdarstvo	—
gradbeništvo	0,6
trgovina	0,8
gostinstvo	0,7
obrt	2,4
komunala	0,2

Ceprav odpade na kmečko prebivalstvo 22,2 % vsega prebivalstva, pa ta panoga ustvarja le 337,6 milijona ali 9,5 % narodnega dohodka. Nasprotno pa ustvarja 63,1 % industrijskega prebivalstva 85,8 % skupnega narodnega dohodka občine in je zato industrija najpomembnejša gospodarska panoga v občini.

V občini so naslednja industrijska podjetja:

- Elektrarna Soštanj,
- Elektrarna Velenje,
- Rudnik lignita Velenje,
- Tovarna pohištvenega okovja, gumbov in pisarniškega pribora iz plastičnih mas »Galanterija«, Soštanj,
- Industrijsko eksploatacijsko podjetje »Gorenje« Smartno ob Paki,

- Lesno industrijski kombinat Soštanj,
- Tovarna usnja Soštanj.

Prvo industrijsko podjetje na področju občine — Tovarna usnja v Soštanju — je nastalo v drugi polovici 18. stoletja (leta 1783). To podjetje je eno izmed najstarejših še delujočih podjetij v celjskem okraju in verjetno tudi eno izmed najstarejših podjetij v državi. Na razvoj tovarne usnja je ugodno vplivala izgradnja savinjske železnice leta 1891. Leta 1876 so se začela prva raziskovanja premogovnih ležišč v Saleški dolini, premog pa je bil prvič navrtan že leta 1844. Vsa ostala industrijska podjetja, razen Elektrarne Velenje, so bila ustanovljena po osvoboditvi. Zato nastaja nesorazmerje med iztrošenostjo osnovnih sredstev enega dela industrije, ki izkazuje iztrošenost že nad 60 % in med industrijo, ki je nastala po vojni. Zastarelost industrije je deloma vplivala tudi na stopnjo izrabljanja kapacitet v industrijskih podjetjih. Ta je v letu 1956 znašala okoli 88,8 %.

Neskladnost med naglim tempom industrijskega razvoja in med ostalimi proizvodnimi panogami je stopnjeval še naravni in mehanski prirast prebivalstva v občini. Ta problem je povzročil pomanjkanje obrtniških uslug, javlja se v nezadovoljivi mreži trgovskih in gostinskih obratov, saj je 1 prodajalec stregel kar 178 prebivalcem.

Lepe planinske postojanke — Dom na Slemenu, Koča na Smrekovcu in Koča na Paškem Kozjaku — ter Velenjsko jezero nudijo pogoje za razvoj turistične dejavnosti.

Koncentracija mehanskega prirasta prebivalstva občine v industrijska središča Soštanj in Velenje je povzročila veliko stanovanjsko krizo.

V občini je 14 osnovnih šol, od tega 3 popolne osemletne šole in sicer v Soštanju, Velenju in v Smartnem ob Paki, 2 vaješki šoli, 1 nižja glasbena šola in 3 kmetijsko-gospodarske šole. Poleg tega obstajajo še 3 otroški vrtci za vzgojo predšolskih otrok.

Solska poslopja so v pretežni večini stara, nekatera tudi nad 100 let. Na vseh osnovnih šolah je 63 učilnic, tako da odpade na 1 učilnico 48,5 učencev.

S šolstvom je tesno povezana telesna vzgoja, ki pa v šolskem pouku ne more dobiti pravega mesta, saj nobena šola nima svoje lastne telovadnice. Telesna vzgoja, ki jo goje društvene organizacije, kaže nekoliko boljšo sliko, saj je bilo leta 1956 na območju občine 5 osnovnih organizacij za telesno vzgojo.

Na področju občine deluje 7 kulturno-prosvetnih društev in ljudskih knjižnic ter 3 kinopodjetja. Ta so v letu 1956 imela 157.232 kinoobiskovalcev.

Na polju zdravstva in socialne zaščite deluje 7 ambulant in 1 dispanzer, 1 lekarna in 1 rešilna postaja s 6 zdravniki. Preko zavoda za socialno zavarovanje je bilo zavarovanih 16.867 oseb, od tega 6943 aktivnih zavarovancev. Nezavarovanih je ostalo na območju občine le še 2950 oseb ali 14,9 % prebivalstva.

Prikazane značilnosti občine Soštanj nakazujejo ob upoštevanju zveznega, republiškega in okrajnega plana perspektivnega razvoja od leta 1957 do leta 1961 smernice bodočega razvoja.

Gmotni pogoji obstajajo zlasti v energetskih in surovinskih zalogah v občini, ki so naslednje:

	A	B	C	
	Zaloge tekoče eksploatacije	Ugotovljene zaloge	Se ocenjene zaloge	Skupaj zaloge
v milijonih ton				
lignit	5	450	193	648
les			1,424.100 m ³	

Nakazane surovinske osnove, h katerim je treba dodati še trenutno in bodočo zmogljivost 700.000 MWh Elektrarne Soštanj, dalje obstoječe proizvodne kapacitete, raz-

položljiva delovna sila, postavljajo naslednje temeljne naloge za bodoče obdobje, od katerega je obdobje 1957—1961 le začetna faza:

1. Vse proizvodne panoge gospodarstva morajo povečati proizvodnjo.
2. Produktivnost dela je treba usmeriti tako, da bo rasla vzporedno z razvojem gospodarstva.
3. Poleg industrije in kmetijstva je treba pospešeno razvijati obrtne uslužnostne obrate ter trgovsko in gostinstvo mrežo, gradbeništvo in promet, da bodo kos povečanim potrebam prebivalstva.
4. Ob rastoči osebni potrošnji, ki bo porasla za 6 do 7 % letno, bo treba skladno z razvojem gospodarstva skrbeti za primerno stanje splošne potrošnje, zlasti za pravilno strukturo vlaganj za družbeni standard, predvsem za stanovanjsko izgradnjo, šolstvo, in preventivno zdravstvo.
5. V prvem obdobju reševanja tega dolgoročnega perspektivnega razvoja, to je v obdobju 1957—1961, bo treba povečati skupni družbeni proizvod do leta 1961 v primerjavi z letom 1956 in v primerjavi z njegovim gibanjem v zveznem, republiškem in okrajnem merilu takole:

Gospodarska panoga	FLRJ	LRS	OLO ObLO	
			Celje Soštanj	
	Indeks 1961/1956			
Gospodarstvo skupaj	143,2	147,1	154	219,0
od tega:				
industrija	158	147,1	147	228,5
kmetijstvo	142,7	161,2	168	140,0
gozdarstvo	102,9	113,6	109	—
gradbeništvo	167,3	134,4	195	308,1
promet	154,3	139,5	133	—
trgovina	140,1	145,5	155	152,2
gostinstvo	141,1	150,9	189	164,1
obrt	143,2	146,3	355	134,6
komunala			160	141,9

DRUGI DEL

II. poglavje

Osnovni cilji in smernice gospodarskega razvoja

Bodoči gospodarski in družbeni razvoj občine Soštanj temelji na doseženih uspehih v razvoju proizvodjalnih sil in socialističnih proizvodjalnih odnosih v preteklem obdobju.

Nagel razvoj industrijske proizvodnje v preteklih letih je povzročil določene neskladnosti. Na tak porast v industriji so vplivale močno razširjene zmogljivosti Rudnika lignita Velenje in Elektrarne Soštanj ter razširitev ostalih industrijskih podjetij. Na ta način je nastala močna koncentracija industrijskega potenciala, pri čemer pa produktivnost dela ni rasla vzporedno. Razpoložljive kapacitete v industrijskih obratih niso bile v celoti izkoriščene, delno zaradi neskladnosti v procesih proizvodnje kakor tudi zato, ker izgradnja družbenega standarda onemogoča dotok potrebne delovne sile pri Rudniku lignita v Velenju. Tudi ostale gospodarske panoge so v preteklem obdobju znatno napredovale, vendar ne tako naglo kot industrija. Zaradi tega so nastala precejšnja nesorazmerja, ki jih bo treba v naslednjem obdobju postopoma odstraniti.

Močan razvoj industrije in delno tudi ostalih gospodarskih panog je povzročil povečanje števila prebivalstva v industrijskih središčih z doseljivanjem. Skromna sredstva, ki so bila v preteklem obdobju na razpolago za izgradnjo stanovanjskih in komunalnih objektov, pa so povzročila pomanjkanje stanovanjskega prostora in dopuščala le zelo skromen razvoj komunale. Z naglim razvojem gospodarske dejavnosti in s povečanjem prebivalstva so se pokazali veliki problemi tudi na področju šolstva in zdravstva.

Zvezni, republiški in okrajni perspektivni plani zahtevajo in omogočajo, da se navedene neskladnosti kompleksno rešujejo, zato se za dobo od leta 1957 do 1961 za občino Soštanj postavljajo tile gospodarski in politični cilji:

1. Skupna družbena proizvodnja se bo povečala za 23,8 % letno, narodni dohodek pa za 16,3 % letno. Tak porast temelji na povečanju proizvodnje vseh gospodarskih panog.

Industrijska proizvodnja bo do leta 1961 za 120 % višja kot leta 1956, letno se bo povišala povprečno za 24 %. To bo možno doseči z boljšim izkoriščanjem obstoječih kapacitet, z rekonstrukcijami že zastarelih in dotrajanih obratov, z razširitvami obstoječih obratov kakor tudi z novogradnjami. V zvezi s tem bo treba povečati izkoriščanje premogovnih ležišč in razširiti kapaciteto termoelektrike.

Na dvig življenjskega standarda bo vplival skladen razvoj vseh ostalih panog gospodarstva. V kmetijstvu je treba dati poudarek razvoju vrtnih kultur v okolici Soštanj in Velenja. Prav tako bo treba posvetiti vso pozornost razvoju gradbeništva, trgovine, gostinstva in turizma ter obrti in komunale, da se bodo njihove usluge in storitve povečale in izboljšale.

2. Produktivnost dela, računana v porastu narodnega dohodka na enega zaposlenega v gospodarstvu, se bo povečala letno povprečno za 11,9 %.

3. Da bi se omogočilo pospešeno reševanje stanovanjskih, komunalnih, zdravstvenih in prosvetnih problemov, je treba usmerjati znatna sredstva za te namene predvsem v Velenje.

4. Struktura gospodarskih investicij se bistveno ne bo spremenila, ker se bodo glede na nadaljnjo izgradnjo Rudnika lignita Velenje in Elektrarne Soštanj povečala vlaganja za razvoj industrije, vendar se bodo v primerjavi s prejšnjim obdobjem povečala vlaganja tudi v ostale gospodarske panoge, zlasti za razvoj kmetijstva, trgovine, obrti in gostinstva.

Pri razdeljevanju lokalnih investicijskih sredstev je treba upoštevati načela maksimalne rentabilnosti. Da bo možno smotrnejše uporabljati razpoložljiva sredstva skladov podjetij in amortizacije, so gospodarske organizacije dolžne sestaviti lastne perspektivne plane.

5. Glede na osnovno nalogo zveznega perspektivnega plana, da izravnamo plačilno bilanco, je treba v čim večji meri uporabljati domači material ter tako zmanjšati njegov uvoz.

TRETJI DEL

III. poglavje

Družbeni bruto proizvod in narodni dohodek

1. V obdobju 1957—1961 se pričakuje naslednji porast družbenega bruto proizvoda in narodnega dohodka (v 000 din):

	1956	1961	Indeks 1961/56	Povprečno let. poveča- nje
Družbeni bruto proizvod	7.032.843	15.400.179	219,00	23,8
Narodni dohodek	3.555.857	6.451.560	181,4	16,3

Pričakovano povečanje proizvodnje bo možno doseči z racionalnejšim izkoriščanjem kapacitet, z večjo storilnostjo dela, s stimulativnim nagrajevanjem in s pravičnim načinom premiranja, z investicijskim vlaganjem v posamezne gospodarske panoge in v negospodarske investicije ter s splošnim dvigom življenjskega standarda.

2. Porast družbenega bruto proizvoda in narodnega dohodka temeljita na naslednjem povečanju proizvodnje in storitev posameznih gospodarskih panogah (v 000 din):

a) Družbeni bruto proizvod			
Gospodarske panoge	1956	1961	Indeks
Industrija	6.062.574	13.854.063	228,5
Kmetijstvo in kmetijske zadruge	410.329	653.800	140,0
Gozdarstvo	—	—	—
Gradbeništvo	54.116	166.732	308,1
Promet	—	—	—
Trgovina	37.981	57.800	152,2
Gostinstvo in turizem	117.868	193.414	164,1
Obrt	305.243	410.860	134,6
Kom. dejavnost	44.732	63.510	141,9
Skupaj	7.032.843	15.400.179	219,0

b) Narodni dohodek			
Gospodarske panoge	1956	1961	Indeks
Industrija	43.048.808	5.675.853	186,2
Kmetijstvo in kmetijske zadruge	337.612	495.340	146,7
Gozdarstvo	—	—	—
Gradbeništvo	21.887	47.852	218,6
Promet	—	—	—
Trgovina	27.196	44.230	162,6
Gostinstvo in turizem	27.067	50.145	185,3
Obrt	85.244	126.870	148,8
Komunalna dejavnost	8.043	11.270	140,1
Skupaj	3.555.857	6.451.560	181,4

Glede na povečanje celotne gospodarske dejavnosti v občini bi se družbeni bruto proizvod na 1 prebivalca povečal od 354.800 din v letu 1956 na 674.940 din ali za 90 % v letu 1961, narodni dohodek v istem obdobju pa od 179.400 din na 282.750 din ali za 58 %.

3. V strukturi kmetijske proizvodnje v letu 1957 do 1961 po sektorjih lastništva računamo (v 000 din):

Dohodek v kmetijstvu					
	1956	1961	Indeks	Struktura 1956 1961	
skupaj	337.612	495.340	146,7	100	100
od tega:					
socialistični sektor					
a) kmet. posestva	14.312	28.610	199,9	4,2	5,7
b) kmet. zadruge	81.300	55.330	68,0	24,1	11,2
privatni sektor	242.000	411.400	170,0	71,7	83,1

Glede na to, da bo imel socialistični sektor boljše pogoje, ki bodo doseženi z arondacijo zemljišč, z večjim vlaganjem sredstev kot v preteklih letih (povečanje mehanizacije, nakup živine, večja poraba umetnih gnojil, povečanje nasadov — predvsem hmeljskih), pri kmetijskih zadrukah pa s kooperacijo s privatnimi proizvajalci, bo dosegel hitrejši razvoj v proizvodnji kot pa privatni sektor.

4. V zvezi s povečanjem proizvodnje in uslug se bo spremenila struktura posameznih gospodarskih panog v celotnem družbenem bruto proizvodu.

Gospodarske panoge	1956	1961
Gospodarstvo skupaj	100	100
Industrija	86,2	90,0
Kmetijstvo in kmet. zadruge	5,8	4,2
Gozdarstvo	—	—
Gradbeništvo	0,8	1,2
Promet	—	—
Trgovina	0,6	0,4
Gostinstvo in turizem	1,7	1,2
Obrt	4,3	2,6
Komunalna dejavnost	0,6	0,4

Struktura družbenega bruto proizvoda se bo do leta 1961 spremenila v korist industrije in gradbeništva, kar je razumljivo glede na povečanje proizvodnih kapacitet pri Rudniku lignita Velenje in Elektrarne Soštanj.

IV. poglavje Investicije

V razdobju od leta 1957—1961 bomo investirali predvsem v tiste gospodarske panoge, ki bodo omogočile v čim krajšem roku čim večji gospodarski učinek in pripomogle k dvigu življenjskega standarda. Da bi odstranili pomanjkljivosti, ki so bile značilne v investicijski politiki preteklega obdobja, bodo poleg nadaljnje izgradnje Rudnika lignita Velenje in gradnje II. faze Elektrarne Soštanj investicijska sredstva usmerjena predvsem v zaostale gospodarske panoge, to je v kmetijstvo, obrt, trgovino, gostinstvo ter v negospodarske investicije.

Glede na osnovne cilje računamo v obdobju 1957 do 1961 z naslednjimi investicijami (v 000 din):

	Razdobje 1957—1961	Struktura v %	Povprečno na 1 leto
Gosp. investicije	8.885.113	65,3	1.777.022
Negosp. investicije	4.581.705	34,2	916.341
Bruto investicije	13.466.818	100,0	2.693.363

Po posameznih gospodarskih panogah se bodo v razdobju 1957—1961 gibale gospodarske bruto investicije takole (v 000 din):

	Razdobje 1957—1961	Struktura v %	Povprečno na 1 leto
Industrija in rud.	8.261.113	92,9	1.652.222
Kmetijstvo	156.000	1,8	31.200
Gozdarstvo	—	—	—
Gradbeništvo	6.000	0,1	1.200
Promet	6.000	0,1	1.200
Trgovina	177.000	2,0	35.400
Gostinstvo	208.000	2,3	41.600
Obrt	71.000	0,8	14.200
Skupaj	8.885.113	100,0	1.777.022

Gospodarske investicije bo potrebno angažirati iz naslednjih virov (v 000 din):

	Znesek	Struktura v %
iz sredstev gosp. organ.	2.312.000	28,7
iz lokalnih sredstev	271.000	3,4
iz sredstev izven občine	6.272.113	67,9
Skupaj gospod. investicije	8.855.113	100,0

Sredstva za gospodarske investicije se bodo črpala v večjem delu iz virov izven občine.

Za negospodarske investicije se bodo po posameznih dejavnostih družbenega standarda vlagala naslednja sredstva (v 000 din):

	Razdobje 1957—1961	Struktura v %	Povprečno na 1 leto
Elektrifikacija	370.000	8,1	74.000
Stanovanjska izgr.	2.409.000	52,1	481.800
Komunalne naprave	448.531	9,7	89.706
Solstvo	439.800	10,4	87.960
Telesna vzgoja	296.000	6,4	59.200
Kultura in pros.	174.981	3,8	35.996
Zdravstvo	136.000	2,9	27.200
Moder. rekonstr. cest	307.393	6,6	61.479
Skupaj negosp. inv.	4.581.705	100,0	916.341

Sredstva za negospodarske investicije se bodo črpala iz naslednjih virov:

	Znesek v 000 din	Struktura (%)
Samofinansiranje	50.000	1,1
Sredstva podjetij	678.531	14,7
Stanovanjski kred. sklad	525.000	11,4
Sredstva investitorjev	289.000	6,2
Sredstva izven občine	2.632.454	57,8
Proračun ObLO	91.720	2,0
Komunalni prispevek	280.000	6,0
Ostali viri	35.000	0,8
Skupaj negosp. invest.	4.581.705	100,0

Tudi negospodarske investicije se bodo črpale v večjem delu iz sredstev izven občine.

Namen vlaganj

V industriji se bodo v bodočem obdobju vlagala sredstva v zamenjavo in izpopolnitev osnovnih sredstev ter v rekonstrukcije in razširitve obstoječih obratov. Rekonstrukcije in razširitve se bodo vršile predvsem tam, kjer zaradi zastarelosti in ozkih grl obstoječe kapacitete niso bile polno izkoriščene, obstajajo pa možnosti za rentabilno povečanje proizvodnje. Od skupnih sredstev v industriji bo največ sredstev vloženi v nadaljnjo izgradnjo Rudnika lignita Velenje in za gradnjo II. faze Elektrarne v Soštanju.

Večja sredstva kot v preteklem obdobju bodo vložena v ostale gospodarske panoge in to predvsem v kmetijstvo, trgovino, gostinstvo ter obrt.

Vsa vlaganja imajo namen odpraviti neskladnosti, ki so se pojavile v preteklem razdobju v pogledu preskrbe prebivalstva, največ sredstev za te namene bo porabljenih v Velenju.

Osnovna načela pri usmerjanju in potrošnji investicijskih vlaganj

Rentabilnost investicijskih vlaganj mora biti v bodočem obdobju večja kot doslej. Investicijski programi morajo biti v skladu s splošnimi smernicami gospodarskega razvoja. Pri usmerjanju investicijskih sredstev je treba upoštevati zlasti potrebe v industrijskih središčih predvsem v Velenju.

V. poglavje

Produktivnost in zaposlenost

V obdobju 1957—1961 se s perspektivnim planom računa, da se bo produktivnost, računana v porastu narodnega dohodka na 1 zaposlenega, oziroma na enega aktivnega prebivalca v gospodarstvu, povečala za 11,9 % letno.

Tako produktivnost bo mogoče doseči le s povečano proizvodnjo, z investicijskim vlaganjem in s splošno skrbjo za dvig življenjskega standarda zaposlenih.

Ukrepi, ki jih je treba storiti, da se bo v obdobju 1957 do 1961 pospešilo povečanje produktivnosti dela, so naslednji:

1. člani delovnih kolektivov bodo morali vložiti več truda pri svojem delu s tem, da intenzivneje izrabijo razpoložljivi delovni čas;

2. pri istem fizičnem in umskem naporu bo treba doseči večji učinek z izboljšanjem tehnološkega postopka, z izvršitvijo rekonstrukcij, s poenostavitvijo proizvodnega načina, z izboljšanjem delovnih metod in z uvajanjem novih metod dela, z zagotovitvami rednega oskrbovanja s surovinami in materialom ter s pravilno tarifno politiko.

Glede na povečano storilnost se računa, da bo porast bruto produkta in narodnega dohodka na 1 zaposlenega iz aktivnega prebivalstva v letih 1957—1961 v celotnem gospodarstvu takšen (v dinarjih):

	1956	1961	Indeks	Povprečno letno povečanje
Družbeni bruto proizvod				
na 1 zaposlenega	817.777	1.570.325	192	18,4
Narodni dohodek				
na 1 zaposlenega	413.569	657.750	159,4	11,9

Po perspektivnem planu bo število aktivnega prebivalstva poraslo za 28,6 %, to je za 1474 oseb v družbenem sektorju gospodarstva.

V zasebnem sektorju gospodarstva ne računamo z bistvenim povečanjem zaposlenosti.

VI. poglavje

Osebna potrošnja in družbeni standard

Osebna potrošnja

V skladu s cilji in nalogami, nakazanimi v resoluciji Zvezne ljudske skupščine o perspektivnem razvoju osebne in splošne potrošnje, se bo v bodočem razdobju zagotovil hitrejši porast osebne potrošnje in izboljšanje življenjskih pogojev delovnih ljudi.

Z zasnovanim razvojem gospodarstva in porastom produktivnosti dela se pričakuje dvig osebne potrošnje za 6—7 % povprečno na leto. Z družbenim planom se računa na povečanje investicijskih vlaganj za družbeni standard in to prvenstveno zas tanovanjsko izgradnjo, komunalne naprave, šolstvo, zdravstvo in socialno skrbstvo.

Dvig osebne potrošnje in osebnih dohodkov prebivalcev temelji na porastu materialne proizvodnje, števila zaposlenih in produktivnosti dela.

V razdobju 1957—1961 računamo s porastom zaposlenih v družbenem sektorju gospodarstva in v negospodarskih dejavnostih za 1474 oseb ali povprečno letno 295 oseb.

Glede na porast delovne sile se računa z zvišanjem plačnega sklada v družbenem sektorju (v 000 din):

Gospodarstvo	Indeks	Negosp. dejavnost	Indeks	Skupaj	Indeks	
Leto 1961	1.144.770	177,3	98.658	142,8	1.243.428	173,8
Leto 1956	645.659	100	69.174	100	714.833	100

Nova delitev celotnega dohodka in večja produktivnost dela zagotavljata naraščanje osebne potrošnje in dohodkov delavcev.

Prav tako se bodo povečali dohodki kmečkega prebivalstva, to pa vsekakor ne more biti v skladu z uspehi v proizvodnji, zlasti pa z uspehi pri prodaji kmetijskih pridelkov. Zagotoviti je treba tudi hitrejšo naraščanje dohodkov kvalificiranega osebja, zlasti kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev.

Glede na predvideno povečanje plačnega sklada zaradi večje zaposlenosti in povprečnih plač računamo, da bo potrošnja delavskih in uslužbenskih gospodinjstev na 1 člana gospodinjstva porasla v povprečju za okoli 6%.

Glede na razvoj osebne potrošnje in izboljšanje življenjskih pogojev delovnih ljudi bodo morali organi družbenega samoupravljanja voditi konkretno politiko o dejanski uporabi razpoložljivih sredstev za osebno potrošnjo in družbeni standard. Posebno skrb pa bodo morali posvetiti tisti gospodarski panogi, ki neposredno vpliva na izboljšanje življenjskih pogojev prebivalstva, kot je razvoj trgovine, obrti in raznih uslužnostnih dejavnosti, posebej v Velenju in Soštanju.

Stanovanjske skupnosti in hišni sveti v Soštanju in Velenju bodo morali delati za boljši življenjski standard prebivalstva. V ta namen bodo morali ustanavljati razne servise (skupne pralnice in podobno).

Družbeni standard

Družbeni standard in državna uprava

Družbeni standard se bo v razdobju 1957—1961 razvijal skladno s splošnim gospodarskim razvojem občine.

Naloge, ki se postavljajo za dvig družbenega standarda, so prvenstveno tele: izgradnja stanovanj ter komunalnih naprav, izgradnja šol in zdravstvenih ustanov. Za dvig družbenega standarda računa perspektivni plan občine z naslednjimi proračunskimi sredstvi:

Namen uporabe	(v 000 din)		
	1956	Povprečno na leto 1957—1961	Indeks
Kultura in prosveta	34.983	48.937	139
Socialno skrbstvo	15.187	16.566	109
Zdravstvena zaščita	9.115	18.993	208
Državna uprava	20.314	31.533	156
Komunalna dejavnost	2.708	12.344	455
Ostalo	12.253	27.573	225
Skupaj tekoči izdatki	94.460	155.946	165
Negospodarske investicije	4.550	22.000	483
Skupaj	99.011	177.946	179

Povečanje tekočih izdatkov je nujno zaradi povečanja prebivalstva. Sredstva se bodo morala smotno uporabljati za vse dejavnosti, ki so najbolj pereče, kot šolstvo, zdravstvo in komunalna dejavnost. Pri razdelitvi sredstev pa je važna vsestranska štednja in njihovo racionalno trošenje. Poleg tega pa naraščajo tudi potrebe za negospodarske investicije, ker se v pretekli dobi niso v zadostni meri vlagala sredstva za negospodarsko dejavnost.

Predvidena sredstva za negospodarske investicije se bodo trošila predvsem za izgradnjo šol, kulturno-prosvetne, zdravstvene ter komunalne namene, kar se bo moralo upoštevati v tekočih družbenih planih občine.

Solstvo

a) Solska mreža

V začetku leta 1957 je bilo na področju občine 14 osnovnih šol, od tega 3 popolne osemletne šole in sicer v Soštanju, v Velenju in v Smartnem ob Paki, 1 vajeniška šola v Velenju, 1 vajeniška šola v Soštanju, 1 nižja glasbena šola in 3 kmetijsko gospodarske šole. Poleg tega obstajajo še 3 otroški vrtci za vzgojo predšolskih otrok in sicer v Velenju, Soštanju in Pesjem.

Podrobno stanje za celotno občino po posameznih šolah je razvidno iz naslednje tabele:

Sola	Število učilnic	Površina učilnic v m ²	Število učencev	Število učnega osebja	Število učencev na 1 učilnico
Osnovna šola Sentilj	2	99	103	3	51
Osnovna šola Cirkovce	1	58	39	1	39
Osnovna šola Ravne	2	106,5	83	3	41
Osnovna šola Paka	1	35	78	2	78
Osnovna šola Pesje	4	204	130	4	32
Osnovna šola Zavodnje	2	84	59	2	29
Osnovna šola Bele vode	2	76	74	2	37
Osnovna šola Skale	2	99,2	96	4	48
Osnovna šola Plešivec	1	62	73	2	73
Osnovna šola Topolšica	3	168	95	3	32
Osn. š. Smartno ob Paki	5	212	278	9	56
Osnovna šola Skorno	1	43,7	24	1	24
Osnovna šola Soštanj	20	1163	851	31	42
Osnovna šola Velenje	17	1210	1071	35	63
Skupaj	63	3620,4	3054	102	48,5
Vaj. šola Soštanj	1	63	75	2	75
Vaj. šola Velenje	2	112	78	1	39
Skupaj	3	175	153	3	51
Otroški vrtec Velenje	4	200	64	3	16
Otroški vrtec Soštanj	4	145	80	3	20
Otroški vrtec Pesje	1	29	20	1	20
Skupaj	9	374	164	7	18

V smislu šolske reforme sta bili leta 1957 ukinjeni nižji gimnaziji v Soštanju in Velenju ter združeni z osnovnimi šolami v enotne osnovne šole. S tem se je število obveznih splošno izobraževalnih šol formalno znižalo za 2 šoli, dejansko pa sta bivši gimnaziji vključeni v novo organizacijsko obliko in zato pri tem ni šlo za neko krčenje šolskega omrežja. Istočasno je kot popolna osemletna šola začela posloovati osnovna šola v Smartnem ob Paki.

Iz podatkov o stanju šolstva leta 1957 je razvidno, da je bilo na območju občine na obveznih izobraževalnih šolah 63 učilnic s 5.054 učenci. To kaže, da odpade na 1 učilnico povprečno 48,5 učencev. Od skupnega števila učilnic se vrši pouk v 1 izmeni v 27 učilnicah, v dveh izmenah pa v 36 učilnicah.

Glede na prirast prebivalstva oziroma učencev bodo naslednje potrebe po novih učilnicah:

Sola	Število učencev 1957	Število učencev 1961	Prirast učencev	Potrebne učilnice z ozirom na porast	število m ²
Osn. šola Sentilj	103	120	+ 17	—	—
Osn. šola Cirkovce	39	40	+ 1	—	—
Osn. šola Ravne	83	102	+ 19	—	—
Osn. šola Paka	78	90	+ 12	—	—
Osn. šola Pesje	130	140	+ 10	—	—
Osn. šola Zavodnje	59	62	+ 3	—	—
Osn. šola Bele vode	74	80	+ 6	—	—
Osn. šola Skale	96	95	— 1	—	—
Osn. šola Plešivec	73	70	— 3	—	—
Osn. šola Topolšica	95	95	—	—	—
Osn. šola Smartno o. P.	278	290	+ 12	—	—
Osn. šola Skorno	24	30	+ 6	—	—
Osn. šola Soštanj	851	1020	+ 169	4	240
Osn. šola Velenje	1071	1600	+ 529	13	780
S k u p a j	3054	3834	+ 780	17	1020

Glede na to, da je že leta 1957 manjkalo 13 učilnic oziroma 780 m² površine, če računamo na 1 učenca 1,5 m² površine in da je k temu številu potrebno prišteti še novih 17 učilnic s 1.020 m² površine glede na prirast učencev v Velenju in Soštanju, moramo do konca leta 1961 računati s potrebami 30 učilnic oziroma 1.800 m² površine. Razen navedenih novih učilnic je z novogradnjo šolskih zgradb treba zamenjati zastarele in neuporabne šolske zgradbe v Belih vodah z 2 učilnicama, v Smartnem ob Paki s 6 učilnicami in dograditi šoli v Paki pri Velenju z 2 učilnicama ter osnovno šolo v Velenju s 16 učilnicami.

Sedanje šolske zgradbe so stare razen osnovne šole v Velenju in večinoma izhajajo iz dobe pred prvo svetovno vojno. Osnovni šoli v Belih vodah in v Paki pri Velenju ništa v lastnih zgradbah.

Tudi šolska oprema je stara in iztrošena, posebno šolske klopi, ki kvarno vplivajo na otrokov psihofizični razvoj, ker otrok ne sedi pravilno. Razen nove osnovne šole v Velenju in delno osnovne šole v Soštanju, ki sta opremljeni z mizicami in stolčki, je oprema na vseh ostalih šolah neprimerna in ne ustreza sodobnim higienskim zdravstvenim ter pedagoškim zahtevam. Od 14 šol ima 10 šol radijske sprejemnike, kar je 71,5% vseh šol. S šolskimi učili je zadovoljivo opremljena samo osnovna šola v Velenju, vse ostale šole pa pomanjkljivo. Vse šole razpolagajo skupno s 6.019 knjigami v šolskih knjižnicah in 5.080 knjigami v učiteljskih knjižnicah. Na 1 učenca odpade 2,3 knjige, na 1 učitelja pa 78 knjig, kar je nad okrajnim povprečjem. Mnoge šole so po osvoboditvi začele z delom brez vsakih učil in ponazoril. Stanje seveda še danes ni razveseljivo, vendar je treba poudariti, da so bila v ta namen vložena že znatna sredstva in da se je že marsikaj nabavilo, številna učila pa je izdelalo tudi učiteljstvo samo.

b) Predvideni razvoj šolstva

Število učencev v osnovnih šolah bo od leta 1957, ki izkazuje 3.054 učencev, do leta 1961 porastlo na 3.834 učencev. To znaša 780 učencev ali 25,5%.

Glede na predvidena sredstva v tem planskem obdobju, bo možno dograditi, adaptirati ali na novo zgraditi: (v 000 din)

a) novi objekti:	
Osnovna ošla Bele vode — 2 učilnici	33.000
Osnovna šola Smartno ob P. — 6 učilnic	42.000
Osnovna šola Velenje — 15 učilnic	102.000

S k u p a j 177.000

b) dovršitev objektov:

Osnovna šola Velenje	34.000
Osnovna šola Paka pri Velenju	30.000
Industrijska rudarska šola Velenje z domom vajencev	180.000
Osnovna šola Skale	1.800

S k u p a j 245.800

c) Rekonstrukcijo:

adaptacija osnovne šole Soštanj	12.600
adaptacija osnovne šole Plešivec	2.700
adaptacija osnovne šole Sentilj	500
adaptacija osnovne šole Cirkovce	1.200

S k u p a j 17.000

a) novi objekti	177.000
b) dovršitev objektov	245.800
c) rekonstrukcije	17.000

S k u p a j 439.800

Od skupnega števila 30 potrebnih učilnic bi do leta 1961 pridobili z gradnjami novih šol 21 učilnic, z dograditvijo objektov 5 učilnic in z adaptacijami 1 učilnico — skupaj 27 učilnic. Ker pa bodo nove šole Bele vode, Smartno ob Paki in Paka pri Velenju zamenjale in nadomestile stare, neprimerne šolske prostore — bomo do leta 1961 dejansko povečali šolske prostore le za 19 učilnic.

c) Učni kader:

Učnega in vzgojnega osebja kljub upoštevanju honorarnih uslužbencev še vedno primanjkuje. Leta 1957 je bilo na osnovnih šolah 102, na vajenskih šolah 3 in v otroških vrtcih 7 učnega osebja. Glede na porast števila učencev in na večje število učilnic bi bilo potrebno leta 1961 na osnovnih šolah 134, na vajenskih šolah 4 in v otroških vrtcih 9 učnega osebja. Ker je dotok iz učiteljskih višjih šol ter univerz v prosvetno službo nezadosten, računamo, da bo konec leta 1961 manjkalo 20 prosvetnih delavcev predvsem z višjo in srednjo strokovno izobrazbo.

č) Štipendiranje

Potrebe po strokovnem kadru so še zelo velike, zato je s štipendiranjem treba usmerjati mladino v poklice, ki so najbolj kritični (prosveta, zdravstvo, kmetijska stroka ter razni poklici v tehnični stroki).

V letu 1958 štipendirajo gospodarske organizacije in občina skupno 61 štipendistov. Občina štipendira 10 slušateljev na učiteljskišči, 3 na šoli za medicinske sestre, 3 na vzgojiteljski šoli, 2 na medicinski fakulteti, 1 na administrativni šoli, 1 na ekonomski šoli, 3 na ostalih fakultetah, 1 na šoli za umetno obrt in 2 na ostalih šolah.

Gospodarske organizacije štipendirajo skupno 35 štipendistov, da bi si na ta način zagotovile strokovni kader za svoje obrate. Od skupnega števila štipendistov gospodarskih organizacij odpade največje število na Rudnik lignita Velenje (13) in na Tovarno usnja v Soštanju (10).

Kultura in prosveta

Delovanje kulturno prosvetnih društev se je razmahnilo zlasti po osvoboditvi.

Leta 1956 je bilo na področju občine 7 kulturno prosvetnih društev: »Svoboda« Velenje, »Svoboda« Soštanj, »Svoboda« Ravne, »Planinar« Bele vode, Kulturno pro-

svetno društvo »Dušan Mravljak« v Topolšici, Kulturno prosvetno društvo »Letonja« v Smartnem ob Paki in Kulturno prosvetno društvo v Lokovici. Vsa ta društva vključujejo 1.036 članov, to znaša 5,2% vsega prebivalstva. Ta odstotek je nezadovoljiv in nam nalaga dolžnost, da vzbudimo v množicah zanimanje za kulturno prosvetno dejavnost. Najdelavnejši sta društvi »Svoboda« v Velenju in v Soštanju. Društvom primanjkuje predvsem sposobnega tehničnega kadra za tehnično vodstvo posameznih sekcij v društvih. Do leta 1961 se mora število članstva v kulturno prosvetnih društvih dvigniti na 1.500 članov in na ta način pospešiti množično izobraževanje ljudskih množic.

V prihodnjih letih je treba posvetiti vso skrb na daljnemu razvoju in izpolnitvi ljudskih knjižnic, s čimer bi bilo vsaj delno zadoščeno naraščajoči potrebi državljanov po dobrih knjigah. Delovanje ljudskih knjižnic ter njihovo ljudsko prosvetno dejavnost je treba zagotoviti z nudenjem materialne pomoči.

Nagli gospodarski razvoj in povečanje prebivalstva v Soštanju in Velenju bosta zahtevala tudi ureditev kinodvorane v teh dveh središčih zlasti v Soštanju, kjer je kinodvorana premajhna in ne ustreza sedanjim razmeram. Ta problem bo treba reševati postopoma v okviru razpoložljivih sredstev. Vprašanje kvalitete programa v kinopodjetjih naj reši programski svet, ki se naj ustanovi pri vsakem kinopodjetju. V letu 1956 so kinopodjetja v Soštanju, Velenju in v Smartnem ob Paki imela skupno 906 predstav. Te je obiskalo 157.232 oseb.

Proračunski izdatki za kulturno prosvetno delo in šolstvo se bodo v obdobju 1957—1961 gibali (v 000 din)

1957 —	43.588
1958 —	50.285
1959 —	50.300
1960 —	50.300
1961 —	50.300

V tem petletnem obdobju računamo z izgradnjo kulturnega doma v Velenju, za to bo potrebno 174.981.000 din. Gradnja se bo financirala iz sredstev Rudnika lignita Velenje in s prostovoljnimi delom.

Telesna vzgoja

Z zmago ljudske revolucije in z ustanovitvijo nove ljudske države so bili ustvarjeni pogoji za razmah telesne kulture, ki je dobila v novem družbenem redu povsem novo vsebino in pomen. Postala je sestavni del našega življenja ter vzgojni činitelj pri prevzgoji našega človeka v zavestnega soustvarjalca novega socialističnega družbenega reda.

V povojnem obdobju je bila šolska telesna vzgoja zanemarjena, saj se pouku telesne vzgoje ni posvečalo dovolj pozornosti. Stanje se je v zadnjem času nekoliko izboljšalo, vendar še ni zadovoljivo. Predmetni učitelji za telesno vzgojo so samo na osnovnih šolah v Velenju in v Soštanju. Šole so brez lastnih telovadnic in uporabljajo telovadnice Društva »Partizan« v Soštanju, Velenju in v Smartnem ob Paki. Na šolah je izredno slabo stanje v pogledu učil — rekvizitov za telesno vzgojo.

V nadaljnjem uspešnem razvoju telesne kulture mora ravno šolska telesna vzgoja odigrati pomembno vlogo, ker zajema 6% vsega prebivalstva v občini in to mladino v dobi telesnega razvoja in dozorevanja v času, ko je te vzgoje iz zdravstvenih razlogov najbolj potrebna.

V skladu z načrtom sveta za šolstvo OLO Celje se je treba lotiti gradnje telovadnice v Velenju. Zagotoviti je treba zelene površine pri vseh šolah in zgraditi preprosta igrišča, na katerih bo možno izpolnjevati vsaj minimalni program učnih načrtov. V občinskem proračunu je treba zagotoviti sredstva za šolanje strokovnih kadrov s podeljevanjem štipendij in pa za nabavo učil, orodja in opreme za telesno vzgojo.

Na področju občine je bilo v začetku leta 1957 pet osnovnih organizacij za telesno vzgojo: Partizan »Rudar« Velenje, Partizan Soštanj, TVD »Partizan« Smartno ob Paki, TVD »Partizan« Lokovica in Taborniška družina v Topolšici.

V sestavi društev za telesno vzgojo delujejo naslednje sekcije: 2 sekciji za orodno telovadbo, 2 sekciji za odbojko, 2 sekciji za košarko, 2 sekciji za mali roket, 3 sekcije za nogomet, 2 sekciji za smučanje in zimski šport, 1 sekcija za kegljanje, 3 sekcije za namizni tenis, 3 sekcije za lahko atletiko, 2 sekciji za plavanje in 1 sekcija za splošno vadbo.

Stanje telesne kulture v družbenih organizacijah je nezadovoljivo in nam nalaga dolžnost, da vzbudimo v množicah zanimanje za telesno kulturo. Organizacija Partizana je najbolj poklicana, da razširi mrežo organizacij v tistih krajih, kjer še danes ni nobenih društev za telesno vzgojo. Z zvišanjem števila članstva in strokovnega kadra je treba povečati tudi število športnih objektov in naprav.

V obdobju 1957—1961 je planirana gradnja Fizkulturenega doma in plavalnega bazena v Velenju. Za to bo potrebno 296 milijonov, gradnja se bo financirala iz sredstev RL Velenje in prostovoljnimi delom. V sodelovanju s šolami naj se družbene organizacije lotijo gradnje preprostih igrišč v krajih, kjer bi se poleg šolske telesne vzgoje vršila tudi vadba Partizana in športnikov. Tudi industrijskim podjetjem se priporoča, da bi za športno vzgojo delavstva uredila igrišča oziroma prispevala k ureditvi igrišč.

Glede na to, da športni stadion v Soštanju še ni dograjen, ga je treba dograditi in ga tako usposobiti za popolno izkoriščanje vseh športnih dejavnosti, ki se lahko izvajajo na takem stadionu. Ker prebivalstvo v mestu Soštanj stalno narašča in ni tu nikake možnosti za kopanje, si je treba prizadevati, da bi se s pomočjo sredstev gospodarskih organizacij in s prostovoljnimi delom pri Elektranji v Soštanju zgradil odprt plavalni bazen, ki bi se pozneje preuredil v zimsko kopališče. Predvideni bazen bi črpal toplo in hladno vodo iz hladilnika Elektrarne Soštanj.

Razen društev za telesno vzgojo so na področju občine še naslednje športne organizacije: Avto-moto društvo Soštanj, Avto-moto društvo Smartno ob Paki, Strelska družina Soštanj, Strelska družina Velenje, Društvo ljudske tehnike Velenje, Planinsko društvo Soštanj, Planinsko društvo Velenje, Lovska družina Soštanj — Topolšica, Lovska družina Soštanj — Ravne, Lovska družina Skale, Lovska družina Velenje, Lovska družina Smartno ob Paki in Ribiška družina Soštanj.

Zdravstvo in socialno varstvo

a) Zdravstvo

Glede na to, da je sodobno zdravstvo eden najvažnejših interesov celotne družbe, je nujno, da se javno zdravstvo razvija enakomerno in v skladu z ostalo socialistično izgradnjo ter z njenimi ekonomskimi in političnimi razmerami.

Na področju občine je leta 1956 delovalo 7 ambulant, 1 dispanzer, 1 lekarna, 1 reševalna postaja, 1 obratna ambulanta in 1 sanitarna inšpekcija. Razen teh ustanov deluje na območju občine še Bolnišnica za tuberkulozo v Topolšici.

V letu 1956 je bilo v vseh zdravstvenih ambulantah in obratni ambulanti naslednje število ambulantnih pregledov:

Obratna ambulanta Velenje	28.987
Zdravstveni dom Soštanj	28.742
Zdravstveni dom Velenje	14.497
Ambulanta Smartno ob Paki	2.110
Tovarna usnja Soštanj	5.769

Skupaj vseh pregledov 80.105

V primerjavi z drugimi zdravstvenimi ustanovami v okraju spadata v kategorijo močno obiskanih zdravstvenih domov obratna ambulanta v Velenju in pa Zdravstveni dom v Soštanju.

V letu 1956 so znašala proračunska sredstva za potrebe zdravstva 9.115.000 din ali 9% skupnih proračunskih sredstev.

Za izboljšanje zdravstvenih razmer in uspešnejše delovanje zdravstvene službe je treba v obdobju 1957—1961 urediti naslednje:

— Zgraditi zdravstveni dom v Velenju in že v letu 1958 dograditi prostore za ambulantno in lekarno. Za to gradnjo so predvidena sredstva v višini 136.000.000 din. K tej investiciji bo prispeval Rudnik lignita Velenje 52 milijonov, razliko pa bo morala kriti občina.

— Zdravstveno službo v Velenju je treba izboljšati še z 1 zdravnikom, da se bo lahko večja pozornost posvečala preventivni zdravstveni službi.

— V krajih Plešivec in Cirkovce je treba ustanoviti po 1 posvetovalnico za matere in otroke, kjer bi zdravnik ordiniral vsaj enkrat mesečno, pozneje pa po potrebi.

— V sklopu Obratne ambulante Rudnika lignita Velenje je treba ustanoviti okulistično ambulanto, ki bi ordinirala po 2 dni v mesecu s polnim delovnim časom.

— Izvesti je treba cepljenje predšolskih otrok in učencev I. in II. razreda osnovnih šol proti otroški paralizi, davici in BCG. Prav tako je treba nadaljevati z akcijami cepljenja prebivalstva proti tifusu, rentgenskim slikanjem prebivalstva in fluorizacijo zobovja.

— Kmečkemu zavarovanju je treba posvetiti čim več pozornosti. Začeti je treba z individualnim prepričevanjem posameznikov in jih seznanjati s pravicami in dolžnostmi

— Zobozdravstveno službo v Soštanju in Velenju je treba okrepiti s terapevtom, tehnikom in instrumentarko in začeti s ponovnim delovanjem javne zobne ambulante v Smartnem ob Paki.

— Sanitarno službo je treba okrepiti s sanitarnim tehnikom in tako izboljšati sanitarno-tehnično in higiensko službo.

— Več pozornosti je treba posvetiti zdravstvenemu prosvetnemu delu v industriji ter v ostalih podjetjih in ustanovah ter na podeželju; v ta namen je treba prirejati poučna predavanja v sodelovanju z množičnimi organizacijami, posebno z Rdečim križem.

V letih 1957—1961 bo treba v zdravstvene namene investirati 163 milijonov din za gradnjo zdravstvenega doma v Velenju.

b) Socialno varstvo

Osnovna naloga socialnega varstva je skrb za ljudi, ki so iz kakršnega koli razloga izven delovnega razmerja in tripio pomanjkanje.

V prvih povojnih letih je služba socialnega varstva v glavnem reševala probleme v vojni prizadetih oseb, otrok brez staršev, invalidov, vzporedno pa še tista pereča vprašanja, ki so obstajala kot dediščina preteklosti.

Po teh ukrepih se je socialna služba postopoma preusmerila v reševanje problemov, ki izhajajo in nastajajo v novi družbeni stvarnosti ob naglem razvoju industrije in z njo zvezanim premikom prebivalstva iz podeželja v industrijska središča. Reševanje nakazanih problemov se vrši s podporami, z oskrbo v Domu za onemogle, z organizacijo letovanj, z mlečnimi kuhinjami in rejniško službo.

V letu 1956 je na območju občine deloval Dom za onemogle v Saleku z 52 oskrbovanci. Za ta dom, za podpore, rejniško službo in za ostale izdatke socialnega varstva je bilo v letu 1956 porabljeno 15.187.000 din občinskih proračunskih sredstev.

Število rednih socialnih podpirancev se bo do leta 1961 zvišalo v glavnem zaradi povečanja življenjske dobe. Vzporedno z zvišanjem števila podpirancev se bo dvignila tudi socialna podpora.

Število podpor sirotam se bo znižalo spriči novih zakonitih določil. Znižalo se bo tudi število podpor partizanskim otrokom, ker se bodo podpore po letu 1958 finansirale iz zveznega proračuna.

Z večanjem števila zaposlenih mater bo treba ustanoviti dnevna zavetišča v okviru stanovanjskih skupnosti.

Izdatki za službo socialnega varstva po občinskem proračunu se bodo gibali takole: (v 000 din)

1956	15.187.000
1957	14.520.000
1958	15.814.000
1959	17.500.000
1960	17.500.000
1961	17.500.000

Komunalna in stanovanjska izgradnja

a) Razvoj

Soštanjaska občina je v svojem razvoju doživljala približno isto usodo kakor ostala območja v Sloveniji. Do konca preteklega stoletja je v občini prevladovalo kmetijsko gospodarstvo, le del prebivalstva iz Soštanja, Velenja in okolice se je preživljal iz industrije.

Soštanj se v zgodovini prvič omenja leta 1139, trške pravice pa je dobil leta 1348. V tedanji dobi je predstavljal predvsem trgovsko središče z delno razvito obrtno delavnostjo brez vsake industrije, ki se je začela razvijati šele veliko pozneje. Gospodarji Soštanja so bili vsakokratni lastniki soštanjskih gradov. Leta 1880 je postal Soštanj samostojna občina, od leta 1911 dalje pa je mesto.

V istem času je nastalo tudi Velenje, ki se kot trg prvič omenja leta 1374. Prvotna starejša naselbina je bila današnje Staro Velenje (Stara vas) za razliko od »Nove vasi«, to je Velenja, ki se je razvil pod gradom. Leta 1892 je dobilo Velenje železniško zvezo s Celjem, leta 1900 pa z Dravogradom.

V tedanjih razmerah so se kraji zelo počasi in neskladno razvijali in nam je tako ostala dediščina starodavnih in nesodobnih stanovanjskih hiš, ki tvorijo še danes jedro naših krajev. Tudi fevdalni in polfevdalni lastniki se niso dosti menili za stanovanja svoje delovne sile še manj pa za komunalne naprave.

Soštanj in Velenje sta dobila elektriko leta 1890, v večjem obsegu pa se je elektrifikacija razširila med obema vojnoma. V tem obdobju se je začela urejati električna javna razsvetljava in tudi stanovanjska izgradnja je prešla v sodobnejšo in solidnejšo izvedbo. Iz podatkov popisa stanovanj, ki je bil izveden leta 1950 v krajih Soštanj, Velenje, Pesje in Družmirje, je razvidno, da je bilo od skupnega števila vseh zgradb za stanovanja zgrajenih do leta 1900 51%, od 1901 do 1918 10%, od 1919 do 1930 14%, od 1931 do 1940 14%, od leta 1940 do 1945 3% in od leta 1945 do 1950 8%.

Iz okupacije nam je ostalo kaj malo koristnega; gradili so malo in še to slabe provizorije. To velja predvsem za gradnjo stanovanj.

Po osvoboditvi so bile vse sile osredotočene na obnove stare in izgradnjo nove industrije, tako da za reševanje stanovanjske stiske in za gradnjo komunalni naprav ni bilo ne finančnih sredstev ne kapacitet, pri čemer pa je treba poudariti, da je število prebivalstva v Velenju naraščalo z izredno naglico.

Take razmere so povzročile, da se je stanovanjska kriza do skrajnosti zaostila.

b) Sedanje stanje in perspektivni razvoj

V začetku leta 1957 je primanjkovalo na območju občine 310 stanovanj, od tega 220 v Velenju in 90 v Soštanju. Upoštevajoč mehanski in naravni prirastek prebivalstva znašajo letne potrebe v Soštanju 40 novih stanovanj, Rudnik lignita Velenje pa bi moral za izvršitev proizvodnega plana 3 milijonov ton zgraditi vsako leto povprečno 360 stanovanj. Letno bi torej morali na območju občine zgraditi 400 stanovanj ali v 5 letih 2.000 stanovanj. Če k tem potrebam prištejemo še primanjkljaj v začetku leta 1957, znašajo skupne potrebe do konca leta 1961 2310 stanovanj, od katerih bi bilo treba zgraditi:

a) na območju Velenja z okolico	2.020 stanovanj
b) na območju Soštanja z okolico in Smartna ob Paki	290 stanovanj

Potrebe so tako velike, da na kratkoročno rešitev tega problema sploh ni mogoče misliti. V obdobju tega perspektivnega obdobja bomo stanovanjsko stisko samo omilili, potrebnega tempa stanovanjske izgradnje pa ne bomo mogli doseči.

Rudnik lignita Velenje bo za izgradnjo 1800 stanovanj v obdobju 1957—1961 potreboval 3.866.040.000 din ali za 1 stanovanje povprečno 2.148.000 din, za gradnjo ostalih stanovanj pa je potrebno 1.020.000.000 din ali za 1 stanovanje povprečno 2.000.000 din. Računa se, da bo v 5 letih na razpolago v stanovanjskih kreditnih skladih

525.000.000 din, lastna sredstva investorjev bi morala znašati najmanj 35%, kar bi znašalo 184.000.000 din, ostala razna sredstva in krediti — vključno posebni kredit Rudnika lignita Velenje pa 1.700.000.000 din.

Upoštevač redno vzdrževanje stanovanj, ki bo terjalo ca. 361.000.000 din ali 15% razpoložljivih sredstev, lahko računamo, da bo v obdobju 1957—1961 za gradnjo stanovanj dejansko razpoložljivih 2.048.000.000 din, iz česar bi bilo možno zgraditi okoli 1000 stanovanj.

Rudnik lignita Velenje je od planiranih 1800 stanovanj v letu 1957 začel z gradnjo 457 stanovanj, v letu 1958 pa z gradnjo 108 stanovanj, kar je skupno 565 stanovanj ali 31,4% celotnega plana. V času od leta 1947 do konca leta 1956 pa je Rudnik lignita Velenje zgradil 426 stanovanj, za kar je bilo vloženi 1.635.209.000 din investicijskih sredstev.

Glede na to, da je najvažnejša potreba po stanovanjih s 4 do 5 ležišči in da je gradnja manjših stanovanj povprečno na 1 m² dražja, naj se gradi 40% stanovanj s 4 ležišči, 15% s 5 ležišči, 25% s 3 ležišči, 15% z 2 ležiščema in 5% garsonier z 2 ležiščema.

V obdobju 1957—1961 bo treba izvajati na polju stanovanjske izgradnje sistematično organizirano gradnjo, pocenitev gradbenih storitev, tipizacijo gradbenih elementov, približevanje ekonomskim najemnikom, predvsem pa takoj začeti graditi cenejše. Občinski ljudski odbor bo izdal posebne predpise, ki bodo zagotovili pocenitev stanovanjske izgradnje, pravilno razdeljevanje sredstev občinskega kreditnega sklada in nujno uvedbo komunalnega prispevka.

Vzporedno z izgradnjo stanovanj bo treba z novimi gradnjami in razširitvami urediti tudi ostale komunalne objekte in naprave. V obdobju 1957—1961 stoje pred nami naslednje važne naloge:

— Elektrificirati naselje Salek—Selo, Paka, Kozjak, Cirkovce, Plešivec, Sv. Florjan, Skorno, Gavce, Slatine, Gorenje, Podgora in Sentvid ter zgraditi trafopostaje ter razširiti javno cestno razsvetlavo v Velenju, Soštanju in v Smartnem ob Paki. Stroški za ta dela bi znašali 370 milijonov, vendar bi stroške pri elektrifikaciji naselij morali v glavnem nositi interesenti sami. Ti naj bi se združili v režijske odbore ter s pomočjo občine in podjetja Elektro izvedli potrebna dela. Gradnjo trafopostaj bo investiralo podjetje »Elektro«, k čemur bodo morali investitorji prispevati svoj delež. Rudnik lignita Velenje ima za električno omrežje planirano investicijo v višini 259.832.000 dinarjev, za javno razsvetlavo pa 60.120.000 din.

— V Velenju in Pesjem je treba zgraditi kanalizacijsko omrežje, v Soštanju in v Smartnem ob Paki pa je treba kanalizacijsko omrežje obnoviti. Za izvedbo te naloge so potrebna sredstva v višini 140.000.000 din. Gradnjo kanalizacije v Velenju bo investiral Rudnik lignita Velenje v višini 57.776.000 din.

— V Velenju je treba razširiti vodovodno omrežje. To ima v planu Rudnik lignita Velenje kot investitor objektov v Novem Velenju. V ta namen je planirana investicija v višini 75.994.000 din. V Topolšici je treba začeti z gradnjo vodovoda, za kar ima Bolnica za TBC kot investitor že potrjen investicijski program v višini 27.000.000 dinarjev. Sredstva za gradnjo tega vodovoda se bodo črpala iz republiškega sklada, vendar bo morala tudi občina prispevati znesek 8.124.000 din, ker bo del vode iz tega vodovoda dobival tudi Soštanj.

— V obdobju 1957—1961 je treba začeti z regulacijo Pake ter njenih pritokov in hudournikov. Skupni stroški regulacijskih del za celoten odsek so preračunani na 700 milijonov dinarjev. Za obdobje 1957—1961 so preračunana dela na regulaciji v višini 150.000.000 din. Regulacijo Pake bo izvajala Vodna skupnost porečja Savinje v Celju. Rudnik lignita Velenje bo k regulaciji Pake prispeval 77.495.000 din, Elektrarna Soštanj pa 80.000.000 din, iz sredstev, določenih za vodni sklad.

— V Soštanju in Velenju bo treba urediti tržne prostore s tržnimi lopami in urediti sejmišča. Za to je potrebno 3.000.000 din.

— V krajih Skale, Velenje, Soštanj in Smartno ob Paki je treba urediti pokopališča in zgraditi mrliške veže,

za kar je potrebno 12.000.000 din. Ureditev pokopališča v Skalah ima v planu Rudnik lignita Velenje, za kar je določeno 2.154.000 din.

— V Soštanju in Velenju bo treba zgraditi centralne čistilne naprave. Za to je potrebno 40.537.000 din. Investicijo za gradnjo čistilnih naprav v Velenju ima v planu Rudnik lignita Velenje v višini 36.537.000 din.

— V Velenju je treba zgraditi 12 km cest. Za to ima Rudnik lignita Velenje planirano investicijo v višini 307.393.000 din.

— Za kritje potreb po gradbenem materialu na območju občine Soštanj je treba povečati kapaciteto kamnolomov. V kolikor sedanje zaloge ne bi zadostovale, je treba poiskati nova nahajališča. Kamnolom je treba očistiti, tehnično opremiti in znižati produkcijske stroške. Organizirati je treba tudi apnenice in gramoznice, saj bi dnevna potreba po apnu samo v primeru delovanja obrata za izdelovanje opečnih izdelkov iz pepela Termoelektrarne Soštanj znašala 45 ton dnevno. To nalogo naj bi izvedlo Komunalno in remontno podjetje v Velenju in Apnenica v Smartnem ob Paki z lastnimi sredstvi.

Po sedanjih pokazateljih bo v obdobju 1957—1961 za komunalne naprave v občinskem proračunu razpoložljivih letno okrog 12.344.000 din ali v 5 letih 61.720.000 din. Če k tem sredstvom prištejemo še sredstva komunalnega prispevka v znesku 280.000.000 din ter sredstva samofinansiranja v znesku 50.000.000 din, bomo imeli za gradnjo komunalnih naprav na razpolago 391.720.000 din. Za ostala sredstva je treba najeti kredit izven občine.

CETRTI DEL

VII. poglavje

Industrija

Začetek in razvoj industrije

Svoje prve začetke je imela industrija sedanje šoštanjske občine v usnjarski obrti, iz katere se je pozneje razvila usnjarska industrija. Tovarna usnja v Soštanju je bila ustanovljena leta 1783 in je že takrat poleg tovarne usnja v Slov. Konjicah spadala med največje tovrstne obrate v državi. Na razvoj tovarne je ugodno vplivala izgradnja savinjske železnice leta 1891 in dobre tržiščne razmere. Tovarna je pred vojno zaposlovala ca. 350 delavcev in uslužbencev.

Prva raziskovanja premogovnih ležišč v Saleški dolini so se začela okoli leta 1876. Eksploatacija je bila primitivna in majhna — izkopani premog je služil le bližnji okolici. Transportirali so ga z vprego, saj še ni bilo železnice. Premog so prvič navrtali leta 1844. Prvi jašek, ki so ga začeli poglobljati leta 1887, je bil globok 100 m. Ker pa ta jašek sčasoma ni več zadostoval, so leta 1889 zgradili novega, ki je bil globok 156 metrov ter je služil svojemu namenu do najnovejšega časa. V letih 1920 do 1944 je znašala letna proizvodnja rudnika okrog 150.000 t lignita, pri čemer je bilo zaposlenih okrog 500 delavcev. Rudnik se je začel razvijati šele od leta 1945 dalje, ko je postajalo povpraševanje za lignitom neprimerno večje, kot je bilo pred vojno. Zaradi tega se je začelo delati na perspektivnem planu izgradnje rudnika z zadovoljivimi kapacitetami, ki naj bi krilo povečano potrošnjo, obenem pa bi se razvil v enega izmed treh največjih rudnikov v državi.

Razvoj rudnika lignita po osvoboditvi delimo v 3 faze: 1. V prvo fazo s kapaciteto 750.000 ton premoga, ki je bila dokončana leta 1953. V tej fazi so rudnik obnovili, zgradili nov jašek, glavni in vzporedni vpadnik ter zvezo starega in novega jaška, provizorno separacijo, strojničo za skip in ostala obratna poslopja. V jami so izvršili reorganizacijo odkopavanja in prevoza.

Celokupna vrednost te faze izgradnje je 2.783 milijonov.

2. V letih 1954 do 1956 se je vršila druga faza izgradnje proizvodnih kapacitet na 1.500.000 ton letne proizvodnje. V tej fazi je bila zgrajena definitivna separacija s kapaciteto 3.000.000 ton, skladišča za razstrelivo, delavnice, trafo postaja; razširili so industrijske tire, od

jamskih del pa skip s skipovim polniščem ter drobnimi in sejalnimi napravami. Povečala se je kapaciteta etaž z izboljšanjem odkopne metode ter vgradila moderna transportna mehanizacija. Mehanizacija je bila glavna postavka te faze izgradnje, saj je od celokupne vrednosti te faze izgradnje 1.707 milijonov odpadlo na mehanizacijo 1234 milijonov.

3. Tretja faza izgradnje se je začela leta 1957 in bo trajala do leta 1962, ko se bo proizvodnja dvignila na 3.000.000 ton proizvodnje letno. V tej fazi je treba odpreti novo proizvodno polje, zgraditi zračni jašek, vpadnike, nadkope, hodnike, itd.

Razvoj Rudnika lignita je narekoval ustanovitev novega podjetja, ki bi lignit predelovalo oziroma uporabilo na mestu, glede na to, da zaradi majhne kalorične vrednosti v začetnem obdobju prevoz ni bil rentabilen. V ta namen so leta 1927 zgradili Elektrarno Velenje s kapaciteto 2000 KW, leta 1934 pa montirali novi agregat, tako da je kapaciteta znašala 7250 KW. Elektrarna je porabila 50% celokupne proizvodnje lignita, ostalo pa je konsumirala Cinkarna v Celju, Rudnik Mežica in ostali potrošniki. Ze poprej leta 1900 so poizkušali z briketiranjem lignita vendar zaradi slabih rezultatov niso zgradili večjih naprav. Tudi pozneje so delali razne industrijske poizkuse kot briketiranje, sušenje in nizko temperaturno koksanje, vendar je kriza ustavila vsa tovrstna raziskovanja.

Leta 1947 se je pričelo z gradnjo Termoelektrarne v Soštanju. Prva faza gradnje je bila končana leta 1956 s kapaciteto 60 MW. Celokupna vrednost prve faze izgradnje znaša 7.835 milijonov. V obdobju 1957—1961 je zasnovana izgradnja druge faze Elektrarne s kapaciteto 75 MW, tako da bi letna proizvodnja konec leta 1961 znašala 700.000 MWh.

Industrijsko eksploatacijsko podjetje »Gorenje« Smartno ob Paki se je razvilo iz obrtnega obrata. Prav tako je nastal Lesno industrijski kombinat Soštanj, in sicer s spojitvijo 4 samostojnih obratov — žaga, obrat lesne volne, mizarski obrat in galanterijski obrat. Podjetje »Galanterija« v Soštanju je bilo ustanovljeno leta 1956.

V letih 1954—1956 se je dvignil obseg družbenega bruto proizvoda v celotni industriji za 31,4% oziroma povprečno letno 10,5%.

Investicijska sredstva so bila v tem obdobju vložena predvsem za nadaljevanje izgradnje Termoelektrarne Soštanj in za razširitev kapacitet in mehanizacije jame Rudnika lignita Velenje.

Razvoj industrije v letih 1957—1961

a) Materialni pogoji za razvoj industrije

Industrijska podjetja soštanjske občine imajo vse pogoje za uspešen nadaljnji razvoj in dvig proizvodnje.

Od osnovnih energetskih surovin razpolagamo z velikimi zalogami lignita. Ne glede na eventualno kemično predelavo ali pa celo uplinjevanje lignita se lahko ta premog, ki ima ca. 40% vlage, umetno osuši in se pri tem dvigne njegova sedanja kalorična vrednost od 2.600 kalorij na ca. 4.300 kalorij, teža pa se zmanjša za ca. 30%, s čimer se znatno zviša transportni radius, ki pri lignitu ni zadovoljiv. Osušeni lignit bi znatno nadomestil rjavi premog, ki ga glede na vedno večje potrebe primanjkuje.

Iz odpadnega pepela Elektrarne v Soštanju je možna izdelava opečnih izdelkov, za kar je že izdelan celoten elaborat. Investitorju — Gradbenemu podjetju »Gradbenik« v Soštanju — je treba zagotoviti potrebna investicijska sredstva.

b) Proizvodnja

Po perspektivnem planu za razdobje 1957—1961 se bo dvignil fizični obseg proizvodnje za 120% ali povprečno letno za 24%. Ta dvig povečanja proizvodnje bo sledil postopno z izvršenimi rekonstrukcijami ter z novimi gradnjami.

Gibanje proizvodnje po podjetjih bo naslednje:

Podjetje	(v 000 din)		
	Realizacija 1956	Plan 1961	%
111 — Elektrarna Soštanj	1.041.913	4.772.835	459
111 — Elektrarna Velenje	118.541	155.975	132
112 — Rud. lign. Velenje	3.049.002	6.107.400	200
117 — Podj. »Gorenje« Smartno	33.069	673.287	1130
120 — Podj. »Galanterija« Soštanj	43.675	102.716	235
122 — Les. ind. kombinat Soštanj	119.686	176.659	148
125 — Tovarna usnja Soštanj	2.134.529	2.503.495	117
Skupaj	6.540.415	14.192.367	220

Zasnovani obseg proizvodnje po petletnem perspektivnem planu bo možno izpolniti:

a) s čim popolnejšim izkoriščanjem kapacitet in z interno ureditvijo proizvodnih procesov, da bo proizvodnja izvršena v najekonomičnejših razmerah in z najustreznejšimi sodobnimi tehnološkimi procesi;

b) z zamenjavo in z obnovo nujno potrebne strojne opreme (odprava ozkih grl v proizvodnem procesu);

c) z rekonstrukcijo in razširitvami doseči rentabilno povečanje proizvodnje;

d) z uvajanjem sodobne opreme, mehanizacije in avtomatizacije;

e) z dvigom proizvodnih učinkov — uvajati bo treba sodobne metode dela ter revidirati norme oziroma akordirati dela, ki še niso akordirana, so pa vsi pogoji za to;

f) z uvedbo ekonomske štednje z materialom in električno energijo čim bolj uporabljati lokalne surovine;

g) s čim širšo vzgojo delovnih kolektivov — predvsem z zasedbo delovnih mest samo s strokovno sposobnimi močmi.

Iz zgornjih smernic se vidi, da bo poleg potrebnih sredstev za novogradnje in rekonstrukcije v industriji odločalo še mnogo drugih okolištin.

Z rekonstrukcijami in investicijami se bodo odpravila ozka grla v proizvodnji in izboljšali tehnološki procesi.

Novogradnje in rekonstrukcije bodo vplivale na izkoriščanje kapacitet v letu 1961, ki bo v primerjavi z letom 1956 naslednje:

	Izkoriščanje kapacitet (v %)	
	1956	1961
111 Elektrarna Soštanj	100	100
111 Elektrarna Velenje	82,8	86
112 Rudnik lignita Velenje	96,9	97
117 Podjetje »Gorenje« Smartno ob Paki	70,5	92
120 Podjetje »Galanterija« Soštanj	42,4	90
122 Lesno ind. kombinat Soštanj	83,5	85
125 Tovarna usnja Soštanj	79,4	94
Industrija skupaj	88,8	94,7

V industrijo bodo v petletnem obdobju vložena naslednja investicijska sredstva:

za dovršitev objektov	619.000
za rekonstrukcijo	1.790.000
za novogradnje	5.852.113
Skupaj	8.261.113

Skupna vložena sredstva v višini 8.261.113 so ena bistvenih materialnih osnov za izvedbo planiranih nalog. Predvsem se bodo ta sredstva odražala v povišanju energetske proizvodnje pri Elektrarni Soštanj in povišanju proizvodnje lignita pri Rudniku lignita Velenje.

c) Družbeni bruto proizvod in narodni dohodek

V petletnem obdobju bo družbeni bruto proizvod porastel za 123,5% ali za 24,7% letno, narodni dohodek pa za 84,7% ali 16,9% letno.

Leto	Bruto proizvod	Indeks	Narodni dohodek	Indeks
1954	4.824.739	100	2.089.755	100
1956	6.062.574	126	3.048.808	146
1961	13.854.063	223,5	5.675.853	186,2

Pri posameznih podjetjih se bo povečal bruto proizvod (v 000 din)

Podjetje	Bruto proizvod 1954	Bruto proizvod 1956	Indek.	Bruto proizvod 1961	Bruto proizvod 1961/56
Elektrarna Soštanj	—	682.243	—	2.813.535	411,9
Elektrarna Velenje	296.658	339.876	114,5	379.900	111,8
Rudnik lig. Velenje	2.104.656	2.770.330	131,6	7.376.100	266,2
»Gorenje« Smartno	10.887	33.847	310,0	384.428	135,8
»Galanterija« Soštanj	—	16.974	—	52.000	306,3
»Lik« Soštanj	53.462	142.069	265,7	215.600	151,7
Tov. usnja Soštanj	2.147.948	2.077.235	96,7	2.632.500	126,7
Skupaj	4.613.611	6.062.574	131,4	13.854.063	228,5

V absolutnih zneskih se bodo v tem obdobju zvišala amortizacijska sredstva:

Leto	Amortizacija	Indeks
1954	369.878	100
1956	679.168	183,6
1961	2.142.587	315,4

Povprečni letni porast amortizacijskih sredstev pred letom 1956 je bil 61,2 %, po 1956. letu pa bo 63,1 %.

Na enega zaposlenega v industriji bo povečanje bruto proizvoda in narodnega dohodka:

	1954	1956	1961
Bruto proizvod	1.744.036	1.920.359	3.206.959
Indeksi	100	110,1	167,0
Narodni dohodek	789.771	965.729	1.313.855
Indeksi	100	122,3	136,0

d) Delovna sila

Z višjim fizičnim obsegom proizvodnje bo treba kljub upoštevanju večje storilnosti zaposliti še novo delovno silo predvsem tam, kjer bodo to narekemale potrebe. Delovna sila se bo v petletnem razdobju povečala za 1163 oseb ali za 36,8 % oziroma povprečno letno za 7,4 %, v primerjavi s 16,3 % porastom v razdobju 1954—1956 ali s tedanjim povprečkom 5,4 %. Po posameznih industrijskih podjetjih bo dosežen naslednji dvig delovne sile:

Podjetje	1956	1961	Indeks
Elektrarna Soštanj	149	218	146,3
Elektrarna Velenje	106	106	100,0
Rudnik lig. Velenje	2.083	3.106	149,1
Podjetje »Gorenje«, Smartno ob Paki	102	140	137,2
Podjetje »Galanterija«, Soštanj	69	84	121,7
Lesno industrijski kombinat Soštanj	141	146	103,5
Tovarna usnja Soštanj	507	520	102,6
Skupaj industrija	3.157	4.320	136,8

Med podjetji bo večji dvig delovne sile pri Rudniku lignita Velenje in Industrijskem eksploatacijskem podjetju

»Gorenje« v Smartnem ob Paki, kjer se bo močno dvignil tudi obseg proizvodnje. Pri ostalih podjetjih je porast delovne sile sorazmeren z dvigom obsega proizvodnje.

Razmerje med uslužbenci in delavci se ne bo bistveno spremenilo. Spremenilo pa se bo razmerje med kvalificirano, polkvalificirano in nekvalificirano delovno silo.

e) Proizvodnost dela

Glede na povečani obseg proizvodnje in to pri sorazmerno nižjem porastu delovne sile se bo dvignila proizvodnost dela na enega zaposlenega v petletnem obdobju za 61 %.

Povečanje proizvodnosti dela po posameznih industrijskih podjetjih v primerjavi z letom 1956 (v 000 din):

	Vrednost skupne proizvodnje na 1 zaposlenega		
	1956	1961	Indeks
Elektrarna Soštanj	7.194	21.893	304
Elektrarna Velenje	1.118	1.471	132
Rudnik lig. Velenje	1.463	1.966	134
Podjetje »Gorenje«, Smartno ob Paki	324	2.666	823
Podjetje »Galanterija«, Soštanj	633	1.223	193
Lesno industrijski kombinat Soštanj	848	1.210	142
Tovarna usnja Soštanj	4.210	4.814	114
Skupno industrija	2.040	3.285	161

Pri povečanju delovne sile za 36,8 % in pri proizvodnosti dela za 61 % bo v petletnem obdobju dosežen porast proizvodnje za 120 % ob izvršitvi rekonstrukcij in novih gradenj za 8.261,1 milijonov. Izredno povečanje pa se pojavi le pri Elektrarni Soštanj, kjer je bil na koncu leta 1956 šele začetek obratovanja in je bilo zaposleno osebje že na mestu, medtem ko bruto proizvod še ni bil dosežen v celem letnem obsegu. V letu 1961 pa, ko bo kapaciteta 100 % višja, bo potreben le neznamenit dvig delovne sile za samo proizvodnjo.

f) Investicijska vlaganja

Petletni plan investicijskega vlaganja določa, da se vложи v industrijska podjetja 8.261,113.000 din. Letno bo povprečno vloženo 1.652.222.600 din.

Po strukturi bodo naslednja vlaganja (v 000 din):

Podjetje	Dovršitev objek.	Rekonstrukcije	Novo gradnje	Skupaj
Elektrarna Soštanj	119.000	—	5.300.000	5.419.000
Elektrarna Velenje	—	12.000	151.000	163.000
Rudnik lig. Velenje	500.000	1.500.000	200.000	2.200.000
Podjetje »Gorenje«, Smartno ob Paki	—	5.000	—	5.000
»Galanterija« Soštanj	—	16.000	—	16.000
Industr. gradb. mat. Smartno ob Paki	—	—	201.113	201.113
»LIK« Soštanj	—	10.000	—	10.000
Tovarna usnja Soštanj	—	247.000	—	247.000
Industr. skupaj	619.000	1.790.000	5.852.113	8.261.113

Vlaganja 8.261.113 din bodo izvršena po planu:

I. dovršitev začelih objektov	619.000	7,7 %
rekonstrukcije in zamenjave novi objekti	1.790.000	22,2 %
	5.852.113	70,1 %

II. po namenu uporabe		
gradbena dela	1,678.111	20,2 %
oprema	6,023.000	72,9 %
ostalo	560.000	6,9 %
Od opreme 6.023.000.000 din odpade na domačo 36 % na uvoženo.		
III. Finansiranje se predvideva:		
sredstva podjetij iz amortizacije	2,312.000	
že zajamčeni lokalni krediti	—	
že zajamčeni republ. in zvez. kred.	271.000	
še nepokrito	5,678.113	
Skupaj	8,261.113	

g) Osnovna in obratna sredstva

Dvig osnovnih sredstev od leta 1956 na leto 1961 bo znašal ca. 173 % za celotno industrijo. Koeficient izrabljenosti se bistveno ne bo spremenil. Ako izvzamemo v obdobju 1954—1956 edine večje vložene investicije za Termoelektrarno Soštanj in za Rudnik lignita Velenje, potem je povprečni koeficient izrabljenosti nad 55 %, s temi novimi gradnjami pa 15 %.

Obratna sredstva bodo v primerjavi z letom 1956 v letu 1961 porastla za 45,5 % in sicer po posameznih podjetjih (v 000):

Podjetje	1956	1961	Indeks
Elektrarna Soštanj	45.000	100.000	222
Elektrarna Velenje	46.000	46.000	100
Rudnik lig. Velenje	207.000	472.000	228
Podjetje »Gorenje«			
Smartno ob Paki	10.058	130.000	1292
Podjetje »Galanterija«			
Soštanj	20.641	30.000	145
Lesno ind. kombinat			
Soštanj	59.282	80.000	135
Tovarna usnja Soštanj	810.000	855.000	106
Skupno industrija	1,197.981	1,713.000	145,5

Perspektivni razvoj industrije po strokah

1. Proizvodnja električne energije

V tej stroki sta dve proizvodni podjetji — Termoelektrarna Soštanj in Termoelektrarna Velenje.

Izgradnja Termoelektrarne Soštanj je bila osvojena za kapaciteto 700.000 MW/h ter je sedaj v obratu le prva polovica kapacitete. Z zveznim, republiškim in okrajnim planom je določeno, da se bo v tem petletnem planskem obdobju z gradnjo nadaljevalo, tako da bo leta 1961 delala s polno zmogljivostjo. Premog za povečano proizvodnjo Termoelektrarne Soštanj je zagotovljen pri Rudniku lignita Velenje.

Termoelektrarna Velenje je zastarela in je njena proizvodnja glede na cene danes že neekonomska, vendar bo še ostala v obratovanju, ker se računa, da bo izkoriščana kot toplarna za ogrevanje Novega Velenja.

2. Proizvodnja premoga

V tej stroki obratuje Rudnik lignita Velenje, ki razpolaga z zadostnimi zalogami. Zaloge ležijo v celoti na področju pliocenske kadunje, dolge 8 km in široke 1,8 km. Vzhodni rob kadunje poteka približno v meridianu vasi Smartno pri Velenju, njen zahodni rob pa ca. 700 m vzhodno od Zdravilišča Topolšica. Južni rob tvori približno železnica Celje—Dravograd. Celotna površina kadunje znaša ca. 10 milijonov m². Zaradi določitve sloja so izvršena globinska vrtanja. Doslej je bilo navrtanih 75 vrtin na površini okoli 5,55 km², kjer je ugotovljen sloj lignita v jakosti do 134 m debeline. Lignit je v sloju pomešan s ksilitom. Skupna zaloga je ugotovljena na višino 648 milijonov ton lignita.

V tem petletnem obdobju bo Rudnik lignita dvignil svojo proizvodnjo za 100 %, to je od 1.300.000 ton na 2.600.000 ton, pri čemer se bodo dvignile proizvodne kapacitete na 3.000.000 ton letno. V ta namen bo treba odpreti novo odkopno polje in zgraditi značni jašek, vpad-

nike, nadkope in hodnike. Novo polje bo treba opremiti z ustrežno sodobno mehanizacijo in električno opremo, zgraditi lamparno z garderobami in obratnim poslopjem ter ustreznna skladišča. Za Rudnik lignita Velenje je določeno, da bo tudi po letu 1961 skladno z nastopajočim razvojem gospodarstva dvignil proizvodnjo lignita.

Z dvigom proizvodnje lignita v velenjskem rudniku nastaja problem prevoza po letu 1961 in sicer za okoli 2.000.000 ton letno po savinjski železnici celjskega železniškega vozlišča, kjer so danes prenizke železniške transportne kapacitete. Da bi se čim bolj razbremenila teža železniškega transporta, ima rudnik v perspektivi izgradnjo umetne sušilnice za lignit, s čimer bi se znižala teža prevoženega lignita za ca. 30 %. Program za izgradnjo sušilnice je v izdelavi, zato so v planu tudi določena potrebna sredstva pod novogradnjami, vendar dokončna odločitev in pričetek gradbenih del še nista določena. V primeru, da rudnik ne bi izvršil realizacije tega programa, je nujno, da se rekonstruira železniška proga s skoraj vsemi postajami v Savinjski dolini predvsem pa celjska. Sedanje postajne kapacitete ne prenesejo tako visoko predvidenega transporta. Rekonstrukcija na železniških objektih bi po vrednosti znašala približno 1.800.000.000 din nasproti 5.000.000.000 din za izgradnjo sušilnice. V kolikor se bo sušilnica v Velenju zgradila, se bo s tem znatno znižalo pomanjkanje rjavega premoga, saj bo dosegel osušeni lignit tudi ca. 4300 kalorij, kar je vrednost rjavih premogov na področju okraja.

Prodaja lignita je lokalna; za zdaj so še sicer potrebe notranjega trga tako velike, da absorbirajo vso proizvodnjo, vendar bo pri višji proizvodnji nastopilo vprašanje oddaje drobnih vrst predvsem prahu.

Perspektivna potrošnja je naslednja:

kapaciteta v 000 ton	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	
		1.116	1.298	1.674	1.820	2.000	2.300	2.700
potrošnja v 000 ton		1.080	1.250	1.670	1.760	1.910	2.270	2.610

Po gibanju produkcije vidimo, da je naraščanje proizvodnje rezultat dviga učinka (rudniškega) in velikega vlaganja investicijskih sredstev. Dvig proizvodnje je naslednji:

Leto	Rudniški učinek ton/din	Število zaposlenih	Proizvodnja v tonah
1920	0,59	828	162.590
1939	1,61	550	140.484
1945	1,11	836	182.500
1952	1,72	1.607	514.000
1953	1,94	1.579	540.000
1954	2,11	1.923	883.500
1955	2,42	2.026	1.116.500
1956	2,65	2.083	1.298.000
1957	3,31	2.294	1.674.000
1958	3,50	2.416	1.820.000
1959	3,55	2.750	2.000.000
1960	3,60	3.020	2.300.000
1961	3,65	3.106	2.700.000

Pri Rudniku lignita Velenje se bodo vlagala sredstva predvsem v rekonstrukcije, to je za preureditev sedanje kapacitete izvoza glavnega jaška od 7000 ton na 11.000 ton dnevno ter za nabavo jamske transportne opreme za povečani obseg proizvodnje.

Glede na porast delovne sile bo potrebno do leta 1961 zgraditi ustrezna stanovanja. Za to bo rudnik v razdobju izgradnje najel investicijske kredite iz zveznih, republiških in občinskih virov v višini 1.700 milijonov din za izgradnjo 1800 družinskih in samskih stanovanj.

3. Kovinska industrija

V tej stroki je Industrijsko eksploatacijsko podjetje »Gorenje« v Smartnem ob Paki. To podjetje je moralo svojo proizvodnjo preusmeriti konec leta 1957 na izdelo-

vanje peči in štedilnikov, ker je moralo opustiti eksploatacijo bentonitov. Poleg proizvodnje peči in štedilnikov se podjetje še bavi s proizvodnjo gradbenega kamena in barvnih surovin, vendar je ta dejavnost zasnovana le v obsegu pogodbeno vezanih dobav. V kolikor bi podjetje zvišalo proizvodnjo zelenega kamena, bi prišel v poštev tudi izvoz. Računa se, da bi se v bližnji bodočnosti obrat za proizvodnjo kamena in barvnih surovin osamosvojil in se izločil iz okvira podjetja. Podjetje dela sedaj v koprodukciji z drugimi podjetji in dejansko izvršuje le montažo peči in štedilnikov. Podjetje se bo moralo osamosvojiti, za kar bo potrebovalo stiskalnice in varilne aparate. Za nabavo teh osnovnih sredstev ima podjetje že izdelan investicijski elaborat v višini 30,623.000 din.

4. Kemična industrija

Tovarna pohištvenga okovja, gumbov in pisarniškega pribora iz umetnih plastičnih mas »Galanterija« Soštanj je ena izmed 18 tovrstnih podjetij v državi. Podjetje potrebuje oblikovalne stroje za gumbarno, ki so doslej predstavljali ozko grlo v podjetju. Izboljšati se mora tudi način dela s tem, da se bodo proizvedli brusili strojno in ne več ročno. Za nabavo avtomatičnih strojev za obrat gumbarne je izdelan investicijski program. Podjetje ima v planu rekonstrukcij zasnovano obnovo stare obratne zgradbe in sicer na način, da bi bil celoten objekt prilagojen novi zgradbi.

5. Lesna industrija

Lesno industrijski kombinat Soštanj obratuje v 4 ločenih obratih, ki so pred letom 1954 predstavljali samostojne obrtne obrate. Zaradi raztresenosti posameznih obratov je otežkočena koordinacija dela in uspešno vodstvo teh obratov. Poleg tega obratuje podjetje v neprimernih obratnih prostorih z iztrošenim strojnim parkom, kar negativno vpliva na samo proizvodnjo. Podjetje bo z lastnimi sredstvi izboljšalo stanje mizarškega obrata, s čimer se bo povečal prostor za strojni park, izgradila še ena sušilnica in preuredili ostali prostori, tako da se bo zmogljivost tega obrata povečala za 100 %. Podjetje bo proizvodnjo preusmerilo na stavbne izdelke, po katerih je veliko povpraševanje. Podjetje naj pripravi elaborat za rekonstrukcijo celotnega obrata.

6. Usnjarska industrija

Tovarna usnja v Soštanju je eno najstarejših industrijskih podjetij v državi, zato bo postopoma morala izvršiti obnovo vsega podjetja, tako da se bo ta rekonstrukcija izvrševala še po letu 1961. Glede na to, da so posamezni oddelki v leseni izgradnji in ni nobene požarne varnosti, bo v razdobju 1957—1961 nujno potrebna rekonstrukcija teh obratov. V kolikor podjetje ne bi moglo začeti rekonstrukcije, bi moralo proizvodnjo omejiti oziroma na nekaterih oddelkih celo ustaviti. Osnovna sredstva tega podjetja znašajo po stanju 31. decembra 1957 samo 29,78% vrednosti s pripombo, da je ocenitev stanja vrednosti pri stavbah previsoka, ker so le-te razen redkih izjem v celoti dotrajale. Da bi podjetje obdržalo proizvodnjo v sedanjem obsegu, mora prvenstveno začeti z rekonstrukcijo kromovega oddelka, za kar je že izdelan idejni in investicijski elaborat. Obnoviti mora oddelek ekstrakcije, ki obratuje z neznatnimi izboljšavami že preko 60 let. Povečati mora kapaciteto skladišča za smrekovo lubje od 750 ton na 1160 ton. Nujna je adaptacija lužarne, ki je dotrajala in je v sedanjem stanju neprimerna za obratovanje. Zgraditi je treba tudi novo skladišče surovih kož, ker so ta skladišča sedaj raztresena in manipulacija s surovimi kožami neekonomična. Industrijska voda, ki se črpa iz Pake, je zaradi onesnaženja po drugih industrijskih podjetjih postala neprimerna in slabo vpliva na kvaliteto izdelkov. Zato je treba zajeti Pečovnico oziroma napraviti vodnjake z istočasno obnovo cevovodov in hidrantnega voda. Zgraditi je treba skladišče za mezdno, ki bi ustrezalo sanitarnim predpisom. Nabaviti je treba elektromotorje za dokončni prehod s transmisijskega na posamezen pogon, ki je neprimerno ekonomičnejši. Razširiti je treba obstoječo termocentralo podjetja s postavitvijo turboagregata 750 KW.

Podjetje je najnujnejšo zamenjavo strojev reševalo z lastnimi sredstvi, v bodoče pa je treba zagotoviti investicijska sredstva, ki bi za rešitev nakazanih nalog po investicijskem programu znašala 736 milijonov din.

V tem petletnem obdobju je za rekonstrukcije določenih 247 milijonov din.

7. Industrija gradbenega materiala

V obdobju 1957—1961 je planirana gradnja objekta za izdelovanje osnovnih gradbenih elementov iz pepela Termoelektrarne Soštanj z dodatkom hidriranega apna in iz azbestne halde kot polnovrednostnega nadomestka za klasično glino.

Za postavitev takega obrata je odobren investicijski program, določena lokacija in zagotovljena investicijska sredstva iz splošnega investicijskega sklada v višini 201,113.000 din. Od skupnega investicijskega zneska je določeno za gradbena dela 52,111.000 din in za opremo 149,002.000 din.

Po programu je določeno, da bi se z gradnjo obrata pričelo 1. septembra 1958. Obrat bi začel s poizkusnim obratovanjem 1. junija 1959 oziroma z rednim obratovanjem 1. januarja 1960.

Za začetek je po programu zasnovana proizvodnja zidakov — votlakov in sicer 1,890.775 komadov zidakov BH4 in 7,236.200 komadov zidakov V2. Takšen program proizvodnje je sestavljen glede na dejstvo, da sta izdelava in kvaliteta omenjenih dveh elementov že preizkušeni, na drugi strani pa zaradi velike potrebe po taki vrsti opeke.

Tako obrat bi zaposloval ca. 76 delavcev in uslužbencev. Družbeni bruto produkt je predviden v višini 197,295 milijonov din, narodni dohodek pa 58,247.000 din.

8. Tekstilna industrija

Od leta 1957 obratuje v Soštanju obrat konfekcije Podjetja »Toper« Celje. Ta obrat se bo razvijal vzporedno z matičnim podjetjem. Konfekcija ima sicer dober perspektivni razvoj, vendar so dosedanji prostori Podjetja »Toper« neprimerni in se rešitev tega vprašanja prepušča za obdobje po letu 1961.

V bodočih letih bi bilo treba nujno rešiti vprašanje zaposlitve ženske delovne sile in pa moške delovne sile in moške delovne sile, ki ni sposobna za dela v industrijskih obratih oziroma v jami Rudnika lignita Velenje. Rešitev bo treba najti v postavitvi obrata lahke industrije, kjer bi bila možna zaposlitev predvsem ženske delovne sile.

VIII. poglavje

Kmetijstvo

a) Pregled razvoja kmetijstva

Nao bmočju občine Soštanj se s kmetijstvom ukvarja komaj 4400 prebivalcev ali 22,2 % celotnega prebivalstva. Na prebivalca v občini odpade le 11 arov orne zemlje, torej manj kot v okraju Celje (17 arov) ali v LRS (20 arov), zato tudi naša občina ne proizvaja tržnih viškov razen hmelja, zelja, krompirja in v sadnih letinah jabolok.

Površina občine meri 18,233 ha. Struktura celotne površine se v razdobju zadnjih let ni izpremenila in je naslednja:

njive in vrtovi	12,2 %
sadovnjaki	2,6 %
vinogradi	0,6 %
travniki	13,6 %
senožeti	4,7 %
pašniki	9,6 %
ribniki, trstičja,	
močvirja	0,1 %
gozdovi	53,1 %
nerodovitno	3,5 %

Skupaj 100,0 %

Tudi struktura posevkov se ni bistveno izpremenila. Za primerjavo navajamo uporabo ornih površin v letu 1956 za okraj Celje in LRS:

LRS OLO Celje Občina Soštanj

	100,0	100,0	100,0
Njive in vrtovi sukpacj	100,0	100,0	100,0
Zita	55,0	54,1	49,5
Industrijske rastline	1,5	6,3	6,9
Vrtnine	23,2	19,6	23,4
Krmske rastline	18,4	18,1	19,9
Nasadi	1,9	1,9	0,3

Hektarski donosi v občini so bili napram okrajnemu povprečju v letih 1955 in 1956 naslednji:

	Občina Soštanj		Okraj Celje	
	1955	1956	1955	1956
pšenica	11,2	12,0	12,2	13,8
ječmen	9,5	11,2	12,0	12,6
koruza	14,0	14,0	15,4	17,3
krompir	95,0	110,0	87,8	101,2

V letu 1956 je bilo na območju občine 115 ha starih hmeljskih nasadov in 15 ha novih hmeljskih nasadov s povprečnim hektarskim donosom 1100 kg.

Sadjarstvo preboleva krizo. Sadno drevje je zelo načel kapar in šele v zadnjih letih, ko so prišla na trg učinkovita škropiva, je uspelo tega škodljivca delno zatreti.

Pridelek na rodno drevo je znašal:

	Občina Soštanj		Okraj		LRS	
	1955	1956	1956	1956	1955	1956
jablane	50	18	14,5	21,0		
slive in češplje	5,0	5,6	5,1	5,0		

Tudi vinogradi so izčrpani in pred obnovo ne moremo računati na večji uspeh v vinogradništvu. Pridelek na roden trs je bil v letu 1955 0,2 kg, v letu 1956 pa 0,15 kg.

Pri številu živine v zadnjih letih ni bilo bistvenih sprememb.

Številčno stanje živine je bilo naslednje:

	1955		1956		1957	
konji	546	512	484			
govedo	4.272	4.441	4.654			
prašiči	4.452	4.790	5.042			
ovce	1.971	1.948	1.920			
perutnina	18.934	19.320	19.790			

Na 100 ha kmetijske površine redimo v primerjavi z okrajem Celje in LRS naslednje število živine:

	Konji	Govedo	Prašiči
Občina Soštanj	6,9	54,0	56,3
Okraj Celje	6,5	64,6	47,0
LRS	6,5	54,4	43,0

Proizvodnost živine glede na slabo krmno bazo ni zadovoljiva. Dosedanji nizki prirast živine kakor tudi nizko molznost na kravo (ki je šele v zadnjem letu dosegla 1100 litrov) ter nesnost na kokoš (80 kom.) bo možno izboljšati šele, ko bo povečan pridelek krme.

b) Osnovni cilji in smernice

Za uspešen razvoj kmetijske proizvodnje je predvsem treba izvršiti naslednje naloge:

- povečati proizvodnost po enoti površine in po 1 zaposlenem,
- večino kmetijske proizvodnje preusmeriti v proizvodnjo za tržišče,
- spremeniti družbene odnose na vasi z večjim udeleževanjem zadržnih organizacij v kmetijski proizvodnji,
- preobraziti Kmetijsko gospodarstvo v Saleku v moderen proizvodni obrat za pridelovanje vrtnin.

Glede na smernice v resoluciji o perspektivnem razvoju kmetijstva in zadržništva upoštevajoč smernice

zveznega, republiškega in okrajnega perspektivnega plana gospodarskega razvoja, bo treba v tem obdobju pričeti z uvajanjem specializirane proizvodnje v privatnem sektorju in popolnoma preiti na takšno proizvodnjo v socialističnem kmetijskem gospodarstvu.

Po teh smernicah se bo povečala bruto proizvodnja v primerjavi z letom 1956 za 13,8 %.

Struktura dohodka v kmetijstvu po sektorjih lastništva bo naslednja:

	1956		1961		Indeks		Struktura	
	1956	1961	1956	1961	1956	1961	1956	1961
Dohodek v kmetijstvu skupaj	337.612	495.340	146,7	100,0	100,0			
od tega:								
Kmet. pos. Salek	14.312	28.610	199,9	4,2	8,1			
Kmetijske zadruge	81.300	55.330	68,0	24,1	15,6			
Privatni sektor	242.000	411.400	170,0	71,7	83,1			

Glede na to, da so kmetijske zadruge opustile vso kmetijsko dejavnost — trgovino in obrt — bo vrednost družbenega bruto proizvoda in narodnega dohodka na koncu leta 1961 nižja kot je bila v letu 1956.

Za področje občine pridejo kot glavne panoge kmetijstva y pošteve živinoreja, poljedelstvo, sadjarstvo in vrtarstvo.

1. Zivinoreja

Za dvig živinoreje je treba predvsem izboljšati krmsko bazo in povečati pridelke osnovne voluminozne krme prirodnih in umetnih travišč. Z boljšimi metodami konserviranja bo treba ohraniti čim več hranilne vrednosti, ki jo ima krma pred spravilom. Ukrepi za to so naslednji:

- zgodnejša košnja travnikov,
- sušenje trave na sušilih,
- organizacija čredinskega pašnika v Belih vodah,
- siliranje krme.

Po planu se računa, da bodo travniki in čredinski pašniki obsegali v letu 1961 2345 ha površine s povprečnim hektarskim donosom 43 q.

Po planu se določa naslednje povečanje števila živine:

	1956		1961		Indeks	
konji	512	450	88			
govedo	4.441	6.420	144			
prašiči	4.790	3.452	72			
ovce	1.948	970	50			
perutnina	19.320	20.653	107			

Znatno povečanje živine nastopi pri govedu in sicer za 44 %, za 7 % se bo povečal stalež perutnine, stanje konj se bo zmanjšalo za 12 %, stanje prašičev za 28 % in stanje ovac za 50 %.

Računa se, da bi se morala mlečnost krav do konca leta 1961 dvigniti na 2000 litrov. Umetno osemenjevanje mora do konca leta 1961 zajeti 54,6 % vseh plemenic. Zaradi tega je treba utrditi in razširiti dosedanjo mrežo umetnega osemenjevanja in urediti živinorejsko pospeševalno službo. Z uvajanjem sivorjave pasme je treba nadaljevati in v ta namen nabaviti dobro plemensko živino predvsem plemenjake.

Veterinarsko službo je treba organizacijsko urediti preko občinske veterinarske postaje po principu združitve kurativne in preventivne službe ob zadostnem številu veterinarskega kadra.

Govejo tuberkulozo je treba zatirati po smotrnem načrtu in jo do leta 1961 dejansko zatreti. Trenutno je metljave približno 75 % goveje živine. To povzroča ogromno gospodarsko škodo. V prihodnjem obdobju je treba ta odstotek znižati vsaj na polovico. Zaščitno cepljenje svinj proti svinjski rdečici, kokoši proti kokošji kugi in psov proti pasji steklini je treba povečati skoraj na celotni stalež. Ogrčavost pri goveji živini je treba znižati na minimum.

Za izboljšanje konjaške službe kot važne preventivne dejavnosti je treba v Velenju zgraditi jamo grobnico s sečnico in opustiti sedanje nehigiensko in primitivno mrho-višče.

Sejmišča na območju občine je treba solidno in po predpisih urediti, da bodo ustrezala sodobnim higienskim in preventivnim zahtevam.

2. Poljedelstvo

Glede na rajonizacijo, ki jo določa okrajni perspektivni plan, je treba na območju občine v obdobju 1957—1961 opustiti sajenje koruze in del teh njiv sprostiti za hmelj, del površin pa v kolobarju nadomestiti s krompirjem. Povečati je treba tudi krmske rastline.

Za rešitev vprašanja preskrbe industrijskega prebivalstva v Velenju in Soštanju s kmetijskimi pridelki je treba v okolici teh dveh središč gojiti predvsem vrtno kulturo in skrbeti za založitev trga. To nalogo naj prvenstveno prevzame Kmetijsko gospodarstvo Salek s svojima obratoma v Saleku in Soštanju.

V obdobju 1957—1961 se morajo njivske površine na območju občine povečati za 200 ha, kar znaša v primerjavi z letom 1956 8,9 %. Njivske površine se bodo povečale na račun travniških površin, kjer se bodo z zasnovanimi melioracijami pridobile nove travniške površine.

Struktura površin pod najvažnejšimi kmetijskimi proizvodi in skupna proizvodnja bi bila naslednja:

	Površina v ha	Indeks	Pridelek v q/ha	Skupna proizv.	Indeks
Pšenica, rž	524 387	73,8	12,0 23,0	6.314	8.891
Ječmen	162 170	104,9	11,2 21,0	1.808	3.570
Oves	183 162	88,5	10,0 20,0	1.830	3.240
Koruzna	146 —	—	14,0 —	2.042	—
Krompir	435 445	102,3	110,0 189,0	47.850	84.105
Hmelj	115 234	203,5	11,0 11,8	1.265	2.761
Detelja luc.	289 470	162,6	46,5 79,0	13.438	37.130

Pod površinami pšenice in rži se bo v glavnem zmanjšala površina pod ržo, kljub temu pa bo proizvodnja pšenice in rži leta 1961 večja za 41 %. Pri krmnih žitih — koruzi — površine popolnoma odpadejo. Zelo pa se povečajo površine pod hmeljem in pod krmnimi rastlinami.

Od važnejših kmetijskih pridelkov bodo kmetijske zadruge v kooperacijo zajele naslednje površine privatnega sektorja:

pšenica	130 ha;
ječmen	70 ha;
krompir	220 ha;
hmelj	234 ha.

Predvidene hektarske pridelke, ki so znatno višji od sedanjih, je mogoče doseči z veliko večjo uporabo umetnih gnojil, katero je v obdobju 1957—1961 dvigniti na 520 kg na 1 ha obdelovalne zemlje, pri hmeljiščih pa na 2500 kg na 1 ha zemljišč. Uporabo umetnih gnojil na ostalih kmetijskih površinah je treba zvišati na 427 kg na 1 ha kmetijske površine. Povečati je tudi treba porabo sortnih semen žita in krompirja na vsaj 50 % zasajene površine. V večji meri je treba uporabljati sredstva za zatiranje plevela in uničevanje škodljivcev in boleznih.

Da bo mogoče doseči pričakovano proizvodnjo pri hmelju tako v pogledu kvantitete kot kvalitete je med drugimi agrotehničnimi ukrepi treba zasaditi vse nove površine s sadikami, selekcioniranimi na sortne karakteristike in odpornost proti boleznim.

Za predvideno povečanje hmeljišč je treba istočasno zgraditi tudi nove sušilnice. Računati je treba s tem, da se v teku 5 let izločijo iz uporabe vse male, tehnično pomanjkljive privatne sušilnice in da se sušenje hmelja usmeri čim bolj na velike zadržne sušilnice.

Za obdobje 1957—1961 je v načrtu gradnja 12 novih hmeljskih sušilnic, ki jih bodo zgradile kmetijske zadruge in Kmetijsko gospodarstvo v Saleku.

3. Sadjarstvo

Zaradi klimatsko zelo ugodnih pogojev je sadjarstvo precej razširjeno, vendar je trenutno v zelo kritičnem stanju. Nasadi so stari in bi jih bilo treba postopoma obnoviti. To je zaradi razdrobljenosti zemljišč zelo otežkočeno. Strnjeh nasadov je le približno 450 ha, kar zajema 50.000 sadnih dreves. Novo urejenih plantažnih nasadov je le 31 ha. V obdobju 1957—1961 je v načrtu obnova sadovnjakov na površini 12 ha pri Kmetijskem gospodarstvu v Saleku. Od vpošteti 12 ha bi se obnovilo 9 ha nasadov z jablanami in 3 ha nasadov s hrškami.

V primerjavi s povprečjem let 1955 in 1956 bo sadna proizvodnja kljub povečanim pridelkom ostala v letu 1961 enaka. Vzrok je zmanjšano število sadnih dreves. Novi nasadi takrat še ne bodo rodili.

Vinogradništvo obsega le neznamen del površine občine, zato je tudi absolutna vrednost dohodka relativno nizka.

4. Vrtnarstvo

Z razvojem industrijskega centra v Saleški dolini se kaže nujna potreba po boljši preskrbi industrijskega prebivalstva z vrtnimi pridelki iz bližnje okolice, zato naj Kmetijsko gospodarstvo v Saleku s svojima vrtnarskima obratoma v Saleku in v Soštanju preusmeri proizvodnjo na pridelovanje vrtnin. Poleg preusmeritve proizvodnje na že obstoječih njivskih površinah je treba njivske površine še povečati za pridelovanje vrtnin. Tudi kmetijska zadruga v Velenju in Soštanju naj za pridelovanje vrtnin pritegneta privatne proizvajalce v okolici Velenja in Soštanj. Kmetijske zadruge bi morale v ta namen sklepiti s privatnimi proizvajalci pogodbe za pridelovanje vrtnin in jim na ta način zagotoviti odvoz.

V zvezi z regulacijo Pake na dolžini 13 km nastopi nujno vprašanje melioracije zemljišč ob tej vodi na 12 ha površine. Po osušitvi te površine bi se občutno povečala kmetijska proizvodnja. Stroški melioracij na 120 ha površine bi znašali 100.000.000 din. Za obdobje 1957—1961 so določena sredstva za melioracije v višini 20.000.000 din. Ta sredstva so zagotovljena v glavnem s prispevki članov vodne skupnosti in z dotacijami.

Zadružništvo in družbeno kmetijsko gospodarstvo

Zadružne organizacije izvršujejo naloge pretežnega dela plana. V skladu z načeli resolucije Zvezne ljudske skupščine o razvoju kmetijstva se bodo kmetijske zadruge vse močneje usmerjale v kmetijsko proizvodnjo.

Zadruge bodo organizirale blagovno proizvodnjo, pre-skrbovale proizvajalce s potrebnim reprodukcijskim materialom in organizirale odkup, predelavo ter plasman teh proizvodov na tržišču.

Z družbenimi sredstvi, ki so njihova last, bodo zadruge tudi neposredno sodelovale v samem proizvodnem procesu in na ta način vplivale na njihovo modernizacijo. Zaradi tega se mora notranja organizacija in delovno področje zadruge prilagoditi tem nalogam.

S pogodbeno proizvodnjo in kooperacijo morajo zadruge zajeti vse blagovne pridelke. Kooperacijsko proizvodnjo je treba zlasti organizirati v pridelovanju hmelja, semenskega krompirja in žita ter v sadjarstvu.

Da bodo zadruge kos tem nalogam, se morajo tehnično in kadrovske okrečiti. Kmetijske zadruge bodo potrebovale dober ekonomski in kmetijski kader, ki ga je treba v pretežni meri še vzgojiti.

Vsaka zadružna organizacija in kmetijsko gospodarstvo mora izdelati lastni perspektivni plan za planirano obdobje, v katerem naj nakaže naloge in usmeritev lastnih in drugih sredstev za usresničenje in izpolnitev teh nalog. Po perspektivnem planu izdela vsakoletni akcijski program, ki pa mora biti v skladu s programom občinskega in okrajnega kmetijskega razvoja.

Kmetijsko gospodarstvo Salek s svojimi obrati v Saleku, Soštanju in v Smartnem ob Paki se mora urediti v moderen kmetijski obrat. V ta namen je dolžno arondirati svoja zemljišča v komplekse, proizvodnjo v obratih Salek

in Soštanj mora specializirati za pridelovanje kmetijskih pridelkov predvsem vrtnin za preskrbo prebivalstva v industrijskih središčih Velenje in Soštanj, obrat v Smartnem ob Paki pa je treba specializirati predvsem za gojitev hmelja in živinoreje. V poljedelstvu naj skladno s svojim proizvodnim načrtom prideluje zlasti semenski material. S svojo ureditvijo in organizacijo proizvodnega procesa mora biti praktičen zgled svoji okolici pri doseganju visokih hektarskih donosov in uvajanju modernih tehnoloških postopkov v kmetijsko proizvodnjo.

Zemljišče kmetijskega gospodarstva v Saleku je treba povečati z nakupovanjem zemljišč in mu zaradi nujnih potreb po lesu za lastno porabo dodeliti gozd v taki površini, da bo razmerje med gozdom in kmetijskim zemljiščem v razmerju 1 : 1.

Kadri

Vzgoji kadrov v kmetijstvu je treba posvetiti polno skrb. Usposobiti je treba dober ekonomski in kmetijski kader z načrtnim štipendiranjem višjega in srednjega strokovnega kadra.

Investicije

Po namenu bo treba investirati v kmetijsko glede na potrebe, nakazane v petletnem perspektivnem planu v obdobju 1957—1961 naslednja finančna sredstva: (v 000 din)

Namen	Sredstva
Nabava strojev in opreme	24.000
Gradnja hmeljskih sušilnic	67.000
Zičnice za hmelj	30.000
Pospeševalni odseki	12.000
Nabava plemenske živine	9.000
Rekonstrukcija stavb	8.000
Nasadi	6.000
Skupaj	156.000

Pričakujemo, da bodo ca. 60% nakazanih sredstev imele kmetijske zadruga in kmetijsko gospodarstvo, za 40% pa bo treba najeti kredite.

IX. poglavje

Gozdarstvo

Na področju občine Soštanj je 9.683 ha gozdne površine, kar znaša 53,1% celotne površine. Od skupne površine gozdov je v zasebnem sektorju 7.781 ha ali 80,3%, v sektorju SLP pa 1522 ha ali 19%. Z zasebnim sektorjem nadzorstveno gospodari Gozdarska poslovna zveza Celje, s sektorjem SLP pa Gozdno gospodarstvo Nazarje.

Po stanju 31. 12. 1956 znaša lesna zaloga v občini 1.898.550 m³ ali povprečno 196 m³/ha. Na gozdove SLP odpade 352.050 m³, na gozdove zasebnega sektorja pa 1.546.500 m³ lesne mase. Razmerje med iglavci in listavci je v naši občini naslednje: 75% iglavcev : 25% listavcev.

V obdobju 1957—1961 pričakujemo skupni prirastek v gozdovih na območju občine v višini 48.651 m³.

Za petletno obdobje je predvidena naslednja sečnja v m³:

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Gozdovi SLP	4.000	530	4.530
Zasebni gozdovi	58.100	17.750	75.850
Skupaj	62.100	18.280	80.380

Po namenu potrošnje se bo od vpoštete količine uporabilo za blagovno potrošnjo (les, ki ga troši industrija, večji obrtni obrati, rudarstvo, gradbeništvo, promet in podobno) 56%, za podeželsko potrošnjo (les, ki se troši na kmečkih gospodarstvih) pa 44%.

Podeželska potrošnja se bo morala v naslednjih letih znatno znižati in nadomestiti s premogom in elektriko. Za to bodo podani vsi pogoji.

Redno vzdrževanje gozdov, kamor spadajo gozdno gojitvena dela, bo izvajala Gospodarska poslovna zveza Celje, sredstva pa se bodo črpala iz ukrajnega gozdnega sklada za redno vzdrževanje gozdov. V ukrajnem gozdnem skladu so tudi zagotovljena sredstva za vzdrževanje gozdnih komunikacij v zasebnem sektorju.

V tem petletnem obdobju bi bilo treba nujno dograditi gozdno cesto Bele vode—Slanica—Kloše, ki je bila poškodovana po poplavi in se gradi že nekaj let. Prav tako je treba rekonstruirati gozdno cesto Skale—Plešivec (ob Sopotu) zaradi izvoza lesa. Določiti je treba sredstva kot dotacijo za ureditev gozdne ceste Gaberke—Velunja—Razbor, ki poteka na področju občine Slovenj Gradec—OLO Maribor. Na to cesto gravitira več kot polovica gozdnih površin področja občine Soštanj iz krajev Ravne, Zavodnje in Sentvid.

X. poglavje

Gradbeništvo

a) Stanje

Na področju občine deluje 1 samostojno gradbeno podjetje — Gradbeno podjetje »Gradbenik« Soštanj. To podjetje ima svoj samostojni račun in je v letu 1956 imelo realizacijo v višini 54.116.000 din. Podjetje je leta 1956 zaposlovalo skupno 135 delavcev s 4 tehnikami; kapaciteta priključenih motorjev je znašala 36 KW, kar pomeni precej nizko stanje. Lastnih transportnih sredstev podjetje ni imelo. Najbolj pereč problem so obrtniške usluge, saj je znašalo povprečje kritja z lastnimi delavnicami in obrtniki le 5,7% v letu 1956.

Istočasno deluje na območju občine še podjetje »Gradis«, ki nima samostojnega računa. To podjetje ima svoja gradbišča v Soštanju in Velenju. Podjetje je leta 1956 na območju občine zaposlovalo 800 delavcev s 6 inženirji in 5 tehnikami. Gradbišča podjetja »Gradis« predstavljajo zelo organizirane enote in imajo ustaljeno delovno silo, od katere ca. 90% sprejmejo v svoje barake. Skupna moč priključenih motorjev znaša 1.000 KW. V letu 1956 je imelo podjetje realizacijo v višini 800.000.000 din.

Razen navedenih 2 gradbenih podjetij deluje na območju občine še režijska skupina Rudnika lignita Velenje, ki je v letu 1956 zaposlovala 150 delavcev z 1 inženirjem in 6 tehnikami ter razna gradbena podjetja izven občine.

b) Perspektiva

Računamo, da se bo realizacija gradbenega podjetja »Gradbenik« v Soštanju dvignila na 308,1% ali od 54.116.000 din v letu 1956 na 166.732.000 din v letu 1961. Sorazmerno se bo morala povečati tudi realizacija drugih gradbenih podjetij, ki gradijo na območju občine, sedež pa imajo drugod. Režijska skupina Rudnika lignita Velenje bo v obdobju 1957—1961 delala približno v enakem obsegu kot doslej.

Kapaciteta gradbenih podjetij zelo trpi zaradi pomanjkanja in nepravočasnega dobavljanja gradbenega materiala. Največ težav v letu 1957 je nastalo predvsem zaradi pomanjkanja opeke, gramoza, cementa in betonskega železa.

Glede na predvideno povečano gradnjo bi za območje občine bilo treba urediti centralno gramoznico in kamnolom ter povečati kapacitete apnenice v Smartnem ob Paki. Pomanjkanje opečnih izdelkov bi bilo možno rešiti s postavitvijo obrata za proizvodnjo opečnih izdelkov iz odpadnega pepela pri Termoelektrarni Soštanj, ki bi imel kapaciteto 15 milijonov enot letno. Studija in program za postavitev takega obrata sta že izdelana, prav tako je že odobrena lokacija in gradbenemu podjetju »Gradbenik« Soštanj kot investitorju te gradnje zagotovljena sredstva v višini 20 milijonov iz splošnega investicijskega sklada.

Kapacitete obrtniških delavnic ne zmorejo vseh storitev razen tega pa je za privatno obrt omejeno število zaposlenih. Ker obrt ne krije vseh potreb, nastajajo zastoji v gradnji objektov, medtem ko se gradbena dela izvršujejo v razmeroma zelo kratkem času. V ta namen naj se povečajo kapacitete v obstoječih obrtnih obratih.

Posebno važen pogoj za uspešno poslovanje gradbenih podjetij je oprema za mehanizacijo. Oprema je v glav-

nem stara in nekvalitetna, zato bo treba izločiti neuporabno mehanizacijo in jo zamenjati z novo kakor tudi zvišati izkoriščanje in število strojev. V ta namen ima gradbeno podjetje »Gradbenik« v Soštanju v načrtu zvišanje moči priključenih motorjev od 24 na 36 KW ali za 50%. Kadri pri gradbenem podjetju »Gradbenik« niso v pravilnem sorazmerju, srednjega kadra je preveč, višjega pa sploh ni. Truditi se je treba, da bi se doseglo idealnejše razmerje l niženir proti trem gradbenim tehnikom.

Glede na velike potrebe po stavbnih izdelkih bi bilo zelo umestno, če bi Lesno industrijski kombinat v Soštanju svojo proizvodnjo preusmeril predvsem na izdelovanje takih izdelkov.

Za uspešno dovršitev nalog na področju gradbeništva je nujno, da se čim prej vzgoje potrebni kadri, posebno gradbeni inženirji, gradbeni delovodje, teracerji, soboslikarji in strojniki.

Gradbeno podjetje »Gradbenik« v Soštanju bo v planiranem obdobju investiralo 6.000.000 din za nabavo raznih gradbenih strojev, ki so potrebni pri gradnji visokih zgradb zlasti stanovanjskih.

XI. poglavje

Promet

a) Stanje občinskih cest in sredstev za prevoz blaga

Dolžina vseh občinskih cest na območju občine Soštanj znaša 82,6 km. Po vrsti cestišča odpade na sodobne ceste 7,06 km, na makadamske ceste 30,65 km in na ostale neurejene ceste 44,9 km.

S prevozništvom se na območju občine peča Komunalno in remontno podjetje Velenje in Komunalno podjetje Soštanj, ki skupno razpolagata s 5 kamioni s skupno nosilnostjo 15 ton. Poleg teh dveh podjetij, ki izvršujeta prevozne usluge za prebivalstvo, se s prevozništvom bavi še 1 privatnik. Industrijska podjetja imajo lasten prevozni park in niso odvisna od prevoznikov.

b) Stanje PTT službe in železniškega prometa

Na območju občine so 4 pošte: Velenje, Soštanj, Topolšica in Smartno ob Paki. Na 1 pošto odpade 4954 prebivalcev in 45,6 km² površine.

Precejšen problem pri poštni službi predstavljajo neprimerne železniške in avtobusne zveze, ki povzročajo zamudno dostavo pošte.

Poseben problem pa je telefonski promet, ki je v stalnem naraščanju. V telefonskem prometu predstavljajo glavno oviro zastarele naprave in ozko grlo v medkrajevnem telefonskem omrežju Celje—Velenje. Velika ovira je tudi nekoordinirana gradnja novih cest v Velenju, kjer bi istočasno s polaganjem vodovoda, kanalizacije in električne napeljave moral biti položen tudi telefonski kabel, ker bi se tako zmanjšali stroški in škoda, ki nastajajo zaradi razkopavanja že urejenih cest in pločnikov.

Na območju občine je 6 železniških postaj oziroma postajališč. Železniška proga Velenje—Celje je silno obremenjena zaradi prevoza lignita in izkazuje dnevno 650 vagonov.

V letu 1956 je bil železniški promet na postajah in postajališčih ter nakladališčih šoštanjske občine naslednji:

Železniška postaja	Število odpravljenih potnikov	Tovorni promet v tonah	
		naloženo blago	razloženo blago
Smartno ob Paki	93.106	40.942	14.878
Soštanj	158.802	9.064	71.969
Paška vas	41.452	—	—
Soštanj 2	—	798.710	43.229
Pesje	27.196	—	—
Velenje	125.077	5.762	32.458
Paka	9.614	—	—
Selo	—	—	—
Skale	—	187.704	20.746
Skupaj	455.247	1.042.182	183.280

Vse pošte na območju občine so leta 1956 izvršile naslednje usluge:

— pisemske pošiljke	1.555.600
— od tega odpravljenih	435.208
— paketi skupaj	10.182
— od tega odpravljeni	3.803
— denarni promet, znesek vplačil v 000 din	294.438
— znesek izplačil v 000 din	265.067
— telegrami skupaj	9.247
— telefonski pogovori skupaj	341.212
— število telefonskih naročnikov	97

c) Smernice razvoja in finančna sredstva

Nagli razvoj gospodarstva in naraščanje števila prebivalstva zahtevata ustrezní razvoj prometa. Cestno omrežje je zaradi nesorazmernega porasta prometnih uslug nasproti razvoju prometne zmogljivosti iztrošeno in v slabem stanju. Cestni promet narašča vsako leto povprečno za 12% na število vozil in za 14% glede na težo vozil. Upravičeno pa lahko pričakujemo, da se bo promet v prihodnosti povečal še v večjem odstotku in je zato v ceste treba vložiti večino razpoložljivih sredstev za razvoj prometa, ker bodo drugače postale resna ovira za nadaljnji razvoj gospodarstva in turizma. Tudi promet s privatnimi motornimi vozili narašča. V obdobju 1957—1961 je iz razpoložljivih sredstev občinskega cestnega sklada treba urediti ceste in ulice v samih središčih — v Soštanju in v Velenju — in ostale občinske ceste vzdrževati na primerni višini. Glede na to, da vedno več tujcev in domačinov obiskuje Velenje posebno turistično postojanko ob jezzeru, je treba v Velenju urediti parkirni prostor in pa zgraditi bencinsko črpalko oziroma servisno postajo. Za to je lokacija že določena.

Nujno bi bilo treba urediti cesto Soštanj—Topolšica, za kar je potrebno 19.600.000 din. To cesto III. reda bi bilo treba delno preložiti, razširiti, jo utrditi ter napraviti lahko površinsko asfaltno obdelavo. Na isti način bi bilo treba urediti cesto III. reda Polzela—Velenje. Za to bi bilo potrebno 31.400.000 din.

Nujno je treba urediti Koroško cesto od železniške postaje v Velenju do križišča pri Rudarskem domu in pa cesto od Kolodvorske restavracije do skladišča železniške postaje oziroma nakladalne rampe. Za ureditev navedenih dveh cest bi bilo treba 6.600.000 din finančnih sredstev. K temu znesku bodo prispevale gospodarske organizacije na območju Velenja 1.605.000 din, v višini 395.000 din bo opravljenega prostovoljnega dela, znesek 4.000.000 din pa naj bi prispevala republiška uprava za ceste.

Prav tako bi bilo treba dovršiti cesto Ljubija—Lepa njiva—Florijan—Soštanj. Za to bi bilo treba 30.000.000 din investicijskih sredstev.

Cesta III. reda Soštanj—Topolšica je v okrajnem planu zajeta pod prvo prioriteto, cesta III. reda Polzela—Velenje pa pod tretjo prioriteto. Cesta Ljubija—Lepa njiva—Florijan—Soštanj je v okrajnem perspektivnem planu prikazana pod novogradnjami. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev se nobena izmed treh navedenih cest ne bo rekonstruirala oziroma dovršila v tem petletnem obdobju, pač pa bo to nalogo treba prenesti v naslednje plansko obdobje.

Za ureditev krajevnih cest in krajevnih cest in krajevnih manjših komunalnih naprav oziroma potreb bodo krajevni odbori dobivali iz občinskega proračuna dotacijo, v okviru katerih bodo morali reševati najnujnejše potrebe. Računa se, da bo v obdobju 1957—1961 za krajevne odbore na razpolago ca. 20.000.000 din sredstev, ki jih bodo morali krajevni odbori smotrno razporediti.

XII. poglavje

a) Dosedanji razvoj trgovine v občini

Prvi zanesljivi podatki o stanju trgovinskega omrežja izvirajo iz leta 1939. Le-ti povedo, da je bilo na področju sedanje občine 56 trgovin, ki so bile po posameznih področjih razdeljene takole:

Na območju Velenja z okolico je bilo 12 trgovin z mešanim blagom, od katerih je imela 1 tudi železnino, steklo, barve in gradbeni material ter zalogo moke, 1 trgovina z usnjem, čevljarскими in sedlarskimi potrebščinami, 2 prodajalni kruha in 3 prodajalne mesa — skupno 18 trgovin, k čemur je treba prišteti še 7 lesnih trgovcev.

Na območju Soštanja z okolico (Družmirje, Gaberke, Zavodnje, Topolšica in Bele vode) je bilo 15 trgovin z mešanim blagom, od katerih sta imeli v Soštanju 2 trgovini še železnino, steklo in barve ter gradbeni in reprodukcijski material, 2 trgovini z obutvijo, ki sta prodajali tudi usnje in čevljarске potrebščine, 1 specialna trgovina z usnjem in čevljarскими potrebščinami, 1 trgovina z glavno zalogo tobaka, moke, sladkorja in soli, 2 branjarji s sadjem, zelenjavo, 3 prodajalne kruha, 2 prodajalni slašiči, 5 prodajalni mesa in mesnih izdelkov — skupno 31 trgovin, k čemur je treba prišteti še 22 lesnih trgovcev.

Na območju Smartna ob Paki, Rečice in Gorenja je bilo 7 trgovin z mešanim blagom, od katerih je imela 1 trgovina tudi zalogo železnine, stekla in gradbenega materiala. Poleg tega je 1 trgovina odkupovala sadje in hmelj za veletrgovino v Celju, 1 trgovina pa je imela skladišče žita in moke za zalaganje malih trgovin. Z odkupom lesa se je bavilo 5 trgovcev.

Vse trgovine so bile privatna last razen 1 zadružne trgovine v Smartnem ob Paki.

Spremembe družbenega sistema po osvoboditvi so dale pečat tudi razvoju trgovine, za katero so značilna tri obdobja:

- a) od osvoboditve do leta 1948,
- b) od leta 1948 do leta 1951,
- c) razdobje po letu 1951.

V prvem obdobju so bile blagovne zaloge nizke; trgovina je bila strogo racionirana in je imela svojstvo razdeljevalca. Blago se je prodajalo z nakazili, uveden je bil obvezen odkup kmetijskih pridelkov. Takoj po osvoboditvi je bila skoraj vsa trgovina na drobno privatna last. Iz opustošenih zasebnih trgovin in razlašene trgovske imovine so se začela razvijati državna trgovska podjetja. V tem obdobju se je število trgovin močno znižalo v primerjavi s predvojnimi stanjem. Številčna primerjava predvojnega in povojnega stanja ne bi bila realna, kajti po osvoboditvi so se začela snovati prostorninsko in organizacijsko močnejša podjetja, ki so nadomestila izgubo številnih majhnih in neurejenih trgovskih obratov iz predvojnega obdobja.

V drugem obdobju je prešla trgovina od strogega razdeljevanja na tri načine prodaje:

- na prodajo zagotovljenih proizvodov,
- na vezano prodajo,
- na prosto trgovino.

V tem obdobju se je pričela razvijati trgovina kmetijskih zadrug, ki je prevzela prodajo fistega dela blaga, ki je vezal odkup kmetijskih pridelkov.

Trgovina v pravem pomenu besede se je začela razvijati šele od leta 1951 dalje, ko je bila dana trgovini možnost prostega formiranja cen po zakonih tržišča.

Leta 1956 je bilo na območju občine 29 trgovin na drobno. V tem obdobju so se organizacijsko utrdile kmetijske zadruge, na kar je ugodno vplival sproščen odkup kmetijskih pridelkov.

Neprestano naraščanje proizvodnje je povzročilo trgovini velike težave, kajti kapacitete prodajnih lokalov in skladišč ter pomanjkljiva tehnična opremljenost ne ustrezajo več razmeram na tržišču in postajajo vedno bolj ozko grlo med proizvodnjo in potrošnjo.

b) Splošni pogoji in organizacijske oblike v obdobju 1957—1961

Splošni gospodarski razvoj bo v naslednjih letih omogočil hitro naraščanje blagovnega prometa, ki ga je treba na osnovi dejanskega stanja in izkušnji usmerjati v vse tiste oblike, ki so za potrošnika najbolj koristne.

V bodočih petih letih razvoja stoji pred nami naslednje naloge:

— Razširiti je treba trgovinsko omrežje na drobno v vseh tistih predelih občine, kjer potrošniki ne morejo zadostiti svojih potreb po blagu in se morajo zato posluževati trgovin v drugih krajih. Predvsem je treba dopolniti trgovinsko omrežje v Velenju in Soštanju, v krajih Bele vode, Zavodnje in Skale, kjer sedaj ni trgovin, pa je treba ustanoviti trgovine s pavšalnim obračunom. Po izračunanih potrebah je treba v Velenju razširiti trgovinsko omrežje z 21 trgovskimi prodajalnami, v Soštanju s 7 trgovskimi prodajalnami in v Smartnem ob Paki z 1 trgovsko prodajalno.

— Izvršiti je treba rekonstrukcijo trgovskih prodajalnih trgovskega podjetja »Bazen« v Velenju in nabaviti opremo za trgovsko podjetje »Velenjski magazin« v Velenju. Temu je treba dodeliti nove prodajalne lokale v Novem Velenju.

Sodobnejše oblike poslovanja je možno uveljaviti le pod pogojem, da se z adaptacijami in nabavo opreme rekonstruira trgovinsko omrežje. Tako pri razširjanju trgovskega omrežja kot pri rekonstrukciji in nabavi opreme bodo prednost imele tiste trgovine, ki so potrošniku najbolj potrebne. To so trgovine s sadjem in zelenjavo, prodajalne kruha, prodajalne mleka, prodajalne mesa, delikatesne trgovine in trgovine z živili. V nadaljnjem razvoju je treba v Velenju misliti na trgovino s samopostrežbo in jo opremiti z mehanizacijo za embalaranje blaga. Specializirane trgovine naj skrbijo za takšno izbiro blaga, ki najbolj ustreza krajevnim razmeram potrošnikov.

— Odstranjevanje je treba slabosti, ki obstajajo pri oskrbovanju prebivalstva s kmetijskimi pridelki v Soštanju in Velenju. Povečati je treba število prodajnih lokalov za sadje in zelenjavo in tako razviti konkurenčne odnose. V Soštanju in Velenju je treba ustanoviti po 1 trgovino za mleko in mlečne izdelke. Za prodajo večjih količin blaga ozimnic in gradbenega materiala je treba razširiti prakso prodaje neposredno iz skladišč. Pot kmetijskih pridelkov je treba krajšati z omejevanjem posredništva, kajti sedanji način povečuje razlike v ceni in izgube pri blagu. Oblike trgovine s kmetijskimi pridelki je treba sproti prilagajati najugodnejšim pogojem za potrošnika.

Do leta 1961 računamo s povečanjem prometa za 54% v primerjavi z realizacijo v letu 1956. Za približno enak odstotek bo treba povečati tudi število prodajnih mest.

Po predvidenem povečanju blagovnega prometa in števila prebivalstva, prodajnih mest oziroma trgovin v naslednjih petih letih bi dosegli naslednje spremembe v obremenitvi trgovine na drobno:

	1955	1956	1957	1961
1. Število prebivalcev	18.979	19.817	20.469	22.817
2. Število trgovin na drobno	29	29	40	58
3. Zaposleno osebje v trgovini	105	111	138	170
4. Letni promet v 000 din	1.141.448	1.055.314	1.243.576	1.625.183
Letni promet na:				
5. prebivalca v din	60.143	53.253	60.754	71.227
6. zaposl. osebo v trgovini v 000 din	10.871	9.508	9.011	9.507
7. trgovino v 000 din	39.360	36.390	31.089	28.020
Prebivalcev na:				
8. zaposl. osebe v trgovini	181	178	148	134
9. trgovino	654	683	512	390
10. trgovinskega kadra na prodajalno	3,6	3,8	3,4	2,9

Po posameznih večjih krajih oziroma industrijskih središčih bi bilo stanje naslednje:

Velenje:	1955	1956	1957	1961
1. Stevilo prebivalcev	9.213	9.655	10.191	11.905
2. Stevilo trgovin	13	14	25	35
3. Zaposleno osebje v trgovini	46	53	80	100
Prebivalcev na:				
4. zaposleno osebje v trgovini	200	182	127	119
5. trgovino	708	689	408	340
6. trgovskega kadra na prodajalno	3,5	3,8	3,2	2,9
Soštanj:				
1. Stevilo prebivalcev	7.746	8.127	8.176	8.727
2. Stevilo trgovin	12	11	11	18
3. Zaposleno osebje v trgovini	43	42	34	53
Prebivalcev na:				
4. zaposleno osebje v trgovini	180	193	190	153
5. trgovino	645	739	743	485
6. trgovskega kadra na prodajalno	3,6	3,8	3,9	3,9
Smartno ob Paki:				
1. Stevilo prebivalcev	2.020	2.035	2.102	2.185
2. Stevilo trgovin	4	4	4	5
3. zaposleno osebje v trgovini	16	16	15	17
Prebivalcev na:				
4. zaposleno osebje v trgovini	126	127	140	128
5. trgovino	505	509	526	437
6. trgovskega kadra na prodajalno	4	4	3,7	3,4

V naslednjih letih se bo struktura potrošnega fonda spremenila tako, da računamo z večjim vlaganjem dohodkov potrošnikov v industrijske proizvode kot pa za nabavo živil. Vse to bo posledica povečanja kupne moči in porasta industrijske proizvodnje potrošnih predmetov.

Vzporedno s povečanjem prometa v trgovini na malo ob upoštevanju večjega števila prodajaln, se bo moral povečati tudi obseg zalog, asortiment in pa krediti.

c) Promet s kmetijskimi pridelki

Z odkupom kmetijskih pridelkov preko kmetijskih zadrug se je preprečilo neposredno odkupovanje raznim odkupovalcem, na drugi strani pa je to dober ukrep za razvoj tržišča s kmetijskimi pridelki ter za pospeševanje kmetijstva in večje blagovne proizvodnje, pri čemer naj pazijo predvsem na kvaliteto, ker bodo le s tem vzpodbudile proizvajalce, da bodo nudili tržišču res kvalitetno blago. Da bi se utrdil odkup živine preko kmetijskih zadrug in zadrughnih dogonov, zagotovila normalna oskrba mesarskih podjetij ter preprečila dosedanja praksa, da odkupujejo prekupevalci ali mesarji sami, zadruge pa pobirajo samo maržo, se morajo zadruge vsestransko utrditi ter tehnično in kadrovsko izpopolniti. Nakup živine mimo kmetijske zadruge povzroča dvigovanje cen in trošenje plemenskega fonda živine. Prav tako je treba, da se tudi ostala trgovska podjetja, ki odgovarjajo za preskrbo prebivalstva s kmetijskimi pridelki, tehnično izpopolnijo in uredijo predvsem skladišča.

Za boljšo preskrbo prebivalstva s kmetijskimi pridelki v Soštanju in Velenju je treba urediti primerne tržnice, tako da bodo lahko proizvajalci nastopili direktno s svojimi proizvodi.

Po dosednji kmetijski proizvodnji je področje občine pasivno v naslednjih kmetijskih pridelkih: zgodnja zeljava (krompir, solata, zelje, grah, fižol, paprika, paradižnik, čebula, česen), zgodnje sadje in južno sadje, jajca in meso. Kot tržna viška nastopata hmelj, zelje, krompir in v sadnih letinah jabolka.

Kmetijske zadruge nimajo primernih skladišč za odkupljene kmetijske pridelke in uporabljajo v ta namen razna gospodarska poslopja, ki ne ustrezajo temu namenu. Zato se pridelki kvarijo in propadajo.

V bodoče je treba vso skrb posvetiti tehnični opremi poslovalnic s kmetijskimi pridelki, predvsem hladilnim napravam.

Preskrba z mlekom in mlečnimi izdelki je nezadovoljiva, saj na vsem območju občine ni trgovine z mlekom

in mlečnimi izdelki. To vprašanje je treba rešiti z ustanovitvijo 1 prodajalne mleka in mlečnih izdelkov v Soštanju in 1 prodajalne v Velenju. Prav tako bi bilo treba v Soštanju in Velenju organizirati mlečne restavracije, ki naj bi poleg mlečnih pijač nudile tudi ostale mlečne izdelke predvsem mlečna jedila. Pri osnovanju teh mlečnih restavracij naj sodelujejo tudi gospodarske organizacije, ki naj bi z obveznim odvzemom mleka in mlečnih izdelkov zagotovile promet teh restavracij. Prav tako bi se na te mlečne restavracije morale navezati šolske kuhinje.

Mlekarski predelovalni obrat v Soštanju, ki je že dlje časa neizkoriščen, je treba vzpostaviti v obratovanje in s tem preprečiti okvaro in propadanje naprav. Glede na to, da v Soštanju in okolici ni zaledja za mleko, da bi se lahko zbrale zadostne količine za predelovanje, dovoz mleka od drugod pa ni rentabilen, naj bi se mlekarski obrat uporabil za izdelovanje brezalkoholnih pijač, za polnjenje mleka in jogurta v steklenice, za kar naprave popolnoma ustrezajo. Ekonomsko upravičenost in rentabilnostni račun obratovanja takega obrata dokazuje poseben elaborat, ki je v izdelavi.

Preskrba z mesom ni zadovoljiva niti količinsko, še manj kakovostno, saj se v glavnem prodaja meso II. in III. vrste. Motnje v preskrbi in dvig maloprodajnih cen mesu povzročata predvsem neurejen odkup. Ob dobro organiziranem odkupu izključno preko kmetijskih zadrug se bo stanje izboljšalo.

d) Materialne osnove in investicije v trgovini

Za pravilno in nemoteno odvijanje blagovnega prometa so potrebni osnovni pogoji med katere v prvi vrsti spadajo ustrezna skladišča. Prodajni lokali, tehnična oprema in prevozna sredstva.

Zaradi minimalnih sredstev, ki jih je imela trgovina na razpolago v te namene, je danes večina trgovin neurejenih in brez najnujnejših sanitarnih in tehničnih naprav. V nekaterih primerih bi morale biti trgovine po obstoječih sanitarnih predpisih zaprte, ker ne izpolnjujejo najosnovnejših sanitarnih pogojev.

Povečan blagovni promet in obdobje razvoja našega gospodarstva, ko posvečamo večjo skrb povečanju osebne potrošnje in dvigu življenjskega standarda, zahtevata od trgovine sodobno in kulturno preskrbo potrošnikov. Izpolnitev te naloge pa je nujno vezana na rekonstrukcijo obstoječih in gradnjo novih prodajnih lokalov.

Poleg sodobne ureditve in modernizacije obstoječe trgovske mreže moramo zaradi pričakovanega povečanja

blagovnega prometa in porasta števila prebivalcev računati tudi na povečanje števila prodajnih lokalov. Povečanje teh lokalov pa je potrebno še tembolj, ker je obstoječe število trgovin izpod okrajnega povprečja. Tako n. pr. odpade v okraju 390 prebivalcev na 1 trgovino, na področju naše občine pa 683 prebivalcev v letu 1956.

Blagovni promet na malo se bo v obdobju od leta 1956 do leta 1961 najbrž povečal od 1.055 milijonov na 1.625 milijonov. Tudi število prebivalcev se bo do 1. 1961 povečalo od dosedanjih 19.817 na 22.817 ali za 3.000. Če samo povečanje števila prebivalcev bi po okrajnem povprečju, t. j. 390 prebivalcev na 1 trgovino, zahtevalo 8 prodajnih lokalov, poleg tega pa je treba upoštevati že obstoječe nesorazmerje, kar bi ob upoštevanju enakega normativa zahtevalo 22 prodajnih lokalov. Skupne potrebe na področju občine torej znašajo 30 prodajnih lokalov. Ker pa je z ustanovitvijo podružnice Veleblagovnice Celje v Velenju, z razširitvijo trgovskega podjetja »Tabor« Grosuplje na novo zgrajene prostore »tržnice«, z ustanovitvijo prodajalne mesa in mesnih izdelkov in prodajalne konfekcije v Velenju že bilo pridobljenih 12 prodajnih lokalov, znašajo dejanske potrebe do konca leta 1961 za področje občine 18 novih prodajnih mest oziroma lokalov, od katerih jih je treba organizirati v Velenju 10, Soštanju 7 in v Smartnem ob Paki 1.

Da bi obstoječe stanje izboljšali v pogledu povečanja števila prodajnih lokalov, rekonstrukcije obstoječih lokalov in sodobne opreme (brez pekarn, mesarij in tržnic), so trgovini v obdobju 1956—1961 potrebne naslednje investicije (v 000 din):

a) novogradnje:		
20 prodajnih lokalov po 3,5 mil.	70.000	
zgradba tržnice	37.000	
b) oprema:		
20 prodajnih lokalov	45.000	
tržnice	7.000	
c) rekonstrukcije:		
trgovsko podjetje »Bazen«, Velenje	10.000	
d) oprema obstoječih trg. lokalov (hladilnice za mlekarne)	8.000	

Skupaj 177.000

Gradnjo novih trgovskih lokalov v vrednosti 107 milijonov finansira Rudnik lignita Velenje iz splošnega investicijskega sklada, razlika v višini 70 milijonov pa bo pokrita iz občinskega investicijskega sklada in lastnimi sredstvi trgovskih organizacij.

V trgovini na malo bi se s temi investicijami povečala zmogljivost prodajnih lokalov za 2.535 m² in zmogljivost skladišč za 280 m².

Razen povečanja zmogljivosti prodajnih lokalov bi uredili in na novo opremili 15% obstoječih trgovin. Mnogo sedanjih lokalov je zelo slabo opremljenih, imajo slabe izložbe ali pa so brez njih. Večina trgovin z živili je brez hladilnika, brez silosa za olje in brez primernih tehtnic.

Vzporedno z razširitvijo trgovskega omrežja je treba računati tudi s povečanjem trgovskega kadra, ki bi se od stanja v letu 1956 moral povečati za 59 oseb.

e) Trgovina na debelo

Na področju občine poslujeta še dve trgovini na debelo — trgovsko podjetje »Tobak« v Smartnem ob Paki in trgovsko podjetje »Vino« v Smartnem ob Paki, ki oskrbujeta trafike oziroma gostišča na področju občine. Vzporedno z naraščanjem potreb prebivalstva se bodo morale povečati tudi zaloge v teh podjetjih. V obdobju 1957—1961 ne bo v trgovini na debelo nikakih večjih sprememb. Trgovsko podjetje »Tobak« s sedežem v Smartnem ob Paki naj še nadalje ostane samostojno podjetje.

XIII. poglavje

a) Dosedanji razvoj

Gostinstvo in turizem

Po podatkih iz leta 1939 je bilo na območju sedanje občine 75 gostišč s 133 zaposlenimi. Od skupnega števila

gostišč je bilo na območju Soštanja in okolice 37 gostišč z 58 posteljami, v Velenju in okolici 29 gostišč s 63 posteljami in na območju Smartna ob Paki 9 gostišč z 12 posteljami. Za to dobo so značilne manjše zasebne gostilne, ki so se ustanovljale na zasebno pobudo zaradi iskanja zaslužka. Primerjava števila gostinskih obratov s sedanjim in predvojnim stanjem nam ne more služiti kot osnova za organizacijo gostinske mreže, ker je bila takrat mreža preobširna in veljajo danes popolnoma drugi kriteriji za ustanavljanje gostišč. Po številu gostinskih obratov ne dosegamo danes niti polovico predvojnega števila, v nastavitvenih kapacitetah pa smo dosegli predvojno stanje, če upoštevamo tudi ležišča v planinskih postojankah. Pred vojno je bilo na območju občine Soštanj zaposlenih okoli 125 gostinskih delavcev, ki niso bili zaposleni vključno v gostinstvu.

Po osvoboditvi se je razvil družbeni sektor, ki je zajel večje gostinske obrate, majhni obrati — krčme in točilnice — pa so bili ukinjeni. Gostinstvo je v desetih letih po osvoboditvi doživelo več razvojnih stopenj in reorganizacij. Z uveljavitvijo uredbe o gostinskih podjetjih in gostiščih je bilo nekaj manjših gostišč ponovno vključenih v zasebni sektor, nastala pa je nova vrsta gostišč — gostišča s kolektivnim upravljanjem. Zaradi ukinitve delavsko uslužbenških restavracij se je v letu 1952 zaostрил problem prehranjevanja delavcev, ki so zaradi stanovanjskih in družinskih razmer navezani na prehrano izven družine. Največji del abonentov se je usmeril v splošno gostinstvo, tako da imamo sedaj v gostinskih obratih okrog 120 abonentov, v rudarski menzi v Velenju pa 130 abonentov.

Z vložnimi skromnimi sredstvi se gostinski obrati niso mogli urediti, da bi ustrezali sodobnemu razvoju. Krediti, ki so bili gostinstvu prvič omogočeni v letu 1956, našim gostiščem niso bili dostopni. Nemogoče je bilo sprejeti posojilo z odplačilnim rokom 5 let in 50 % lastno udeležbo.

S postopnim izboljšanjem pogojev v poslovanju (s sprostitevjo tržišča) gostinstva se je promet gostinskih storitev večal iz leta v leto.

1. Gostinski promet z udeležbo posameznih storitev nam kažejo naslednji podatki:

Leto	Skupaj promet	Nočnine	Jedila	Alkohol. pijače	Brezalkohol. pijače	Ostale usluge
1955	100	0,4	32,4	55,6	7,9	3,7
1956	100	0,4	35,9	48,1	6,9	8,7

2. Promet v gostinstvu po vrstah uslug (v 000 din):

Vrsta storitve	1955	1956
Alkoholne pijače	75.979	65.953
Brezalkoholne pijače	10.854	9.399
Jedila	44.333	49.137
Nočnine	560	602
Ostale usluge	5.202	12.030
Skupaj	136.928	137.121

Razmerje prometa po vrstah uslug še vedno ne ustreza osnovni nalogi gostinstva — preskrbi delovnih ljudi z jedili in preskrbi turistov. V industrijskih središčih je razmerje že primerno, podeželske gostilne pa dosegajo okoli 80 % prometa z iztržkom za alkoholne pijače.

Konec leta 1956 je bilo v gostinskih gospodarskih organizacijah zaposlenih 86 gostinskih delavcev. Poleg tega pa je bilo 10 privatnih gostilničarjev.

Gostinski strokovni kader v gostinstvu še vedno predstavlja velik problem. Večino gostinskega kadra se je do danes vzgajalo s priučevanjem nekvalificiranih delavcev, ki so si na raznih izpopolnjevalnih tečajih dopolnili svoje znanje. Taki delavci so v glavnem uporabni v manjših obratih in za manj odgovorna mesta.

Turizmu služijo na področju občine 3 planinske postojanke — Dom na Slemenu, Koča na Smrekovcu in Koča na Paškem Kozjaku — ter Gostinsko podjetje »Jezero« Velenje s svojim obratom ob jezeru z weekend hišicami in lepo urejeno okolico.

b) Osnove za perspektivni razvoj gostinstva in turizma 1957—1961

Gostinske gospodarske organizacije bodo morale v nadaljnjem razvoju v večji meri upoštevati povečanje potreb delovnih ljudi in razvijajočega se turističnega prometa. Pozornost bo treba posvetiti tistim gostiščem, ki nudijo prenočišče in hrano, pri čemer pa bodo morale biti upoštevane krajevne potrebe in potrebe turističnega prometa. Sedanja raven pri nujenju uslug je treba na splošno izboljšati, predvsem doseči kulturnejšo postrežbo. Pri izbiri vodilnega kadra je treba posvečati več pozornosti kvaliteti tega kadra, njegovi splošni in strokovni izobrazbi.

Pri odmeri družbenih obveznosti se naj upoštevajo potrebe te panoge in z gospodarsko politiko omogoči formiranje skladov pri gostinskih organizacijah. Zaradi velikih potreb in zaostalosti te gospodarske panoge naj se investicijska sredstva, ki izvirajo iz gostinstva, tej panogi vrnejo v obliki kreditov in dotacij.

Sedanji pogoji za ustanavljanje zasebnih gostišč se naj uveljavljajo tam, kjer obstaja krajevna potreba, bodisi iz turističnega vidika ali pa zaradi preskrbe drugih gostov. (Zavodnja, Paška vas, Smartno ob Paki, Gaberke, Ravne, Plešivec). Zasebnim gostiščem je v primeru lastniške starosti ali bolezni dovoliti zaposlitev tuje delovne sile do 2 oseb.

Bodoči razvoj gostinstva mora upoštevati dve osnovni potrebi:

- a) družbeno prehrano,
- b) nastanitveno kapaciteto.

Vprašanje družbene prehrane je treba rešiti na ta način, da se rudniška menza v Velenju uredi in se omogoči, da se bodo tam hranili tudi delavci in uslužbenci iz drugih manjših podjetij. V ostalih gostiščih na področju občine, ki sprejemajo abonente, pa je treba gostinske prostore, posebno kuhinje, izpopolniti s sodobno tehnično opremo.

Glede na potrebe bi sedanje gostinsko omrežje zadoščevalo, če bi ga glede na porast prebivalstva in blagovnega prometa dopolnili z gradnjo novega hotela v Velenju ter z ureditvijo Kajuhovega doma v Soštanju, ki je svojčas že služil temu namenu. Tu mora veljati načelo, da so potrebne sicer sodobne, vendar po ureditvi skromnejše kapacitete. Taka rešitev bi zahtevala manj sredstev in omogočila cenejše usluge. Z novogradnjo 1 gostinskega objekta v Velenju in z adaptacijo »Kajuhovega doma« v Soštanju bi do konca leta 1961 pridobili 104 ležišča, s čimer bi bilo vprašanje nastanitvenih kapacitet rešeno tako za gostinske kot turistične potrebe.

Računa se, da bi se skupni promet v gostinstvu v petih letih zvišal za 64 % proti letu 1956 ali povprečno letno za 12,8 %, tako da bi bil leta 1961 dosežen skupni promet v višini 224.878.000 din. Hkrati pa bi bilo doseženo 73 % povečanje nastanitvenih zmogljivosti. Pretežni del povečanja prometa bo odpadel na obrate splošno družbenega sektorja. Pri zasebnem sektorju ne bo bistvenih sprememb. Predvideno povečanje prometa v gostinstvu v naslednjih 5 letih se opira delno na nove zmogljivosti, zato bo treba povečati število delovne sile za 17 oseb letno ali skupno za 86 gostinskih delavcev. Delno zvišanje zaposlenega osebja v gostinstvu gre tudi na račun ukinitve nadurnega dela v prejšnjem obsegu. Odločilno vlogo pri vzgoji gostinskega kadra bo še odigralo priučevanje nekvalificiranih delavcev, vendar je treba tudi za štipendiranje gostinskih delavcev zagotoviti sredstva.

c) Investicije

Za izvedbo programa je treba v letih 1957—1961 vložiti v gostinske in turistične objekte znatna investicijska sredstva (v 000 din):

1. Gradnja hotela v Velenju, 50 ležišč	160.000
2. Adaptacija »Kajuhovega doma« v Soštanju	30.000
3. Ureditev in oprema menze v Velenju	8.000
4. Ureditev in oprema ostalih gostišč	10.000
Skupaj	208.000

Pri sedanjem sistemu delitve dohodka in upoštevanem povečanju prometa v gostinstvu bodo za gostinske gospodarske organizacije na razpolago naslednja sredstva (v 000 din):

— amortizacijski sklad za nadomestitev	6.500
— lastna sredstva podjetij	8.000
— občinski investicijski sklad	15.000
Skupaj	29.500

Gradnja hotela v Velenju se bo investirala s sredstvi iz splošnega investicijskega sklada.

XIV. poglavje

Obrt

a) Dosedanji razvoj

Po stanju iz leta 1939 je bilo na območju sedanje občine 244 zasebnih obrtnih delavnic, kjer je bilo zaposlenih 188 visokokvalificiranih obrtnih delavcev-mojstrov, 325 kvalificiranih obrtnih delavcev-pomočnikov in 181 vajencev. Na 1 obrtno delavnico je odpadlo 60 prebivalcev, na 1 obrtnega delavca pa 29 prebivalcev.

V dobi po osvoboditvi se obrtniška mreža ni razvijala sorazmerno z razvojem ostalih gospodarskih panog, pač pa je precejšen del obrtniških kapacitet bil zmanjšan, ker so mnogi obrtni delavci prešli v industrijo in ostale panoge gospodarstva. V precejšnji meri so gospodarske organizacije ustanovile lastne delavnice za obrtniške usluge, zato je več obrtnih obratov prenehalo s poslovanjem, istočasno pa so se zmanjšale možnosti za izučevanje novih kadrov in za nudenje uslug tretji osebi. Medtem ko so ostale gospodarske panoge v celoti prešle v socialistični sektor, je za obrt karakteristično, da se razvija v treh sektorjih — v socialističnem, združnem in zasebnem. Razvoj socialističnega sektorja je slonel na slabih temeljih, ker je izhajal iz opuščeni in nacionaliziranih zasebnih delavnic ali podjetij, ki v bistvu niso bile zadostna osnova za socialistično obrt, prepuščen je bil životarjenju in skromnim dotokom sredstev iz občinskega investicijskega sklada. Obrtna dejavnost v zasebnem sektorju se je zlasti skrčila po letu 1954, ko je uredba omejila dovoljeno število zaposlenih. Ker se istočasno ni v zadostni meri razvijala tudi socialistična obrt in so kapacitete glede strojev in orodja bile premajhne, kapacitete zasebnega sektorja pa zaradi omejitve delovne sile niso bile 100 % izkoriščene, je v obrti nastala kriza, ki je podražila usluge, istočasno pa so se ustvarile razmere za ilegalno izvrševanje obrti.

b) Razvoj strokovnih kadrov in obrtne mreže

Da bi perspektivni razvoj obrti bil pravilno načrtan, je kot izhodišče treba upoštevati predvsem kadre. Merilo za razvoj obrti je število potrošnikov na 1 obrtnega delavca

Naslednja tabela prikazuje stanje obrtnih obratov in delovne sile po strokovnih skupinah v letu 1956:

	Število obratov	Mojstri		Pomočniki	Vajenci po letnikih učenja			Priučeni	Nekvalificirani	Administrativni	Skupaj
		sam.	zap.		I.	II.	III.				
Predel. kovin	21	14	18	15	9	11	5	2	2	—	76
Elektro stroke	4	2	2	—	1	—	—	—	—	—	5
Kemične obrti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Predel. zemlje	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Stavbne obrti	3	1	1	13	2	1	2	7	10	3	40
Predelava lesa	24	19	5	41	11	10	4	—	—	2	92
Predelava papirja	1	—	1	—	—	—	—	4	—	1	6
Predelava tekstila	24	22	1	23	16	9	19	—	—	—	90
Predelava usnja	17	13	5	31	6	5	4	1	—	—	65
Prehranbene obrti	10	2	18	24	4	5	4	8	3	6	64
Osebnе usluge	7	5	2	15	3	7	4	—	—	—	36
Druge obrti	27	8	1	10	3	3	17	1	—	—	43
Podobne obrti	7	—	10	14	4	2	3	15	2	1	51
Skupaj	146	87	64	186	59	53	62	38	17	13	579

Prikazani podatki nam povedo, da se je število obrtnih delavnic v primerjavi s predvojnimi stanjem zmanjšalo skoraj za polovico, prav tako pa strokovni kadri v obrti, posebno kvalificirani obrtni delavci. Število vajencev v obrti se v primerjavi s predvojnimi stanjem bistveno ni spremenilo, kar kaže na to, da po opravljeni učni dobi ti kadri zapuščajo obrt in se vključujejo v druge stroke. V letu 1956 je na 1 obrtno delavnico odpadlo 135 prebivalcev, na 1 obrtnega delavca pa 59 prebivalcev. Glede na to, da se je številčno stanje prebivalstva na območju občine dvignilo od 14.723 prebivalcev v letu 1939 na 19.817 prebivalcev konec leta 1956, kar znaša 134%, število obrtnih delavnic in kvalificiranega obrtnega kadra pa je v primerjavi s tedanjim stanjem skoraj za polovico manjše bo treba v obdobju 1957—1961 posvetiti razvoju obrti vso pozornost.

Glavno oviro pri razvoju obrti predstavlja pomanjkanje primernih obrtnih lokalov s sodobnimi delovnimi sredstvi in pa pomanjkanje kvalificiranega obrtnega kadra, ki zaradi močnega vpliva industrializacije zapuščajo obrt in se zaradi ugodnejše stimulacije vključuje v industrijo in druge gospodarske panoge.

Da bi v tem petletnem obdobju vsaj delno omilili stanje preskrbe potrošnikov z obrtnimi uslugami in storitvami, je treba v obrti zvišati stanje kvalificiranih in visokokvalificiranih obrtnih delavcev za 22%, kar bi glede na stanje v letu 1956 znašalo 74 obrtnih delavcev.

Možnost za uresničitev plana delovne sile je v povečanju števila vajencev v socialističnem sektorju obrti in v zagotovitvi učnih mest v obratih, ki se bodo v obdobju 1957—1961 na novo ustanovili, nadalje v aktivizaciji obrtnih delavcev, ki so sedaj zaposleni na drugačnem delu in v drugih panogah gospodarstva ter z legalizacijo ilegalne obrti, to je predvsem tistih obrtnikov, ki so obrt odjavili, a še vedno obratujejo.

Razmerje števila vajencev do kvalificiranih delavcev je v socialističnem sektorju 1:2,3, v zasebnem pa 1:1,7. Upoštevajoč dejstvo, da je v zasebnem sektorju precej pasivno gledanje na vključevanje mladine (kratka učna doba, zagotovljene socialne ugodnosti in podobno), je razmerje v socialističnem sektorju absolutno nepravilno.

Glede na to, da znaša razmerje števila vajencev do kvalificiranih delavcev v zasebnem sektorju 1:1,7, bo moral tudi socialistični sektor v naslednjih letih takšno stanje doseči in vključiti v uk letno po 11 vajencev več. To bi v petih letih znašalo 55 vajencev in v povprečju triletno učne dobe da 18 novih kvalificiranih obrtnih delavcev. Z ustanavljanjem novih obrtnih obratov bo postopoma ustvarjenih 20 učnih mest, kar bi ob povprečni triletni učni dobi v petih letih znašalo 33 kvalificiranih obrtnih delavcev. Z vključevanjem mladine v uk bi v petih letih pridobili 51 kvalificiranih obrtnih delavcev. Ostali obrtni kader je treba dobiti z legalizacijo ilegalne obrti in z aktivizacijo obrtnih delavcev, ki so sedaj zaposleni v

drugih gospodarskih panogah, ki pa bi se pod določenimi ugodnostmi (predvsem pravilnejša stimulacija) zaposlili zopet v obrti.

Poleg povečanja števila kvalificiranega obrtnega kadra bi bilo glede na potrebe treba ustanoviti nekaj novih obrtnih obratov, ki jih danes sploh ni, delno pa pojačati zmogljivost že obstoječih obrtnih obratov.

Na področju občine bi bile potrebne še naslednje obrtne delavnice:

— Mehanična oziroma servisna delavnica v Soštanju, ki bi nudila usluge v mehanični, avtomehanični in motomehnični stroki ter istočasno popravljala kolesa. Taka servisna delavnica bi morala imeti tudi vse najnujnejše nadomestne dele v prodaji. Taka delavnica naj bi imela 3 kvalificirane delavce iz mehanične stroke, 2 kvalificirana delavca iz motomehnične stroke in 2 kvalificirana delavca iz avtomehanične stroke. V Velenju je potrebna popravljalnica koles z 2 zaposlenima.

— Ključavničarska in strojno-ključavničarska delavnica v Soštanju s 4 zaposlenimi. Ta delavnica bi deloma opravljala usluge tudi v kovinostругarski stroki.

— Elektrotehnična obrtna delavnica oziroma elektro-servisna delavnica v Soštanju, ki bi imela strokovnjaka za radiomehnično, elektromehnično ter specializirano elektro stroko za popravilo hladilnikov, elektrotehničnih aparatov s 5 zaposlenimi.

— Radiomehnična delavnica v Velenju s 3 zaposlenimi.

— Zidarski oziroma stavbni obrat v Soštanju in v Velenju, ki bi poleg pečarske in steklarske stroke, kjer bi bili zaposleni 3 delavci, imel še 3 zidarje, 2 tesarja, 2 soboslikarja in pleskarja in 2 parketarja. Zidarji bi morali biti usposobljeni tudi za krovsko dela.

— Ozko grlo se kaže v uslugah kleparstva in vodovodnih inštalacij, kar bo še občutnejše, ko bo treba vzdrževati novozgrajene stavbe. V ta namen bi bilo treba v Soštanju pojačati kleparski in vodovodno-inštalacijski obrat s 3 zaposlenimi, v Velenju pa ustanoviti novo delavnico s 4 zaposlenimi delavci iz kleparske stroke in 4 zaposlenimi iz vodovodno inštalacijske stroke. Občina je to vprašanje oz. vrzel hotela odpraviti z ustanovitvijo komunalnih podjetij v Soštanju in Velenju, vendar se je pokazalo, da ta komunalna podjetja niso kos postavljenim nalogam in potrebam in da so v vseh teh strokah potrebne samostojne delavnice, kjer bi se izučeval tudi obrtni kader. Sedaj so, takšna dela opravljali razni delavci izven svojega rednega delovnega časa.

— Slaščičarski obrat v Velenju s 3 zaposlenimi.

— Frizerski salon v Velenju s 4 zaposlenimi.

— Čiščenje in barvanje oblačil s 3 zaposlenimi.

— Graverski in zlatarski obrat v Velenju z 2 zaposlenima.

— Cvetličarna v Velenju.

— Popravljalnica nogavic v Soštanju in Velenju z 2 zaposlenima.

— Kolarska in kovaška delavnica v Smartnem ob Paki z 2 zaposlenima v vsaki stroki.

— Okrepiti je treba kapacitete v sodarski stroki z 2 zaposlenima in kapacitete v kolarski stroki s 3 zaposlenimi.

— V Soštanju je treba povečati kapacitete krojaštva moških oblek s 5 zaposlenimi in krojaštvo ženskih oblek z 10 zaposlenimi.

— Pralnico naj bi organiziralo Društvo za napredek gospodinjstva v Velenju oz. hišni sveti. To je možno zlasti za strnjeni del Novega Velenja, kjer naj bi se pri novogradnjah upoštevali tudi prostori za skupno pralnico.

Razen vseh navedenih potreb je treba upoštevati še potrebe komunalnega značaja, kot so klavnice in mesnice ter pekarnice, ki niso toliko ogrožene zaradi delovne sile kot zaradi neprimernih prostorov in opreme. Za področje Saleške doline bi bilo treba zgraditi sodobno pekarno in klavnico, ki bi služila za preskrbo prebivalstva celotne Saleške doline. Obstoječi pekarni v Soštanju in Velenju ne ustrezata današnjim razmeram in po zmogljivosti ne moreta kriti vseh potreb. Isto velja za klavnice. Po predračunih bi bilo treba za gradnjo pekarnice 60 milijonov, za klavnico pa 16 milijonov din. V tem petletnem obdobju je treba zagotoviti sredstva za izdelavo načrtov, v naslednjem planskem obdobju pa zasigurati sredstva za gradnjo obeh objektov.

c) Investicije

V obdobju 1957—1961 bodo v družbenem sektorju obrti naslednja sredstva (v 000 din):

— amortizacija	21.000
— lastna sredstva obrtnih obratov	15.000
— sredstva občinskega invest. sklada	35.000

Skupaj 71.000

Ta sredstva se glede na namen razdelijo takole (v 000 din):

— izgradnja novih obrtnih delavnic	15.000
— nabava opreme, zamenjava in dopolnitev v novih in obstoječih obrtnih obratih	50.000
— izdelava načrtov	6.000

Skupaj 71.000

Pod izgradnjo novih obrtnih delavnic so določena sredstva za gradnjo novih obrtnih prostorov Izdelovalnice gumiranega papirja v Velenju, s čimer se bi kapaciteta podjetja povečala za 40%, t. j. od sedanjih 75 ton na 105 ton letno.

Za uslužnostno obrt bodo morali graditi poslovne prostore graditelji stanovanj, predvsem večja industrijska podjetja.

Sredstva za opremo so namenjena novim obrtnim delavnicam, ki se bodo ustanovile v Soštanju in Velenju in delno za zamenjavo in dopolnitev opreme v že obstoječih obrtnih delavnicah.

Sredstva za načrte so določena za izdelavo načrtov za pekarno in klavnico, za izdelovalnico gumiranega papirja v Velenju in za Mizarstvo v Velenju.

d) Ostali ekonomski pogoji, potrebni za razvoj obrti

Materialna oskrba mora biti v bodočih 5 letih po trgovinski mreži vsekakor boljša od sedanje; poseben poudarek je treba dati surovinam, ki so potrebne za kovinsko, elektrotehnično in lesno obrt.

Z upoštevanjem povečanja obrtnih obratov se bo izboljšalo tudi ravnovesje med ponudbo in povpraševanjem po obrtnih proizvodih in uslugah in ustvarilo v naslednjem obdobju večjo stalnost cen za obrtne proizvode in usluge.

Vrednost proizvodnje bi se ob realizaciji plana kadrov in ustanovitvi novih obrti verjetno povečala za 30% proizvodnost dela pa bo pri tem narasla za 6%.

XV. poglavje

1. Občinski ljudski odbor Soštanj je dolžan, da pri sprejemanju tekočih družbenih planov in drugih odlokov upošteva smernice in cilje družbenega plana gospodarskega razvoja od leta 1957 do 1961 FLRJ, LRS in OLO Celje kakor tudi smernice in cilje v tem družbenem planu.

2. Za doseg ciljev in smernic po tem družbenem planu bo Občinski ljudski odbor Soštanj izdal poleg odlokov in predpisov vsako leto letni družbeni plan.

3. Gospodarske organizacije so dolžne pri sestavljanju svojih perspektivnih načrtov upoštevati osnovne cilje in smernice, postavljene v perspektivnih planih in letnih planih Okrajnega ljudskega odbora Celje in Občinskega ljudskega odbora Soštanj.

4. Organi državne uprave so dolžni spremljati izvajanje družbenega plana gospodarskega razvoja za področje občine Soštanj za razdobje 1957—1961 ter predlagati pristojnim svetom potrebne ukrepe za izvajanje tega plana.

5. Svet za družbeni plan in finance ter ostali sveti morajo redno obveščati občinski ljudski odbor Soštanj o izvajanju tega perspektivnega plana in vsakoletnih družbenih planov ter predlagati ukrepe, ki so potrebni za njegovo izpolnitev.

XVI. poglavje

1. Dokumentacija z dokumentacijskimi elaborati k družbenemu planu gospodarskega razvoja občine Soštanj za razdobje 1957—1961 je sestavni del tega plana.

2. Ta plan velja od dneva objave v Uradnem vestniku okraja Celje.

3. Gospodarski odnosi in rezultati, ki so bili doseženi v letu 1957 na podlagi družbenega plana za leto 1957, se štejejo v izpolnitev tega plana.

St. 01/1-1136/1-58

Soštanj, dne 31. julija 1958.

Predsednik
Občinskega ljudskega odbora
Soštanj
Stane Ravljen l. r.

160.

Občinski ljudski odbor Žalec je po 4. členu zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Uradni list FLRJ, št. 52-644/57) ter 26. členu statuta občine na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 28. marca 1959 sprejel

ODLOK

o družbenem planu občine Žalec za leto 1959.

Sprejme se družbeni plan občine Žalec za leto 1959, ki se glasi:

DRUŽBENI PLAN OBCINE ZALEC ZA LETO 1959

PRVI DEL

Smernice za gospodarski razvoj v letu 1959

1. poglavje

Osnovne naloge in smernice gospodarskega razvoja v letu 1959

Osnovne naloge in smernice gospodarskega razvoja v letu 1959 izvirajo iz doseženih rezultatov v minulih letih ter iz ekonomsko političnih razlogov, ki se postavljajo pred nas v obdobju do 1961. leta. Te naloge so v 1959. letu naslednje:

1. Obseg proizvodnje in storitev pri vseh gospodarskih panogah se mora povečati, tako da bo celotni narodni dohodek porastel za 12,3% in družbeni bruto proizvod za 9,7%.

2. Fizični obseg proizvodnje se mora dvigniti v vseh panogah gospodarstva, v industriji za 3,8%, v kmetijstvu pa za 24,9%.

Pričakovano povečanje obsega proizvodnje je možno doseči z boljšim izkoriščanjem sredstev za proizvodnjo, smotno uporabo investicijskih sredstev, z racionalnim zaposlovanjem delovne sile ter izboljšanjem organizacije dela. Gospodarske organizacije naj izkoristijo sedanji sistem delitve ustvarjenega dohodka, ki daje neposredno stimulacijo s posebnim deležem pri dohodku.

Da se stabilizira razvoj osebne potrošnje, se mora tudi v letu 1959 nadalje razvijati, utrjevati in organizacijsko ustaliti maloprodajna trgovska mreža, povečati kapaciteta in pa število obratov družbene prehrane in širiti kapaciteta uslužnostnih obrtnih obratov.

Pogoji za dvig osebne potrošnje so podani v pričakovanem povečanju obsega proizvodnje.

Osnovni pogoj za uspešno gospodarjenje v kmetijstvu na vasi je pospešeno naraščanje proizvodnje s kooperacijsko obliko proizvodnje.

Investicijska sredstva, s katerimi razpolaga občina, naj se uporabijo predvsem za nadaljnji razvoj kmetijstva, gospodarski napredek vasi, obrti, trgovine, gostinstva in turizma.

Da se dosežejo s tem družbenim planom postavljeni cilji, morajo gospodarske organizacije združevati sredstva v skupne sklade. Iz tega vira je določen pretežni del sredstev za investicije v objekte in institucije družbenega standarda.

II. poglavje

Družbeni bruto proizvod in narodni dohodek

Upoštevač dosežene uspehe v letu 1958 in glede na pričakovani porast proizvodnje in povečanje dejavnosti v vseh panogah, računamo z naslednjim porastom družbenega proizvoda in narodnega dohodka:

Socialistični sektor gospodarstva	1959		1958
	1958	1959	
Družbeni bruto proizvod	8,813.917	9,382.469	106,5
Narodni dohodek	4,491.063	4,840.332	107,8

Gibanje družbenega bruto proizvoda bo po posameznih panogah, glede na splošni porast proizvodnje, naslednje:

Panoga	Družbeni bruto proizvod		
	1958	1959	indeks
Kmetijstvo	2,273.098	2,841.022	124,9
Industrija	6,914.430	7,253.000	105,1
social. sektor	836.372	972.359	115,8
zaseb. sektor	1,436.726	1,868.663	130,0
Gradbeništvo	134.142	156.553	120,4
Promet (zasebni sektor)	13.118	14.000	106,7
Trgovina	495.019	474.395	95,0
Gostinstvo	115.467	145.125	126,2
social. sektor	35.149	59.988	171,4
zasebni sektor	80.318	85.137	106,4
Obrt	438.705	461.196	105,1
social. sektor	354.605	372.924	106,5
zasebni sektor	84.100	88.272	104,9
Komunala	44.200	93.250	211,9
Gospodarstvo skupaj	10,428.179	11,438.541	109,7
Socialistični sektor	8,813.917	9,382.469	106,5
Zasebni sektor	1,614.262	2,056.072	127,3

Gibanje narodnega dohodka bo po posameznih panogah naslednje:

Panoga	Narodni dohodek		
	1958	1959	Indeks
Industrija	3,542.386	3,751.922	105,9
Kmetijstvo	1,384.313	1,780.719	128,6
social. sektor	522.041	603.461	115,6
zasebni sektor	862.272	1,177.258	136,5
Gradbeništvo	59.802	69.918	116,9
Promet (zasebni sektor)	6.601	6.720	101,8
Trgovina	262.826	287.940	109,5
Gostinstvo	25.659	33.185	129,4
social. sektor	7.989	13.603	170,3
zasebni sektor	17.670	19.582	110,8
Obrt	109.087	119.413	109,4
social. sektor	88.087	96.913	110,0
zasebni sektor	21.000	22.500	107,1
Komunala	7.932	16.575	208,9
Gospodarstvo skupaj	5,398.606	6,066.392	112,3
Socialistični sektor	4,491.063	4,840.332	107,8
Zasebni sektor	907.543	1,226.060	135,0

Primerjava kaže, da v letu 1959 narodni dohodek hitreje narašča kot družbeni bruto proizvod. To je dosegljivo, ker družbeni plan računa s smotrnejšim izkoriščanjem surovin in energije ter s spremembo strukture proizvodnje v prid kvalitetnejših izdelkov ter s povečanim fizičnim obsegom proizvodnje. Plan tudi ne določa zvišanja amortizacije. Eden izmed temeljnih pogojev za hitrejši porast narodnega dohodka pa je tudi širša kooperacija zadrug z zasebnim sektorjem v kmetijstvu. To pričakovanje prihaja do izraza tudi v nadpovprečnem porastu bruto proizvoda v kmetijstvu, še posebno v zasebnem sektorju.

Povečani obseg gradenj objektov družbenega standarda, zlasti stanovanj, je vzrok hitrejšemu večanju obsega in vrednosti izvršenih del v gradbeništvo. Velik porast bruto proizvoda v gostinstvu poteka iz socialističnega sektorja, v komunali pa iz izgradnje osnovnega vodovodnega omrežja v občini.

III. poglavje

Investicije

Za dosego smotrnejšega investiranja so v l. 1959 določeni naslednji ukrepi:

1. Dokončati začeta dela in poravnati obveznosti iz preteklega leta.

2. Nameniti več sredstev za razvoj družbenega standarda, zlasti za stanovanja, komunalno in kulturno-socialno delavnost.

3. Na področju stanovanjske gradnje si prizadevati za čim ekonomičnejšim investiranjem.

4. Razen v kmetijstvo tudi v bodoče investicijska vlaganja usmeriti predvsem v trgovino, gostinstvo in obrt.

5. Združevati sredstva gospodarskih organizacij.

Zaradi sorazmerno večjih sredstev, ki ostanejo gospodarskim organizacijam na razpolago v letu 1959, pripočamo, da gospodarske organizacije združijo v tekočem letu razpoložljiva sredstva, ki se bodo prvenstveno vlagala v negospodarske investicije. S tem bi se zagotovila realizacija investicij skladno z zasnovami okrajnega družbenega in perspektivnega plana.

V letu 1959 se bo spremenila struktura investicij, kot sledi:

Investicije v gospodarstvu	Povečanje v % odn. zmanjšanje	
	1958	1959
Investicije v gospodarstvu	94%	74%
Negospodarske investicije	6%	26%
S k u p a j	100%	100%

— 75%

+ 64%

— 67%

Kmetijske investicije bodo v 1959. letu za 2,5 milijarde dinarjev manjše kot v letu 1958. To ustreza dinamiki kmetijskega perspektivnega plana za obdobje do 1961. leta.

Računamo, da bodo gospodarske organizacije v letu 1959 namenile za objekte družbenega standarda, vključno kulturnosocialno delavnost, okrog 110.000.000 din, od tega za stanovanja (izven sklada za kreditiranje stanovanjskih gradenj) 43.588.000 din.

Struktura izrabe občinskega investicijskega sklada po namenu bo v 1959. letu naslednja:

	Občinski DIS skupaj	Splošni del občinskega DIS	Del za pospeševanje kmetijstva
Skupna sredstva DIS			
ObLO Zalec	105.050	48.121	56.929
Od tega:			
Za invest. v osn. sredstva	76.259	33.562	42.697
Za invest. v obr. sredstva	28.791	14.559	14.232

v 1000 din

Delitev sredstev obč. invest. sklada	Skupaj	%	Za OS	Za ObS
Za industrijo	1.828	2	—	1.828
Za kmetijstvo	48.929	47	34.697	14.232
Za gradbeništvo	3.000	3	—	3.000
Za trgovino	11.125	11	6.687	4.438
Za gostinstvo	7.058	7	5.358	1.700
Za obrt	15.283	14	11.690	3.593
Za negosp. invest.	17.827	16	17.827	—
S k u p a j	105.050	100	76.259	28.791

Sredstva občinskega sklada za zidanje stanovanjskih hiš, ki jih bo možno trošiti v letu 1959, znašajo 121.966.375 din. Glede na velike potrebe po šolskih kapacitetah v vseh večjih krajih na področju občine, bo 10% teh sredstev porabljenih za investicije v obveznem šolstvu. Za napravo potrebnih komunalnih naprav in novih, sklenjeno zazidanih stanovanjskih okoliših, bo v letu 1959 porabljenih skupno 3% razpoložljivih sredstev občinskega stanovanjskega sklada.

V industriji so v načrtu investicije iz sredstev gospodarskih organizacij ter iz sredstev okraja, republike in zveze. Najvažnejše investicije bodo v opekarni Ložnica, Kovinskem podjetju Zalec, Keramični industriji Liboje, Tekstilni tovarni Prebold ter v tovarni nogavic Polzola — II. faza. V rudniku Zabukovica so v načrtu nadaljnje naložbe za raziskovalna vrtnanja.

V gradbeništvo je treba izpopolniti mehanizacijo, ki naj omogoči hitrejšo in cenejšo gradnjo.

V kmetijstvu bodo investicije naložene v regulacijska in melioracijska dela, dograditev hmeljskih sušilnic, gradnjo silosov, urejanje novih hmeljskih nasadov, nabavo plemenske živine in urejanje hlevov za njo ter v nabavo kmetijskih strojev in priključkov. Za dograditev sušilnic bo porabljenih 158.000.000 din, za melioracije 63.037.000 din, za regulacijska dela na Ložnici in Lagvaju pa 37.000.000 din.

Investicije v trgovini se bodo finansirale, razen iz že navedenih sredstev občinskega investicijskega sklada, še v omejenem obsegu iz lastnih sredstev gospodarskih organizacij, poleg tega pa bo občinski ljudski odbor še najel posojilo iz splošnega investicijskega sklada za nabavo uvožene opreme: hladilnikov, vitrin, tehtnic, silosov za olje in kavo, strojev za narezek itd. Krepitev obstoječe trgovske mreže z združevanjem v močnejše gospodarske enote bo tudi omogočila angažiranje tako ustvarjenih večjih lastnih sredstev trgovin samih za nadaljnje uvažanje maloprodajne trgovske mreže.

V gostinstvu in obrti računamo z nadaljnjo krepitvijo obstoječih obratov socialističnega sektorja. V ta namen se bo s sredstvi občinskega investicijskega sklada in z lastnimi skladi teh obratov dosegla utrditev teh obratov, z izboljšanjem delavnic in nabavo nekaterih strojev pa še povečanje obsega proizvodnje ter uslug. Maksimalno možna sredstva bodo namenjena za investicije za obratna sredstva, ki so v pretežni večini gospodarskih organizacij nezadostna. To ovira redno poslovanje ter onemogoča hitrejši razvoj teh podjetij in obratov. Občina bo letos najela srednje-ročno posojilo v znesku 20.000.000 din. S temi sredstvi se bodo finansirala dela na prvi fazi gradnje cestnega mostu preko Savinje na okrajni cesti Zalec—Zabukovica in pa asfaltiranje cestišča na okrajni cesti, ki drži skozi Braslovče.

IV. poglavje

Zaposlenost

V letu 1959 se število zaposlenih v primerjavi z minulim letom ne sme povečati.

V minulih letih je bilo prekomerno zaposlovanje nove delovne sile vzrok, da ni bilo doseženo povečanje storilnosti po zamisli. Pričakuje se sprememba strukture zaposlenih. To bo doseženo s strokovnim usposabljanjem nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev.

Da bi se prekomerno zaposlovanje v letu 1959 zavrlo in doseglo s tem družbenim planom določeno povečanje delovne storilnosti, je potrebno, da zbor proizvajalcev in občinski sindikalni svet ukreneta vse potrebno za redno in pravočasno reševanje nastajajočih problemov skupno s posameznimi gospodarskimi organizacijami.

Le z ukrepi, določenimi v prejšnjem odstavku, bo možno doseči povečanje produktivnosti dela. Izračunana produktivnost na bazi narodnega dohodka naj bi se povečala v socialističnem sektorju za 4,2%, v industriji pa za 5,4%.

Občinski sindikalni svet mora skupno z organi delavskega samoupravljanja in zbornicami skrbeti za uvajanje sodobnih metod pri izobraževanju odraslih, da se bo skrajšala doba priučevanja delovne sile ter izboljšal kvalifikacijski sestav delovne sile v prid kvalificirani delovni sili. Subjektivni faktor je pri doseganju proporcij v storilnosti in proizvodnosti dela odločilne važnosti. Zato je tudi s tega stališča važno, če se objektom družbenega standarda posveti maksimalna možna pozornost. Naloge na tem področju so navedene v naslednjem poglavju.

V. poglavje

Osebna potrošnja in družbeni standard

1. Osebna potrošnja

Z okrajnim perspektivnim planom in z družbenim planom okraja Celje za leto 1959 določeno povečanje realne osebne potrošnje vsega prebivalstva se ne da doseči le s povečano proizvodnjo, povečanim narodnim dohodkom, naraščanjem delovne storilnosti in razvojem obrtniške ter gostinske mreže, temveč je v ta namen potrebno tudi urejeno tržišče. Na tem področju je torej doseganje pričakovanega povečanja osebne potrošnje v veliki meri odvisno od pravnega in pravočasnega ukrepanja pristojnih občinskih organov.

Da se doseže pričakovano povečanje realne osebne potrošnje, so potrebni naslednji ukrepi:

— ekonomsko obvladati tržišče, da ostanejo cene na nivoju iz leta 1958, čeprav bi bilo potrebno v posameznih primerih tudi administrativno intervenirati;

— zadovoljiti tržišče s kmetijskimi artikli, kar se da — razen za sezonske artikle in južno sadje — doseči, čim kmetijske zadruge zajamejo s svojim odkupom tržne viške;

— po lanskoletnih izkušnjah z dogovarjanjem cen in pred pogodbami zagotoviti potrebne količine proizvodov za trg ter tako zagotoviti tudi stabilizacijo cen;

— pri Agroprometu Celje, ki je preskrbovalno podjetje za področje naše občine, doseči redno oskrbovanje z

zadostnimi količinami kvalitetnega blaga, v nasprotnem primeru pa naj svet za blagovni promet prouči in najde druge možnosti rednega oskrbovanja našega trga s sadjem, zelenjavo in ostalimi kmetijskimi pridelki.

2. Družbeni standard

Življenja raven je važen subjektivni faktor pri proizvodnosti dela in delovni storilnosti. Upoštevajoč to dejstvo je treba v letu 1959 usmeriti vse maksimalno možne napore v objekte družbenega standarda, tako da se bodo splošni življenjski pogoji v vseh industrijskih krajih na področju občine bistveno izboljšali. V korak s temi naporji morajo iti tudi vsa socialistična kmetijska gospodarstva ter tudi ona, poleg intenzivne skrbi za proizvodnjo, pokazati skrb za svoje delavstvo in se truditi, da nedomeste dosedanjí zaostanek na tem področju.

Računamo, da bo v letu 1959 vloženih na področju občine v negospodarske investicije okrog 253.000.000 din.

Od teh sredstev se bo pretežni del in to 149.694.000 din ali 59% porabil za gradnjo stanovanj. Računamo s povprečno letno dograditvijo 55 novih stanovanj, ki se bodo vsa gradila v ožjih zazidalnih okoliših Zalca, Sempetra, Prebolda in Polzeli. Da se za stanovanjsko gradnjo pridobi čim več sredstev je treba, da bodi lastna udeležba investitorja pri najemanju posojila iz stanovanjskega sklada čim večja. S pravili stanovanjskega sklada določeno obvezno lastno udeležbo je v vsakem primeru presojati kot minimalno.

Investicije na področju družbenega standarda po virih in namenu vlaganja so naslednje:

Namen	v 000 din			
	Sredstva GO	Stan. sklad	DIS občine	Skupaj
Stanovanja	43.588	106.106	—	149.694
Objekti za oddih	5.142	—	—	5.142
Družbena prehrana	7.500	—	2.758	10.258
Stanov. skupnost	5.719	—	—	5.719
Vrtci	7.400	—	—	7.400
Obvezno šolstvo	5.800	12.200	—	18.000
Zdravstvo	7.000	—	—	7.000
Komun. dejavnost	22.000	3.660	18.127	43.787
Ostalo	6.000	—	—	6.000
Skupaj	110.149	121.966	20.885	253.000

3. Šolstvo, prosveta in telesna vzgoja

V skladu s perspektivnim planom razvoja gospodarstva v občini Zalec se mora sorazmerno razvijati tudi šolstvo, prosveta in telesna vzgoja.

Resen problem za izvajanje reforme šolstvo predstavlja pomanjkanje učnih prostorov, predvsem pomožnih prostorov in to: delavnic za pouk tehnične vzgoje, šolskih kuhinj, kabinetov, igrišč, telovadišč, športnih rekvizitov itd.

Na nekaterih šolah je pereče vprašanje učnega prostora, n. pr.: Sola Griže, ki bo imela v naslednjem šolskem letu 12 oddelkov, na razpolago pa ima le 5 učilnic brez stranskih prostorov.

Nadalje predstavlja stanovanjski problem v večjih centrih resno oviro za smotrno šolsko kadrovsko politiko, n. pr. v Zalcu, Polzeli, Grižah, Preboldu, Libojah itd. Tudi v odročnih krajih so na šolah na razpolago zelo skromni in celo neprimerni stanovanjski prostori za učiteljstvo, zato v teh krajih ne moremo namestiti zadostnega števila učnih moči.

Obstoječih šolskih zgradb ne moremo vzdrževati v uporabnem stanju samo s proračunskimi sredstvi. Zato je treba dodeliti dodatna finančna sredstva za večja vzdrževalna dela in adaptacije. Najslabši higienski pogoji pa so v Libojah, kjer nameravamo pričeti v tem letu z gradnjo nove šole.

Ob gradnji savinjskega vodovoda je nujno, da se v šolskih poslopih vgradijo vodovodne naprave (stranišča na vodni izplak, umivalniki v učilnicah in na hodnikih) in pripravijo za priključek bodisi na krajevni ali na lastni vodovod.

Novi zakon o šolstvu je naložil občinskim oziroma prosvetnim organom nalogo pospešenega izobraževanja odraslih. V tem letu bodo pričele z delom šole za odrasle pri popolnih osnovnih šolah in sicer: v Zalcu, Grižah, Preboldu, Polzeli in Vranskem. Razen tega bo za splošno izobraževanje v tem letu približno 150 predavanj iz področja kulture in prosvete, zdravstva, socialne zakonodaje, delovne zakonodaje, kmetijstva in gospodarstva na Ljudski univerzi v Zalcu.

Važne izobraževalne ustanove so tudi ljudske knjižnice, ki jih moramo še nadalje gmotno podpirati. V načrtu je tudi ustanovitev novih čitalnic ob ljudskih knjižnicah, razen tega pa ustanovitev dveh do treh potovalnih knjižnic.

Za dopolnilno izobraževanje odrasle kmečke mladine bodo delovale kmetijsko-gospodarske šole povsod tam, kjer bo zadostno število prijavljencev. Za izvršitev teh nalog pa je potrebno šolam in prosvetnim ustanovam nabaviti učila in ostala tehnična sredstva (n. pr.: diaskope, episkope, diafilme in kino-projektorje na ozki trak).

Predšolska vzgoja je kot važen sestavni del sistema izobraževanja pri nas doslej nezadostno razvita. Zato je treba ustanoviti otroški vrtec v Preboldu ter razširiti vrtca v Libojah in Zalcu.

Če bodo prispevale sredstva gospodarske organizacije na Polzeli, se tudi tam ustanovi otroški vrtec.

Za otroške vrtce, za nove učilnice na šolah in za delavnice bo potrebno nabaviti opremo

Za uspešen pouk telesne vzgoje na šolah in za pravilno funkcioniranje telesno vzgojnih društev se bo v tem letu treba lotiti pospešene gradnje in urejanja igrišč, telovadišč, telovadnic in drugih športnih objektov, ki služijo hkrati šolski mladini in odraslim.

V letu 1959 je potrebno izvršiti naslednje:

I. Šolstvo

1. Sola Andraž:
 - adaptacija ene učilnice;
 - ureditev vodovoda;
 - adaptacija dveh samskih stanovanj za učiteljstvo.
2. Sola Galicija:
 - adaptacija samskega stanovanja za učitelja;
 - popravilo oken na šoli.
3. Sola Griže:
 - adaptacija ene učilnice iz sedanjega upraviteljevega stanovanja, ki se nahaja v šolski zgradbi;
 - ureditev telovadnice in delavnice za tehnični pouk;
 - ureditev lastnega vodovoda;
 - nakup stanovanjske hiše za stanovanje učiteljstva.
4. Sola Letuš:
 - ureditev fasade na šolski zgradbi;
 - ureditev stranišč na vodni izplak.
5. Sola Liboje:
 - pričeti z začetnimi deli na gradnji nove šole.
6. Sola Petrovče:
 - ureditev vodovodnih naprav v šolski zgradbi;
 - adaptacija enega samskega stanovanja in skladišča za mlečno kuhinjo.
7. Sola Ponikva:
 - ureditev vodovodnih naprav v zgradbi;
 - ureditev samskega stanovanja za učiteljstvo.
8. Sola Prebold:
 - ureditev stranišč na vodni izplak;
 - ureditev delavnice za tehnični pouk in šolske kuhinje;
 - ureditev enega samskega stanovanja za učiteljstvo.
9. Sola Tabor:
 - adaptacija ene učilnice, kabineta in pisarne v šolski zgradbi;

— dokončati adaptacije stanovanjske hiše za učiteljsvo;
— ureditev delavnice za tehnični pouk in mlečne kuhinje.

10. Sola Vinska gora:
— adaptacija stanovanj za učiteljstvo;
— ureditev poda v eni učilnici.

11. Šola Vransko:
— ureditev umivalnikov, kanalizacije, stopniških držav;

— ureditev delavnice za tehnični pouk;
— postavitev garderobnih omarič.

(Za izvršitev gornjega zahtevka je izdana odločba sanitarne inšpekcije.)

12. Sola Žalec:
— ureditev smetiščne jame in splaniranje dvorišča;
— ureditev podov v dveh učilnicah;
— ureditev stanovanja za učiteljstvo.

13. Vaj. šola Žalec:
— oprema delavnice za pouk tehnične vzgoje.

14. Otroški vrtec Liboje:
— dograditev prizidka z učilnico in potrebnimi sanitarnimi napravami.

15. Nabava opreme za učilnice, delavnice in šolske kuhinje ter večja učila za višje organizirane osnovne šole.

II. Prosveta in kultura

- Oprema odrov.
- Oprema čitalnic.
- Nabava instrumentov za godbo Žalec-Zabukovica.
- Nabava magnetofona.
- Nabava kino-projektorjev na ozki trak.

III. Telesna vzgoja

- »Partizan« Žalec:
— začetna dela pri gradnji telovadnice;
— začetna dela pri gradnji stadiona in ureditev sedanjega igrišča.
- »Partizan« Polzela:
— dokončna dela na atletskem stadionu;
— ureditev telovadnice.
- »Partizan« Braslovče:
— ureditev telovadnice;
— ureditev atletske steze in igrišča.
- »Partizan« Prebold:
— ureditev telovadnice.
- »Partizan« Vransko:
— ureditev odprtega telovadišča.
- »Partizan« Zabukovica:
— ureditev igrišča oziroma telovadišča.
- »Partizan« Petrovče:
— ureditev igrišča.
- »Partizan« Tabor:
— ureditev telovadnice;
— ureditev telovadišča — razširitev.
- »Partizan« Gomilsko:
— manjša adaptacija doma »Partizan«.
- »Partizan« Gotovlje:
— začetna dela za gradnjo telovadnice.

Pri realizaciji gornjega plana računamo na sredstva iz nabiralne akcije in na prostovoljno delo mladine.

Navedena adaptacijska in obnovitvena dela v šolah in drugih prosvetnih objektih v občini Žalec so neodložljiva, saj je svet za šolstvo, prosveto in telesno vzgojo upošteval le tiste nujne potrebe, ki že več let ovirajo normalno delo šol, prosvetnih in telesno-vzgojnih ustanov.

Ta dela bodo izvedena le, če bodo svetu za šolstvo, prosveto in telesno vzgojo na razpolago finančna sredstva, ki jih določata družbeni plan in proračun za leto 1959, in to:

1. 10 % sredstev občinskega sklada za zidanje stanovanjskih hiš;

2. prispevek vplačanega zneska gospodarskih organizacij iz naslova dve tretjini sklada skupne porabe;

3. proračunska dotacija občinskega ljudskega odbora Žalec skladu za šolstvo.

DRUGI DEL

Razvoj po gospodarskih panogah

VI. poglavje

Industrija

Da se dosežejo s tem planom določene naloge kakor tudi cilji, določeni z okrajnim perspektivnim planom za obdobje 1957—1961 in z okrajnim družbenim planom za leto 1959, je osnovni pogoj, da se doseže predvideni fizični obseg proizvodnje. Zato je naloga industrijskih podjetij, da fizični obseg proizvodnje v primerjavi s planom za leto 1958 dosežejo naslednje:

Podjetje	1959	1958
Rudnik rjavega premoga Zabukovca	100	100
Keramična industrija Liboje	107	100
Kovinsko podjetje Žalec	100	100
Savinjska tovarna opeke Ložnica	118	100
Tovarna pohištva Polzela	107	100
Lesna industrija Sempeter	100	100
Tekstilna tovarna Prebold	100	100
Tekstilna tovarna Sempeter	100	100
Tekstilna tovarna »Juteks« Žalec	102	100
Tovarna nogavic Polzela	104	100

V tem okviru je določena za nekatere najvažnejše proizvode naslednja proizvodnja v letu 1959:

Proizvod	Enota mere	Količina
Rjavi premog	ton	138.000
Gospodinjska keramika	ton	1.137
Grafitni lonci	ton	108
Siva litina	ton	120
Kovinske armature	ton	75,7
Zidak	kom.	3.500.000
Votlaki 4/1	kom.	330.000
Votlaki 2/1	kom.	150.000
Parolit 8	kom.	50.000
Rapid nosilci	kom.	250.000
Rapid polnilci	kom.	250.000
Zarezniki	kom.	300.000
Bobrovec	kom.	190.000
Slemenjaki	kom.	10.000
Stanovanjsko pohištvo	garn.	1.670
Razni finalni izdelki		
lesne industrije	kom.	5.250
Stavbno pohištvo	m ³	370
Solsko pohištvo	kom.	350
bombažne tkanine	m ²	9.171.000
Jutine tkanine	m ²	500.000
Konopljene tkanine	m ²	50.000
Konfekcija jute	m ²	300.000
Nogavice	pari	3.800.000

V Rudniku rjavega premoga Zabukovica pričakujemo enako proizvodnjo, kot je bila dosežena v minulem letu. Takšno proizvodnjo dopuščajo sloji, ki se sedaj izkoriščajo. Poleg tega se bodo nadaljevala raziskovalna dela v severni kadunji, kjer se pričakuje kompaktnije ležišče visoko kaloričnega premoga.

Keramična industrija Liboje bo osvojila proizvodnjo grafitnih loncev, poleg tega pa z osvojitvijo recepture za lošč domače proizvodnje bistveno znižala lastno ceno za gospodinjsko in okrasno keramiko. Za nadaljnje nemoteno poslovanje in perspektivni razvoj bo treba v tem podjetju še letos začeti z rekonstrukcijo, na prvem mestu postaviti novo predorno peč.

Kovinsko podjetje Žalec ima zagotovljeno delo in naročila, ki presegajo zmogljivosti obrata. Obstoječe stanje resno ogroža zdravstveno stanje zaposlenih delavcev, zlasti v livarni. Glede na že vloženi zahtevek za odobritev posojila, računamo, da bo podjetje še letos prešlo v rekonstrukcijo.

Glede na pomanjkanje gradbenega materiala, t. j. vseh vrst zidne in strešne opeke računamo v letošnjem letu z začetkom rekonstrukcijskih del v Savinjski tovarni opeke na Ložnici. Rekonstrukcija je pogoj za zasnovani nadaljnji razvoj te industrije in proizvodnje.

Da se doseže pričakovana proizvodnja v lesni industriji, se morata obe podjetji truditi, da gospodarska poslovna zveza Celje realizira po razdelilniku določene kontingente hlodovine. Lesno podjetje Sempeter mora skrbeti, da bo s svojim že izurjenim kadrom proizvajalo stavbno pohištvo v pričakovani količini, da zadosti osnovnim potrebam v gradbeništvu. Glede ostalih proizvodov t. j. stanovanjskega, šolskega in ostalega pohištva ter drugih finalnih produktov se morata obe podjetji truditi, da razpoložljive lesne količine predelata v čim kvalitetnejše finalne produkte.

Tekstilna industrija minulo leto ni dosegla planirane proizvodnje. V letošnjem letu so dane vse objektivne možnosti, da Tovarna nogavic Polzela doseže predvideno proizvodnjo, glede na II. fazo rekonstrukcije in na nabavo nadaljnjih novih, visoko vrednih letilnih strojev. Tekstilna tovarna »Juteks« Žalec tudi letos nima zagotovljenih potrebnih količin jutine preje za kritje proizvodnih zmogljivosti. Zato računamo, da bo nadaljevala s proizvodnjo tehničnega platna in drugih težkih bombažnih ter konopnenih tkanin in s tem izkoristila obstoječi strojni park. V proizvodnji lahkih bombažnih tkanin, to je v tekstilnih tovarnah Prebold in Sempeter, računamo z izboljšanjem proizvodnje v koprodukciji uporabi belilnice kakor tudi v absolutnem povečanju obsega proizvodnje. Tekstilna tovarna Prebold začne letos s I. fazo rekonstrukcije, v tej zvezi tudi z deli za postavitve lastne predilnice.

VII. poglavje

Kmetijstvo

V letu 1959 bo doseženo veliko povečanje kmetijske proizvodnje. To bo doseženo z izkoriščanjem v preteklem letu reguliranih in melioriranih površin, s pridobitvijo novih njivskih površin, z nadaljnjim uvajanjem sivorjave pasme govedi ter nabavo plemenskih živali sivorjave in frizijske pasme in z vse večjo uporabo agrotehnik. Vsi ti ukrepi skupaj bodo omogočili po eni strani skokovito večanje povprečnih hektarskih pridelkov, pri živinoreji pa okrepili krmsko bazo ter tako omogočili nadaljnje intenziviranje živinoreje. V primerjavi s realizacijo, doseženo v minulemu letu, računamo, da bo v letu 1959 porasla kmetijska proizvodnja za 24,9 %. Ker so kmetijska gospodarstva socialističnega sektorja lastništva že doslej uporabljala sodobno agrotehniko, pričakujemo v socialističnem sektorju kmetijstva porast proizvodnje za 15,8 %, medtem ko bo v zasebnem sektorju povečanje 30 %. Tolikšno povečanje bo rezultat novih kooperacijskih odnosov v zasebni kmetijski proizvodnji.

Indeksi pričakovane kmetijske proizvodnje v letu 1959 so v odnosu na realizacijo leta 1958 naslednji:

Poljedelstvo skupaj	127,5
Od tega:	
žita	122,4
industrijske rastline	133,5
vrtnine	96,4
krmske rastline in travniki	142,3
Sadjarstvo	98,7
Vinogradništvo	92,8
Zivinoreja	123,7
Kmetijstvo skupaj	124,9

1. Poljedelstvo

Za poljedelsko proizvodnjo bodo v letu 1959 pridobljene nove njivske površine na račun travniških in izboljšane obstoječe njivske in travniške površine. To se bo odražalo v večji proizvodnji po količini in kakovosti. Tako je v načrtu, da se bodo njivske površine povečale pri družbenem sektorju za 12 ha in v zasebnem sektorju lastništva za 98 ha na račun travniške površine. To povečanje je osnovano tudi v nadaljevanju regulacije potoka Ložnica. Z manjšimi melioracijskimi deli kmetijskih zadrug bo izboljšano 110 ha obdelovalne zemlje. Izboljšanje njivskih in travniških površin z regulacijo in melioracijami pa bo obseglo 850 ha. Za melioracije bo porabljenih 63.000.000 din; za nadaljevanje regulacijskih del na Ložnici in Lagvaju pa 37.000.000 din. Struktura poljščin in rastlin se bo tudi v letu 1959 menjala v smeri specializacije (tipizacije) proizvodnje v smislu odloka o rajonizaciji kmetijske proizvodnje v okraju Celje. Povečala se bo površina hmelja in krmskih rastlin, zmanjšala pa površina koruze in tistih rastlin, ki za rajonizacijo in tipizirano proizvodnjo niso rentabilne. Povečanje površin hmelja bo znašalo 202 ha ali 10 % v primerjavi z letom 1958.

V posameznih gospodarskih organizacijah bo povečanje površin hmelja naslednje:

Organizacija	Hmelja ha leta 1958	Povečanje hmelja ha v letu 1959	% povečanja
KG Žovnek	50	—	—
KG Latkova vas	26	3,30	7
KG Sempeter	40	5,50	14
KG Vrbje	40	6,50	16
KG Arja vas	28	3,50	12
Inštitut Žalec	9	1,20	—
Skupaj družbeni sektor	193	20	10
KZ Braslovče	279	18	6
KZ Galicija	28	8	29
KZ Gotovlje	64	11	17
KZ Griže	43	10	20
KZ Gomilsko	119	15	12
KZ Petrovče	193	20	10
KZ Polzela	192	8	4
KZ Ponikva	35	6	17
KZ Prebold	118	15	13
KZ Šešče	26	8	31
KZ Šempeter	222	10	4
KZ Tabor	129	8	6
KZ Trnava	76	12	16
KZ Vinska gora	24	7	29
KZ Vransko	111	14	13
KZ Žalec	109	12	11
Skupaj KZ	1.768	182	10
Skupaj KG in KZ	1.961	202	10

Povečane hektarske pridelke bo zagotovila organizacija proizvodnje na družbenih kmetijskih gospodarstvih, usposobljena strokovna služba, pri kmetijskih zadrugah pa proizvodnja v kooperaciji z uporabo sodobne agrotehnik. Uporaba sodobne agrotehnik bo zajela v letu 1959 naslednje površine na družbenih kmetijskih gospodarstvih in v kooperaciji:

a) na družbenih kmetijskih gospodarstvih:

	Hmelj ha	Pšenica		Krompir ha	Travn. ha
		setev 1959 ha	setev 1958 ha		
KG Arja vas	32	—	6	—	97
Inštitut Zalec	10	—	—	—	—
KG Latkova vas	29	—	3	2	69
Sad. drev. Mirošan	—	—	—	—	—
KG Sempeter	45	—	8	3	57
KG Vrbje	47	—	7	2	77
KG Zovnek	50	—	—	—	40
Skupaj	213	—	24	7	339

b) v kooperaciji:

	Hmelj ha	Pšenica		Krompir ha	Travn. ha
		setev 1959 ha	setev 1958 ha		
KZ Braslovče	297	18,95	35	5	80
KZ Galicija	36	4,11	10	2	20
KZ Gotovlje	75	8,67	15	5	30
KZ Griže	53	5,86	10	3	40
KZ Gomilsko	134	12,07	20	5	40
KZ Petrovče	212	19,96	30	10	80
KZ Polzela	200	20,05	30	5	70
KZ Ponikva	41	4,97	10	2	25
KZ Prebold	133	22,32	30	5	70
KZ Sešče	34	4,21	6	2	30
KZ Sempeter	232	4,67	15	3	70
KZ Tabor	137	11,02	15	5	70
KZ Trnava	88	5,85	10	2	25
KZ Vinska gora	31	3,75	6	3	25
KZ Vransko	125	10,72	20	10	80
KZ Zalec	121	6,50	15	5	40
Skupaj	1.949	163,68	277	72	795

Za dosego večjih ha pridelkov bodo uporabljeni naslednji agrotehnični ukrepi:

1. Setev kvalitetnih semen (pšenice, krompirja), kar bo zagotovila površina, posejana v letu 1959 z italijanskimi sortami pšenice na 169 ha; za seme krompirja pa okrajna semenska služba iz krajev, ki pridelujejo semenski krompir.

2. Večja in strokovno pravilna uporaba umetnih gnojil, ki bo znašala na družbenih gospodarstvih 1139 ton, KZ pa 6660 ton.

3. Uporaba mehanizacije za izboljšanje oskrbe rastlin. Sedanje število 151 traktorjev se bo v letu 1959 povečalo za 40 traktorjev, tako da jih bo ob koncu leta 191 z vsemi pripadajočimi priključki.

4. Smotrno zatiranje bolezni in škodljivcev rastlin. Po odredbi o skupnem zatiranju bolezni in škodljivcev rastlin ga bodo opravile kmetijske zadruge.

S temi ukrepi se pričakuje, da bodo v letu 1959 doseženi naslednji ha pridelki:

	1957	1958	Proizvodnja v kooperaciji mtc/ha	1959 ostala proizvod. mtc/ha	Povprečni ha pridelok mtc/ha
Hmelj (stari)	1.329	1.265	1.350	—	1.350
Pšenica	16,2	19,5	40	19	24
Ječmen	15	15,5	—	20	20
Krompir	113	155	220	160	166
Črna detelja	50	60	80	60	62
Travniki	27,3	31	60	33	37

Razen že naštetih ukrepov, ki bodo zagotovili gornje hektarske pridelke, bo za dosego kvalitetnih pridelkov krme pomembno zlasti tole:

1. melioracija travnišč,
2. organiziranje pravočasne košnje, ki je dolžnost KZ,
3. povečanje sušenja na sušilih.

Investicije za zgoraj navedeno proizvodnjo bodo v letu 1959 zajele naslednji obseg:

Gradnja žičnic za hmelj:

	Skupaj 1958 ha	Gradnja v letu 1959/ha	% povečanja
Zasebni sektor:			
KZ Braslovče	42	20	48
KZ Galicija	1	6	714
KZ Gotovlje	3	12	344
KZ Gomilsko	18	15	81
KZ Griže	5	6	123
KZ Petrovče	27	18	66
KZ Polzela	22	10	45
KZ Ponikva	3	3	101
KZ Prebold	9	16	174
KZ Sešče	10	5	48
KZ Sempeter	12	15	122
KZ Tabor	35	10	39
KZ Trnava	10	10	96
KZ Vinska gora	4	4	114
KZ Vransko	31	15	49
KZ Zalec	7	10	142
Skupaj	239	175	73
Socialistični sektor:			
KG Arja vas	19	3,50	18
Inštitut Zalec	9	1,20	—
KG Latkova vas	18	3,30	10
KG Sempeter	31	5,50	18
KG Vrbje	28	8,50	23
KG Zovnek	50	—	—
Skupaj	155	22	14
Oba sektorja skupaj	394	197	50

Za boljše sušenje hmelja je v načrtu v teku leta le dograditev obstoječih sušilnic za hmelj.

V obstoječe sušilnice se bodo poizkusno vgradile nove toplotne naprave, ki bodo povečale zmogljivost sušenja za okrog 120% — od dosedanjih 4.000 kg na 10.000 kg hmelja v sušilni dobi (10. dne) investicije za dograditev hmeljskih sušilnic bodo znašale 158.000.000 din.

2. Sadjarstvo

Novo zasajevanje sadnih dreves, v glavnem jablan, bo nadomestilo redni letni posek zaradi starosti in bolezni. Na novo bo v letu 1959 zasajeno z jabolani 28 ha, z jagodičevjem pa 6 ha zemljišča. Posamezne gospodarske organizacije bodo zasadile z jabolani naslednje površine:

KZ Vinska gora	2 ha
KZ Polzela	3 ha
KZ Prebold	2 ha
KZ Petrovče	2 ha
KZ Ponikva	2 ha
KZ Galicija	3 ha
KZ Griže	1 ha
KZ Vransko	4 ha
Sadna drevesnica Mirošan	9 ha

Skupaj 28 ha

Kmetijska zadruga Vransko bo zasadila 6 ha jagodičevja.

Napredek sadjarstva bo dosežen s temile ukrepi:

1. S proizvodnjo po sortimentu in kakovosti ustreznih sadnih sadik. Sadna drevesnica Mirošan jih bo v letu 1959 proizvedla 60.000.

2. Asanacija vseh obstoječih nasadov na območju celotne občine. Tu je mišljen posek zaradi starosti in boleznih dotrajanih dreves, pomladitev ostarelih in za škropljenje previsokih dreves in precepitev tistih sadnih sort, ki dajejo po količini in kakovosti slab pridelek.

3. Boljšo oskrbo sadnih dreves s strokovnim in pravnim čiščenjem ter gnojenjem sadnih dreves z ustrezno količino hlevskega gnoja in umetnih gnojil.

4. Dosledno zimsko in najmanj enkratno poletno škropljenje, da se na minimum omeji okužba bo omeriškem kaparju in rdečem pajku ter da se doseže boljše kvaliteto sadnega pridelka. Kvaliteto škropljenja bo omogočilo kontinuirno škropljenje, ki so ga dolžne opraviti KZ s posebnimi ekipami. Dolžnost KZ za tako škropljenje je določena z odredbo o skupnem zatiranju boleznih in škodljivcev rastlin.

3. Živinoreja

Načrt intenzivnejše živinoreje je v sorazmerju s povečanjem pridelka krme po količini in kakovosti. V ta namen je v načrtu poljedelske proizvodnje določena ustrezna krmska baza in ukrepi za večje, boljše in cenejše pridelke krme. Z dograditvijo silosov v lanskem letu, s skupno prostornino 250 m³, in gradnjo novih v letošnjem letu, s skupno prostornino 1.200 m³, bodo dani pogoji za povečano količino silirane krme za zimsko obdobje.

Da menjamo strukturo živine, nam narekuje uvedba mehanizacije v obdobju zadnjih dveh let, vzporedno s tem pa rentabilnost posamezne vrste živine.

Število goveje živine se bo povečalo, sorazmerno pa zmanjšalo število konj. Zmanjšanje števila konj bodo narekovali ekonomski razlogi. Povečanje števila goveje živine bo doseženo z domačo vzrejo in nakupom do normalna, ki je 1 glava velike živine na ha obdelovalne zemlje (500 kg žive teže na ha). S to spremembo strukture živine bo zagotovljena rentabilnost mehanizacije in povečanje proizvodnje mleka in mesa.

Zaradi pospeševanja živinoreje se bo tudi v letu 1959 nadaljevala selekcija govedi s temile ukrepi:

1. Izločanje manjvrednih živali;
2. pretapanjem (osemenjevanjem) s semenom kvalitetnih bikov sivorjave pasme, kar bo doseženo z nadaljnjo razširitvijo osemnjanja;

3. z nakupom kvalitetnih sivorjavih živali iz Primorske.

Umetno osemnjanje se bo povečalo z ustanovitvijo nove osemnjalne postaje na Ponikvi za 200 plemenic in bo v letu 1959 verjetno zajelo 82% krav in nad leto starih telic. Za plemenice višinskih predelov Lapotnik, Merinca in Zaplanina bo treba nabaviti 3 plemenske bike. Zaradi razširitve umetnega osemnjanja bo treba izločiti 3 plemenske bike (na Ponikvi, Gotovljah in Ločici).

Številčno stanje živine bo torej po zamisli naslednje:

Vrsta živine	1958	1959
Govedo skupaj	9.487	9.607
Od tega:		
teleta do 1 leta	1.410	1.420
bikci, junice do 2 let	1.032	1.052
mlado govedo nad 2 leti	464	474
krave, breje junice	5.968	6.048
voli	598	600
plemenski biki	15	13
Konji	2.141	2.106
Ovce	805	705
Kokoši	40.337	42.450
Prašiči skupaj	10.158	11.000
Od tega:		
sesni pujski in odtojki	1.953	2.230
tekači	2.900	3.000
plemenske svinje	1.476	1.600
baconi	—	100
plemenski merjasci	66	70
pitanci	3.763	4.000

Za prašičerejo in rejo perutnine bo preko vzrejnih središč zagotovljen podmladek, ki bo zadoščal potrebam.

Tako bo v letu 1959 zaradi zamenjave nabavljeno iz vzrejnih središč okraja (Konjice, Šmarje) 20 plemenskih prašičev bele požlahtnjene pasme. Za osvežitev in izboljšanje pasme pa bo nabavljenih okrog 20 svinjk.

Zaradi povečanja proizvodnosti kokošjereje se bo v letu 1959 nadaljevala akcija čiščenja pasme kokošjih jat z nabavo okrog 6.000 čistopasemskih enodnevnih piščancev štajerske pasme.

Povečanje in izboljšanje krme se bo odrazilo tudi na proizvodnji mleka, ki bo v letu 1959 znašala pri zasebnih proizvajalcih na kravo 1.800 litrov, pri družbenih gospodarstvih pa 3.500 litrov na kravo.

Skupna proizvodnja mleka bo znašala 114.890 hl. Proizvodnja govejega in telečjega mesa bo znašala 1.240 ton. Od te količine bo za baby beef 50 ton. Proizvodnja prašičjega mesa bo znašala 1.556 ton. Od te količine bo 16 ton baconov.

Pridelek medu se bo povečal ne samo zaradi boljšega izkoriščanja pasišč, ampak tudi zaradi povečanja števila čebelnih družin. (Sadna drevesnica Mirošan za 40, KG Zovnek za 70 AZ panjev itd.).

Veterinarska služba

Zatiranje živalskih in kužnih boleznih bo v letu 1959 obsegalo tuberkulinizacijo vse goveje živine. Zatiranje metiljavosti bo omogočeno z nadaljevanjem melioracij, ki so navedene v uvodu; zdravljenje metiljave živine pa bo osredotočeno na živino družbenega sektorja.

Kužne bolezni se bodo v glavnem zatirale s preventivnim cepljenjem.

Proti rdečici bodo cepljeni vsi prašiči, proti kokošji kugi okrog 12.000 kokoši in proti pasji steklini vsi psi.

Kmetijske proizvajalne organizacije

Posamezne kmetijske organizacije bodo za izvedbo plana dolžne v letu 1959 izvesti naslednje ukrepe:

1. Kmetijske zadruge bodo morale do največje možnosti uveljaviti uporabo mehanizacije. Za varovanje strojev bodo morale začeti z gradnjo strojnih lop. Skrbeti bodo morale, da bo začeto sodelovanje v proizvodnji z individualnimi proizvajalci brezhibno, da se okrepi in poveča. To bo povečalo tudi ekonomsko moč zadruge.

2. Poslovna zveza in kmetijske zadruge si bodo morale prizadevati, da izboljšajo organizacijo proizvodnje, oskrbo z reprodukcijskim materialom, odkup ter prodajo kmetijskih pridelkov. Skrbeti bodo morale za strokovno izpopolnjevanje uslužbencev, da bodo ti mogli zadovoljivo opravljati določene naloge.

3. Družbena kmetijska gospodarstva bodo dolžna poskrbeti, da bo dodeljena zemlja SLP pravočasno obdelana in da bo dala ustrezne pridelke. Nadaljevati bodo morala z arondacijo. V ta namen bodo lahko uporabila med letom dodeljeno zemljo SLP. Zaradi povečanja živinorejske proizvodnje bodo morala poskrbeti za zadostno krmo, nabavo plemenske živine in gradnjo manjkajočih hlevov.

VIII. poglavje

Gozdarstvo

V letu 1959 bodo sečne in gojitvena dela usmerjena tako, da se bo čim bolj ščitil obstoječi gozdni fond. V ta namen je predviden letni etat (dovoljena sečnja) v isti višini kot v minulem letu, le da se bo znižala sečnja za lastno porabo, povečala pa v enakem razmerju sečnja za industrijsko predelavo. Gozdno-gojitvena oziroma reprodukcijska dela v letu 1959 bodo naslednja:

1. Zasebni sektor:

Vrsta dela	Površina ha	Stroški na ha din	Skupaj
Redno pogozdovanje	21,37	91.163	1.948.152
Pogozdovanje	12,51	107.624	1.346.376
Spopolnitev	5,10	106.944	545.414
Priprava tal za pogozd.	3,76	13.990	56.362
Melior. degr. gozdov	1,55	107.350	166.392
Melioracija grmišč	1,30	15.840	20.592
Nega gozdov	151,80	13.302	2.019.250
Zetev	119,15	10.581	1.260.726
Čiščenje	32,65	23.232	758.524
Varstvo gozdov	—	—	20.000
Odkazovanje	—	—	6.359.593
Skupni stroški	—	—	14.501.381
1. Skupni stroški gojitve gozdov			10.533.979
2. Stroški vzdrževanja gozdnih komunikacij			1.915.000
Skupaj 1 + 2			12.448.979

2. Gozdovi SLP

Vrsta dela	Površina ha	Stroški na ha	Skupaj
Priprava tal	2,25	12.250	27.563
Spopolnitev	4,20	106.944	449.165
Setev in podsetev	6,43	15.000	96.450
Ograje	0,5 km	500.000	250.000
Zetev plevela	38,76	10.581	410.120
Čiščenje	64,80	23.232	1.505.434
Skupaj			2.738.732

Rekapitulacija

Obnovitvena in gojitvena dela v zas. sektorju	12.448.979
Obnovitvena in gojitvena dela v SLP sektorju	2.738.732
Skupaj	15.187.711

IX. poglavje

Gradbeništvo

V letu 1959 računamo s povečanjem obsega gradbenih del za 18%. Ta povečani obseg pričakujemo tako glede na povečano stanovanjsko gradnjo in gradnjo objektov družbenega standarda kakor tudi z nadaljnjo investicijsko delavnostjo v kmetijstvu (hlevi, silosi, sušilnice, strojne lople ipd.).

Gradbeno podjetje »Gradnja« Zalec bo tudi v letu 1959 nadalje povečalo obseg del. V ta namen bi izpolnilo svojo mehanizacijo. Za redno poslovanje mu bo iz sredstev občinskega investicijskega sklada odobreno posojilo za povečanje sklada obratnih sredstev, ki so nezadostna in onemogočajo redno delo.

Remont Prebold kot gradbeno obrtni obrat bo po zamislih tega družbenega plana presegel lanskoletno realizacijo z nadaljnjim povečanjem obsega poslovanja ob ističasni izpopolnitvi mehanizacije.

Tudi v gradbeništvu si je treba prizadevati za spremembo kvalifikacijske strukture zaposlenih v prid kvalificiranemu kadru. To bo pripomoglo k hitrejši in kvalitetnejši gradnji.

Pomanjkanje gradbenega materiala povzroča pogoste zastoje v gradbeništvu. Da temu odpomoremo, se bo že letos začela rekonstrukcija opekarne na Ložnici, poleg tega pa bo še opekarni v Gornji vasi omogočeno dvakratno povečanje sedanjih kapacitet z investicijskim posojilom iz

občinskega družbenega investicijskega sklada. S temi investicijami nameravamo kriti potrebe po tovrstnem gradbenem materialu v celoti.

X. poglavje

Trgovina

V letošnjem letu računamo s 5,5% povečanjem prometa v trgovini na drobno, kot s posledico povečane kupne moči prebivalstva, splošnega gospodarskega razvoja in večje blagovne proizvodnje.

Trgovina mora imeti pomembno vlogo pri splošnem dvigu življenjskega standarda. V ta namen se bo tudi letos nadaljevalo s postopnim urejevanjem obstoječe maloprodajne trgovske mreže. V ta namen bodo dana trgovini investicijska posojila deloma iz občinskega investicijskega sklada za investicije v osnovna in v obratna sredstva, pa tudi občina bo zopet najela posojilo iz splošnega družbenega investicijskega sklada za nadaljnjo nabavo uvožene opreme v trgovini.

V organizacijskem pogledu se bo nadaljevalo že začeto formiranje močnejših trgovskih maloprodajnih gospodarskih organizacij; namesto sedanje razdrobljene trgovine, ki povzroča nesorazmerno visoko režijo, razen tega pa v mnogih primerih izključuje redno finančno poslovanje zaradi pomanjkanja strokovnega knjigovodskega kadra. Na tem področju dela se morajo v letu 1959. leta združiti trgovske gospodarske organizacije na področju Vranskega in Tabora v eno podjetje, prodajalne na področju Gomilskega, Braslovč, Letuša, Polzele, Andraža ter Ločice v drugo, v Preboldu, Seščah, Dolenji vasi in Trnavi v tretje, preostali del občine pa naj zajemata obe trgovski podjetji iz Zalca. Iz tako reorganizirane maloprodajne trgovske mreže bodo ostale izvzete le prodajalne na Ponikvi, Vinski gori in Črnovi, ki ostanejo na pavšalnem obračunu. Samo v Galiciji ostane trgovska maloprodaja še v sklopu splošne kmetijske zadruge.

Splošne kmetijske zadruge naj se omejujejo pri snovanju posebnih trgovskih lokalov za trgovino z reprodukcijskim blagom. Za glavne proizvode te vrste, t. j. za umetna gnojila, zaščitna sredstva, hmeljeveke, žico itd., kakor tudi za redno odkupno delavnost so potrebna le urejena skladišča, medtem ko naj imajo ostalo blago, ki ga rabijo kmetijski proizvajalci, motike, sekire, cevi, razno orodje itd., v prodaji trgovske poslovalnice redne trgovske mreže.

Pri odkupu se morajo kmetijske zadruge, vsaka na svojem področju v letošnjem letu dokončno uveljaviti. Njihova naloga je, zajeti vse tržne viške vseh kmetijskih proizvodov ter jih posredovati potrošnim središčem v občini in izven njenih meja. Sklepanje pogodb za dobavo odrejenih količin posameznih pridelkov bo po eni strani zagotovilo plasiranje proizvedenih tržnih viškov, po drugi pa na tržišču privedlo do urejenih razmer in v preskrbi, to je do potrebnih količin po vnaprej določeni ceni.

Pri odkupni politiki je naloga zadrug, da spoštujejo dogovore o najvišjih odkupnih cenah ter tako ustvarijo osnovni pogoj za stabilizacijo cen kmetijskih pridelkov.

V zunanji trgovini računamo v 1959. letu z manjšim prometom zaradi lanskoletne slabše hmeljske letine in pa zaradi nižjih cen za hmelj na svetovnem tržišču.

XI. poglavje

Gostinstvo in turizem

1. Gostinstvo

V gostinstvu pričakujemo za 26,2 % večji promet kot v minulem letu. Tolikšen porast je posledica večjega prometa v gostiščih, ker ni možno računati na zaporedno izredno sadno letino, posebno pa vpliva na tolikšen porast osnivanje novega, močnega socialističnega gostinskega obrata v Zalcu. Glede na splošne perspektive turizma je treba tudi v Preboldu začeti s pripravami za ustanovitev gostinskega obrata socialističnega sektorja.

Gostinstvu bodo tudi v letošnjem letu odobrena nova investicijska posojila kljub velikim obveznostim do novo-ustanovljenega gostinskega obrata, do obrata družbene prehrane in turističnih objektov v Preboldu.

2. Družbena prehrana

Družbeni prehrani velja v 1959. letu posebna skrb. S sredstvi občinskega investicijskega sklada in sredstvi gospodarskih organizacij je treba dokončno urediti to vprašanje v Zalcu, Preboldu in na Polzeli. Smotno bi bilo, če skrb za družbeno prehrano prevzamejo stanovanjske skupnosti, kjer se le osnujejo, seveda ob primerni materialni podpori gospodarskih organizacij tistega področja. Za obrat družbene prehrane v Zalcu bo občina najela investicijsko posojilo iz občinskega investicijskega sklada, da poravna obveznosti iz naslova investicij v osnovna sredstva in poslovne prostore tega obrata. Družbena prehrana naj bo dobra in okusna, z ustrezno kalorično vrednostjo, raznolika in čim bolj cenena. Veljavni predpisi omogočajo, da gospodarske organizacije podpro te napore in tako ustvarijo objektivne materialne pogoje za doseg navedenega smotra.

Glede na dejstvo, da Keramična industrija Liboje in Rudnik Zabukovica nimata razpoložljivih sredstev, da bi se lotila realizacije zamisli o skupnem obratu družbene prehrane v Libojah, je v teku 1959. leta treba izvršiti vse priprave ter ustvariti potrebne materialne pogoje, da se ta zamisel realizira takoj. Pri tem je zlasti treba idejni projekt revidirati ter izbrati takšno varianto, katere realizacija ne bo presegala finančnih zmogljivosti obeh imenovanih podjetij in občine skupaj.

3. Turizem

Na področju turizma je leta 1959 zasnovan nadaljnji razvoj v Preboldu. Nadaljnje nočitvene kapacitete bodo ob primerni in pravočasni turistični propagandi omogočile hiter porast turističnega prometa. Ker računamo, da bodo nočitvene kapacitete v celoti usposobljene že od samega začetka turistične sezone, pričakujemo v Preboldu najmanj 600 turističnih nočitev v letošnji sezoni.

Glede na dejstvo, da vsa dosedanja skrb na področju prebolskega turizma velja le nočitvenim kapacitetam, bazenu in naravnemu okolju okrog bazena in weekend naselja, je treba zgraditi ustrezen gostinsko-turistični obrat v tem novem turističnem kraju.

Glede na omejena finančna sredstva občinskega investicijskega sklada je letos možno za potrebe turizma investirati v Preboldu samo 645.000 din. Zato je v drugih turistično zanimivih krajih, posebno na Vranskem, pri določanju pavšalnih obveznosti do družbe računati s tem, da se gostinskemu obratu omogočijo večje investicije iz lastnih sredstev.

Na področju občine ima pretežna večina krajev turistični značaj, ker je prehodni turizem zelo močno razvit. To dejstvo narekuje potrebo po trajnih naporih za boljše kvaliteto gostinskih storitev in za večjo izbiro gostinskih uslug. Z manjšimi investicijami iz lastnih skladov bodo morali posamezni gostinski obrati tudi letos prispevati k postopnemu izboljšanju opreme in olepšanju samega videza svojih lokalov.

XII. poglavje

Obrt

V letu 1959 računamo s porastom vrednosti obrtne proizvodnje in obrtnih storitev za 5,1%. Kljub temu povečanju tudi v letošnjem letu ne bomo kos vsem potrebam po obrtniških storitvah in proizvodih.

Letos se bodo nadalje utrdili obstoječi obrtni obrati socialističnega sektorja obrtništva, ki jim bodo v ta namen odobrena posojila za formiranje potrebnih skladov obratnih sredstev. V obstoječe obrtne obrate bodo naložene večje investicije, zlasti v Kolarstvu Petrovče za nove delovne prostore in transformator, opekarno Gornja vas za nabavo novih strojev, ki bodo omogočili 2-kratno po-

večanje sedanje proizvodnje, konfekcijo Prebold za ureditev novih delavnic in še nekaj manjših investicij v osnovna sredstva. Nadalje si je treba prizadevati, da se osnujejo posamezni uslužnostni obrtni obrati, ki jih na področju občine sploh ni, in zanje določiti potrebna osnovna ter obratna sredstva.

Pri komunalnih obratih, kamor štejemo poleg pekarn in vodovoda še kinopodjetja, pričakujemo skokovit razvoj in porast realizacije za 111,9% v primerjavi z minulim letom. Tolikšno realizacijo pričakujemo zaradi polnega izkoriščanja proizvodnih kapacitet žalske pekarnice in zlasti zaradi realizacije minulo leto osnovanega podjetja Vodovod Zalec z dokajšnjim obsegom poslovanja. Investicije v komunalni je treba usmerjati tako, da se bodo najemala posojila za nove kino projektorje iz splošnega investicijskega sklada, ki ima v ta namen določena dokajšnja sredstva, iz občinskega investicijskega sklada pa le za najnujnejše druge potrebe v komunalnih obratih.

Na komunalnem področju je treba v letu 1959 združiti vso vodovodno delavnost v eno gospodarsko organizacijo, nadalje pa tudi skrbeti za to, da bo osnovno vodovodno omrežje, ki je sedaj položeno, polno izkoriščeno s priključitvijo vseh gospodarstev, stanovanjskih hiš in gospodarskih organizacij nanj.

Splošna načela in smernice o dvigu proizvodnosti dela, izboljšanju organizacije, povečanju obsega poslovanja, razširitvi asortimenta proizvodov in splošnem dvigu kvalitete proizvodov in storitev veljajo v polni meri tudi za obrtne obrate.

Obrtništvo mora posebno v pogledu objektov družbenega standarda izpolniti svojo nalogo s tem, da popolni industrijsko proizvodnjo in nudi izdelke ter storitve, ki jih industrija ne more nuditi.

Obrtne in komunalne obrate, ki so v minulem letu pokazali zadovoljiv razvoj in delovne uspehe, je tudi letos treba stimulirati pri določanju pavšalne obveznosti, tako da se jim omogočijo tudi investicije iz lastnih skladov.

V letu 1959 bodo imeli vsi obrati, razen vodovoda Zalec, pavšalirane obveznosti do družbe.

TRETJI DEL

PREDPISI O EKONOMSKIH UKREPIH IN SKLADIH

XIII. poglavje

Amortizacija

Opekarna Gornja vas pri Preboldu bo v letu 1959 plačala amortizacijo od osnovnih sredstev le za toliko časa, kolikor bo med letom obratovala. O višini obveznosti odloči svet za industrijo in obrt na utemeljen predlog tega obrata.

XIV. poglavje

Obresti od sklada osnovnih in obratnih sredstev

Komunalni obrati bodo plačevali obresti od sklada osnovnih in od sklada obratnih sredstev po stopnji 1% letno.

Vsi obrati, ki plačujejo obveznosti do družbe v pavšalnem znesku, bodo plačali obresti od sklada osnovnih in obratnih sredstev v pavšalnem znesku.

Splošne kmetijske zadruge bodo plačevale obresti od sklada osnovnih sredstev po stopnji 1% letno. Znesek obračunanih obresti od sklada osnovnih sredstev vplačajo splošne kmetijske zadruge v svoj sklad osnovnih sredstev.

XV. poglavje

Občinski skladi

1. Občinski družbeni investicijski sklad

1.

Od dela dohodka kmetijskih organizacij in splošnih kmetijskih zadrug, ki ustreza znesku prispevka iz dohodka, vložijo te organizacije 75% v svoj sklad osnovnih sredstev, 25% pa v občinski investicijski sklad za finansiranje investicij za pospeševanje kmetijstva.

13% od občinskih doklad je dohodek občinskega investicijskega sklada.

Sredstva občinskega investicijskega sklada, ki so po predpisih uporabljiva v letu 1959, bodo znašala dinarjev 101.321.000.

2.

V 1959. letu se bodo financirala sredstva občinskega investicijskega sklada v višini 115.864.000 din. Ta sredstva so letos blokirana.

2. Občinski sklad za kreditiranje stanovanjskih gradenj

V letu 1959 bodo znašala sredstva tega sklada, ki so po veljavnih predpisih uporabljiva, 121.966.375 din.

10% teh sredstev se bo porabilo za investicije v obveznem šolstvu, 3% za investicije v komunalne naprave v novih, strnjeno zazidanih okoliših.

3. Občinski cestni sklad

Sredstva, uporabljiva po veljavnih predpisih, bodo znašala 11.715.000 din. V tem znesku je všteta tudi dotacija proračuna temu skladu v znesku 7.728.000 din.

XVI. poglavje

Občinski proračun

Sredstva obč. proračuna bodo znašala 261.901.000 din, razporejena bodo takole:

1. administrativni proračun	197.782.940
2. dotacije družb, organizacijam in društvom	8.560.000
3. dotacije finančno samostojnim zavodom	3.773.000
4. dotacije skladom	15.838.000
5. obveznosti po kreditih in garancije	6.046.000
6. redna proračunska rezerva	14.611.060
7. 6% rezerva	15.290.000

XVII. poglavje

Končne določbe

Ta družbeni plan velja od 1. januarja 1959. Objavi se v Uradnem vestniku okraja Celje.

St. 03-30-3/1-59

Zalec, dne 30. marca 1959.

Nadomešča predsednika
Občinskega ljudskega odbora
Zalec
podpredsednik
Albin Rehar l. r.

**NAROČNIKE, KI SO V ZAOSTANKU Z NAROČNINO,
PROSIMO, DA NAROČNINO PORAVNAJO ČIMPREJ.**

